

T.C
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI
ESKİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

KİTĀBU'L LETĀ'İF

(TRANSKRİPSİYON – NOTLAR – DİZİN)

121996

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

121 996

Danışman

Prof. Dr. Mustafa CANPOLAT

Hazırlayan

İbrahim KOÇER

ŞANLIURFA - 2002

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TEZİN KONUSU

KİTĀBU'L LEṬĀ'İF

(Transkripsiyon- Notlar – Dizin)

HAZIRLAYAN

İbrahim KOÇER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bilim Dalı

Eski Türk Dili Bilim Dalı

Bu tez/...../2002 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek oy birliği ile kabul edilmiştir.

Danışman

Prof. Dr. Mustafa Canpolat

Üye

Doç. Dr. Ayşe Ata

Üye

Doç. Dr. Önal Kaya

12.06/2002
Doç. Dr. Zuhâl KARA
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu tez Kıtābu'l Letā'if adlı metnin transkripsiyon , dizin ve dil notlarından oluşmaktadır.

Eser çok değişik özellikleri içerisinde barındırmaktadır. Bu yönüyle dikkat çekicidir. Farklı bölge ve dönemlere ait dil yapılarını bünyesinde barındıran metin , Türk dili araştırmacılarının dikkatini çekecektir. Çok ender rastlanan dil yapıları Kıtābu'l Letā'if metninde bulunmaktadır.

Transkripsiyon yapımı sırasında kapalı e (è) belirtilmiştir.Örneğin , “vir-” kelimesi “vèr-” şeklinde , “yidi” kelimesi “yèdi” şeklinde belirtilmiştir. Ayrıca ž harfi “ñ” işareti ile gösterilmiştir.

Dizin çalışmasında Kutadğu Bilig İndex sırası takip edilmiştir. Ayrıca dizinin son kısmında Özel Adlar Dizini oluşturmak istenmişse de metinde ayrı bölüm oluşturacak kadar özel ad olmadığı için özel adlar normal kelime sırasında verilmiştir. Küçük fonetik farklılıkları olan kelimeler aynı maddede gösterilmiştir. Kelimenin farklı biçimleri ise ayrı maddelerde ele alınmıştır.

Notlar bölümünde ise metinde bulunan dil özellikleri belirtilmiştir.

Çalışmalarında rehberliğini ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocam sayın Prof. Dr. Mustafa CANPOLAT'a ayrıca Doç. Dr. Aysu ATA'ya teşekkür ederim.

İbrahim KOÇER
10.01.2002

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IV
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ	V
GİRİŞ	VI
METİN	1
NOTLAR	44
DİZİN	45
KAYNAKÇA	139
TIPKIBASIM	140

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ا (ā)	a (ā)	ش	ʃ
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ص	ʂ
ع	ʕ	ض	ʒ
ب	b	ط	ʈ
ت	t	ظ	ʒ
پ	p	ع	ʕ
ث	s	غ	g
ج	c	ف	f
چ	ʧ	ق	k
ح	h	ك	k
خ	h	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	z	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v
ژ	j	ه	h
س	s	ی	y

GİRİŞ

Üzerinde yüksek lisans tez çalışması yaptığımız metin , Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi yazmalar bölümünde M.CON.A. 262 numaradaki yazmanın 1b-47a varakları arasındadır.

Eserin müstensihî Hızır b. Ahmet olup istinsah tarihi Muharrem 846'dır.

Kitabın cilt özelliği şu şekildedir : Sırtı ve sertabı vişne çürüğü ,deffeleri kahverengi meşin kaplı ; şemseli , zencirekli , köşebentli , miklepli, mukavva cilttir. Kitap 259-164 mm. ebadında olup sayfaların yazı alanı ise 135-125 mm.dir. Sayfaların satır sayısı 15'dir. Eserde harekeli nesih yazı türü kullanılmıştır. Kağıdı fligransızdır. Mürekkebi siyahtır. Ancak bölüm başlıklarında ve Arapça kısımlarda kırmızı mürekkep kullanılmıştır.

Eser Arapçadan tercüme olmasının yanında yazarın kendi görüşlerini de içermektedir. Bu durumda eser için te'lif ve tercüme denmesi yanlış olmaz .

Eser ciltlenirken varaklar yanlış yerlere yerleştirilmiş.12. varak 21. varak olarak; 20. varak 12. varak olarak ; 21. varak da 13. varak olarak ciltlenmiş. Böyle olunca diğer varakların da numaraları değişmiştir. Metnin gelişinden varakların yanlış yerleştirildiği çok açık olarak anlaşılmaktadır. Varakları olması gerektiği yerlere göre düzenledikten sonra çalışmaya devam edilmiştir.

Eser , esas olarak dini bir metindir. İçerisinde 270 tane ayet tesbit edilmiştir. Ayetler tam olarak alınmamış sadece gerek olan kısımlara yer verilmiştir. Bazen iki farklı ayet tek ayetmiş gibi yazılmıştır. Bazıları ise eksik kelime ve ibarelerle yazılmış. Bunlar dip notlarda gösterilmiştir. Ayrıca ayetlerin dışında hadis-i şerifler de bulunmaktadır.

Metin öğretici bir eserdir. İslam dininin kurallarından bahsetmekten çok değişik yollarla okuyucuları İslam dinine bağlayıcı öğeler üzerinde durulmaktadır. Allah'ın insanlara verdiği nimetler, Allah'ın büyüklüğü dini kıssalarla anlatılmaktadır. Öğütler

verilmekte uyarılarda bulunmaktadır. Yazar görüşlerine inandırmak için değişik yollara başvurmuş , bazen korku , bazen özendirme şeklini tercih etmiştir .

Metinde değişik adlar altında bölümler bulunmaktadır. Latife , fasıl , bab gibi adlarla belirtilen bölümlerde hikayelere fıkralara yer verilmektedir. Tabi ki bütün bunlar konunun daha iyi anlaşılması ve daha inandırıcı olmak içindir .

Metin , ses ve kelime değişimlerinin tam olarak gerçekleşmediği bir dönemde kaleme alınmış olup farklı zamanlara ait özellikleri eserin içerisinde görmek mümkündür. Örneğin , metinde fiil çekimlerinde 1. tekil şahıs eki olarak hem -men şekline hem de -van , -ven şekline rastlamak mümkündür .

Eserde -up , -üp zarf – fiil eki -ub , -üb şeklinde yazılmış olup transkripsiyon yaparken -up , -üp biçimiyle yazılmıştır .

Bazı Türkçe kelimeler metinde “ b ” sesi ile bitirilmiştir. Yine transkripsiyon sırasında böyle kelimelerin sonundaki ses “ p ” şeklinde değiştirilmiştir. Örneğin , metinde “ çalab ” şeklinde olan kelime “ çalap ” biçiminde transkripsiyon edilmiştir.

Notlar bölümünde metnin bütün dil özellikleri değil, bu metne özgü dil özellikleri üzerinde durulmuştur. Yani metnin yazıldığı dönem olan Eski Anadolu Türkçesinde görülmeyen veya az görülen dil özellikleri verilmiştir. Ayrıca, müstensih bazı Türkçe olmayan sözcüklerin yapısında değişiklikler yapmıştır. Bunlar da notlar bölümünde belirtilmiştir. Yazım hataları dip notlarda belirtildiği için ayrıca notlar bölümünde yer verilme gereği görülmemiştir.

METİN
KİTĀBU'L LEṬĀ'İF

KİTĀBU'L LEṬĀ'İF

1b

(1) Bİ'SMİ'LLAḤİRRAHMĀNİR-RAḤİM

(2) قَالَ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مَنِ عَبْدٍ إِلَّا (3) وَأَقْلَبِي عَيْنَانِ بِهِمَا يُدْرِكُ الْغَيْبَ
 (4) لِيَرَى مَا هُوَ غَائِبٌ عَنْ بَصَرِهِ فَإِنَّا أَرَدْنَا اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا فَفَتَحَ عَيْنًا قَلْبِي ma'nisi oldur kim eydür hiç kıl
 yaratmamışdır kim (5) gönlünde iki gözi yok kaçan kim tañrı te'ālā bir kula hayr
 eyletdürmek dilese (6) gönlündeki gözünü açar göz zīrā ğāyibdür zāhir göz birle görmez
 medhū'n-nebī (7) salla'llāhu 'aleyhi ve sellem ol muhteşem muhterem ki ka'be¹
 mihrāb-ı üst ve kabe kavseyni (8) maḳām-ı üst bi-şüreti'z-zuḥā rūy-ı üst şüreti'l leyli
 müy-i üst (9) ve şefeteyni leb dendān-i üst aḥmed maḥmūd tāhir ve muṭahhir ḳāsım ve
 muḳtesim (10) tāḥā ve yāsın Ebū'l Ḳāsım Muḥammed Muṣṭafā nām-ı üst aḥbār-ı eḥādīs
 (11) aḥbār-ı üst ma'rifeti īnest meşhürdür kitābehā-i meşṭūr ez müşk-i (12) kāfūr ez leb-
 i dendān-i resūl ḥ'āce-i a'zam dū-'ālem Muḥammedi Muṣṭafā şalla'llāhu 'aleyhi (13)
 nev'-i diğeri Allāh ḥabibi ümmetler ṭabībi 'ārifler lebībi 'ābidler ḥaṭībi (14) 'ulemālar
 edībi 'umelālar erībi ol ḥālīḳ sevdügi ol maḥlūḳ ögdügi (15) dūnyā felek 'uḳbā
 ḳıyāmeti tācu'l milleti şeffi'u'l ümmeti nebiyyi'l hidāyeti 2a(1) Muḥammed Muṣṭafā
 şalla'llāhu 'aleyhi ve sellem nev'-i diğeri ol dīn şem'ī ol ḳıyāmet şeffi'ī (2) ol ümmet
 umuncı ol 'ālem güvenci ol şerī'at müftisi ol āḫiret ulusu (3) ol Ḳur'ān menşürli ol
 İslām yollu ol semāvāt menzillü ol melā'ike (4) ṭapuculu ol Cebrā'ıl oḳuculu ol kabe
 kavseyn örtülü ol laṭīf dillü (5) ol vefā ağacı ol ḳıymet budāğı ol gök bedri ol rızā
 deñizi ol (6) peygāMBER mühri ol 'ālem faḫrı Muḥammed Muṣṭafā şalla'llāhu 'aleyhi
 ve sellem ḥaḳ subḥānehu (7) ve te'ālā kelām-ı ḳadīmi içinde yāz kılur بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 (8) (21/107) وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ yā rabbe'l erbāb yokdur senden ğayrı çalap yā
 müsebbibü'l (9) esbāb sen ḳılğıl sözüümüz şavāb yā müfettiḫü'l – ebvāb ammā bu leṭāyif
 (10) kitābı yedi mes'ele üzere düzülmişdür dīn maşlahatı için āḫir zamān vaktinde (11)
 delim ḳişiler faḳīhlere ṭa'ne uralar bu yedi mes'ele'i şoralar cevāb vermese (12)
 ümmiler ve münāfiḳlar gümāna düşeler zīrā kim gümān aşlı küfürdendür nitekim eydür
 (13) هَٰذَا هُوَ الَّذِي كَفَرْنَا بِكَ فِي الْبَيْتِ الْأَيْمَنِ أَشْكَ فِي الدِّينِ ḥāzret-i risālet şeker-bār ve gevher-nişār dilinden böyle (14) buyurur
 kim (49/12) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ (15) إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ āyet ma'nisi oldur kim
 bizüm dīnimiz içinde gümān yokdur 2b(1) her kim bu leṭāyif kitābın oḳur ise bunlara
 cevāb vere ve hem eyle olsa (2) dīn ḳuvvetlene ve hem münāfiḳlar 'āmiler nifāḳdan
 yığılalar ve hem mü'minler ve müsülmānlar (3) daḫı yegrek inanalar ve dīnleri 'imāret

¹ 1b.7. ka'be: kabe'i (M)

ola bi'llāhi'l-'azîm berekâtında ammâ le'tâyif (4) kitâbın tâzî dilinden Türkiye getürdük tâ 'âmîlere menâfi' vërsün dëyü ol çalâpdan (5) yârî 'inâyet dilemek birle zîrâ kim mecmû'-ı 'âşîlere tevfiq-i inâyet andandır (6) nitekim eydür qavluhu te'âlâ (11/18) فَضَّلَهُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ وُكِّلْتُ ol yëdi mes'ele kim (7) yâz kılduk bu kitâbuñ muşannıfı anı delim kitâblardan cem' eylemiş tâ oqıyanlara (8) bu tefsîr le'tâyifi âsân olsun dëyü tañrı te'âlâ añña rahmet kılsun (9) ma'a cemî'i'l-müslimîne ve'l müslümâti الرَّحِيمُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ Evvel mes'ele (10) oldur kim bu on sekiz biñ 'âlemi yaratdı mes'ele-i düvüm kimüñ birle yaratdı (11) mes'ele-i sivüm neden yaratdı mes'ele-i çehârüm nite yaratdı mes'ele-i pencüm (12) nice yaratdı mes'ele-i şeşüm kaçan yaratdı mes'ele-i heftüm neyiçün yaratdı (13) Et-tevfiki mine'llāhi eger şorsalar kim 'âlemi kim yaratdı cevâb eyitgil tañrı te'âlâ (14) nitekim eydür kelâm-ı kadîm içinde (13/16) اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ dahı bir âyetde eydür (15) السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (7/54) اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (6/1) dahı bunı delim yerlerde yâz kıılır yaradıcı ol (2) şânî'dür meşnu' degül hâlıkdur ma'hîlûk degül vâhiddür mülhid degül var edicidir (3) kimse an var étmedi 'âlemleri ol yaratdı ve hem mecmû'ına pâdişâh oldur uluya (4) giçiye baya yoğsula a'lâyâ ednâyâ gebre ve tersâyâ müslümâna rızq vërici oldur

(5) BEYT ای کریمی که از خزانه غیب کبرتر ساووظیف خود داری

(6) دوستان را کجا گنی محروم تو که باشمنان نظر داری

(7) ve cümle 'âlem añña muhtâcdur rahîmetine ümîd dutarlar ol kimseneye muhtâc degül (8) ve hâzinesi doludur hiç eksilmez şöyle iken bir nicelere ol yaramaz andan şikâyet (9) kıılır LA'ÎFE ammâ çalâp eydür celle-celâluhu ve 'azzama şânuhu ve kibriyâ'ûhu (10) kamuñuzı ben yaratdum eger ben yaratmasam kim yaradaydı nitekim eydür qavluhu te'âlâ (11) (35/3) هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ رِزْقَ بِنِ يَرْزُقُكَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (34/24) kamuñuzı ben saqlar-men eger (13) ben saqlamasam kim saqlayadı nitekim eydür qavluhu te'âlâ (14) (21/42) قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ كَالْحَبِّ إِذَا دَعَاهُ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ (27/62) kamuñuzı niyâza ben getirür-men 3b(1) eger ben getirüresem kim getirüyüdi nitekim eydür qavluhu te'âlâ (35/15) يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ (2) kamuñuzı ben yarlıgar-

men eger yarlıgamasam kim yarlıgardı nitekim eydür (3) kavluhu te‘ālā (3/135) الْإِنَّمَا
 يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَمُنُّ عَلَىٰ النَّاسِ لِيُفْتِنَهُمْ إِنْ يَشَاءُ يُغْفِرِ الذُّنُوبَ
 birle yaratdı eyitgil kimseyile yaratmadı emrile yaluñuz (5) yaratdı nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (42/11) لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ eger dünyā pāzişāhları (6) bir iş éder olsalar gerek
 kim vezīr birle danışalar andan ittifāk bağlarlar (7) ve mi‘mārlara buyururlar ve
 işleyiciler dutarlar ve müşriflere tonluk yazarlar ve üstāzlar (8) üzre hāzır dururlar
 andan bir ‘imāret kıllurlar ammā sulṭānlar sulṭānıdır (9) hiç vezīri yok müşrifı yok
 mi‘mārı yok işleyicileri yok anuñiçün kādirdür (10) beher nesneden ‘āciz degül nitekim
 eydür kavluhu te‘ālā (35/44) وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ وَهَذَا كَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُفْعِلَّ فَعِيلٌ
 olsa vezīre bildürür ammā anuñ eşiginde (12) hiç kimse ortak degül nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (3/5) إِنَّمَا اللَّهُ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ (13) فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ammā aña hiç danuşuk
 gerekmez dānādur kamularuñ (14) danuşuğın ol bilür nitekim eydür kavluhu te‘ālā
 (10/31) وَمَنْ يُدْبِرِ الْأُمْرَ الْأَلْتَنَ kamu ‘ālem (15) yoğıken var eyledi anuñiçün kim maḥlūk
 üküşdür ḥālik birdür ammā anuñ 4a(1) yaratmağı kamulara érer yéter nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (11/6) الْأَعْلَىٰ اللَّهُ رِزْقَهَا (2) فِي الْأَرْضِ cabbārlar üküşdür ammā qāhḥār
 birdür anuñ qāhır kıllmağı kamulara (3) érer yéter nitekim eydür kavluhu te‘ālā (6/18) عِبَادِهِ
 muḥtāclular üküşdür (4) ammā ol muḥtācsuzdur anuñ eylūğı kamulara érer
 yéter nitekim eydür kavluhu te‘ālā (5) (40/60) أَسْتَجِيبُ لَكُمْ umucılar üküşdür ammā
 vérici birdür anuñ baḥşışi kamulara érer (6) yéter kavluhu te‘ālā (17/20) عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا
 ‘āşiler üküşdür yarlıgayıcı birdür (7) anuñ raḥmēti kamulara érer yéter nitekim
 eydür kavluhu te‘ālā (39/53) لَا تَقْتُلُوا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ (8) nitekim bu ‘ālem ḥākları kamu nesneye
 érer yéter ve hem Allāh fermānı mecmū‘ ādem oğlına (9) érer yéter nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (36/82) إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذْ أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (10) Üçüncü mes’ele oldur kim
 eger şorsalar kim tañrı te‘ālā bu ādemi qaçan yaratdı cevāb (11) şimdi dēmek bugün
 dēmek yarın dēmek fülān gün fülān ayda fülān yılda (12) fülān vaqtde fülān sā‘atde
 dēmek zamāne ‘ibāretidür imdi ol vaqt kim (13) cabbār-ı ‘ālem cihānı yaratdı zamāne
 yoğıdı ay yoğıdı gün yoğıdı vaqt (14) sā‘at yoğıdı dükeli şoñra oldı. LAṬİFE çalap
 eydür benüm ‘aşrumda cümle (15) ‘ālem yoğıdı benüm birle ḥāşıla geldi şimdi vaqt-i
 sā‘at ay gün birle bilinür 4b(1) zinhār dilüñüzi küfürden saklañ emrine boyun vērüñ
 nitekim Şā‘ir-i Mev‘izede vardur (2) eyitmişler Qur‘ān tarikınca emrine boyun vèrmek

ve yalavaçlarına ²kértünmek dilin küfürden (3) şaklamak İmān bağıdır bu nesnelere gāfil olmak İmāna katkı yağıdır nitekim eydür yā mü'minler (4) İmān gökçektür eger muhib isenüz İmānuñuza 'işyān kılma ma'siyet kılup (5) 'āşī olma çalap 'āşīlere katkı buşar melik subhān İmānı gönülde gevher (6) kılmış şeyā'īn dērler. bir zālīmī aña düşmān kılmış tā'at üzre yā bende mecid (7) olğıl dār'ul-ihsān dēyü mu'tī'lere hak va'de kılmış geçmiş ma'siyetüñi ağıl (8) anuñiçün 'özürlengil

Şi'r * ورنه سزاوارخسدا ونه ئى * كس نتوا ند كه بجا آورد *

(9) نېده همان نه كه زتقصير خوئی * عذربدرگاه خدا آورد *

(10) günāhuña tevbe kılğıl çalap 'afv eyler nitekim eydür kavluhu te'ālā (10/25) دَارِ السَّلَامِ (11) mu'tī' kullaruñ yarım anda rızq ve ni'meti arta ebed kıala 'ale'd- devām çalap eydür (12) anda gelgil da'vet kılam saña ben küfürden sakla dilüñi gümānsuzluk bilgil (13) anı şıdķıla dut fermān oldur bākī sūbhānumuz sūbhānlıgıdır dürlü 'adet kıamulara (14) meded hem vāhiddür settārdur ol kıl kim ³hātā kıtur çalap aña 'atā kıtur çalap (15) her dem nidā kıtur baña gel tevbe kılan dēr. Dördünci mes'ele oldur kim eger şorsalar kim bu 5a(1) 'ālemleri neden yaratdı cevāb oldur eyitgil 'ademden vücūd kıldı nitekim eydür (2) kavluhu te'ālā (19/9) وَقَدْ خَلَقْتَكُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ammā dūnyā üstāzları taşarrufı (3) vücūddan kılurlar andan hamīr kılurlar hamīrden etmek kılurlar balçıkdan kerpüç (4) kılurlar kerpüçden dīvār kılurlar her bir şanā'atı vücūddan 'imāret getürürler (5) ammā şāni' oldur kim yokdan var kıtur vardan yok kıtur ölüden diri kıtur (6) diriden ölü kıtur karañudan aydıñ kıtur aydıñdan karañu kıtur nitekim haber vērür (7) Qur'an içinde (3/27) مِنَ اللَّيْلِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ (8) مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ 'Alīdendir kerreme'llāhu vechehu tañrınıñ (9) 'azze ve celle ferīşteleri vardur ol kıadar uludur kim yēdi kıat gögi ve yēdi kıat (10) yeri bir avurdına bıraksa şuña beñzer idi kim tamām biregü avurdına bir dāne nohūd bırakmış (11) gibi şunuñ gibi ululuğı birle tañrıya 'āşī olmaz ve fermānın dutar nitekim eydür kavluhu te'ālā (12) مَا يُؤْمَرُونَ (66/6) ammā bir za'if ādem oğlanı kim (13) līkin Qur'an içinde yāz kıtur nitekim eydür (4/28) خُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا söyle iken (14) görgil kim günde tañrıya nice kerret 'āşī olurlar ve fermānın dutmaz ve heybetinden (15) kıorkmazlar LAṬİFE nitekim yer ile gökden muhkem yok ammā Allāhu te'ālānın fermānın dutar 5b(1) nitekim eydür

² 4b.2. kértünmek: keritmek (M)

³ 4b.14. hātā: hāta (M)

kavluhu te‘ālā (41/11) فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ اعْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ (2) otadan öykelü yok
 ammā anuñ fermānın dutar nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3) (21/69) بَرْنًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ (3) anuñ fermānın dutar nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3)
 dağdan berk yok ammā Allāhu te‘ālānuñ fermānın (4) dutar nitekim eydür kavluhu te‘ālā (66/6) وَقُوْنُهُمَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ (66/6) denizden deriñ yok (5) ammā anuñ fermānın dutar
 nitekim eydür kavluhu te‘ālā (26/63) فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ (26/63) yelden yügrük yok
 ammā anuñ fermānın dutar nitekim eydür kavluhu te‘ālā (7) (25/48) أَرْسَلْنَا الرِّيَّاحَ بُشْرًا (25/48) bu
 ayıtduğumuz kamu cānsuzdur şöyle iken fermānın dutarlar (8) bīçāre ādem oğları cānludur şoruğudur hisābludur ‘itābludur dağı korkmazlar (9) LATİFE dünyā pāzişāhları
 hāzīneyi gizler olsalar görürler kim çankı kal‘a muhkem (10) olsa anda qorlar ol kal‘ayı berkidürler ve inam kişi dizdār qorlar ve mancılıkların (11) berkidürler hāzīne
 selāmet olsun dēyü dağı henüz imin olmazlar ammā pāzişāhlar (12) pāzişāhı oldur kim cümle ‘ālemüñ issidür ne anası var ne atası hiç tükenmez hāzīnesi (13) ne qorqusı var
 kimseden ne qayğusı قَالَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ نَظَرَ اللَّهُ إِلَى الْعَدَمِ بِقُدْرَتِهِ (14) فَصَارَ رِيْعٌ بِلَطَافَتِهِ فَرِحًا وَسُرُورًا (14) melik te‘ālā yaz güninde yere bağıdı qudret (15) birle dürlü çiçek bitdi luğfindan hem
 ni‘met oldı nitekim eydür kavluhu te‘ālā 6a(1) (30/50) فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ (30/50) وَمَنْظُورًا بِكَوَاكِبِهِ“ فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ (30/50) (1) yine bağıdı haq te‘ālā gökler dapa hikmet birle gökler
 yaratdı hem (3) yıldızlar birle nitekim eydür kavluhu te‘ālā (50/6) كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا (50/6) (4) yine bağıdı düşmānlar (5) yine bağıdı düşmānlar
 ‘ameli üzere ‘adli birle ol ‘ameller şoruğdı nitekim (6) eydür kavluhu te‘ālā (25/23) مَنظُورًا (25/23) (6) yine bağıdı
 mü’mīnler (8) ‘ameli üzere rahmet birle yarlığandı ol ‘ameller nitekim eydür kavluhu te‘ālā (9) (25/70) إِلَىٰ تَوْبَةِ الْعَاصِي مَحَبَّتِهِ فَصَارَ ذُنُوبَهُ (10) مَغْفُورًا بِرَحْمَتِهِ“ فَأُولَٰئِكَ يَبْدِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ (25/70) (9)
 (11) şorıldı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (39/53) قُلُوبٍ (12) الْعَارِفِ بِمَغْفَرَتِهِ فَصَارَ قَلْبُهُ مَسْرُورًا بِعِنَايَتِهِ“ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا (39/53) (12) yine bağıdı yazuqlular tevbesi üzere maħabbet birle ol yazuqlar (11)
 üzere nūrlandı ‘ināyet nūrı birle nitekim eydür kavluhu te‘ālā (14) (39/22) وَأَلْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ تَعْرِشَتْهَا (7/54) (14) ammā bēşinci mes’ele
 oldur kim eger şorsalar kim (15) bu on sekiz biñ ‘ālem nicede yaradıldı cevāb oldur eyitgil altı günde yaradıldı 6b(1) nitekim eydür kavluhu (7/54) وَأَلْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ تَعْرِشَتْهَا (7/54)
 NÜKTE haq subhānehu ve te‘ālā ne kim kıılır ise sebeb (2) إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

birle kıılır nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3) (36/82) اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ atayı anayı oğul kız yaratmağa (4) arada sebep kııldı ve egerni kamu halkları atasuz anasuz yaradayıdı ‘isā ve Ādem (5) peygānber gibi ‘aleyhi’s-selām nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3/59) اِنْ مَثَلٌ عِيسَى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ (6) ammā Muḥammed halklara yol göstermege sebep kııldı ve egerni kamulara hidāyet ve doğru (7) yol göstere idi hiç Muḥammed ḥācet olmayadı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (8) (13/31) وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَهَدٰى النَّاسَ جَمِيعًا ol ezelde bilür idi bez-baḥtlar yoldan çıkacak iblīs (9) arada sebep kııldı ve egerni kamularun gönlinde mihrini götüreyidi kamusu (10) azayıdı hiç iblīs arada ḥāceti olmayadı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (42/24) فَاِنْ يَشَا اللّٰهُ يُخْتَمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ (11) gāziyi kāfirleri kırkutmağa arada sebep kııldı ve egerni dileseyidi (12) mecmū’-ı kāfirleri bir sâ‘atde helāk kıılayıdı hiç gāziler ḥāceti olmayayıdı nitekim (13) eydür kavluhu te‘ālā (47/4) مِنْهُمْ ve tevbe ile tā‘at kıılmağı arada sebep kııldı (14) mağfiretiçün ve egerni dileseyidi kamu halkları yarlıgayıdı hiç tā‘at (15) tevbe ḥāceti olmayadı nitekim kavluhu te‘ālā (39/53) اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيعًا 7a(1) Altıncı mes’ele oldur kim şorsalar ḥaḳ subḥānehu ve te‘ālā ‘ālemi nite yaratdı ⁴cevāb (2) oldur eyitğil anuñ tañrılığına nitelik yođ eyledür kim yaratduğına dağı nitelik (3) yođ nitekim kavluhu te‘ālā (21/23) لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ dünyā üstāzları kaçan (4) bir iş éder olsalar bunlaruñ üstāzlığı on nesne birle ḥāşıl olur evvel (5) üstāz gerek ikinci üstāz üstāzı gerek üçüncü şākird gerek ve dördüncü işüñ (6) aşlı gerek beşinci mişli gerek altıncı ālāt gerek yédinci aydıñ gerek sekizinci (7) buyurıcı gerek doğuzuncı yemek içmek gerek onuncı armaḳ diñlenmek gerek Allāhu te‘ālā (8) münezzeḥ bu nesnelerden kim ol şunuñ gibi-üstāzdur kim dükeli üstāzları ol yaradur (9) aña hiç mişl ü ālet gerekmez anuñ sermāyesi “kāf” ile “nün”dur ol déyicek olur (10) ana aydıñ gerekmez ol yumurda içinde kuş yaradur ve tāvus yüñine naḳş birağur (11) ve ana ḳarnı içinde oğlan yaradur hiç eksük ḳomaz yaratduğından sonra bu böyle (12) ol eyle gerek déyüp bahā bulmaz hiç armaḳ diñlenmek ana gerekmez kaçan kim (13) bir nesne yaratmaḳ dilese bir kez eydür “kün” déyü şoluḳ sâ‘at dilegi yerine gelür eger (14) tañrı te‘ālā dilese kim on sekiz biñ ‘ālemi ḥarāb eyleye bu iki ḥarf içindedür (15) kaçan bir kez ḥiṭāb gelürse “kün” déyü “kāf” “nün”a doğunmadın dilerse ḥarāb eyleye 7b(1) bir canāver öldürüp dirildür gibi nitekim eydür kavluhu te‘ālā (31/28) اِلَّا كَنَفْسٍ وَّ اٰحِدَةٍ (2) مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْنتُكُمْ uşbu dükeli bir ṭarfetu’l ‘ayn içinde

⁴ 7a.1. cevāb : ha cevāb (M)

hāşıla gele ammā zerre kadar zarar (3) erişmeye nitekim eydür kavluhu te‘ālā (50/38) وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا (4) فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ yaratmağı niteligin (5) kimse bilmez bu dünyā üstāzları kaçan bir şanā‘at kılsalar gerek kim anı dört nesneden (6) şaklayalar helāk olmasun dēyü evvel oddan şaklarlar göyünmesün dēyü ikinci şudan şaklarlar çürimesün dēyü dördüncü (7) yelden şaklarlar savrulmasun dēyü ammā ol maşnū‘lar şāni‘i ve maḥlūklar ḥālīkī (8) merzūklar rāzīkī çalap celle celālulu ve ‘azzama şānuhu ve kibriyā’ūhu ol kadar üstāzdu kim (9) bu ayıtduğumuz dört nesneden dört canāver yaratdı evvel oddan cinniler yaratmışdur (10) nitekim eydür kavluhu te‘ālā (55/15) وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ ikinci toprağdan Ādem peygāmbere (11) yaratdı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3/59) مِنْ تَرَابٍ üçüncü yelden فَتَنَّا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا (66/12) yaratdı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (77/20) dördüncü şudan cümle ādem (13) oğlanın yaratdı nitekim eydür kavluhu te‘ālā (77/20) الْم نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ NÜKTE bundan (14) daḥı ‘acāyırak bu eyitdügümüz dört melik te‘ālā odı şuyı toprağı bir kafese (15) koymış kaçan bulardan birisi gitse üç helāk olur imdi kankı şāni‘i ola bunuñ gibi işler işleye 8a(1) dört zıddı odı şuyı yeli toprağı bir ādem teninde cem‘ eylemiş degmesinden bir nesne (2) zāhir olur evvel yigitlik oddan yaradılmış görmez misin od nice yanar saçı (3) saçalı kül gibi ağardur ‘ömri yandurur ikinci gönüli şudan yaratmış görmez misin gönül (4) şu gibi aça yatur üçüncü ḥarişligim toprağdan yaratmış biregü niçe yaşasa (5) ḥarişligi eksilmez dördüncü ‘ömri yelden yaratmış görmez misin ādem ‘ömri yel gibi gelür (6) geçer كَمَلِ الرِّيحُ NÜKTE bundan daḥı bu’l-‘aceb ḥaḥ subḥānehu ve te‘ālā ana ḥarında (7) oğlan yaratmağı dilese bir ferişteye buyurur adına melekü’l-erḥām dēler gelür yerden (8) dört nesne alur iltür şehvete katar odı şuyı yeli toprağı ammā bu nesnelere dartuyıla (9) katmaz kıyās birle katar ol nesne kim kıyās ile ola elbette artuğ eksük olmayınca (10) çāre yoğdur imdi kaçan kim bu nesnelere adem ā‘zāsında birisi artuğ gelse (11) ādemün ṭab‘ı üküşlüğü andan yaña māyil olur odı artuğ gelse zālīm olur ḥarāmī (12) olur fāsīğ olur ġammāz olur oğrı olur ölince günāh işleyici olur yeli artuğ gelse (13) tiz olur ādem sözün götürmez olur fāsīğ olur ġammāz olur ḥāsīd olur eger toprağı (14) artuğ gelse ḥariş olur māl dēvşürici olur uzun sağıncılu olur ḥarām ḥelāl (15) fark etmez olur ve eger şuyı artuğ gelse ‘ālim olur faḥīh olur mü‘min olur şāliḥ olur 8b(1) mihrübān olur cūmerd olur ṭā‘at kılmağı sever ḥayr ehli olur Yedinci mes‘ele (2) oldur eger şorsalar tañrı te‘ālā ‘ālemlere neyiçün yaratdı dese cevāb oldur (3) eyitğil kim taşarrufi kendü mülkenden

kıla kimse nişe dëyüme ye LATİFE çölmekçi kim (4) kendü mülkinden çölmek bardak
 eylese kim aña ne dëyü bile ve eger dërse dağı kendüsi (5) suçlu ola eyledür kim
 sulţānlar kendü kılından kankısın dilerse hāzinedār kılur yā-hūz (6) ‘alemdār kılur
 gerekise hil‘at geydürür gerekise öldürür kimse aña nesne (7) dëyümez pāzişāhlar
 pāzişāhidır sulţānlar sulţānidur ne dilerse kıldı ne gerekise (8) kılasıdur nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (5/1) وَيَحْكُمُ مَا يُرِيدُ (3/40) يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ LATİFE (9) hağ subhānehu ve te‘ālā
 eydür yā kullarum ben tekebbür-men ammā tekebbürlik kılanı sevmeziz (10) imdi hiç
 kimsenüñ zehresi yokdur kim eyidesin tekebbürsin nişe tekebbüri sevmezsin (11) dëye
 anuñiçün kim tekebbürlik aña yaraşur kim mülk içinde qadım hiç ayrılmāğı yok (12) ve
 hem cabbārlik aña yaraşur kim hiç kimseden korkusı yok qabhārdur nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā (6/18) وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ (13) eger biz tekebbürlik kılursavuz yaraşmaz
 anuñiçün kim ruzigārumuz (14) sağışludur nitekim eydür kavluhu te‘ālā (10/55) وَلِحِسَابِ
 وَاَعْلَمُ ve hem (15) rızqumuz ayruđ vëdür vücūdumuz sökel olur kimümüz iğlü
 olur bunca dürlü emek kim biz görürüz 9a(1) pes tekebbürlik nişe kılavuz anuñiçün kim
 cabbārlik bize yaraşmaz anı kılanı hem (2) çalap sevmez nitekim eydür kavluhu
 te‘ālā(3/32) إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَبِّرِينَ ammā kendüye mütekebbir (3) cabbār dëyeni sever
 nitekim eydür kavluhu te‘ālā (59/23) الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (4) käle
 raziye’llāhu ‘anhu velā oқыyanlar uşul oқыyanlar yëtirü oқыmaz terkın ururlar yavuz (5)
 yola girürler el-’iyāzu bi’llāhi ve bunlara sefih dërler andan ötürü kim kendülere aşşısuz
 (6) iş işlerler imdi hağ subhānehu ve te‘ālā cümle ‘ālemi yaratdı kendüye aşşısı yok (7)
 ziyānı yok dëmeñ sefihler tañrı te‘ālā sefih degüldür kim kendüye aşşısuz iş (8) işleye
 ve sefih kimse tañrılığa yaramaz tañrı te‘ālā bu cihānı niçün yaratdı (9) nişe yaratdı
 dëmek sefihler işidür tañrı anlara la‘net kılmışdur eger (10) şorsalar kim nişe yaratdı
 cevāb oldur eyitgil kendüye kulluk için yaratdı (11) nitekim eydür kavluhu te‘ālā (51/56)
 وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ cevāb (12) degdi mi yok henüz degmedi meşeli buğur kendüye
 tapmak için yaratdı eger (13) kamu ‘ālem aña tapar ise aşşısı yok ve hem tapmaz ise
 ziyānı yok ve hem kendüye eş yār (14) gerekmez pes nişe yaratdı el-cevāb biregü bir
 päre keçe dutar idi aña şordılar bunu (15) nëdersin dëyü pine kılurın dër biregü dağı bir
 päre palçığı deñize atar şorarlar kim bunu nëdersin dëyü 9b(1) eydür bunu ‘imāret kılurın
 dër andan ‘ākıllar bunlara eydür hay bilmez misin kim (2) keçe pine olmaz ve hem
 balçık deñiz dibinde ‘imāret olmaz eydürler belı bellü bilürüz (3) olmaz velikin biz
 kıluruz dëyeler andan ‘ākıllar bunlara ayda hay koñ bunları kim (4) bunlar delüyümüş

dâyeler imdi eyledür kim hâk subhânehu ve te‘âlâ ol kişileri kim bilür (5) idi aña tapısar yaratdı tapısunlar benüm rahmetüme ğarķ olsunlar dâdi ve ol (6) kişiler kim bilür idi aña tapısar degül yaratdı tapımasunlar dâdi ‘azâbuma ve ‘uķûbetümi (7) görsünler dâdi ve ‘âlemler benüm üstâzlığımı ve bilgeligümi bilsünler dâdi (8) LATİFE-her ne kim var dükelin yaratmazdan ilerü bilür idi kim ezel ‘ilminde kime (9) miñnet ve kime ni‘met ve kime ‘uķûbet ve kime şiddet ve (10) bir niceye râhat ve bir niceye miñnet ve kime furķat ve kime vuşlat ve kime sa‘âdet ve kime (11) şekâvet imdi bu nişe böyle oldı anuñiçün kim ezel ‘ilmini bilsünler (12) benüm bilgeligüm halk içinde yerine gelsün dâdi ammâ bir niceler eydürler tañrı te‘âlâ (13) bu on sekiz biñ ‘âlemi Muħammed ‘azizliğın ve Muħammed şerifliğın bildürmek içün (14) yaratdı hem bu haber ma‘ķıldur nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ خَلَقْتُ الْإِنْسَانَ (15) cabbâr-ı ‘âlem yaratduğını ve bildüğini bize dağı bildürdi ve egerni biz ne bileydük 10a(1) nitekim eydür bilgelikdür benümdür size dağı hem ben bildürdüm nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (2) (33/40) كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا kudret benümdür siz za‘îf-siz nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (3) (18/45) كَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا mülket benümdür kamu hiç şeriküm yok nitekim (4) eydür ķavluhu te‘âlâ (5/17) وَلِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ işitmeklik benümdür kamu (5) nesneden nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (43/80) نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ⁵ hâzîne kamu benümdür (6) yerde gökde nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (63/7) وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ kahr (7) kılmak benümdür ķullar üzere nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (6/18) وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ (8) şular benümdür ‘âlem içindeki nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (74/31) هُوَ الْإِلَهُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ (9) cümerdlik kamu benümdür ķullar üzere nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (17/20) عَطَاءُ رَبِّكَ (10) (8/29) الْعَظِيمِ fazl kılmak benümdür ķullar üzere nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (11) (17/85) مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا siz ‘ilmüñ azın bilür-siz nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (12) (2/282) يَا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ kamu ‘ilm benümdür nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ (13) (7/33) مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ammâ ben ol tañrı-men kim (15) hem zâhirin bilür-men hem bâtıñın bilür-men nitekim eydür ķavluhu te‘âlâ 10b(1) (6/59) يَا آدَمُ وَمَا نَسَفْتُ مِنْ رِيقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا oğlanı sen bir nesnenüñ kimin bilürsin (2) kimin bilmezsin yok nesneyi ğoz hiç bilmezsin ammâ ben ol ķâdir-men kim hem varı (3) bilür-men hem yoğı bilür-men ve

⁵ 10a.5. نَسْمَعُ : يَسْمَعُ (M)

mecmū'-ı bilgelik benim katumda kāmıldür nitekim eydür (4) kavluhu te'ālā (40/19) جُ
يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَاتَخَفِي الصُّدُورِ sen āşikāre sözi āşikāreyi (5) işidür-ven ve hem gizlü sözi
bilür-ven nitekim eydür kavluhu te'ālā (20/7) وَيَعْلَمُ السِّرَّ وَالْخَفَى (6) ol şunuñ gibi bilge
tañrıdur kim anuñ bilgeligi cümle 'āleme érer yéter nitekim (7) eydür kavluhu te'ālā
(41/54) وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ yedi kat gökler içinde feriştelere nice (8) yıldızlar nice bulıdılar
nice yağmurlar nice dolular dānesi nice havāda uçan kuşlar (9) nice ve degme bir kuşuñ
yüñi nice tüyi nice ve dağlarda geyikler nicedür ve yeryüzinde (10) ādemiler ve cinniler
nicedür ve bunlaruñ kâfirleri ve müsülmānları nicedür muṭī'ler (11) ve 'āşiler nicedür
ve bunlaruñ nīk-bahtları ve bez-bahtları nicedür erkekleri (12) ve dişileri nicedür ve
degme ādemüñ tüsi ve kılı nicedür 'ömri yaşı nicedür 'ömürlerinde (13) ne kadar nefes
vêrürler kara yağız nice şarışını nicedür anlaruñ uzunı (14) kızası nicedür peygāamberleri
nice şahābeleri nicedür ve mürselleri nicedür müftī nice (15) müderris nice kâzī nice
mü'min nice münāfık nice 'avām nice hāş nice 11a(1) ḥaşu'l-ḥāş nice yeryüzide daş
nice toprak nicedür kum kayır nicedür ağaç (2) yaprağı nicedür ve yerde biten nebātlar
nicedür her birinüñ rengi nice ta'āmı nice (3) buğday dānesi nice her biri kimüñ rüzine
sebeb birle degesidür ol yemiş (4) nice hāşıl olasıdur ruzigārları nice geçesidür nice ay
nice gün geçüresidür (5) yedi kat yerden ve yedi kat gökden uçmağdan damudan
'arşdan ferşe (6) degin felekden semāya degin 'illiyyinden tahte's-şerāya degin ne kim
yaradılmış ve ne kim (7) yaradılāsıdur tā kıyamete degin kāmūsın yaratmazdan ilerü
bilür idi imdi mü'minler (8) gāfīl olmañ hā korqu bu aradadır fülān yavuz ben eyü fülān
eyle ben böyle (9) dēme niceler herze işden tevbeye gelür éy niceler tā'atden yele varur
şoñ (10) ucı merdūd olur bir niceler münāfık iken mü'min olur éy bir niceler mü'min
iken (11) münāfık olur bir niceler 'āşī iken muṭī' olur bir niceler muṭī' iken 'āşī olur
(12) bir niceler 'azīz iken zelīl olur bir niceler zelīl iken 'azīz olur bir niceler
müsülmān (13) iken kâfir olur bir niceler kâfir iken müsülmān olur bir niceler ırak iken
yakın (14) olur bir niceler yakın iken ırak olur bir niceler muttaķī iken müşrik olur bir
niceler (15) müşrik iken muttaķī olur bir niceler müsülmānın yürürken kâfir olur bir
niceler kâfir yürürken müsülmān olur 11b(1) bu dükeli 'ilm-i min ledündür cabbār-ı
'ālem cihānı yaratmazdan ilerü mecmū'ını bilür idi nitekim (2) eydür kavluhu te'ālā
(21/48) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ (99/7-8) مِنْ خَيْرٍ لَدِي imdi anuñ mekrinden (3) imin olmak gerekmez her
dem-be-dem ölüm dēyüp aña durmak gerek tañrınuñ kulluğında (4) kāyim durmak
gerek ol ölüm gelecegin bilmek gerek ol ölüm dēdikleri 'ālem fahrı Muḥammede (5)

yüzgürmedi kim kamu 'ālem anuñ 'ışkına yaradılmışdur bu renge dünyā aña vefā (6)

ķılmadı nitekim eydür *الدُّنْيَا جِيفَةٌ وَمَالِهَا كِلَابٌ* Şi' R

(7) دردست بدآدبرآت اونیز * بردآخسة شد حیات اونیز (7)

(8) اونیز کذشت ازین گڈزگاه * آنکیست که نکدرت ازین دآ

(9) on sekiz biñ 'ālemi kamuın yaratmazdan ilerü daħı kıyāmet gelmezden ilerü hem

(10) bir kavmuñ aħvālī ne olasıñ kime aķ biti ve kime kara biti kimüñ sağ eline ve kimüñ

(11) şoldaki terāzūda kimüñ müzdi ağır gelesidür ve kimüñ yeyni gelesidür mecmū'ını

ol bilür kime fażlı éresi ve (12) kime 'adli éresi kim uçmaķ ehli kim damuya giresi

uçmaķ içinde nice ħulle geyesi (13) nice ni' met yéyesi nice burāķ binesi nice cevlan

ķılası nice eylük göresi degme (14) bir kişiniñ sarāyları nice bāğ u bustānları nice

ğilmānları vildānları nice taħtları (15) nice tācları nice çiftleri nice ħürileri nice ırmaķları

nice sazları 12a(1) turacları nice mi' rācları nice mecmū'ın bilür daħı cihān yaradılmadıñ

yazuķlılarıñ (2) damu içre 'azābı nice miñnetleri nice korkuları nice 'işyanları nice

selāsilleri (3) nice ağılları nice arslanları nice kaplanları nice yüz biñ yüz biñ (4) bunuñ

bigileri nice ol henüz yaratmadan bilür idi LATİFE ve hem sa'adet (5) şekāvet daħı

ezelidür kimse anı bilmege yaramaz cabbār-ı 'ālem eydür celle celāluhu (6) ve 'azzama

şānuhu ve kibriyā'ūhu dilek benümdür dilersem sa'adeti şekāvete (7) döndürem ve

şekāveti sa'adete döndürem diler isem sa'adetten şekāvet getürem (8) gerekise

şekāvetden sa'adet getürem diler isem yazam dilersem bozam dilek (9) benümdür

nitekim eydür kavluhu *te'ālā(13/39) يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَاءُ وَيُنَبِّتُ* ammā bir yerde daħı (10) eydür

kimi yarlıgarsam yarlıgayam veli müşrikleri yarlıgamayam dēr nitekim eydür kavluhu

te'ālā (11) (4/48) لَنْ يَغْفِرَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ (12) tā'ate daħı

tekye urmağa yaramaz ammā rahmetine ümīd dutmaķ gerek ve 'azābından (13) kormak

gerek nitekim eydür kavluhu *te'ālā(17/57) يَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ* (14) ve hem üküş tā'at

ķılanı uçmaķlık demeyeler iş tamāmı ħātīmet vaķtinde ma'lüm ķul (15) gūra girmeyince

nīk-baħtlıđı bez-baħtlıđı ma'lüm olmaz ve hem sa'adet şekāvet daħı 12b(1) ana

ķarındayiken mektūb olur ve hem uçmaķlık ve damuluk daħı yer ķarına girmeyince (2)

ma'lüm olmaz 'ālem faħrı Muħammed şeker-bār gevher-nişār dilinden şöyle buyurur

kim (3) *اَلْسَعِيْدُ مِنْ سَعِدٍ فِي بَطْنِ اُمِّهِ وَالشَّقِيُّ مِنْ شَقِيٍّ فِي بَطْنِ اُمِّهِ* (4) işler kim bizüm başumuzda vardur

şöyleyiken zihī ğaflet içindevüz ve bilmezüz kim (5) ħālumuz ne olasıdur ve bu āyeti

oķuyan kişi nite gelesidür nitekim eydür kavluhu *te'ālā (6) (21/23) لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ*

biz anuñ işinden şormak yok ol bize nice (7) nesnelere şorasıdur NÜKTE bir korkulu

‘itāblu kişi sultān katına iletsele (8) işlediği suç işleri andan şormaklığa ol kişi sultān katına varınca (9) korkusundan cānhōz kendüden cevāb vèrmez olur dört yaña bākar olur (10) meded ister şefā‘atçı çıkar ise çıkdı ve egerni ol kişi sultān hışmına (11) giriftār olur gāfil sen yarın sübhān katına varacağsın nédesin ne cevāb (12) véresin tevbeye gelgil hāq emrine hīyānet olmagil hāyinler işi yarın düşhār (13) olasıdur gözsüz ol degüldür kim gözi görmez gözsüz oldur kim ‘ibret birle (14) bākup hāqı göremez ve sağır ol degüldür kim kulağı işitmez ve sağır oldur kim (15) hāq sözi işitmez ve yoğsul ol degüldür kim güci yétmez yoğsul oldur kim vücūdı sağ hāq kulluğın kılmaz 13a(1) LAṬİFE ammā tañrınıñ güci yéter ‘aşılık kılanları şoluğ sâ‘at ‘uqūbet eyleye (2) yā-hōz kāfirleri mecmū‘ımı yere yutduraydı velīkin fażl eyledi hālkı kendü geñine qodı (3) nitekim eydür mülket yaratdı melikligin bildürmeğiçün vilāyet yaratdı yakınlığın (4) bildürmeğiçün kamu hākları çift çift yaratdı yaluñuzluğın bildürmeğiçün (5) ve kamu nesne‘i müretteb yaratdı bilgeliğın bildürmeğiçün düşmānlarına ‘azāb kılmaz (6) hālīmliğın bildürmeğiçün yazuqlulara tevbe‘i dermān yaratdı ‘afusın bildürmeğiçün (7) kamu hāklara rüz vètür cūmerdliğın bildürmeğiçün LAṬİFE hāq subhānehu (8) ve te‘ālā yeri gögi on sekiz biñ ‘alemi anuñiçün yaratdı kim hālīklığın mu‘ayyen (9) ola yer üzere kullar yaratdı çalaplığın bildürmeğiçün yaratduğı hāklara rızq (10) vèrür rāzıklığın bildürmeğiçün pes cabbār-ı ‘ālem kulları anuñiçün yaratdı kim (11) kendüye aşsısı dege anuñiçün yaratmadı kim kendüye ziyānı dege anı birlemek (12) anuñ fermānın dutmak gerek dilin küfürden şaklamak aña aşsı degmekdür küfür (13) söylemek ‘azizlerin hor dutmak aña ziyānı degmek gibidür hāq subhānehu ve te‘ālā (14) bu kullarını yaratdı bunlaruñ ahvāli dört dürlüdür bir niceler iş işlerler ne (15) kendülere aşsısı var ne ayruqlara anlar delüler şıfatıdur ve bir niceler iş işlerler aşsısın kendüler görür 13b(1) ayruqlar görmez ol bağıller şıfatıdur ve bir niceler iş işlerler kim aşsısın kendüler (2) dağı görür ve hem ayruqlar dağı görür anlar cūmerdlik şıfatıdur dèrler ve bir niceler (3) iş işlerler aşsısın kendüler görmezler ayruqlar görürler kendüler yemez ayruqlar (4) yer kerīm tañrıdur kim yaratduğından menfa‘at görmez kendüsi gösterür (5) kendü geymezi anlara yèdürür nitekim eydür qavluhu te‘ālā (27/40) اِنَّ رَبِّيْ غَنِيٌّ كَرِيْمٌ (6) LAṬİFE hāq subhānehu ve te‘ālā eydür yā kulum gögi sizüñ seyvānuñuz kıldum nitekim (7) eydür qavluhu te‘ālā(21/32) وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوْطًا ve yeri sizüñ döşegüñüz (8) kıldum nitekim eydür qavluhu te‘ālā(71/19) وَجَعَلْنَا الْاَرْضَ بِسَاطًا ve gögi sizüñ çırağüñüz (9) kıldum nitekim eydür qavluhu te‘ālā(71/16) وَجَعَلْنَا الشَّمْسَ سِرَاجًا ve ayı sizüñ nūrunuz (10) kıldum nitekim eydür qavluhu

te‘ālā (71/16) ⁶ وَجَعَلْنَا الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا ve yıldızları sizūñ bezegūñüz (11) kıldum nitekim eydür
 kavluhu te‘ālā(15/16) وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاطِرِينَ ve bulıdları sizūñ menāfi‘uñuz (12) kıldum nitekim
 eydür kavluhu te‘ālā(15/22) فَاسْقَيْنَا كُؤُهُ ve yeli sizūñ muştucuñuz kıldum (13) nitekim
 eydür kavluhu te‘ālā (25/48) وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلْنَا الرِّيحَ بِشْرًا ⁷ ve dağları yerūñüz mılḥm kıldum (14)
 nitekim eydür kavluhu te‘ālā (78/7) وَالْجِبَالِ أَوْتَادًا ve deñizleri bezirgānlığıñuz yolın (15)
 kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (30/46) وَلِتَجْرِيَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ ⁸ ve yerde nebātları mcagūñuz
 kıldum 14a(1) nitekim eydür kavluhu te‘ālā (78/15) نِيْحًا بِرَحْمَتِنَا ve giceyi sizūñ
 rāḥatlığıñuz (2) kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (10/67) جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا نِسْمَةَ الْغُلُوبِ ⁹ ve
 gündüzi (3) sizūñ ma‘āşuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (78/11) وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا
 ve odı sizūñ kuṭbāḥuñuz (4) kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (56/71) أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ
 ve şuyı sizūñ (5) dirligūñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (21/30) مِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ
 وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا ve atı katarı (6) sizūñ
 merkebuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (16/8) لِيُرِيَهُمْ آيَاتِنَا وَلِيَحْمِزَ
 وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا (7) ve şıgırı sizūñ
 saġunuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (36/72) طَيِّبًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا
 ve koyunı sizūñ saġunuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (8/69) وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا
 (9) ve kuşı keyigi sizūñ avuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (5/96) أَحْبَبْتُكُمْ صَيِّدًا لِّبَرِّ وَالْبَحْرِ
 nitekim eydür kavluhu te‘ālā (16/69) وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَادًا
 sizūñ dinūñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3/19) إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ (13) ve ‘ālem
 fahrı Muḥammedi sizūñ yalavacuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (14) (36/3-4)
 ve uçmaġı sizūñ qarargāhuñuz kıldum (15) nitekim eydür kavluhu te‘ālā (50/35) لِيُرِيَهُمْ آيَاتِنَا
 gılmānları vildānları 14b(1) sizūñ ṭapucuñuz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (56/17) وَيُطَوِّفُ عَلَيْهِمْ
 ve ḥūrileri sizūñ çiftinüz kıldum nitekim eydür kavluhu te‘ālā (3) (2/25) فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ ve ‘arşı sizūñ
 nazargāhuñuz kıldum nitekim eydür (4) kavluhu te‘ālā (27/23) وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ve dīzārumı

⁶ 13b.10. وَجَعَلْنَا الْقَمَرَ نُورًا (M)

⁷ 13b.13. وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ بِشْرًا (M)

⁸ 13b.15. وَتَجْرِي : وَتَجْرِي (M)

⁹ 14a.2. وَجَعَلْنَا : جَعَلْنَا لَكُمْ (M)

sizüñ ‘aṭāñuz kıldum nitekim eydür (5) ḳavluhu te‘ālā(76/11) **NÜKTE** andan ‘acāyıbrıraq (6) ḥaḳ subḥānehu ve te‘ālā eydür yā ḳulum ‘arşı yaratdum sizüñ için kürsi yaratdum (7) sizüñiçün levḥ yaratdum senüñiçün uçmaḳ yaratdum senüñiçün damu (8) yaratdum senüñiçün ay güneş yaratdum senüñiçün bulıdlar yaratdum senüñiçün (9) ni‘metler yaratdum benüm için sen neyledüñ yalavaçlarum sözine inanduñ mı (10) ḥaḳa boyın vèrdün mi ḳanı ne ‘amel işledüñ benüm için benüm sizden zerre ḳadar (11) ḥacetüm yoḳ iken sizüñ ḳatuñuzda bu ḳadar in‘ām kıldum sizüñ üzere ammā sizüñ (12) yüz biñ ḥacetüñüz var benüm ḳatımda benüm için ne kılduñuz imdi aña (13) lâyıḳ cevāb gerek imdi anuñ fermānın dutmaḳdur yıḡduḡından yıḡlınmaḳdur (14) yalavaçlārın sevmekdür dilin küfürden şaḳlamaḳdur dilencilerin ḥoş dutmaḳdur (15) daḡı andan artuḳ ne ‘amel işleyü bilesiz çalap görgil ne dèr èy bendelerüm 15a(1) benüm zerre ḳadar ḥacetüm yoḳ sizüñ ḳatuñuzda ve yine sizüñ yüz biñ ḥacetüñüz (2) var benüm ḳatımda ve yine sizüñ benüm bigi tañrıñuz yoḳ ve benüm sizüñ bigi yüz biñ (3) bendelerüm var ammā ‘āḳıllara bu ḳadar söz kifāyetdür ya‘nī ne dèdüḡi olur eger baña muti‘ (4) olmazsañuz ben sizden daḡı sizüñ ‘amelüñüzden daḡı bī-zārem dedüḡi olur nitekim eydür (5) ḳavluhu te‘ālā (31/12) **اِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ** ‘aşilere çalap eydür siz benüm sözüüm dutmaduñuz (6) ise emrüm şıduñuz ise benüm nesnem eksilmez ve hem benüm sizden ḳorḳum yoḳ baña benüm (7) fermānum dutan ḳullar yèter kıldum nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā (31/12) **اِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ** (8) ḥaḳ subḥānehu ve te‘ālā eydür yā ḳulum sizi anuñiçün yaratdum kim beni bilesiz nitekim (9) eydür ḳavluhu te‘ālā (87/2) **وَالَّذِي خَلَقَ فَسُوِّى** ve dilüñüzi anuñiçün yaratdum kim benüm (10) ‘azametüme heybetüme zıkr ü tesbiḥ nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā(33/41) **اٰذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيْرًا**¹⁰ (11) ve gözüñüzi anuñiçün yaratdum kim benüm ḳudretüme ‘ibret birle baḳasız (12) nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā(59/2) **يٰۤاٰلِي الْاَبْصٰرِ** ve ḳulaḡunuzu anuñiçün (13) yaratdum kim ‘ilm ve Ḳur‘ān işidesiz nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā (39/18) **يَسْمَعُوْنَ الْقَوْلَ** (14) ve tenüñüzi anuñiçün yaratdum kim baña ‘ibādet ḳılasız nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā (15) (51/56) **وَمَا خَلَقْتَ الْجِيْنَ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيْعْبُدُوْا** ve mecmū‘-ı ḥāl içinde gerek baña şükür eyleyesiz 15b(1) nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā(40/60) **اُدْعُوْنِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ** zinhār göñlüñüzi benden ayırıp (2) dünyāya vèrmen nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā(75/20-21) **كَلَّا بَلْ تُحِيْوْنَ الْعٰجِلَةَ وَتَذُرُوْنَ الْاٰخِرَةَ** (3) ve benüm fermānumı ḳoyup dūşmān sözine uyma nitekim eydür ḳavluhu te‘ālā (4) (36/60) **اَنْ لَّا تَعْبُدُوْا الشَّيْطٰنَ** èy miskinler dünyā dirliğine rāzı

¹⁰ 15a.10. **ذِكْرًا : اٰذْكُرُوا** (M)

olduñuz meger benüm (5) rahmetümden ümiz kesdüñüz nitekim eydür kavluhu te‘älā(14/7) أَنْ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (6) (9/38) اَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا eyle mi şanursız kim ben sizi kendü kolayuñuz için yaratdum (7) nitekim eydür kavluhu te‘älā (23/115) اِلْحِيقْ فَحَسْبَيْتُمْ اِنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا (23/115) ol benüm katuma gelmeyesiz (8) nitekim eydür kavluhu te‘älā (23/115) وَأَنْتُمْ اَلْبَنَاءُ لِتَرْجَعُونَ ol kişiler kim benüm (9) fermānum dutmadılar işlerin külli ziyāna vérdiler nitekim eydür kavluhu te‘älā (10) (6/12) وَاَلَّذِينَ حَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ ve kendüleri damu ‘azābına giriftār kıldılar nitekim eydür (11) kavluhu te‘älā (23/104) اَتَلَفُحْ وُجُوهُهُمْ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالْحُحُونِ ol kişiler kim benüm fermānum (12) dutdılar ‘azābdan kırtıldılar nitekim eydür kavluhu te‘älā (7/8) هُمُ الْمُفْلِحُونَ (13) فَاصِلٌ imdi anı bildürelüm kim haq subhānehu ve te‘älā cihānı yaratmazdan (14) ilerü ne yaratdı tañrı fermānı birle (15) هُوَاللَّهُ الْمُعِينُ (68/1) “نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ” (12) مُعْظَمَةٌ يَعْلَمُهَا اِلَّا اِسْرَافِيلُ (68/1) فَاقْرَأْ اِنَّ اَوَّلَ خَلْقِ اللّٰهِ عِنْدَهُ اَوَّلَ خَلْقِ اللّٰهِ تَعَالٰى مِنَ الْعَالَمِ النّٰوْنِ (16a(1) ثُمَّ اَلْقَمُ اللَّوْحُ وَالنّٰوْنُ هُوَ الدِّيْوَانُ فَقَرَّ مُحَمَّدٌ بِنِ اِسْحَاقَ وَقَتَادَةَ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ اَوَّلَ خَلْقِ اللّٰهِ تَعَالٰى مِنَ الْعَالَمِ النّٰوْنِ (16a(1) ثُمَّ اَلْقَمُ اللَّوْحُ وَالنّٰوْنُ هُوَ الدِّيْوَانُ (2) Muḥammed ibni İshāk rivāyet kıılır bu ḥaberi Ḳatāde İmāmdan tañrı bunlardan (3) rāzı olsun kaçan`cabbār-ı ‘ālem bu cihānı yaratmaqlık diledi ilk ‘ālemlerden (4) öñdin “nūn” yaratdı “nūn” dedükleri divit olur bir luğat içinde añā deyvan (5) derler nitekim eydür kavluhu te‘älā(68/1) “نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ” (12) مُعْظَمَةٌ يَعْلَمُهَا اِلَّا اِسْرَافِيلُ (68/1) فَاقْرَأْ اِنَّ اَوَّلَ خَلْقِ اللّٰهِ عِنْدَهُ اَوَّلَ خَلْقِ اللّٰهِ تَعَالٰى مِنَ الْعَالَمِ النّٰوْنِ (16a(1) ثُمَّ اَلْقَمُ اللَّوْحُ وَالنّٰوْنُ هُوَ الدِّيْوَانُ (10) عَيْنَيْنِ لِسْرَافِيْلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْبِدَادُ يَخْرُجُ بَيْنَ اَسْنَانِيْ وَلَا تَحْتَاجُ (11) اِلَى مُرَاجِعَةِ الْمِدَادِ اِنَّهُ الْمِدَادُ فِي وَسْطِ مِنْ نُرٍّ اَبْيَضٍ وَّرَاسُ الْقَلَمِ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ سِلْسِلَةً مِنْ ذَهَبٍ (9) وَاسْقَلُهُ اِلَى عِنْدِ فِي حَجَرِ الْمَلِكِ الْمَوْتِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ مُعَلَّقَةٌ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ وَعَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ (7) صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى خَلَقَ النّٰوْنَ مِنْ زَبْرَجَدٍ اَخْضَرَ خَلَقَ الْقَلَمَ (8) وَاللّٰوْحَ مِنْ نُرٍّ اَبْيَضٍ وَّرَاسُ الْقَلَمِ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ سِلْسِلَةً مِنْ ذَهَبٍ (9) وَاسْقَلُهُ اِلَى عِنْدِ فِي حَجَرِ الْمَلِكِ الْمَوْتِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ مُعَلَّقَةٌ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ وَعَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ (7) صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى خَلَقَ النّٰوْنَ مِنْ زَبْرَجَدٍ اَخْضَرَ خَلَقَ الْقَلَمَ (8) وَاللّٰوْحَ (6) عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَنَاسٍ وَعَنْ اَنَسِ مَالِكٍ Vehbi ibni Münebbih rivāyet kıılır bu ḥaberi ‘Abdi (13) ‘Abbās oğlından ol rivāyet kıılır bu ḥaberi ol mefḥaru’l-mevcūdāt hoca-i (14) kāyināt şefi‘u’l-‘araşat Muḥammed Muştafā şeker-bār gevher-nişār (15) dilinden şöyle buyurur kim haq te‘älā “nūn”ı yaşıl zebercetden yaratdı qalem birle levḥi 16b(1) aq kāfūrı nūrdan yaratdı gök dairesi kıızıl yāḳūtdandur nitekim qalemi haq subhānehu (2) ve te‘älā altun zencir birle ‘arşdan aşığa aşıa komuş uci meleke’l-mevt ileyindedür (3) ammā ba‘zı müfessirler eyitmişler İsrāfil ileyinde İsrāfilün iki gözi arasında aşlu (4) durur ‘Abdullāh ibni ‘Abbās eydür raziye’llāhu ‘anhu qalem uzunı beş yüz yıllık yoldur (5) yıl varışına ve midād anuñ iki dişi arasından aqar dönüp qara olmaq muhtāc (6) degül zīrā anuñiçün kim mürekkeb deñizi qalemün iki dişi arasından eksüksüz (7) aqar ve qalemün luğatleri var ‘azim şarp hiç kimse anı bilmez illā İsrāfil (8) qalem levḥ üzre yürür şanasın bir küçüçük canāver bir ulu dağ üzere yürür gibi (9) levḥuñ daḥı ululuḡı şol qadardur

اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِلْقَلَمِ (12) اُكْتُبْ يَا قَلَمُ فَقَالَ مَا اُكْتُبُ يَا مَوْلَايَ قَالَ اُكْتُبْ مَا هُوَ كَاتِبٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
 لِلْقَلَمِ اُكْتُبْ يَا قَلَمُ (10) فَسَدَّ لَهُ الْقَلَمُ مِنْ خَوْفِ اللَّهِ تَعَالَى فَاسْرِبْ بِنِصْفَيْنِ وَقَالَ الْقَلَمُ مَا اُكْتُبُ (11) يَا سَيِّدِي قَالَ اُكْتُبْ لِآلِهِ الْاِ
 اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِلْقَلَمِ (13) andan haq subhānehu ve te‘ālā eydür yā qalem yaz qalem ditredi tañrı
 te‘ālā qorqusından (14) ortasından iki yarıldı andan qalem eyitdi ilahā ne yazayım dēdi
 hiṭāb geldi yaz (15) اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ الْاِ الْاِ yazdı iki biñ yılda tamām kıldı yine hiṭāb17a(1)
 geldi yaz dēyü qalem eyitdi ilahā ne yazayım dēdi yaz ne olısar kıyāmete degin mecmū’-ı
 (2) ḥalāyıkūñ aḥvālını ve anlaruñ rızkını وَأَرْزَقْتَهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ فِي كُلِّ وَاحِدٍ وَسَائِرِ الْخُطُوطِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللَّهُ
 (3) مَكْتُوبٌ فِيهَا أَحْوَالُ جَمِيعِ الْخَلَائِقِ (4) yazılmışdur levḥuñ üzerinde ḥalāyıkūñ aḥvālī ve anlaruñ
 rızqları kıyāmet (5) günine degin bir satır içinde ayruq satırlarda ne varım tañrıdan artuq
 kimse (6) bilmez مِنْهُ الْقَلَمُ مِمَّنْ الْقَلَمُ (7) وَهِيَ الْقَضَتْ ثُمَّ الْقَلَمُ مِنْهُ الْقَلَمُ Mücāhid eydür razıye’İlāhu ‘anhu haq subhānehu (8) ve te‘ālā yaratmazdan ilerü ilk
 rā‘ yaratdı ol rā‘ bir çubukdur nürdan Muḥammedun (9) alnı nūrı qaşnı nūrı andandur
 anuñ ardınca qalem yaratdı rā‘ dēmek bir luğat (10) içinde çobañ dēmek olur hem yine
 dīn çobanı Muḥammeddür görmez misin ümmeti (11) ṭā‘at üzere oturur tevbile şuarur
 uçmak için semirdür dīzār şaqlar (12) ve hem bir luğat içinde rā‘ dēmek sulṭān dēmek
 olur ve hem yine dīn sulṭānı (13) Muḥammedi görmez misin haq nevbeti beş nevbet
 kapusunda örülür tā kıyāmete degin ‘ale’d-devām (14) مَا هُوَ كَاتِبٌ إِلَى أَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ وَأَهْلُ النَّارِ
 (15) cabbār-ı ‘ālem eydür yā qalem yazgıl ve hem danuq olgıl
 ol vaḳte degin kim 17b(1) uçmak ehli uçmağa gire ve hem damu ehli damuya gire bez-
 baḥt yazılanlar bez-baḥt (2) olunca ve bez-baḥt yazılanlar nīk-baḥt qopınca ol günden
 berü kim ‘ālem yaradıldı (3) ve ol güne degin kim kıyāmet qopasıdur ve ‘araşāt
 meydānına ḥāzır geeler ḥāl (4) nice olduğı anda ma‘lūm ola (27/29) قَالَ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ
 eydür yā qalem (5) yaz tā ḥadd-i sa‘ādet şekāvet dönince ve hem şekāvet sa‘ādet dönince
 (6) andan girü yazmak nişe yarar görmez misin ezelde levḥ üzere ‘azāzil ve buḥte (7)
 naşrı nīk-baḥt dēyü yazılmışıdı qaçan kim mektüb āḥirine ericek ezel ‘ilmi yerine (8)
 dēgicek bunlar dükeli bez-baḥt oldu bunlara ‘amel ne aşşı kıldı ve hem yine Ebū Bekir
 (9) ‘Ömer ‘Osman ‘Ali razıye’İlāhu ‘anhum ecma‘īn levḥ üzere bez-baḥt dēyü
 yazılmışıdı (10) qaçan kim sa‘ādet nūrı geldi bunlaruñ küfrini yutdı ve şekāvet (11)
 yazusı bunlara ziyān kıldı ammā sa‘ādet şekāvet levḥ üzere mektüb (12) durur anı
 feriştelere bilür nitekim eydür qavluhu te‘ālā(45/29) هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ ammā ezel
 ‘ilmi çalabuñdur anı haqdan artuq kimse bilmez nitekim eydür qavluhu te‘ālā (14) (5/18)

يَعْفُرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ey ahsendüşe baş hükmi kim anuñ içinde (15) meyl ü mehabā yok ey ahsendüşe baş kitāb kim anuñ içinde haṭā ve zeel yok 18a(1) ey ahsendüşe baş ‘ilm-i ezeli kim anuñ içinde tağyir tebdil yok LAṬİFE (2) zihī kādir kim oldur maḥlūk yaradur kevineyi ‘ālemeyni bilür göñli yok ḥālīk kelāmın (3) işidür kulağı yok ḥālīk birle söyler dili yok levḥ üzere yürür eli ayağı yok (4) ḥālīkdan kōrkar cānı yok zihī mel’ün müşebbihler ve rafāziler kim tañrınuñ (5) eli var ayağı var dērler gözi kulağı var dērler biz yokdur dērüz bunlar eydür pes (6) yokdur dilsüz nesne nite söyler gözsüz nesne nite görür kulaksuz nite işidür (7) elsüz nesne nite dutar ayaqsuz nesne nite durur bunlaruñ körlüğine biz eydürüz (8) biz maḥlūk kim kendüsi yaratdı gözi yok görür kulağı yok işidür dili yok (9) söyler ta‘accübdür eger kendüsi göñli yok olsa bilse dili yok olsa söylese (10) kulağı yok olsa işitse eli yok olsa dutsa nitekim eydür kavluhu te‘ālā (11) (42/11) اِذَا سَأَلَكَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ eger şorsalar kim kalem iki dillü nişe oldı anuñiçün (12) oldı kim eger bir dillü misseyidi yazu vërmezidi nitekim tenile cān bir araya (13) gelmeyince şavāb u ‘iḳāb vācib olmaz ve hem tevḥid ma‘rifetsüz işe gelmez ikisi bile (14) gerekdür ‘amel daḥı ihlāssuz işe gelmez ol kimsenüñ kim tañrıdan ḥavfi (15) recāsı yok yā recāsı var ḥavfi yok yā ḥavfi var recāsı yok ise gelmez elbette bile gerekdür 18b(1) nitekim eydür kavluhu te‘ālā(17/57) وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ (2/218) يَرْجُونَ رَحْمَتَهُ LAṬİFE kalem yonmaḳ (2) miḥnetin ḫartmayınca işe yaramaz kaçan kim yonmaḳ miḥnetin dartmayınca ve ucı (3) iki ayruç olmayınca işe yaramaz göz yaşı gibi bir damla mürekkeḫ indürse hem eyü (4) hem yavuz gelür hem altın gelür hem dünyā gelür ve hem āḫiret gelür kaçan tevḥidi (5) birlese ihlās ile andan ol kul şehādet kelimesine yol bulur ve hem uçmaḳ (6) bulur ve hem dīzār bulur NÜKTE nice kim levḥ kalem vardur kaçan kim tañrı te‘ālā (7) dileği olmayınca kitāb yazı vërmez niceme kim kalem yonulmuş olsa ve mürekkeḫ (8) banılmış olsa ve kāğıt üzere urulmuş olsa kaçan yazıcı aña midād kılmayınca (9) ol yazılmaz niceme biregünüñ tā‘at kıılmağa tāḳatı var olsa ve güci yeter olsa (10) kaçan çalapdan tevfiḳ-i ‘ināyet gelmeyince ol kıldan ‘ibādet gelmez LAṬİFE (11) ve ḳanḳı kalem kim yonmağa yaramaz aña ḳamış dērler anı oda urmaḳdan artuḳ nesneye (12) yaramaz ve ḳanḳı kişi kim bilmez ve bilene şormaz ve bilmez-ven dēr tā‘at kıılmaz (13) ol damuluḳdur oda urmaḳdan artuḳ işe yaramaz LAṬİFE ḫaḳ subḫānehu (14) ve te‘ālā ilk ḳarañuluḳ yaratdı andan aydıñlıḳ yaratdı kaçan kim kalem midād (15) ḳarasıyıla yazmayınca anı göz aydıñı oḳımaz ve hem oḳlan ana ḳarında ḳarañuluḳ 19a(1) çekmeyince dünyā aydıñlıḳın görmez nitekim mü‘minler gür ḳarañuluḳın çekmeyince (2) uçmaḳ aydıñlıḳın görmez nitekim eydür kavluhu te‘ālā(6/1) وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ (3) NÜKTE

beşâret kaçan kim kul dünyâda ma'şiyet karanlılığı dartmayınca (4) ma'rifet nûrın görmez ve hem mü'minler dağı uçmak hicâbı karanlılığın dartmayınca (5) tecellî nûrın görmez nitekim eydür kavluhu te'âlâ (5/16) يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ (6) mes'ele eger şorsalar kim haq subhânehu ve te'âlâ ilk karanlılığı nişe yaratdı cevâb (7) anuñiçün kim aydınlık karanlılığı giderür ammâ haq subhânehu ve te'âlâ karanlılığı iki (8) dürlü yaratdı biri ulu ve biri giçi ulu karanlılığıdır ve hem giçi karanlılık ev karanlılığıdır (9) evet belî ve hem ulu nûr güneş nûrudur ve hem giçi nûr çırak nûrudur ammâ yêgrek cevâb (10) oldur kim ulu karanlılık küfür karanlılığıdır ve hem giçi karanlılık ma'şiyet karanlılığıdır (11) ve hem ulu nûr ma'rifet nûrudur ve hem giçi nûr tevbe nûrudur küfür karanlılığının ma'rifet (12) nûrını giderür ve ma'şiyet karanlılığın tevbe nûrını giderür nitekim eydür kavluhu te'âlâ (13) (5/16) يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ LATİFE dâviyâni ahbâr ve muhaddişân âsâr (14) ve kuyendikân in küftâr ve dânendekân in ahbâr rivâyet kılurlar kim ol (15) vaqt kim iblîs la'net oldı ve hazaretden sürildi ve yüzi kara oldı andan şeyh şüretin 19b(1) urınuş görünür idi kaçan kim Muhammed Muştafa anasından doğdı anuñ nûrını (2) 'âleme doldı andan iblîs karanlılığa düşdi çalap anı halk gözinden gizledi (3) ol nûr bereketinde LATİFE karanlılık anuñ için oldı kim hiç eyelüğü yok (4) andan ötürü 'azâbı katıdır râhatı yok nitekim eydür kavluhu te'âlâ (20/74) لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (5) hemçünân uçmak aydınlıktır kim karanlılığı yok ni'meti üküştür (6) râhatı çok nitekim eydür kavluhu te'âlâ (56/20-24) بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (8) وَأَحْمَرٌ طَيْرٌ مِّمَّا يَشْتَبَهُونَ وَحُورٌ عِينٌ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ جِزَاءً (8) بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (8) FAŞİL hâre'l ahbâr'u's şahihi 'an resûli'llâhi (9) şalla'llâhu 'aleyhi ve sellem haq subhânehu ve te'âlâ kendü kudretinden bir gevher yaratmış (10) ba'zı müfessirler aña bir yaşıl yâkûtdur demişler me'a hazâ andan ol gevherüñ ululuğın (11) tañrıdan artuq kimse bilmez andan ol gevhere nazar kıldı gevher eridi şu oldı (12) andan haq subhânehu ve te'âlâ ol şu üç kısım kıldı bir kısım buğ oldı bir kısım (13) köpük oldı bir kısım şu oldı buğ kısım havâya ağdı hitâb geldi (14) dur dâyi durdı köpüğe hitâb geldi şu yüzinde dur dâyi durdı ve şuya (15) hitâb geldi yel üzere dur dâyi durdı ol nesne karar dutdılar ilk buğa fermân geldi 20a(1) sen gök ol dâyi nitekim eydür kavluhu te'âlâ (41/11) ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ (2) andan köpüğe fermân geldi sen yer ol dâyi nitekim eydür kavluhu te'âlâ (3) (41/11) وَلِلْأَرْضِ اعْتِبَاطُوعًا أَوْ كَرَاهًا andan şuya fermân geldi sen deñiz ol dâyi nitekim eydür (4) kavluhu te'âlâ (31/27) مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ andan ol üç nesneden cevâb geldi kim (5) (41/11) فَأَتَيْنَا طَائِفِينَ andan gökler birbirine yapışdı havâda mu'allak durdı haq

subhānehu (6) ve te‘ālā emr kıldı var bu gökleri biribirinden ayır dēdi Cebrā’il geldi anca duruşdı kim (7) bārī başarımadı haq subhānehu ve te‘ālā ‘Azrā’ili vëribidi ol dağı başarımadı (8) andan haq subhānehu ve te‘ālā İsrāfilî vëribidi ol dağı başarımadı tañrı te‘ālā (9) anlara kuvvetince dört kuvveh vërdi ve yëtmiş biñ arkaçı vëribidi geldiler gögi biri (10) birinden ayırmadılar ‘āciz ve fūrümānde qaldılar eyitdiler yā seyyidi ve mevlāyi bizüm (11) gücümüz yëtmez dēdiler cabbār-ı ‘ālem bunlara destür vërdi şavuldılar tañrı te‘ālā (12) bir yël yaratdı eyitdi yā yël gökleri biribirinden ayır dēdi ol yël yëriye gökler (13) arasına girdi bir kez kuvvet birle esdi gökler biribirinden bēş yüz yıllık yol (14) ırak düşdi andan feriştelere anı gördiler ‘acaaba qaldılar nitekim eydür qavluhu te‘ālā (15) (21/30) كَانَتْ رِجَالُهُمْ مِنْ تَحْتِهِمْ أَكْشَادًا كَذَابًا كَانَتْ رِجَالُهُمْ مِنْ تَحْتِهِمْ أَكْشَادًا كَذَابًا gökleri yerleri biribirinden cüzā kıldı mekānlu mekānında qodı 20b(1) nitekim eydür qavluhu te‘ālā(41/12) فَكُضِبَتْ سَمَوَاتٌ سَبْعٌ وَمِنْ الْأَرْضِ مِثْلُهُنَّ (2) NÜKTE haq subhānehu ve te‘ālā ol gevhere nazār kıldı gevher üç bölük kıldı (3) biri dütün biri köpük biri şu pes hem ādem oğlanları dağı üç bölük oldu biri zālīm (4) biri muqteşid biri sâbık nitekim eydür qavluhu te‘ālā(35/32) مَقْتَصِدٍ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ (5) مَقْتَصِدٍ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ nitekim köpükde üküş menāfi‘ var dütünde (6) yok ve hem sâbıklarda üküş hayrāt var muqteşidlerde yok nitekim deñiz suyu acıdur (7) içmege yaramaz ve hem zālīmleüñ dağı dili acıdur qonşuluğa yaramaz bu üç dürlü (8) kişinüñ Qur’ān içinde üç dürlü adı var biri muqarreb biri aşhābu’l yemindür (9) biri aşhābu’ş şimāldür ammā muqarreb anlardur kim tañrıyla olalar dünyā şuğluna (10) qalmayalar ammā aşhābu’l yemīn anlardur kim helāl harām fark edeler ve dün ü gün namāz (11) üzre qāyim duralar ve aşhābu’ş şimāl anlardur kim tañrı te‘ālā fermānın qoyalar (12) dün ü gün ma‘şiyet işleyeler nitekim eydür qavluhu te‘ālā (56/88-89) وَالْمُقْرَبِينَ فَرُوحٌ وَرِيحَانٌ (13) وَالْمُقْرَبِينَ فَرُوحٌ وَرِيحَانٌ ammā aşhābu’l yemīn anlardur kim yarınkı gün gölge (14) tena‘üm kıllalar nitekim eydür qavluhu te‘ālā (56/27-32) وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ (15) وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ 21a(1) ammā aşhābu’ş-şimāliler dağı yarınkı gün ‘azāb miñnet içinde giriftār olalar nitekim (2) eydür qavluhu te‘ālā (56/41-42) وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ فِي سُمُومٍ وَحَمِيمٍ ve hem hālāyıklar şirāt (3) üzere üç bölük olalar biri uçmaqlıq biri damuluq biri aşhābu’l a‘rāf durur (4) ya‘nî uçmaqlıq olana damuluq ola ya‘nî tañrımuñdur gerekise uçmağa ilte (5) gerekise damuya qoya nitekim eydür qavluhu te‘ālā (5/18) يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ (6) LAṬİFE ammā eyitdük kim gökleri yël ayırtladı ve ‘ālem ārāste ve müzeyyin kıldı (7) çalap fermān birle ammā bilgil bu yël yēdi dürlüdür evvel qudret yēlidir ikinci (8) helāket yēlidir üçüncü nuşret yēlidir dördüncü menfa‘at yēlidir beşinci (9) beşāret yēlidir altıncı sa‘ādet yēlidir yēdinci

şekāvet yelidür şekāvet (10) oldur kim gögi yedi pāre kıldı tā kıyāmete degin ve hem āhiretde ol yel helāk (11) kılasıdur nitekim eydür qavluhu te‘ālā (14/48) *غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ* (12) zihī cabbār-ı ‘ālem kim yedi kat gögi yel ile yüceldi ve hem yine yel ile yıkasıdurur (13) ve hem yağmurı yel ile yağdurur ve hem yel ile diñdürür ve hem buzı yel ile (14) bağlar ve hem yel ile ağıdur ve hem odı yel ile yandurur ve hem yel ile söyündürür (15) ve hem ağaçlar çiçekni yel ile açar ve hem yel ile ħarāb kılar ve hem buğday dānesi yel ile doldurur 21b(1) ve hem yel ile kıridur cümle dāneleri yel ile ħāşıla getirür ve hem yine (2) ve hem yine yel ile şamanından şavurur ve hem deñiz içinde gemiyi yel ile yürüdür (3) ve hem yel işe ħelāk kılar helāket yeli oldur kim ‘Ād kavmin helāk kıldı nitekim (4) eydür qavluhu te‘ālā (69/6-7) *وَتَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا* (5) *سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ* ammā nuşret yeli oldur kim şulara yardım eder nitekim (6) eydür qavluhu te‘ālā (41/16) *رِيحًا صَرْصَرًا* ammā menfa‘at yeli oldur kim (7) Süleymān peygāmer tahtın götürür göz açınca bir aylık yolu iltür idi yerden (8) çüb deprenmezdi nitekim eydür qavluhu te‘ālā (34/12) *شَهْرًا وَرَوَّاحَهَا شَهْرًا* (9) *وَلَسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوها* ammā beşāret yeli oldur kim yaza yakın eser yaz yaradı dēyü (10) qamulara muştılar nitekim eydür *مَعَ الرِّيحِ* ammā sa‘ādet (11) yeli oldur kim ölesi vaqtin eser yā uçmaq çiçekleri yiyisin mü’minler burnına (12) degürür çalap rahmetin mü’minler üzere esdürür nitekim eydür qavluhu te‘ālā (13) (56/89) *فَرَّوْحٍ وَرِيحَانٍ وَجَنَّةٍ نَعِيمٍ* ammā şekāvet oldur kim sökeller yaşduğında (14) eser ve bez-bahtlıq yiyisin bunlaruñ burnına degürür ve ‘amellerin yele şavurur (15) ve işlerin hiçe çıkarur nitekim eydür qavluhu te‘ālā (25/23) *مِنْ عَمَلٍ 22a(1) فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مُنْتَرًا*

ya‘nī girü söz (2) başına varalum melik celle celāluhu ve ‘azzama şānuhu ve kibriyā‘ūhu yedi kat (3) gögi tütünden yaratdı ve ba‘zı müfessirler buğdan dērler nitekim eydür qavluhu te‘ālā (4) *وَهِيَ دُخَانٌ مُّبِينٌ* ¹¹ ammā gökde zīnet var ve hem leāfet var zīnet delili (5) oldur kim nitekim eydür qavluhu te‘ālā (37/6) *أَنَّا زَيْنًا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِرِيحِنَا الْكَوَاكِبِ* (6) ammā kudret delili oldur kim bu gökler böyle yücedür egrisi söbüsi yok nūrlu (7) yahtulu menfa‘atlı karañu buğdan yaratdı kudret birle direksüz dutar çerĥ-ü felek (8) mütevātir semā‘da durur hiç ħelāl degmez üzülmez muħkem ħayrlu aşşılı yahtısı ma‘āş (9) için dün karañuluğı rāḫat için rahmetlü yağmur andan gelür ve rüşen (10) gün andan doğar ve yemişler dadı andan gelür ve gemiler kılağuzı yıldızlar

¹¹ 22a.4. (41/11) ile (44/10) ayetleri karıştırılmış.

(11) andan doğar ve mecmū'-ı ḥalāyıkūñ rızķı andan gelür nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (12) (17/82) وَتَنْزَلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ve ḳullaruñ cānım (13) ve 'amelin andan iltürler ḳazā ve ḳudret dükeli andan gelür ve çalabuñ ḳādırlıķı (14) nişānı andan mu'ayyen olur nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (2/20) إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (15) ammā leḳāfet delīli oldur kim anuñ rengin gök ḳıldı baḳduğunca gözi nūrı artar 22b(1) göñül yaḫtusı artar egerni anuñ rengin aḳ yā kıızıl yā ḳara ḳılsaydı baḳanlaruñ (2) gözine ḥelāl erişeyidi zihī şabbāğlar şabbāğı oldur kim celle celāluhu ve 'azzama şānuhu (3) ve kibriyā'ūhu anı gök birle yaşıł boyadı neçeme baḳduğunca başa ve beyniye 'aḳla (4) göz nūrına ve yüz rüşenine şafā vērür ve hem göz kendüyi çıraḳ ḳıldı (5) nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (71/16) وَجَعَلْنَا الشَّمْسَ سِرَاجًا ve hem ay daḫı mü'minlere nūr ḳıldı (6) nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (71/16) وَالْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا zihī faızlı kim ḳullarına ol ḳıldı (7) nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (40/61) إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ ve dostlarınuñ (8) çiftin uçmaḳ içinde ḫūrī ḳıldı nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (55/72) حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (9) ve düşmānların bu dünyāda o dünyāda ḫor ḳıldı nitekim eydür ḳavluhu te'ālā (10) (9/2) إِنَّ اللَّهَ مُخْزِي لِّلْكَافِرِينَ الدُّنْيَا (12) مِنْ لَمَاءٍ اِسْمُهُ رَفِيعًا إِنَّ اللَّهَ مُخْزِي لِّلْكَافِرِينَ (9/2) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَنْ وَهْبِ بْنِ مُنْبِيَةَ (11) رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَعَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاءَ rivāyetdür 'an 'Abdillāh bni 'Abbāsdan Vehbi bni Münnebbihden (13) ve 'ālem faḫrı Muḫammedden şeker-bār gevher-nişār dilinden şöyle buyurur kim (14) ḫaḳ subḫānehu ve te'ālā bu dünyā gögin şudan yaratmış adı refi'ādur ḳalıñlıķı (15) beş yüz yıllık yoldur ve hem yücesi daḫı eyledür anuñ üstinde firiştiler vardur kim 23a(1) dükelinüñ şüretleri öküze beñzer uluları adı İsmā'ıldurur ve bunlaruñ (2) 'amelleri tañrıyı yād ḳılmaḳ durur tā kıyāmete degin tesbīḫleri budurur kim (3) لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ ammā ikinci ḳat gögi aḳ gümüşden yaratmışdur (4) adı erkelündür anuñ firişteleri çeyan şüretlödürür ve bunlaruñ uluları (5) adı Ruf'âyıldur ve bunlaruñ 'amelleri yaz ḳılmaḳdur ve tesbīḫleri budurur kim (6) لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ üçüncü ḳat gögi kıızıl yāḳütdan yaratmış adı (7) ḳaydumdur ve firişteleri kerkeze beñzer ve uluları adı Kukayâyıldur ve bunlaruñ (8) 'amelleri rükū'dur ve tesbīḫleri budurur لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ dördüncü (9) gök adı şafādur bir dāne incüden yaratmış adı iştifâyıldür ve bunlaruñ (10) sücüddur tā kıyāmete degin tesbīḫleri budur اللَّهُ لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ (11) beşinci gök kıızıl altundandır adı dukyayıldür anuñ firişteleri ḫürul'ayze (12) beñzer ve bunlaruñ 'amelleri ağlamakdur ol ḳadar ağlaşurlar kim bunlaruñ (13) gözi yaşından gemi yürimek vara mıssaydı yürüyeydi ve hem kıyāmetde

ağlaşu (14) ḵopiserler tesḇihleri budur $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ altıncı ḵat (15) gögi gevẖerden yaratmış adı mā‘undur feris̱teleri vildāne beñzer uluları adı Ru‘yayıldur 23b(1) ve bunların ‘amelleri ditremekdür tā kıyāmete degin tesḇihleri budur (2) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ yedinci ḵat gögi nūrdan yaratmış adı nūr yapıldır (3) ve bunların ‘amelleri dayim tesḇih okımağdur tā kıyāmete tesḇihleri budur (4) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ kaçan bakup Muḥammed ümmeti ‘ašilerin görseler (5) eydürler $\text{أَتَاهُمْ أَغْرَابٌ بِعَصَاتٍ خِيفَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ}$ nitekim eydür (6) ḵavluhu te‘ālā (40/7) $\text{وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا}$ ve bu feris̱telerin aşı tesḇih şuyı (7) tehlildür ṭapdukları rabbun celilün göz yumup açınca ādem oğlanları gibi tañriya (8) ‘aşı olmazlar nitekim eydür ḵavluhu te‘ālā(66/6) $\text{مَا أَمَرَهُمُ اللَّهُ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ}$ şöyle iken (9) şol ḵadar ağlaşur ditreşürler tañrı ḵorq̱usından imdi ēy misḵin sen (10) günde nice kerret tañriya ‘aşı olursız ve fermānın dutmazsız buyurmadığı (11) yerde yürürsüz kendü pāzişāhuñuza hiç ḵorq̱up ağlamazsız LAṬİFE ammā ḥaḳ (12) subḥānehu ve te‘ālā gökleri nite yedi yaratdısa ve hem mü‘minler daḥı yedi (13) dürlü yaratdı evvel mü‘minlerdür ikinci sūnnilerdür üçüncü müctehidlerdür dördüncü (14) muḳtesimlerdür beşinci zāhidlerdür altıncı müştāklardür yedinci muḥiblerdür (15) ammā ḥaḳ subḥānehu ve te‘ālā gögi dürlü dürlü yaratdı aşı bir tütündendürür 24a(1) ve hem mü‘minleri daḥı dürlü dürlü yaratdı nitekim eydür ḵavluhu te‘ālā (2) (14/27) $\text{يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ}$ ve onların içinde firis̱teler vardur adı raḳībun ‘atiddurur (3) nitekim eydür ḵavluhu te‘ālā (50/18) $\text{لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ}$ ve bunların (4) imāmları adı ma‘rifetdür ve ‘amelleri imāndur ve tesḇihleri budur (5) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ ammā sūnnilerü göñli aḳ gümüş gibidür adı sūnnetdürür (6) ve onların içinde vardur adları şıḳḳdurur ve imāmları adı i‘tikāddurur (7) ve bunların ‘amelleri peygāamberler ašḥābı sevmekdür ve tesḇihleri budurur (8) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ ammā müctehidler göñli kıızıl yāḳūt gibidür (9) adı şifātdur anuñ içinde firis̱teler var adları irādetdür ve bunların ‘amelleri (10) icthāddur tā kıyāmete degin tesḇihleri budurur (11) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ ammā muḳtesimler göñli aḳ incü gibidür adı mukbildür içinde (12) feris̱teler var adları muf‘ildurur uluları adı buğẕdur ve bunların ‘amelleri (13) iḳāmetdür tā kıyāmete degin tesḇihleri budur (14) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ ammā zāhidler göñli altuna beñzer adı nekādur anuñ içinde firis̱teler var (15) adları bekādur zühddür ve bunların ‘amelleri kurbetdür tā kıyāmete degin tesḇihleri budur 24b(1) $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ}$ ammā müştāklar göñli gevẖer gibidür içinde (2) firis̱teler var uluları adı rızādur ve

bunların ‘amelleri vefâdur tâ kıyâmete (3) degin tesbîhleri budur *لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ* (4) gönlü yoz gibidür anuñ adı vaşsidür anuñ içinde firîşeler var adları (5) müfdıldür ve imâmları adı vişâldür ve bunların ‘amelleri muṭma’innedür (6) tâ kıyâmete degin tesbîhleri budur *يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي* (7) ve sözleri budur kim *عَلَيْكَ الْخَيْرُ* (8) hâk subhânehu ve te‘âlâ yedinci kâat gökden (9) yuḡaru firîşeler yaratmışdur kerrubîler dërler bunların sağışın tañırdan (10) artuḡ kimse bilmez ve bunların ba‘zısı iki kânatlıdur ba‘zısı üç (11) kânatlıdur nitekim eydür kâvluhu te‘âlâ (35/1) *أُولَىٰ أجنحةٍ مثنى وثلاث ورباع* (12) ve bunlardan üstün daḡı firîşeler vardurur ravhânîler dërler ve bunların ululuḡı (13) ol kâardur kim eger yedi kâat yeri ve yedi kâat göḡi bir avurdına soḡsa (14) şuña beñzer idi kim tamâm bireḡü avurdına bir dâne noḡûd soḡmış gibi olayıdı (15) ve bunların her bir a‘zâsında birer yûzi vardur ve bunlardan daḡı bir üstün bir firîşte vardur 25a(1) anuñ ululuḡı ol kâardur kim yer yûzinde ne kâadar canâverler varısa anuñ (2) sağışı kâadar eli ayaḡı var kaḡan kim kıyâmet ḡünü olduḡında on sekiz biñ (3) ‘âlem halkı bir şâf ola ve ol firîşte bir yaluñuz bir şâf ola henüz daḡı anuñ (4) şâfi artuḡ gele ol firîşteye ruḡ dërler nitekim eydür kâvluhu te‘âlâ (5) *وَالْمَلَائِكَةُ صَفًا* (78/38) andan üstün hâk subhânehu ve te‘âlâ bir deñiz yaratmış (6) deriñliḡi yedi gök ve yedi kâat yercedür anuñ adı bahrı’l mescürdür andan (7) üstün hâk subhânehu ve te‘âlâ bir firîşte yaratmışdur ol ulu deñiz anuñ dizine gelmez (8) andan üstün ḡazenetü’l kürsi ferîşeleri vardur bunların daḡı ululuḡı ol kâardur kim (9) kulaḡı yumşacuḡından çignine degin yûz biñ yıllık yoldur ve andan yuḡaru ne (10) varın ‘arşu’l aḡbâr içinde beyân eder LATİFE bilḡil kim hâk subhânehu ve te‘âlâ (11) bu gökleri yedi kâat yaratdısa mu‘allaḡ ve hem bu yerleri daḡı yedi kâat (12) yaratdı muṭabbak ammâ yerleri dükelin köpükden yaratdı evvel yer adı dîmâdur (13) her bir yerüñ kâalınliḡı beş yûz yıllık yoldur ve yel ḡazinesi evvelki yer altındadır (14) hâk subhânehu ve te‘âlâ yétmiş biñ ferîşte yaratmış her biri zencîr birle aşlıdur (15) ve degme ferîşenüñ koltuḡında birer şandük dutarlar her şandüḡüñ ululuḡı bir yıllık yoldurur 25b(1) ol şandüḡlar içi külli yeldürür ve degme bir şandük üzere içindeki yelün adı yazlıdur (2) ve her bir şandüḡları daḡı yel biri birine beñzemez kaḡan kim tañrı te‘âlâ bunlara yel esdürüñ (3) dëyü ḡiṭâb kılsa bunların ortasında bir firîşte var iki kânadı terâzûdür ol (4) firîşte yeli darta ne kâadar kim tañrı buyurursa esdürür ne bir zerre artuḡ ne bir (5) zerre eksük bi-emri’llâli te‘âlâ ikinci yer adı ḡuldedür ve ba‘zı müfessirler aña musafile (6) dërler ol çayanlar yeridür degme çayanuñ ululuḡı bir deve çöküp oturuḡ gibidür (7) degme çayanuñ üç yûz altmış

kabarcuğı var ve her kabarcuğ toptolu agudur (8) eger ol kabarcuğun birisini bu cihana sidürseler idi cihan kapkara nefi bigi (9) göyüneyidi üçüncü yer adı 'arfedür ve ba'zı müfessirler aña basite dërler ve ol (10) yerde 'ankebüt adlu halâyıklar vardur yüzleri 'avret yüzine beñzer ve tüleri (11) koyun tüyine beñzer iki bölükleri var 'aleviler bölüğü gibi ileylerinde yatur (12) ol günden berü kim bunları yaratdı tesbihleri budurur kim $\text{لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ}$ (13) ammā hiç مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ demezler ol sebep mecmū'ı damuluğdur dördüncü yer (14) adı hersiyadur ve ba'zı müfessirler aña bañihā dërler ol yılanlar yeridür her bir yılanun (15) ağzında yigirmi dört biñ dişi var her bir dişinden bir ağı ırmağı akar degme bir dişinün 26a(1) ululuğı bir dağ gibidür yarın kıyāmet güninde bir nice 'aşilere anlar 'azāb (2) kılasıdur beşinci yer adı mülkişāsdur ba'zı müfessirler aña terā dërler ol yer (3) kükürt daşıdur yarın damu kibriti ol daş olasıdur kavluhu te'ālā (4) وَقَوْمَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ (66/6) altıncı yer adı siccindür ba'zı müfessirler aña tahta's-sera (5) dërler ve iblis durağı andadur ya'ni iblis anda bağludur ve zindānludur sağ elile (6) şol ayağı bağludur ya'ni ve şol elile sağ ayağı bağludur ve zindānludur (7) ve kendü çıkup bundan gelemez ammā şeytānlara fi'l fitne öğredür viri bir (8) eger kendü çıkup bunda gelü bilseyidi mecmū'-ı halâyığı azdurup yoldan (9) çıkaraydı ve ol yerden aşāğa haceru's-şahra dërler hağ subhānehu ve te'ālā anı (10) damuya tavağ kılmış andan ötürü damu dütünü yukaru çıkamaz ve deñizler şuyın (11) dağı hem ol daş soğuldur ol daş kızar kaynar deñizler şuyı andan acıdur (12) LAṬİFE hağ subhānehu ve te'ālā kaçan yedi kat yeri yaratduğundan soñra (13) bir firişte yaratdı yeri iki barmağı arasına aldı şöyle durdı anun adı (14) arziyayıldur tañrı te'ālā buyurdu uçmağdan bir gevher getürdiler ol (15) feriştenün ayağı altına kodılar iki ayağın ol gevhere başdı şöyle durdı ol gevherün 26b(1) ululuğı yedi biñ yıllık yoldur tañrı te'ālā buyurdu uçmağdan bir öküz (2) getürdiler ol öküzün depesine ol gevheri kodılar ol öküzün ululuğı (3) otuz biñ yıllık yoldur adı behmūşdur kırk biñ ayağı var kırk biñ (4) boynuzı var her bir boynuzundan boynuzına yüz yıllık yoldur ol daş kim damuya (5) tavağ oldu hağ subhānehu ve te'ālā ol daş ortasında bir dere yaratmışdur (6) kamu 'ālem deñizlerin ve dağı ırmağların ve biñarların ve kuyuların aña koysalar (7) şanayduñ bir kızmış saca bir tamlā tāmzurduñ hağ te'ālā ol daş ortasında (8) bir deñiz yaratmış anun deriñliğı kırk biñ yıllık yoldur ol daş birle o deñiz (9) dökül misseyidi damu kızgunı yedi kat gögi ve yedi kat yeri göyündüreyidi (10) kamusun küil kılaydı ve hem bu 'ālem deñizleri varur anda koyulur ol (11) deñiz ne artar ne eksilür damu kızgunı karşı kaynar soğuldur ve eger bu deñizler (12) varup anda soğulmasaydı kamu 'ālem deñizi garğa varaydı LAṬİFE tañrı te'ālā (13) ol deñiz içinde bir balık yaratmış ol

balıġuñ adı üşiyâdur ba'zı müfessirler aña (14) nün dêrler nün ol balıġ adıdur kim Yûnus peygâmbiri yutdı (15) nitekim eydür (21/87) *وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا* andan tañrı te'âlâ ol balıġa buyurdı 27a(1) arġasın deñizden çıġardı ol öküz ayaġını ol balıġ arġasına başdı andan (2) ol balıġ belinledi başın kıyruġına urdı ħalka oldu ħaġdan cevâb (3) geldi yâ balıġ ħarâr dut dëyü andan balıġ ħarâr dutdı ħikâyet içinde (4) gelmişdür kim bir gün Mûsâ peygâmbër 'aleyhi's-selâm münâcât kıluriken tañrı te'âlâ (5) eyitdi ilâhî yeri götüren balıġ baña göster dëdi ħaġdan fermân geldi (6) yâ Mûsâ deñiz ħatına var dëyü tâ benüm ħudretümi göresin dëdi andan (7) Mûsâ peygâmbër 'aleyhi's-selâm deñiz ħatına vardı gördi kim bir balıġ deñizden (8) başın çıġarmış ve burnın göge degmiş henüz altın eñegin deñizden çıġarmış çıġmamış (9) eydür ilâhî seyyidî ve mevlâyî yeri götüren balıġ bu mudur dëdi şoluk sâ'at (10) Cebrâ'il-i emîn ez-hazreti rabbi'l-'âleminden geldi eydür yâ Mûsâ ol yeri (11) götüren balıġ günde yedi kerret yëyesi yer her kerret yëdukce bunuñ bigi (12) yedi biñ balıġ yer andan ħarnı doyar zihî cabbâr-ı 'âlem kim cümle 'âlem canâverleri (13) rızık andan yerler hiġ tarılmaz ve hem ħazînesinden nesne eksilmez nitekim (14) eydür ħavluhu te'âlâ (63/7) *وَاللَّهُ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ* andan ol yer götüren (15) öküz sucur idi ve toşunlanur idi dolanmaz idi ħaġ te'âlâ ol balıġ burnından üyez çıġardı 27b(1) andan üyez geldi öküz ileyinde vızıldadı gözine heybet gösterdi ol öküz (2) daġı ol ħadar ululuġıla za'îf üyezden ħorġdı iki gözinden yaş gelüp (3) berk yumdı bakmaz devr-i kıyâmete deġin muġurru muñi' oldu ayruk hiġ deprenmez (4) zihî sultân kim oldur yedi ħat gökleri daġlarla berkitdi deprenmesün dëyü (5) ve mecmû'ını öküze buyurdı götür deprenmesün dëyü ve ol öküz ol ħadar (6) ululuġıla bir üyezden ħorġıdur NÜKTE ammâ ol öküz ol ħadar ululuġıla (7) bir üyezden ħorġdı sen bu ħadar za'îf vücûd birle anuñ bigi ulu ħalapdan (8) ħorġmazsın ve bunuñ gibi heybetsüz işidüp 'ibret almazsın ve ħorġıl (9) ol tañrıdan kim yüz biñ senüñ bigi ħahr eylemişdür nitekim eydür ħavluhu te'âlâ (10) (6/61) *وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ* mes'ele eger şorsalar kim cabbâr-ı 'âlem bu yeri neyile (11) berkitdi eyitġil daġlar birle berkitdi nitekim eydür ħavluhu te'âlâ (87/7) *وَالْجِبَالِ أَوْتَادًا* (12) ammâ ol vaġit kim ħaġ subġānehu ve te'âlâ yedi ħat yeri yaratdı yaratduġı (13) vaġtin şu yüzinde ditreyü dururdu andan feriştelere eyitdiler ilâhî bu yer yüzünde âdem (14) yaradur iseñ nice dolana dëdiler kim yer ditreyü durur dëdiler ħalap celle celâluhu ve (15) 'azzama şānuhu Cebrâ'ile emr eyledi ingil yeri berkitġil dëdi Cebrâ'il geldi yerüñ 28a(1) bir yanın dutsa bir yan ıġranur idi ve bir yanın dutsa bir yan ıġranur idi berkidimedi (2) 'âciz ve fûrümānde ħaldı eyitdi ilâhî bu yeri dölendirmege benüm řāġatüm yetmez dëdi (3) ħaġdan ħiřâb geldi sen kendü maġāmuña var dëyü ben yeri berkidem dëdi ħaġ te'âlâ

(4) bir dağ yarattı yaşıl zebercetden anuñ yüksekligi beş yüz yıllık yoldur ve ululuğı (5) yedi bu dünyācadur anuñile dünyāyı kuşadı qodı adı kâfdur anuñiçün kâf (6) dërler kim bu gögüñ yaşılığı andandur andan soñra haq te‘âlâ biñ biñ dağ (7) yarattı daşdan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı demürden bu yere (8) doqudı ve biñ biñ dağ yarattı altundan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ (9) yarattı gümüşden bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı birincden bu yere (10) doqudı ve biñ biñ dağ yarattı qalaydan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ (11) yarattı tucdan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı baqırdan bu yere doqudı (12) ve biñ biñ dağ yarattı topraqdan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı (13) aşudan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı alçudan*bu yere doqudı (14) ve biñ biñ dağ yarattı qurşundan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı (15) qumdan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı qayırdan bu yere doqudı ve biñ biñ dağ yarattı kerpüçden 28b(1) bu yere doqudı niceme dağlaruñ başı yeryüzinde görünür ammâ uci qazuq gibi yere (2) geçmüşdür nitekim eydür qavluhu te‘âlâ (78/7) وَالْجِبَالِ أَوْتًا andan haq subhānehu ve te‘âlâ (3) Cebrā’ile buyurdı ingil görgil yer berkinmiş mi dedi Cebrā’il gökden qalgıdı yere (4) düşdi yer hergiz deprenmedigine ta‘accübledi dedi amennâ ve şaddaqnâ zihî kim (5) berkitmişsin dedi eyitdi ilāhî seyyidî ve mevlâyî bu dağları böyle güçlü kılduñ (6) ‘acaba dağdan güçlü nesne var mı dedi eyitdi demür yaratdum kim demür birle (7) dağları qazarlar eyitdi ilāhî ve mevlâyî demürden güçlü nesne var mı eyitdi od yaratdum kim (8) od birle demürî qaynadurlar eyitdi ilāhî oddan güçlü nesne var mı eyitdi şü (9) yaratdum kim şü birle odı söyündürür eyitdi ilāhî şudan güçlü nesne var mı eyitdi (10) yel yaratdum esicek dağlaruñ şuyın qurıdur eydür ilāhî yelden güçlü nesne var mı (11) eyitdi âdem yaratdum damlar yapalar yel anlara kâr qılmaya eyitdi ilāhî âdem oğlanından (12) güçlü nesne yaratduñ mı eyitdi uyqu yaratdum âdem oğlanın kendü fermânına qomaz (13) eyitdi ilāhî uyqudan güçlü nesne var mı eyitdi sökellik yaratdum eyitdi sökellikden (14) güçlü nesne var mı eyitdi ölüm yaratdum eyitdi ilāhî ölümden güçlü nesne var mı (15) benem benem kim bākîlik baña sezâdur nitekim eydür qavluhu te‘âlâ (2/255) لَاتَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ 29a(1) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ NÜKTE ammâ bu yer üzre dağlar yoğıdı soñra (2) yaradıldı âhîr yine dağlar gidüp yazı yer qalasıdur nitekim eydür qavluhu te‘âlâ (3) (20/107) لَاتَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ve ilk dağlar yeryüzinde yoq iken bu yer ditreyü durur idi (4) âhîr yine dağlar gidüp yer ditreyesidür nitekim eydür qavluhu te‘âlâ (99/1) رُضُّ رُزُلًا لَهَا (5) ve hem ilk yer yoğıdı âhîr yine yoq olasıdur nitekim eydür qavluhu te‘âlâ (6) (84/3) وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ bu nesneler ilerüki ‘âdetine dönesidür ve hem ezel ‘ilmi dalı

gāyetine (7) éricek nice nîk-bahtlardan olasıdır ve hem nice bez-bahtlar nîk-bahtlardan olasıdır (8) niceler bahtdan düşesidir niceler bahta éresidir nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (9) الْعَذَابُ عِبَادُهُ¹² (7/29-30) وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ nitekim eydür yeri (10) Cebrâ’îl berkidimedi girü aḥade işmarladı lâ-cerem aḥad anı eyle berkitdi kim (11) Cebrâ’îl hâceti olmadı ve Muḥammed ḥaḳ dîn üzere berkidi gördi dutmadı girü (12) çalaba işmarladı lâ-cerem çalap mü’mînleri dîn üzere eyle berkitdi kim hiç peygâmbler (13) hâceti olmadı nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (14/27) يُنَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ (14) ḥaḳ subḥānehu ve te‘âlâ diledi kim yer üzere şular aḳıda ve deñizler durgura ve nebâtlar (15) bitüre evvel yeri berkitdi ezilmesün déyü ammâ yeri toprak birle berkitdi topraḳı kayırıla berkitdi 29b(1) kayırı daşıla berkitdi daşı daḡlar ile berkitdi ve bu yeri görmez misin bir kesek (2) topraḳdur biñ yıl üstünden şular aḳar ve deñizler durur ne bu yer ezilir (3) ve ne ḥoz deñizler şuyı bulanur daḡı ‘acâyıbıraḳ ḥaḳ subḥānehu ve te‘âlâ ma‘rifeti (4) ma‘şiyet arasında gizledi ne ma‘rifet ma‘şiyet qarışur ve ne ḥoz ma‘şiyet (5) ma‘rifete qarışur ne îmān kara olur gün geldükçe ma‘şiyeti dönderür ma‘rifet (6) ḥoz hiç ma‘şiyeti göyündürür mü’mine zarar degmedin ḳurtılır nitekim eydür ḥaḳ subḥānehu ve (7) te‘âlâ İbrāhîm od içinde bekledüm Nemruzuñ baḡın göyündürdi İbrāhîm selāmet (8) ḳurtıldı ve hem ḳıyāmet gününde ‘aşıleri iblîs baḡıla baḡlayalar damuya atalar damu (9) odı iblîs baḡların göyündüre mü’mînler zarar degmedin ḳurtıla îmān birle selāmet (10) ḳurtıla andan daḡı bu’l-‘aceb ḥaḳ subḥānehu ve te‘âlâ aḣḣābu’l-keḣfi Taḳyanusdan (11) saḳladı bunca yıl maḡara içinde öldürdi uyḳudan uyarur gibi girü uyardı (12) çalap eydür éy mü’mînler ivmek sizi daḡı ancılayın gūra girdüğünüñ vakîtin (13) münkîr nekirden saḳlayam ve ‘azābumdan ḳurtaram ve ḳıyāmete degin sizi rāḣat (14) ḳılam ḳıyāmete sizi fazlum birle uyaram uçmaḳ ve dîzār gösterem nitekim eydür (15) kavluhu te‘âlâ (76/11) لَا ḳılam ammâ aḣḣābu’l-keḣfi ol rāḣatı 30a(1) andan buldı kim bāḣıl işi ḳodılar ḥaḳdın yaña ḳaçdılar çalap eydür yā ḳulum (2) sen daḡı şeyḣān işin ḳoḡıl bendin yaña ḳaçḡıl tā ben seni iki cihānda rāḣat (3) ḳılam nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (51/50) إِلَى اللَّهِ LAṬİFFE ammâ yedi dürlü saḡıḣuñ (4) Allāh ḣazretinde menzileti vardur ayruḳ saḡıḣuñ yoḳdur nitekim gök yedidür (5) yer yedidür ḣācîlar ḣavāfı yedidür elḣamdu āyeti yedidür muḣḣaf (6) yedidür Ḵur’ān yedidür¹³ ḳırā’at yedidür ḳıraāt üstāz yedi uzun şular (7) yedidür hafta günleri yedidür ve mu‘azzam deñizleri yedidür ulu daḡları (8) ve ādem

¹² 29a.9. Ayetin devamında bu ifadeler bulunamamıştır.

¹³ 30a.6. ḳırā’at : ḳıraat (M)

tenleri yedidür haq subhānehu ve te‘ālā yeri berkitdi yıkılmasun dēyü (9) ve hem ādem a‘zāları dağı berkitdi biribirinden ayrulmasun dēyü eli ayağı kendüye (10) fermān olsun dēyü nitekim teni ilik birle berkitdi iliki süñük birle (11) berkitdi süñügi siñir birle berkitdi siñiri tamar birle berkitdi damarı (12) yağ birle berkitdi yağı dirlik birle berkitdi dirliği cān birle berkitdi ādem andan (13) hāşıla geldi ve hem mü‘minüñ göñlin ma‘rifet birle berkitdi ma‘rifeti tevḥīd (14) birle berkitdi tevḥīdi ihlāş birle berkitdi ihlāşı ‘aql birle berkitdi ‘aqlı (15) hüccet-i risālet birle berkitdi hüccet-i risāleti mu‘cizāt birle berkitdi mu‘cizātı kitāb birle berkitdi 30b(1) kitābı ve mecmū‘ını imān birle berkitdi nitekim eydür qavluhu te‘ālā (2) (14/27) بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ ammā Muhammed ‘aleyhi’s-selāmu Ebū Bekr-i Şiddık birle (3) mağara içinde ‘ankebūt birle berkitdi ve hem Nemrūd çerisile sivri (4) siñek birle arıtdı ve hem yeri gögi dağları deñizleri öküzü balığı bir üyez birle (5) berkitdi ya‘nī dilek nedür üyez birle örümcek arada sebep oldı ve egerni (6) qamusın bekleyen dutan kendüsüdür nitekim eydür qavluhu te‘ālā (35/41) يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (7) FAŞIL şıfatu’s-şemsu ve’l-kamer rivāyet kıılır ‘Abbas (8) oğlından rażıya’llāhu ‘anhu çalap eydür celle celālulu ve ‘azzama şānuhu güneş kürsi (9) nūrınıñ yétmiş uluda bir ulusındandır ammā günüñ ululuğı on iki bu dünyācadur (10) ve dördüncü kat gökden doğar pes gün ululuğundan ötürü bir günde cihāna (11) érer yéter ammā ay ululuğundan ötürü güneşüñ yarsıncadır ve likin kādīr-i (12) ‘ālem bir demür kañlı yaratmış gün ol demür kañlı içinde çalkıyın yatur (13) ol kañlıda yétmiş biñ boyunduruq vardır ve degme bir boyunduruqdan iki firişte (14) koşulup durur dartaqlar tomnu deñizi içine ve ol deñiz deriñligi bēş yüz (15) yıllık yoldur ve ol feriştelereñ henüz topuğına gelmez ve bunlaruñ bir ferişte sürücisi vardır 31a(1) adı şemseyıldır ve anuñ ululuğı ol qadardur kim eger ol ferişte bir kerret (2) qaķısa günü ve qañlısını ve mecmū‘-ı feriştelere bir avurdına soķaydı ol aña bir dāne (3) noḥūdca gelmeyeyidi ve yine haq te‘ālā günden üstün bir deñiz yaratmış qardan (4) ve yétmiş biñ firişte müvekkel kılmışdur her dem ol qar birle günüñ yüzün şıvarlar (5) eger bir sâ‘at urmayalar idi yedi kat gögi ve yedi kat yeri ısınsından (6) göyündüreyidi nitekim eydür بِاللَّيْلِ فَمَحْوِنَايَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً وَتَعَلَّمُوا (12) عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ (17/12) NÜKTE bilgil kim gün

içinde delîl-i (13) vahdâniyyet var ve hem işâret var ve hem menfa‘at var ve hem vahdâniyyet delîli (14) oldur kim bir cerefîi ‘avret ortasında duz yénmez ve hem ikisi bir olmaduğundan ötürü (15) ay gün doğar vaqt-i sâ‘at yañılmaz yaz kış olmaz ve kış yaz olmaz nevbet ile doğar uyağur 31b(1) pes ma‘lûm oldı kim ol birdür hükmi-fermânı birdür ne buyurursa devr-i kıyâmete (2) degin egerni müşrikler eyitdügi misseyidi ya‘nî (5/53) إِنَّ اللَّهَ الثَّالِثُ تَلَكَّ dërler (3) bu gün qarârda durmayaydı rûzigâr yerinden savuşaydı andan bularuñ işine (4) hilâf düşeydi nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (21/22) وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ LATİFE dört nesne yalufuz bu cihâna érer yéter (6) ve hem tañrı te‘âlânıñ rahmeti yalufuz bu cihâna érer yéter dün zulmeti bu cihâna érer (7) yéter nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (40/7) وَسِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ رَحْمَةً LATİFE güneş nürıyla kamu cihânı (8) yahtu dutar ammâ gözsüze güneş nürü belürmez eyledür kim cabbâr-ı ‘âlem ma‘rifet nürıyla (9) gönülleri yahtu dutar ammâ ol göz kim kördür aña çalap rahmeti belürmez ve hem (10) ‘azâbından korkmaz niceme dün ırakdur ammâ gün nürü seni kaplayup durur nitekim (11) eydür kavluhu te‘âlâ (7/56) إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ ammâ nitekim güneş nürünü eyüden yavuzdan (12) yıgmaz ve hem çalap dañı rızkı eyüden yavuzdan yıgmaz nitekim günün yahtusı ve ıssısı (13) gönül diledügi kadardur baqduğufıca başa güneşden hiç nesne eksilmez ve hem ‘âlem (14) halkları ve canâverleri rızq andan yerler hiç anuñ hazînesinden (15) eksilmez NÜKTE ammâ gün ‘âdeti oldur kim her gün doğar eger bir gün doğmasa 32a(1) kamu ‘âlem harâb olayıdı ve hem cabbâr-ı ‘âlem kullarına her gün fazl eyler ‘inâyetin (2) bir gün kılmasayıdı dükeli ‘âlem harâbe varayıdı ammâ nitekim günün bir rûzigârı (3) var kamu ‘âlem canâverleri ‘âciz ve dermânda qalayıdı hem çalabuñ dañı anuñ (4) gibi rûzigârı vardır halâyıklar ol gün içinde ‘âciz ve dermânde qalayıdı (5) nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (75/10) الْفَرُّ الْفَرُّ الْفَرُّ kaçan kim gün gitse (6) kamu ‘âlem evde çirak yandururlar idi ve gök yüzi dolu ılduz olur ammâ gün (7) doğıcaq kamusun görünmez olmuş bir gün sen dañı görünmeyesin LATİFE andan dañı (8) bu’l-‘aceb melik te‘âlâ iki güveç eylemişdür biri ağaç güveç biri et güveç kullarına (9) andan ta‘âm yedirür et güveç kursağdur aña me‘de dërler ve her bir nesne bişirür (10) hâl eyler âdem a‘zâlarına siñirür ammâ ağaç güveç yemiş ağacıdur kamular güvece (11) şuyı yukarudan koyar ve odın aşğa altından urur ammâ melik subhânehu (12) yemiş ağacına şuyı aşğadan siñirür ve güneş odın yukarudan urur (13) yaz güninde duz doñdurur ve buzı eridür ve âdem tenin derledür şu çıkarur (14) ve hem yeri kurıdur ve hem aq koruğı kara üzüm éder Allâh te‘âlâ yoğı var kılur (15) varı yoq kılur aq eñekden kara kıl

çıkarur ve kara saçalı ağa boyar ve kimi bay kıılır 32b(1) ve kimi yoğsul kıılır ve kimi nîk-baht kıılır ve kimi bez-baht kıılır ve kimi bez-baht iken (2) nîk-baht kıılır nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (14/27) **لَا تَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ** LATİFE ammâ gün nûrı (3) ma‘rifet gibidür hem artar hem eksilür ve bir nice yıldızlar gökde seyr kıılır iken (4) nâgâh gün burcına érer ol kadar nûr olur kim ol yıldız ğani olur ve hem mü‘minler (5) bir nicesi günâh işde yürürken nâgâh tevbe burcına érişür tevbe kıılır ol dağı (6) tañrı rahmetinden ğani olur nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (6/125) **يَشْرَحُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ** (7) **أَنْ يَهْدِيَهُ** ammâ çalap bir nice kıılların fazl birle yarlığar nitekim eydür (8) kavluhu te‘âlâ (39/53) **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَتِ اللَّهِ** (9) **قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ** NÜKTE nitekim feriştelere ğünü kar birle yüzüre ururlar ıssısı âdem kâr kıılmasun (10) deyi ve hem ma‘rifet şovukları ma‘şiyet ıssısına doğunmasaydı ma‘şiyet ıssısı (11) ‘âşiler tenin göyündüreyidi MES’ELE gün dulunduğından cevâb oldur kim (12) melik subhânehu ol gün süren şemseyile buyurur gün ol yetdüğü kañılıla ol (13) kañılıyla ol yüzdüğü deñize daldururlar ğünüñ nûrı eksildüğü andandur halklar (14) ‘ibret görsün deyi ve günâhlarına tevbe kıılsun ammâ gün ‘âdeti olıdı kim on iki (15) burcı seyr éder “hamel şevr cevzâ sereñân esed sünbüle 33a(1) mizân ‘akreb kavş ceddiy delv hüt” bu burcları kamusun (2) bir yılda gezer ve hem mü‘minler göñli on iki derecedir “ evvel dehnâ vekila (3) ve şerhü’l-kalb ve unzurü’l-kalb ve itmâniyyet ve emnin (4) ve havf ve recâ el-kabül i‘tikâd” nitekim gün bu on iki burcı (5) gezer ğarağ hak dizarın görsem der çün kim göre ayruğ gezmeye ve hem imân dağı (6) sultândur on iki burcı bir ayda gezer “ tevbe nedâmet havf recâ (7) sükûniyyet hilm vera‘ rağbet tevekkül rızâ şehâvet (8) hayâ” nitekim evvel hamel burcına düşer andan ğayrı burclara sefer kıılır kaçan (9) semek burcına düşecek üç gün gizlenür kaçan ğirü çıksa halk biribirine (10) gösterür sevnüşür ammâ gün her gün doğmağın yüzün gizlememegin hiç kimse (11) biribirine göstermez kaçan meşakkat burcına degicek halkdan eksilür dünyâdan (12) şefkatın götürür ve yüzün halkdan döndürür **لَا جَرِمٌ** her kıancarü yürürse (13) feriştelere biribirine gösterür uş tañrı dostu gelür deyi FAŞIL (14) din uluları rivâyet kıılır hak te‘âlâ gün doğusından iki hazine yaratmış biri (15) aydıñlık biri karañuluk ve hem gün batısından iki hazine dağı yaratmış biri karañuluk 33b(1) biri aydıñlık nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (55/17) **رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ** degme hazinede (2) bir ferişte müvekkeldür kaçan gice olsa ol mağrıbdadı aydıñlık hazinedarı iki (3) elin karşı götürür gündüz yahtusun avcına derer hazineye urur ol maşrıkdadı (4) karañuluk hazinedarı iki elin hazineye şunar avcı dolu karañuluk alır çıkarur (5) cihâna kıoyu verür

ve karanlılık aydınlığı kovalayı gelir nitekim eydür kavluhu te'ālā (6) (35/13) *الليل في النهار* *ويولج* ve yine kaçan erte olduğunda ol maşriq hazinedarı (7) iki elin hazineye şunar avcı dolu aydın alur çıkarur cihāna koyu vürür şubh-u (8) şadık ağaru gelir ol mađrīb hazinedarı elin karşu getirür karanlılığı (9) avcına deder gündüz yahtusun karanlılığı kovalayugelür nitekim eydür kavluhu te'ālā (10) (22/61) *الليل في النهار* *ويولج* ve kankı gün kim maşriq hazinesi katarıla mađrīb (11) hazinesi dola ol gün kıyāmet kotasıdur imdi ey mü'minler gün geldükçe (12) 'ömürden bir gün eksilür nigāhın göresin birgün gün geçmiş ola ve yıl sağışı (13) yemiş ola ve kıyāmet kopsı ola nitekim eydür kavluhu te'ālā (16/1) *أتى أمر الله فلا تستعجبوا* (14) hem bu nefesün sağışludur göresin birgün sağışı yemiş ola ecel sindusı (15) boyuna don biçmiş ola nitekim eydür kavluhu te'ālā (50/19) *منه تحيد*

ve hem bu řā'atlar ve ma'siyetler sağışludur göresin (2) bir gün sağışı yemiş ola ezel 'ilmi belürmiş ola ve yazuk müzdi bitisi elüne vürilmiş (3) ola nitekim eydür kavluhu te'ālā (45/29) *هذا كتابنا ينطق عليكم بالحق* ivmegil göresin bu cihāna (4) ne işler olasıdur yedi kat yer her katınıñ beş yüz yıllık yol kalınlığıdur (5) ol kadar ululuğı birledür diz ditreyesidür nitekim eydür kavluhu te'ālā (99/1) *الأرض زلزالتها* (6) *وإذا زلزلت* ve bu topraklar yer ile bile götürülesidür nitekim eydür kavluhu te'ālā (7) (99/2) *وإذا زلزلت* ve bu hālayıklar ne düşvār güne şatuşduk dēyü (8) birbirine şorasıdur nitekim eydür kavluhu te'ālā (99/3) *وقال الإنسان ما لها* ve bu ulu (9) dağlar panbuğ gibi atılasıdur nitekim eydür kavluhu te'ālā (81/3) *وإذا الجبال سيرت* (10) ve bu yedi kat yer ululuğıla götürülesidür nitekim eydür kavluhu te'ālā (84/3) *وإذا الأرض مدت* (11) ve ādem oğlanları yer ile bile götürülesidür nitekim eydür kavluhu te'ālā (69/14) *وحملت الأرض والجبال* (12) ve bu yer gidüp ayrıuk yer gelesidür nitekim eydür (13) kavluhu te'ālā (14/48) *غير الأرض* ve bu gökler yırtılıp yırtılıp havāya atılasıdur (14) nitekim eydür kavluhu te'ālā (82/1) *وإذا السماء انقطرت* ve bu müzeyyin yıldızlar dolu gibi (15) yere dökülesidür nitekim eydür kavluhu te'ālā (82/2) *وإذا الكواكب انتثرت* ve deñizler şuyı 34b(1) dükeli od olup damuya katılasıdır nitekim eydür kavluhu te'ālā (82/3) *وإذا البحار فجرت* (2) ve bu cānsuz mađlūkātlara bu kadar vāqı'a gelesidür pes bizüm hālumuz ne olasıdur (3) nitekim eydür kavluhu te'ālā (32/11) *وَمَلِكِ يَوْمِ الْمَوْتِ* (4) 'avānları gelüp dilümüzü

dutasıdır nitekim eydür kavluhu te‘ālā (5) (6/61) تَوَفَّقَهُ رُسُلْنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ bu ıssıdan şovukdan sakladuğuñ gövde cān (6) acıgın dartasıdır nitekim eydür kavluhu te‘ālā (75/29) السَّاقِيَا سَاقٍ ve bu aydıñ yazıda öğrenen tenüñ gūr ‘azābın göresidür nitekim eydür kavluhu te‘ālā (8) (23/100) وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرَزَخٌ ve hem menākīr nekīr heybet birle su‘āl kılasıdır nitekim (9) eydür kavluhu te‘ālā (34/51) اذْفَعُوا فَلَافُوتَ ol nāzūk beslenen gövde toprak içinde (10) çüriyesidür nitekim eydür kavluhu te‘ālā (15/92) لَنَسْتَأْتِنَهُمْ أَجْمَعِينَ (ثم) her iş kim işledüñ (11) bir bir şorulasıdır nitekim eyitdük maşrıqda iki hazīne var biri aydıñlık biri (12) karañuluk eyidelüm kim aydıñlığın aşı nedendür tañrı fermānı birle هُوَ اللَّهُ الْمَعِينُ (13) ammā ol vaqt kim haq subhānehu ve te‘ālā uçmağı yaratdı yaratduğında bir pāre (14) karañuluk uçmağ içinde varıdı aldı anı dünyāya koyu vėrdi karañuluk hazīnesine (15) koydılar ve dün karañuluğı andandur ve hem damuyı yaratduğı vaqtin içinde 35a(1) bir pāre aydıñlık varıdı anı dağı ol dünyāya koyu vėrdi aydıñlık hazīnesine (2) koydılar gün yahtusı andandur imdi ‘āqıl bunuñ içinde bir hikmet var añlağıl (3) gün yahtusı nice kim aydıñlıkdur ammā damudan çıkmışdur anuñiçün rağdur (4) emekdür rāhātlığı eksükdür ve hem dün karañuluğı uçmağdan çıkmışdur anuñiçün (5) rāhātlığı çokdur ve zahmeti eksükdür NÜKTE andan dağı bu'l-‘aceb (6) haq subhānehu ve te‘ālā karañuluğı uçmağda komadı çıkardı anuñiçün kim karañuluk (7) küfürdendür uçmağ içinde azmağ yok nitekim uçmağ nūr ağacı nūr tã‘amları (8) nūr şarabı nūr sağrağı nūr gılmānları nūr vildānları nūr hūrileri nūr (9) tahtları nūr nitekim eydür kavluhu te‘ālā (24/35) نُورُ عَلَى نُورٍ ve hem tañrı mü‘minlerüñ (10) göñline ‘ināyet nūrın bırağdı ne kim karañuluk varısa çıkdı kāfirler (11) göñline bırağdı kāfirüñ göñli karañuluk doldı hiç aydıñ olmaz nitekim (12) eydür kavluhu te‘ālā(24/40) فِي ظُلُمَاتٍ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ ammā mü‘minler göñline (13) ma‘rifet nūrın bırağdı ammā hiç karañu olmaz nitekim kendüsi nūr ma‘rifeti (14) nūr gözi nūr yüzi nūr sözi nūr hulkı nūr namāzi nūr tã‘ati nūr orucı (15) nūr ‘öşri nūr dini nitekim eydür kavluhu te‘ālā(24/35) نُورُ عَلَى نُورٍ FAŞIL 35b(1) (7/54) إِنَّا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ (2) رَضِيَ اللَّهُ أَنْ اللَّهُ تَعَالَى خَلَقَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا يَوْمًا سَوِيًّا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ (3) كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى بَنِي عَبَّاسٍ وَعَنْ وَهْبِ بْنِ مُنَبِّهٍ (4) عَنْ خَلْقِ الْعَرْشِ وَصِفَاتِهَا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ

haq subhānehu ve te‘ālā bu on sekiz biñ ‘ālemi dükelin altı günde yaratdı yekşenbe (5) gün yėdi kat gögi ve yėdi kat yeri yaratdı diışenbe gün ay güneş yaratdı (6) ve yılduzlar ve menziletlerin yaratdı seşenbe gün dört ayaklu canāverler (7) yaratdı çehārşenbe gün şular ve deñizler yaratdı pencşenbe gün uçmağ (8) ve damu yaratdı dostın düşmānın seçdi yerlü yerinde qodı āzine (9) gün Ādem birle havāyı yaratdı

şenbe gün arada mühmel kaldı eyitdük kim (10) yer ile gögi yekşenbe gün yarattı ve hem ‘arşı kürsi levhi kalemi ol gün yarattı (11) kaçan kim tañrı te‘âlâ diledi ‘arşı yarada bir kez eyitdi “kün” yâ ‘arş ya‘nî olgıl (12) şoluk dem oldı göz yumup açınca şöyle kim üç yüz biñ ve dañı doqsan biñ (13) qal‘a belürdi ve her bir qal‘a üzere üç yüz biñ ve dañı doqsan biñ (14) burc belürdi ve her burc üzere üç yüz biñ ve dañı doqsan biñ yağılık belürdi (15) ve her bir yağılık üzere üç yüz biñ ve dañı doqsan biñ sarây belürdi her bir sarây üzere 36a(1) üç yüz biñ ve dañı doqsan biñ taht belürdi ve her bir taht üzere üç (2) yüz biñ ve dañı doqsan biñ küngüre belürdi ve her bir küngürenüñ (3) ululuğı yedi qat gökce ve yedi qat yercedür ve ‘arşuñ ululuğın aña göre kıyās (4) eyle tañrıdan artuq kimse bilmez qamusı nürdandır ammâ ‘arş ol qadar (5) ululuğıla sekiz ayağı var nitekim eydür qavluhu te‘âlâ(69/17) تَعْرُضُونَ (6) ثَمَانِيَةَ يَوْمَيْنِ ve her ayağından ayağına bir yügrük kuş devr-i (7) kıyāmete degin uçsaydı ərmededi ‘aciz qalaydı ‘arşuñ üstün (8) gēñligi dañı ol qadardur kim yedi qat gök ve yedi qat yer mecmū‘ını (9) dağları uçmağı damuyı dükelin ‘arşuñ üstünde biraqsalar aña beñzer idi kim tamām (10) bu dünyā içine bir dāne noħūd düşmiş gibi olaydı ammā muhācirler eydürler (11) aħbār içinde gelmişdür kim bir gün Mikā’il haqdan destür diledi ‘arş ululuğın (12) göreyim dēyü destür oldı Mikā’il yigirmi biñ yıl uçdı ve degme bir qanadın (13) yumup açduğınca bēş yüz yıllıq yol alurdu henüz bir ¹⁴sākinden bir sākine (14) ərmedi ‘aciz fūrümānde kaldı tañrı te‘âlā qıvvetince aña biñ qıvvet vėrdi (15) andan Mikā’il dañı uçdı henüz bir bellü nesne ‘arşdan görmedi eyitdi ilāhī ne qadar geldüm dēdi 36b(1) haqdan cevāb geldi kim henüz bir erliginden bir erligine ərmedüñ dēdi (2) bu haber ma‘quldur Ebū Hureyreden rażıya’llāhu ‘anhu rivāyet kıılır ‘ālem faħrı (3) yer ü gök bedri Muħammedden şalla’llāhu ‘aleyhi ve sellem hameletü’l-‘arş feriştelərinden (4) bir ferişte aña ħarqāyil dərler haqdan fermān diledi ‘arşı görsem dēyü cevāb (5) geldi görmeyesin dēdi ħarqāyil eydür yā rabbi sen destür vėrgil andan minnet (6) kıılğıl dēdi ol feriştenüñ ululuğı yüz Mikā’ilceyidi andan anuñ on sekiz biñ (7) qanadı varıdı ve degme bir qanadın yumup açduğınca biñ yıllıq yol (8) alurdu yėtmış biñ yıl uçdı henüz bir erliginden bir erligine ərmedi haqdan (9) yārī diledi ħaq te‘âlā qıvvetince on qıvvet vėrdi biñ yıl dañı uçdı henüz (10) ‘arşdan bir bellü nesne görmedi ‘aciz oldı eyitdi ilāhī ‘arşuñı bu qadar gezdüm (11) ‘acebdür bir bellü nesne görmedüm dēdi cabbār-ı ‘ālem eyitdi (12) مَرَّابَيْتُ ya‘nî eydür yā ħarqāyil dañı henüz (13) ‘arş sākiniñ yöresin gördüñ anı dañı benüm fażlum ile gördüñ ve egerni anı (14) dañı görmezdüñ

¹⁴ 36a13; 36b13. sākın : sākın (M)

andan ol ferişte utandı rükū‘a vardı eyitdi kim (15) *سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ* andan çalap eydür celle celâluhu ve ‘azzama şānuhu ve kibriyā’uhu 37a(1) *يَا عِزَّةُ الْعَظِيمِ فَوْقَ كُلِّ عَظِيمٍ وَلَيْسَ فَوْقِي شَيْئٌ* ya‘nî ben-ven ulu her bir ulu üzere (2) hiç benden ulu kimse yok pes hâkikat oldu kim tañrı ‘arş üzere degül (3) ammâ ‘arş üstinde çok nesnelere vardur bir millet var kim tañrıyı nesneye beñzedürler (4) bunlara müşebbihler dèrler tañrı la‘net kılmışdur bunlara nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (5) *إِنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ* (9/2) ammâ ol harkâyil ferişte girü kendü maķāmına geldi (6) hâk te‘âlâ korkusından kânatları kûridi ve kendüsi kûrşun gibi (7) eridi miķdârda bir serçe deñlü kaldı ammâ ol gice Muḥammed Muştafâ (8) mi‘râca aĝdı yedinci kâat gökde anı gördi kim yaprak gibi ditrer Cebrâ‘îl (9) ‘aleyhi’s-selâm aḥvâlin şordı esirgedi tañrıdan suçın diledi girü evvelki (10) maķāmında evvelgileyin oldu şimdi ol ferişte evvelki gökde mü‘ezzinlik (11) eyler *إِلَّا اللَّهُ* eyler *غَيْرِهِمْ مَا فِي غَيْرِهِمْ وَلَا يَعْلَمُ مَا فِي غَيْرِهِمْ* (12) *تَحْتَ الْعَرْشِ مَائِيَّةٌ أَلْفٌ قَنْدِيلٍ مُعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ ثُمَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ* (13) *السَّبْعُ وَمَا فِيهَا* *وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ* (14) *جَابِرٌ فِي الْأَخْبَارِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ* ma‘nisi oldur kim eydür ‘arşdan aşığa yüz biñ kâandili aşılıdur (15) ammâ yedi kâat gök ve yedi kâat yer bir kâandil içindedür ammâ ayruķ kâandiller içinde 37b(1) ne varın tañrıdan artuķ kimse bilmez nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (22/40) *إِنَّ اللَّهَ أَقْوَى عَزِيزٌ* (2) andan daḥı bu‘l ‘aceb muhâcirlere eydürler raziye’llâhu ‘anhu tefsîr içinde gelmişdür kim (3) yedi damu yukaru biribirine aşılıdur yedinci damu şâhra daşına aşılıdur şâhra (4) daşı deñize aşılıdur deñiz balıĝa aşılıdur balıķ öküze aşılıdur öküz gevhere (5) aşılıdur gevher ferşe aşılıdur ferş serîre aşılıdur kâf daĝı göĝe aşılıdur (6) gökler biribirisine aşılıdur yedinci gök kürsiye aşılıdur kürsi uçmaĝa aşılıdur (7) uçmaĝlar biribirine aşılıdur sekizinci uçmaĝ seķfu‘l-merfū‘a aşılıdur (8) seķfu‘l-merfū‘a yétmiş biñ hiçâba aşılıdur yétmiş biñ hiçâb biribirine (9) aşılıdur üstünki hiçâb ‘arşa aşılıdur ‘arş tañrı kûdretine aşılıdur (10) ‘arş tañrınınuñ adıdır er-raḥman suresi ‘arş üzere yazılmışdur nitekim (11) eydür kavluhu te‘âlâ (20/5) *الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى* ammâ cuḥûdlar eydürler tañrı (12) bu cihâmanı yaradup fâriĝ olduğundan soñra ‘arş üzere yatdı diñlendi (13) dèrler ve hem tañrınınuñ duraĝı ‘arşdur dèrler bunların sözi herzedür (14) tañrı ‘arşdan münezzehdür pes ‘arşı yaratmadan kâandaydı ammâ ‘arş ululuĝına (15) bu âyet delîldür (9/129) *وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ* ammâ eyitdük kim ‘arşdan aşığa 38a(1) kürsiye degin biñ biñ daḥı yüz biñ perdeler var eyle kim yétmiş biñ perde (2) ‘izzetden ve yétmiş biñ perde ‘azametden ve yétmiş biñ perde ferişte kûdretten ve yétmiş biñ (3) ferişte nûrdan ve yétmiş biñ ferişte nârdan ve yétmiş biñ perde bulıtdan ve yétmiş biñ (4) perde zulumâtdan

ve yétmiş biñ perde altundan ve yétmiş biñ perde gümüşden ve yétmiş (5) biñ perde demürden ve yétmiş biñ perde bakırdan ve yétmiş biñ perde kuruşundan (6) ve yétmiş biñ perde daşdan ve yétmiş biñ perde imândan ve yétmiş biñ perde islâmdan (7) ve yétmiş biñ perde ihsândan ve yétmiş biñ perde lutfdan ve yétmiş biñ perde keremden (8) her perdeden perdeye beş yüz yıllık yoldur ol perdelerden üstün haq te'âlâ yétmiş biñ (9) ferişte ve degme feriştenüñ ululuğı yétmiş bu dünyâcadur andan üstün yétmiş biñ (10) ferişte dağı yaratmış şâf dutup dururlar ve degme bir şâf bunlaruñ yétmiş (11) bu dünyâcadur ol feriştelereñ zehresi yokdur kim başın kaldurup 'arşa nazar (12) kıllalar iki ellerin kavşurup başların aşığa birağup dururlar eyle şanurlar kim (13) katlarında kendülerden artuq kimse yokdur ve her birinüñ eñegi ucından (14) gögsine degin yüz yıllık yoldur ve bunlaruñ degme bir a'zâsında birer (15) yüzi var tañrıyı bir dürlü luğat birle tesbîh okurlar nitekim eydür kavluhu te'âlâ 38b(1) (48/29) **إِلَّا اللَّهُ (37/35) مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ (48/29)**

FAŞIL şifatu hameletü'l-'arşı 'an Vehbî bni (2) Münebbih ve 'an 'Abdullâhi bni 'Abbâs ve 'an ka'bu'l-aḥbâr raziye'llâhu 'anhum eydür 'arşı (3) kırk biñ ferişte götürür ammâ bunlar kıyâmetde sekiz şâf olalar nitekim eydür kavluhu te'âlâ (4) (69/17) **تَعْرُضُونَ** ol feriştelereñ (5) şimdi degme şâfinuñ birisi mecmû'-ı âdem şolumağından ve kıllı sağışından (6) artuqdur ammâ 'Abbâs oğlı eydür raziye'llâhu 'anhu bu feriştelereñ boyları biñ biñ (7) yıllık ve dağı iki yüz biñ yıllık yoldur ferşden 'arşa degin bunlaruñ gögsine (8) érmez 'arşı bunlar başlarla götürürler ve bu tesbîhi okurlar **شَأْنُكَ سُبْحَانَ اللَّهِ الْقَدِيمِ (9) مَا أَعْظَمَ** kamusunuñ uluları ve mihtarları İsrâfildür (10) anuñ ululuğı ol kadardur kim yeryüzinde her ne kim deñizler ve bınarlar ve kıyular (11) varise ve göller varise mecmû'ını İsrâfilüñ başına koysalar bir damla yere dammayaydı (12) dükeli anuñ başında mahv olaydı müfessirler beyân kılar tañrı aña ağlamak (13) vèrmedi eger ağlasaydı anuñ gözünüñ bir damlası yedi kat yeri ve yedi kat (14) gögi mecmû'ını gârka véreyidi cihân düfân olaydı müfessirler demişler 'Abdullâhi bni (15) 'Abbâs rivâyet bu haberi iki cihân fañrı Muhammed Muştafâdan şalla'llâhu 'aleyhi ve sellem 39a(1) bir gün Cebra'il baña geldi bile oturduq barmağı birle işâret kıldı yukaru (2) bak dèyü ben yukaru bakdum gördüm gökler kapusu açılmış ve bir canâver gördüm (3) gelir ben kıyâs kıldum eger ol bir ayağı bu cihâna başsaydı kamu 'âlem helâk (4) olaydı dünyâyı bir ayağı üstüne dutaydı ayruq gövdesi duracak yer bulamaydı ve Cebra'ile (5) bakdum haber şorayımı dèyü Cebra'ilüñ beñzi ağarmış yüzi şararmış tamâm cân (6) darta gibi kılmur ben eyle şandum Cebra'ile ecel geldi ölür şandum ancadın (7)

ol inen canāver aşığa geldükçe giçildi bir incecük şahş oldu baña yakın (8) geldi ben dağı ayağın örü dururdum ol baña selām vėrdi ben ‘aleyke (9) aldum eydür ^{اللَّهُ يُقْرِكُ السَّلَامُ يَا مُحَمَّدُ} tañrı saña selām kıılır ve dūrüz (10) vėrdi eydür yā Muḥammed meliklik mi gerek yoksa peygāberlik mi gerek ben cevāb (11) vėriser idüm Cebrā’ıl kıılağıma eyitdi anı dile kim kııl olasın dėdi ben cevāb (12) vėrdüm Allāhumdan kıulluk ister-ven dėdüm ol ḥerife gāyet ḥoş geldi eydür (13) aḥsend yā Muḥammed işüñ ḥatm oldu dėdi dağı ileyümde dururken (14) bir ayağın kıaldurdu evvel göge başıdı ikinci ayağın kıaldurdu ikinci kıat göge (15) başıdı ve bed-yār oldu gökler kıapısı yapıldı ben Cebrā’ile bu kimdür dėdüm 39b(1) şordum bu İsrāfildür dėdi ferişterde çalap ḥazretinde bundan muḥarreb yokdur (2) ben hergiz şanmaz idüm kim bu yerinden deprene anuñiçün ol gündən berü kim iblis (3) la‘net oldu tavḳ-ı la‘net boynına düşdi melik celle celāluhu ve ‘azzama şānuhu (4) levḥu’l-maḥfūzı buña işmarladı kaçan kim ḥaḳdan fermān gelse kıalem levḥ üzere yürür (5) yazar İsrāfil okur baña eydür ben sizi eydür-ven ve ḥiç ferişterde çalap (6) ḥazretinde bundan ḥürmetlü yokdurur resūl-ü şakāleyn şordı pes sen nişe kıorḳduñ (7) dėdi eydür yā reşūla’llah ben anuñiçün kıorḳdum kim iblis ḥazretinden gidelden berü (8) ḥiç yerinden deprenmemişdür dün ü gün levḥu’l maḥfūza baḳar kıalem ne kim yazarısa (9) İsrāfil okur ve hem yeryüzindeki kıalemler dağı ne kim yazarısa ol bilür eyle şandum kim (10) beni dutmağa gelür şandum anuñiçün müteḥayyir ve müteḡayyir oldum veyā dağı saña kıyāmet (11) ḥaberin getürür şandum yā Muḥammed bunca ulu kim oldur gövdesi hem ḥürmeti ammā (12) ol kıadar ululuğıla kaçan kim damuya nazar kıılsa kıorḳusından erir serçe deñlü (13) olur sen anuñ ‘azābından nişe kıorḳmazsın ve ey biçāre kıullar bu kıadar za‘if (14) vücūd birle günāḥ çokluğı birle andan kıorḳmazsın ve yazuḡuñuz için aḡlamazsız (15) ve giri söz başına varalum ‘arşı götüren ferişterüñ uluları ve mıhtarları dört feriştedür 40a(1) birisi ādem şüretlüdür birisi arslan şüretlüdür birisi kerkez şüretlüdür (2) birisi öküz şüretlüdür ammā ol kim ādem şüretlüdür dün ü gün ādem oḡlanlarıçün (3) du‘ā kıılır rüzların arturmak diler ve düşmāndan saḳlamak diler ammā ol kim (4) arslan şüretlüdür ol dağı arslanlar için du‘ā kıılır rüzların arturmak diler (5) ve düşmāndan saḳlamak diler ammā ol kim kerkez şüretlüdür ol dağı havāda uçan (6) kıuşlar için du‘ā kıılır rızḳların arturmak diler ve düşmāndan saḳlamak diler (7) ammā ol kim öküz şüretlüdür ol dağı cümle öküzleriçün dört ayaklı (8) canāverler için du‘ā kıılır rüzların arturmak diler ve düşmānlardan saḳlamak (9) diler ve ol güne deḡin kim Mūsā peygāber kıavmi buzaḡuya ḥapdılar ol sebebden (10) başın aşığa bıraḳdı tañrıdan utandı ol oddan kim buzaḡu bizüm aşlumuzdandır (11) dėrdi yüzi dutmaz başın kıaldurup du‘ā

kılmğa NÜKTE ol bir ferişte kim (12) şuratu öküze beñzedügi için kâfirler buzağuya
 tapduğı için buzağı benüm (13) aşlumdandır dır yüzi dutmaz başın kaldurup du‘ā
 kılmğa sen kendü yazugundan (14) utanmazsın Allāhuña tevbe kılmğa BĀB bu
 eyitdügümüz dört (15) feriştelere degmesinüñ on şāf kullukçıları var haq te‘ālā buyurdi
 ‘arşı götürüñ dēyü 40b(1) ve bu feriştelere buyurdi dutuñ dēyü andan ol kırık biñ ferişte
 bir uğurdan (2)‘arşı dutdılar anca duruşdılar kim aşunmağa yaklaşdılar depredimediler
 tañrı te‘ālā bunlara (3) bir anca kuvvet vėrdi nice kim cehd ėtdiler depredimediler pes
 dükeli ‘acaba kaldılar (4) ikiledin dutdılar eyitdiler subhāne’llāh getürdiler ‘arşı dizleri
 döşine yėtürdiler (5) kodılar yine dutdılar eyitdiler el-ħamdu li-llāh göbekleri döşine
 iletdiler kodılar (6) girü dutdılar eyitdiler kim lā ilāhe illā’llāh göğüsleri döşine iletdiler
 kodılar girü dutdılar (7) eyitdiler kim Allāhu ekber dēyü eyle getürdiler ‘arşı başlarına
 kodılar sen nitekim bu gögi (8) başuñda getürürseñ tā kıyāmete dek başları üzere
 getüresilerdür ne arası ne (9) uşanasıldur bu adlar berekātında ammā ol dört ferişte kim
 biri ādem şüretlüdür (10) tesbīhi budur subhāne’llāh arslan şüretlü tesbīhi budur el-
 ħamdu li-llāh (11) kerkez şüretlü tesbīhi budur lā ilāhe illā’llāh öküz şüretlü tesbīhi budur
 (12) Allāhu ekber peygāber şallā’llāhu ‘aleyhi ve sellem mi‘rāca ağduğında gördi kim
 (13) bu dört ferişte bu tesbīhi okur andan Muħammed eyitdi kim **الْأَبَاءُ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ** (14)
هَاقَ قَالَ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (15) صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي خَلْقِ الْجَنَّةِ وَصِفَاتِهَا وَأَلْوَانِهَا فَاسِيلٌ لِحَوْلِهَا
 subhānehu ve te‘ālā 41a(1) uçmağı pencşenbe gün yaratdı ve hem uçmağ içinde dört
 sarāy yaratdı (2) evvel sarāy adı dāru’l-ħayvāndur nitekim eydür qavluhu te‘ālā (29/64)
الْحَيَوَانُ (3) ikinci sarāy adı dāru’l-ħarārdur nitekim eydür qavluhu te‘ālā
 (40/39) **الْقَرَارُ** (4) **هِيَ دَارُ الْأَخِرَةِ** üçüncü sarāy adı dāru’l-maħāmdur nitekim eydür qavluhu
 te‘ālā (5) (35/35) **الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ** dördüncü sarāy adı dāru’s-selāmdur nitekim eydür (6)
 qavluhu te‘ālā (6/127) **لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ** ve degme bir sarāyuñ gėñligi yėdi kat (7) gökce ve
 yėdi kat yėrcedür nitekim eydür qavluhu te‘ālā(57/21) **السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ** (8) **وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِهَا**
 müfessirler beyān kırlar yėdi kat gögüñ ėnleri beş yüz yıllık (9) yoldur pes eyle olsa
 degme bir sarāyuñ ėni sekiz biñ yıllık yoldur ammā (10) İsmā‘il Sudri rivāyetinde eydür
 eger yėdi kat gögi ve yėdi kat yeri ¹⁵hāvan (11) içinde dökseler daru dānesi gibi kılsalar
 ve ol daşuyı elli yıllık yolda uçmağ (12) içinde bıraksalar ol daru dükeneydi henüz
 uçmağ büyüklüğine ėrmeyedi nitekim (13) eydür qavluhu te‘ālā(3/133) **وَالْأَرْضِ أَعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ**

¹⁵ 41a-10. hāvan : havān (M)

14) السَّمَاءِ ۖ وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۖ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ (14) السَّمَاءِ
 (15) eydür ivişüñ yâ kullarum benüm uçmağuma zirâ kim anuñ içinde bir kula yerce
 gökce 41b(1) mülk vërür-ven nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (2) السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ الْجَنَّةِ نَصِيبٌ مِّثْلُ
 (3) eydür kavluhu anuñ içinde bir uzun dirlik var ebed ölümsüz nitekim (3) eydür kavluhu
 te‘âlâ (44/56) لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ ammâ eyitdük kim uçmak içinde dört (4) sarây vardurur birisi
 dâru’l-ḥayvândur birisi dâru’l-makâm birisi dâru’l-ḳarâr (5) birisi dâru’s-selâm ammâ
 dâru’l-hayavân anuñiçün dërler kim anı içenler ölmez ve saçalı (6) ağarmaz ve teni
 ḳurıamaz ve hem ḳuvveti gitmez ammâ dâru’l-ḳarâr anuñiçün dërler kim ne kim gönüñ (7)
 diler ise ḥâzır gelür isteyü vërmez ammâ dâru’l-makâm anuñiçün dërler kim anda yer (8)
 şu makâm dutar hiç ayrılmaz nitekim eydür kavluhu te‘âlâ(35/35) الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ
 ammâ dâru’s-selâm anuñiçün dërler her gün her sâ‘at çalap mü’minlere selâm kıılır (10)
 nitekim eydür kavluhu te‘âlâ(36/58) سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ uçmak içinde her dem selâm (11)
 var ¹⁶kine yok ni‘met var miḥnet yok rāḥat var şiddet yok meḥabbet var (12)‘ adâvet yok
 kerâmet var ihânet yok murâfeḳat var muḥâlefet yok sürür (13) var gurür yok şâzilik var
 ḳayğuluk yok ‘azizlik var ḥorluk yok mülket var (14) zevâl yok şihḥat var şayruluk yok
 dirlik var ölüm yok ni‘met var ‘itâb yok (15) dîzâr var ḥicâb yok nitekim eydür kavluhu
 te‘âlâ (75/24) وَجُوهٌ يُؤْمِنُونَ بِهَا نَاضِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ 42a(1) LATİFE ḥaḳ subḥānehu ve te‘âlâ uçmak
 içinde dört bustân yaratdı evvel (2) bustân adı cennetu’l-me’vâdur nitekim eydür kavluhu
 te‘âlâ (53/15) عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ (3) ikinci bustân adı cennätü’n-na‘imdür nitekim eydür
 kavluhu te‘âlâ(68/34) عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ (4) üçüncü bustân adı cennätü ‘adnin nitekim eydür
 kavluhu te‘âlâ (5) (18/31) لَهُمْ جَنَّاتٌ عِدْنٍ (5) dördüncü bustân adı cennätü’l-firdevsdür nitekim
 eydür kavluhu te‘âlâ (6) (18/107) لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا evvel dört bustân içinde dört ırmaḳ
 aḳar evvel (7) ırmaḳ şudandur nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (47/15) وَأَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ
 (9) وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ (47/15) süddendür nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (47/15)
 üçüncü ırmaḳ baldan nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (47/15) وَأَنْخَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى (10) dördüncü
 ırmaḳ sücidendir nitekim eydür kavluhu te‘âlâ (47/15) وَأَنْخَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ (11) eger
 sorsalar ḳim bu dört ırmağun ilk ḳankısın içeler eyitğil ilk süd (12) ırmağından içeler kim
 âdem oğlanı ilk anasından doğıcaḳ ilk süd içmeyince dëdi (13) olmaz ve hem yarın
 gürdan durıcaḳ süd içelerdür ba‘dezân bal ırmağından içeler (14) anuñiçün kim oğlan

¹⁶ 41b-11. kine : kine (M)

sökel olsa bal ile emlerler yâ ıssı urdı yâ şovuk kıpdı (15) geçdi dëyi ve hem yine adem oğlanları dünyâ sökelligin derdi ve meleke'l-mevt hârbesi zahmın yedi 42b(1) ve hem gür 'azâbın gördi ve menâkîr nekîr su'âline cevâb vërdi bunlaruñ (2) birisin yedi ve cân acığın gördi ve yılan çayan kanın şordı ve 'arâşât (3) yerinde elli biñ yıl 'uryân durdı ve üküş cefâlar dartdı ve şîrât üzere delim (4) ihtiyâtlar geçürdi ve damunuñ ıssısı dokundu ve şovuğı eşer kıldı ve üküş havâlar (5) götürdi çalap eydür celle celâluhu ve 'azzama şânuhu ve kibriyâ'uhu iltüñ imdi (6) bal ırmağından içsün ol havâlar bundan gitsün ayruğ sökellik ölüm görmesün (7) ardınca şu ırmağından içeler anuñiçün kim bu dünyâ halkı şu içmeyince diri (8) olmaz içmese yürekleri kızar idi ve dudakları kanar ve hem bunda dañı dirlik (9) şuyın içsünler ayruğ ölüm görmesünler ardınca süci ırmağından içeler nitekim (10) bu fânî dünyâda hâlâyıklar süci içmeyince olmaz süci içüp esrük olup düşerlerdi (11) kusup murdâra bulaşup yaturlardı ve ayıldukda soñra gözi kapağı şişüp (12) murdâra bulaşup başı çekritüp oturlar idi nâgâh ölümlüsi kapuya gelüp baş yarduñ (13) yâ göz çıkarduñ dëyi anı zindâna ururlardı ol içdüğü sücinüñ ve sevindüğü (14) 'işretüñ dâzın giderürleridi ammâ çalap eydür gelgil bir süci içgil kim anı (15) içen hergiz kusmaz üküş içüp ziyân kılmaz çok içüben esrük kılmaz çalıklamaz acı degül 43a(1) diş kamaşdurmaz savaş eyleyüp baş yarup göz çıkarmaz kapusına borclusı gelmez (2) süci katı dëyiüp zindâna bırakmazlar 'avân gelüp güç kılmaz eyledükde humâr olmaz (3) kızıl beñzi şaru olmaz şafrâ kusup şayru olmaz başı ağrıyup gözi kapağı şişmez (4) mudâm 'işretdür hiç dağılmaz ni'meti çok hiç dükenmez temâşası eksük (5) olmaz hoşluğundan uyku uyımaz hürî kızları yüz bürtermez hürî kızları kocup (6) cünüb olmaz dutuşu hoşluk kaygu gelmez konukluğu tiz dağılmaz aş şuyı kendü (7) bişürmez râyıgân kuşlar etin yëyiüp doymaz geydüğü domı eskimez nice (8) geyse ağır gelmez degme kişi anı bulmaz ol şarâbı ma'rifet ehli içesidür (9) ma'rifet ehli oldurur kim tañrıya ortak katmaya helâli helâl bile hâramı (10) hâram bile 'ulemâ sözine inanalar gümân şek getürmeyeler nitekim dânişmendlar bir hâk (11) söz söylese bir niçeler eydür bu kendü kolayın söyler dërler eyle dëyicek muflak (12) kâfir olurlar anuñiçün kim hâka inanmaduk gibi ölümler nitekim eydür kavluhu te'âlâ (13) (4/56) اِنَّ اَلَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا imdi ol şarâbı hâka inananlar ve hâk söze boyun (14) vërenler içesidür kaçan mü'minler ol şarâbı içeler eriyeler فَادَّاَطْرِبُوْا فَاَمُوْا (15) kaçan dursalar kanatlanalar فَادَّا فَاَمُوْا هَا مُوْا kaçan kanatlınsalar yukaru kalkalar 43b(1) طَاشُوْا kaçan yukaru kalksalar havâya ağalar فَادَّا عَشُوْا طَرُوْا (2) kaçan yukaru kalksalar kanat dokuyup uçalar فَادَّا طَرُوْا طَلَبُوْا kaçan kanat (3) dokuyup uçsalar tañrıyı isteyü vereler

selsebıldür (7) nitekim eydür qavluhu te'ālā(76/18) عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا üçüncü bînar adı zencebıldür (8) nitekim eydür qavluhu te'ālā(76/17) مَرَجَاهُ نَجِييًّا dördüncü bînar adı tesnîmdür (9) nitekim eydür qavluhu te'ālā(83/27) وَمَرَجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ammā kāfūr birle selsebîl bînarı (10) arş altından çıkup akar ve hem tesnîm birle zencebîl bînarı kürsi altından (11) çıkar akar ve yine tañrı te'ālā dört bînar dañı yaratmış ikisi uçmaq yanından çıkup (12) akar ol uçmaq yanından çıkup akan bînara tecrîyan dërler nitekim eydür qavluhu te'ālā (13) (55/50) عَيْنًا تَنْجَرِيَانِ ammā aña qarşu akan bînarun adı nezzâhatândur nitekim (14) eydür qavluhu te'ālā mü'minler ve mu'tî'ler naşîbüdür anda varıcaq içesidür (15) va'de kılmışdur (13/35) مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ FAŞIL 45a(1) şıfatı 'azîzü'l-cenneti ve esmâ'ihâ hâk subhânehu ve te'ālā uçmaq içinde dört (2) göl yaratmış degme gölüñ ululuğı ol qadardur kim yedi qat yerde ne qadar deñizler (3) var ve ırmaqlar ve göller ve kıyular varısa mecmû'ını biribirine qatup qoysalar (4) eyle olayıdı kim tamâm deñize bir damla damdı ol göle şahûr dërler nitekim eydür (5) qavluhu te'ālā(76/21) وَسَقِيَهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ikinci göl adı kevşerdür nitekim eydür (6) qavluhu te'ālā(108/1) إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ üçüncü göl adı mahtûmdur nitekim (7) eydür qavluhu te'ālā(83/25-26) مَخْتُومٍ خِتَامُهُ مِسْكٌ dördüncü göl adı havzı'n-nebîdür hâşşa (8) yaluñuz Muhammed Muştafâ tahtı altından çıkar akar anuñ dadı ayruq göller (9) dadınca öndür hâk te'ālā bir bînar yaratmış muttaqîler için aña maq'adi's-sıdık (10) dërler nitekim eydür qavluhu te'ālā(54/55) فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ammā (11) cabbâr-ı 'âlem uçmaq içinde iki göl dañı yaratmış birisine rahîk dërler birine (12) meveddet dërler بِالْمُودَّةِ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ damuda göyünmüş kişileri damudan çıkıcaq rahîk (13) göline çimdürürler damu yiyisi andan gitsün dëyü anuñ ardınca meveddet göline (14) çimdürürler altındağı melik başduğı dağ andan gitsün dëyü gönîlinden hiç (15) gıll u gış qalmaya zirâ kim uçmaq içinde bahîllik ve günücilik yok ve gammâzlık ve hasûdlük yokdur 45b(1) anuñ ardınca 'aynu'l-hayvân şuyın içüreler 'aynu'l-hayvân oldur kim hâk subhânehu (2) ve te'ālā firdevs uçmağı qapusında bir bînar yaratmış ilk uçmağa girenlere (3) anı içürürler ayruq ölüm görmesün dëyü nitekim eydür qavluhu te'ālā (4) (44/56) الْأُولَى LATİFE bu ayıtdugumuz gölleri biraz yâz (5) kılduq biraz dañı kevşer gölin şerh edelüm ammâ kevşer göli tûbâ ağacı dibinden (6) akar üküşlüğünden ötürü aña kevşer dërler nitekim eydür qavluhu te'ālā (108/1) إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ol kevşer göli içinde kıyular vardır kim gökdeki yıldızlar sağışu (8) deñlü dükeli gevherden

yâküt dandır ammâ Muhammed Muştafâ yarın ümmetin (9) ala ol göle temâşâyâ vara ümmet çift çift olalar ol göl içinde temâşâ (10) kılalar ol göl içinde bir balık yaratmışdır adı zâhire haqdan hitâb (11) gele yâ zâhire başuñı kaldur dèye zâhire başın kaldura mü'minler bakalar ol (12) balık ağızı üzere bir altun kapu göreler ol kapunuñ beş yüz yıllık yol (13) uzunı ola ve üç yüz yıllık yol éni ola kapu üzere kiliz urulmuş ve kiliz (14) üzere yazılmış *لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ* eyle dèyicek derhâl (15) kapu açıla Cebrâ'îl gele eyide yâ Muhammed ümmetiñi algıl bu balık karnına girgil 46a(1) tâ tañrınıñ kudretlerin göresin dèye tañrı fazlı birle ol balık karnına gireler (2) dürlü dürlü her gün her vaqt ve her sâ'at bustânlara érişeler kim birbirine (3) beñzemez tâ kırk yıla degin ol balık karnında tena'üm kılalar ol 'acâyibleri görüp (4) uşanmayalar anuñ sarâyaları anuñ köşkeri anuñ bustânları anuñ ni'meti (5) anuñ tâcları anuñ hüllesi anuñ hürîleri lezzetin hiç uçmağdağı lezzete (6) beñzemez ve biñ biñ yıl ol balık karnında tena'üm kılalar girü uçmağa (7) geeler ol kevşer gölinüñ şuyı ol kadar datludur kim mi'râc gicesi Muhammed (8) Muştafâ ağızına andan bir damla damdı eydür ilâhî seyyidî mevlâyî bunuñ gibi (9) hiç datlu nesne yemedüm bu ne datludur kim baldan datludur ve buzdand (10) şovukdur haqdan hitâb geldi kim yâ resül ol kevşer göli damlasıdır (11) datmış olğıl ümmetüñe haber vèrgil küfri ümmetüñ gönlinde bu şarâbdan şovuk (12) kıldum ve hem imân ümmetüñ gönlinde bu şarâbdan datlu kıldum tevbelerin kabul (13) kılam ve günâhların 'afv eyleyem nitekim eydür kavluhu te'âlâ (42/25) وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ (14) حَوْضِ النَّبِيِّ ... havzı'n-nebî oldur kim peygâmbet tahtı altından çıkar aqar (15) ol havz şuyı ol kadar datludur kim eger biregü bir kaatre andan içseyidi andan 46b(1) biñ biñ yıl 'ömri olsaydı ayruk hiç nesne yemeyedi gün geldükçe maħabbeti (2) artaydı ol kaatre üzere olayıdı zîrâ ol şarâbdur kim adı tahürdur şakisi (3) rabbun gâfurdur sağraqlar külli nürdür harfleri 'abden şekürdür kırnaqları (4) hüridür 'işretleri şaburdur oturacak tahtları gevherdür çayı daşları cevherdür (5) kayırları 'anbardur uşakdaşı mercândur otı çiçeği ze'afrandur ağacları yâkütür (6) yapraqları hülledür aqar şuyı sücidür bir nicesi aq baldur bir nicesi süddendür ark (7) kırañı incüdüdür ilk mü'minler rāhat olur andan rahmet yağa gelür sağraqları (8) uça gelür budakları gevher olur ol gevher çat çat yarılır hürî kızları (9) çıka gelür kim yüzleri balk urur güle güle kol bağlar qarşu durur mü'minler anı kuçar (10) olur yüzinden nür yere dökilür yıpar yiyisin dize gelür eyitğil bu dünyâda şuncileyin (11) hoşluk kanda olur NÜKTE āhir haq subhānehu ve te'ālā bunları bilürdi kim bu dört (12) nesnenüñ dört nesnesüz revnağı yok halvet yaratdı hürisüz revnağı yok (13) uçmak yaratdı dîzârsuz revnağı yok lâ-cerem uçmak yaratdı bustânsuz revnağı (14) yok bezedi

(15) تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ (2/25) te'ālā bustānları aqar şular birle nitekim eydür qavluhu
 47a(1) هَلْ هِيَ إِلَّا أَنْ أَوْلِيَا اللَّهِ (10/62) te'ālā konuqluq yaratdı dostlarıçün nitekim eydür qavluhu
 (2) وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (44/54) te'ālā yaratdı hūri kızlarıyla bezedi nitekim eydür qavluhu
 (3) فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ (50/35) te'ālā mecmū'ına kendü dizār 'arz eyledi nitekim eydür
 (6) مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ (7) الرَّاحِمِينَ (8) تَحْرِيرَافِي أَوْاسِطِ شَهْرٍ مَحْرَمٍ (9) تَرَحُّنَهُ 846 (10) لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ
 المحتاج الى رحمة وه الكريم غفرالله له ولوالديه ولاستاذيه وللمؤمنين (5) والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الحياء
 (4) كسر عبدالضعيف النخيف المذنب

NOTLAR

- Arapça bir sözcük olan “ tūfān ” (طُوفَانٌ) metinde “ dūfān ” (دُوفَانٌ) (38b.4) şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Yani sözcüğün başındaki “ t ” sesi “ d ” ye dönüştürülmüştür. Bu yapılmaması gereken değişimdir. Müstensihin böyle bir değişiklikte bulunması ilginç ve kayda değerdir.
- Metinde Arapça olan “ aḥsent ” sözcüğü ötümlüleşmiş şekliyle “ aḥsend ” (39a.13) olarak görülmektedir.
- Yine Arapça olan “ ḥā'in ” (حَائِنٌ) sözcüğü metinde halk ağzındaki karşılığı olan “ hayın ” (حَائِنَرٌ - hayınlar (12b.12)) şeklinde bulunmaktadır.
(hayın < hlk. hain – TDK. Türkçe Sözlük – 1988)
- Eski Anadolu Türkçesinde 3. tekil şahıs iyelik eki “ -ı , - i ” olup düz ünlü şeklindedir. Yuvarlaklaşma Eski Anadolu Türkçesinin en önemli ses özelliği olmasına karşın 3. tekil şahıs iyelik eki düzdür. Ancak metinde “ oğulu ” (14a.10) sözcüğündeki 3. tekil şahıs iyelik eki yuvarlak ünlü olan “ -u ” sesiyle karşımıza çıkmaktadır. Oysa ki 3. tekil şahıs iyelik eki olan bu sesin düz ünlü olan “ -ı ” biçiminde olması beklenirdi.
- Eski Anadolu Türkçesinde ayrılma hali eki “ - dan , - den ” dir. Ayrılma hali eki olarak kullanılan “ - dın ” Eski Anadolu Türkçesi için karakteristik değildir. Çok seyrek ve kalıplaşmış bazı ifadelerde görülür. Metinde ayrılma hali eki olarak daha çok “ - dan , - den ” kullanılmakta olup bazı yerlerde “ - dın , - din ” ekine de rastlanmaktadır. Hatta aynı sözcüğe farklı yerlerde her ikisinin de geldiği görülmüştür. ben-din (32a.2) , ben-den (15b.1) örneklerinde olduğu gibi. “ - dın , - dın ” ekinin görüldüğü yerlerin çoğu kalıplaşmış ifadelerdir. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz : öndin (16a.4) , ḥaḥdın (30a.1) , bendin (30a.2) ikiledin (40b.4)
- Metinde kullanılan “ ḥaḥdın yaña ” (30a.1) , “ bendin yaña ” (30a.2) kalıplaşmış ifadeler olup Kıpçakça'da (Doğu Türkçesi) görülen özelliklerdendir. Bu durum bize metnin Eski Anadolu Türkçesini sonradan öğrenen birisinin kaleminden çıktığını göstermektedir. Büyük olasılıkla müstensih Eski Anadolu Türkçesini sonradan öğrenmiş bir kişidir.
- Yön eki ve iyelik eki aynı sözcüğe eklenirken önce yön ekinin daha sonra iyelik ekinin gelmesi kural gereğidir. Ancak metinde “ yüzüre ” (32b. 9) ifadesinde bu

kural uygulanmamıştır. Yön eki olan “-re” sonra 3. tekil şahıs iyelik eki “-ü” önce gelmiştir. Oysa ki önce “-re” yön ekinin daha sonra “-ü” 3. tekil şahıs iyelik ekinin gelmesi gerekirdi. Buna benzer bir durum Eski Türkçede “ebimrü” şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

- Yine “yüzüre” (32b. 9) ifadesinde, oğlu (14a.10) ifadesinde görülen 3. tekil şahıs iyelik ekinin yuvarlak olması durumu söz konusudur. Sözcükteki “-ü” 3. tekil şahıs iyelik eki yuvarlaktır. Oysa ki “-i” şeklinde düz olması gerekliydi.
- İsim cümlelerinin geniş zaman halinde bildirme eki olarak hem “-men” hem de “-ven” 1. tekil şahıs ifadesi olarak kullanılmaktadır. Örnek olarak şunları sıralayabiliriz: tekebbür-men (8b. 9), tañrı-men (10a.14), kâdir-men (10b. 2), ben-ven (37a. 1)
- Yine bir önceki açıklamadakine benzer durum fiil çekimlerinde de görülmektedir. Fiil cümlelerinin geniş zaman çekiminde 1.tekil şahıs eki olarak hem “-men” hem de “-ven” eki kullanılıyor: verür-men (3a.14), yarlıgar-men (3b. 2), saqlar-men (3b.12), bilmez-ven (8b-12), işidür-ven (10b. 5), ister-ven (39a.12), eydür-ven (39b.15), verür-ven (41b. 1)
- Bu örnekler de Doğu Türkçesini bilen birisinin sonradan Eski Anadolu Türkçesini öğrendiğini göstermesi yanında “hağdın yaña” (30a.1), “bendın yaña” (30a.2) gibi kalıplaşmış ifadeler metnin Kıpçak Türkçesi ile yazılıp sonradan Eski Anadolu Türkçesine uyarlanmış olabileceği olasılığını da ortaya çıkarmaktadır.
- “kapla-” sözcüğü metinde yanlış yazılmış olup “kablâyup” (31b.10) şeklindedir. Transkripsiyon yapılırken kelime doğru olarak “kaplayup” şeklinde düzeltilmiştir.
- Arapça olan ‘afv (عفو) sözcüğü 3. tekil şahıs iyelik eki olan “-sı” ve hal eki olan “-n” yı aldıktan sonra ‘afūsın (عَفُوسِنُ) şeklini almıştır.
- Metinde geçmekte olan “dillü misseyidi” (18a.12), “vara mıssayıdı” (23a.13), “dökül misseyidi” (26b. 9), “eyitdügi misseyidi” (31b. 2) sözcüklerindeki “misseyidi” ifadeleri “imiş iseydi” ifadesinin ses değişimi sonucu ortaya çıkmıştır. Kafada tasarlanan olayın veya durumun gerçekleşmediğini anlatır. Bu ifadelere değişik metinlerde aynı biçimiyle rastlamaktayız.
- Metindeki yazım hataları dip notlarda belirtildiği için burada ayrıca yer vermeye gerek görülmemiştir.

DİZİN

A

‘abid	<A. ibadet eden ‘ā.-ler 1b13	a.-ı 20b8; 22b14; 23a1, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 15; 23b2; 24a2, 4, 5, 9, 11, 12, 14 ; 24b2, 4, 5; 25a6, 12; 25b1, 5, 9, 14; 26a2, 4, 13; 26b3, 13; 28a5; 31a1; 41a2, 3, 4, 5; 42a2, 3, 4, 5; 44b5 , 6, 7, 8, 13; 45a5, 6, 7; 45b10; 46b2
‘Abdullāh ibni ‘Abbās Büyük	sahabelerden olup Hz. Muhammed’in amcasının oğludur. ‘A. 16b4 ; 38b2 , 14 ‘Abbās oğlu 38b6 ‘A. oğlu rażıya’llāhu ‘anhu 30b8	a.-ına 8a7 a.-ıdur 26b14 ; 37b10 a.-ları 24a6, 9, 12, 15 ; 24b4 a.-lar 40b9
‘acaba	<A. acaba, hayret ve kuşku ifade eder ‘a. 28b6 ‘a. kal- 20a14 ; 40b3	‘adāvet <A. düşmanlık ‘a. 41b12
‘açāyib	<A. acayip , tuhaf ‘a.-leri 46a3	Ādem Adem peygamber. Ā. 7b10; 35b 9 Ā. birle 35b9 Ā. ‘aleyhi’s-selām 6b 4
‘acāyırırak	<A.+T. çok acayip ‘a. 7b14 ; 14b5 ; 29b3	ādem < A. insan , kişi ā. 4a8; 8a1, 5, 10, 13; 27b13; 28b11; 30a 8, 9, 12; 32a10,13; 32b9; 38b5; 40a1,2; 40b 9 ādem oğlu 4a8 ādem oğlanı 5a12; 5b8; 7b13; 10a13;10b1;28b11; 28b12; 42a12 ādem oğlanları 20b3 ; 23b7 ;31a10 ; 34a11 ; 40a2 ; 42a15 ā.-üñ 8a11 ; 10b12 ā.-i 4a10
‘aceb	<A. hayret , şaşılacak şey ‘a.-dür 36b11	‘adem <A. yokluk ‘a.-den 5a1
acı	acı a. 42b15 a.-dur 20b6 , 7 ; 26a11 a.-ğın 34b6 ; 42b2	ādemī <A. insan ā. -ler 10b10
‘aciz	<A. aciz , güçsüz ‘ā. 3b10 ; 20a10 ; 28a2 ; 32a3 , 4 ; 36a7 , 14 ‘ā. ol- 36b10	‘adet <A. adet , tane ‘a. 4b13
aç-	açmak a .-ar 1b6 ; 21a15 a.-ınca 21b7 ; 23b7 ; 35b12 a.-duğınca 36a13 ; 36b7	‘ādet <A. ādet , alışkanlık ‘ā.-i 31b15 ; 32b14
açıl-	açılmak ‘a.-miş 39a2 a.-a 45b15	
‘Ād	eski Arap kavmi ‘Ā. kavmi 21b3	
ad	ad , isim	

'ādī	'ā.-ine 29a6	ağlaş-	ağlaşmak
'adl	<A. adalet	a.-ur 23b9	
	'a.-i birle 6a5	a.-urlar 23a12	
	'a.-i ér- 11b12	a.-u kıp - 23a13	
adlu	adlı , isimli	ağrı-	ağrımak
	a. 25b10	a.-yup 43a3	
'afv	<A. af , bağışlama	ağū	zehir
	'a. eyle- 4b10 ; 46a13	a. 25b15	
	'afūsm 13a6	a.-dur 25b7	
ağ-	ağmak , yükselmek	aḥad	<A. bir ve tek olan Allah
	a.-dı 19b13 ; 37a8	a.-e 29a10	
	a.-alar 43b1	aḥbār	<A. ç. haber, haberler
	a.-duğında 40b12	a. 36a11; (a.-ı eḥādīs)1b10; (a.-ı	
ağaç	ağaç	üst) 1b11	
	a. 11a1 ; 32a8 , 10	āḥir	<A. ahir ,son , sonunda
	a.-ı 2a5 ; 35a7 ; 45b5	ā. 2a10; 29a2; 29a4, 5; 46b11	
	a.-ıdur 32a10	ā.-ine 17b7	
	a.-ına 32a12	āḥiret	<A. ahiret
	a.-ları 46b5	ā. 2a2 ; 18b4	
	a.-lar 21a15	ā.-de 21a10	
ağar-	ağarmak	aḥmed	<A. övülmüş olan
	a.-mış 39a5	a. 1b9	
	a.-u gelür 33b8	aḥsend	<A. pek güzel
	a.-dur 8a3	a. 39a13	
	a.-maz 41b6	a.-üşe 17b14 , 15 ; 18a1	
ağır	ağır	aḥvāl	<A.ç durumlar, haller
	a.- 11b11 ; 43a8	a.-i 11b10 ; 13a14 ; 17a4	
ağ(ı)z	ağız	a.-in 37a9	
	a.-ı 45b12	a.-ini 17a2	
	a.-ına 46a8	aḥ	ak , beyaz
	a.-ında 25b15	a. 11b10 ; 16b1 ; 22b1 ; 23a3 ; 24a5	
ağla-	ağlamak	, 11 ; 32a14 , 15 ; 46b6	
	a.-sayıdı 38b13	a.-a 32a15	
	a.-mazsız 23b11 ; 39b14	aḥ-	akmak
	a.-mağ 38b12	a.-ar 16b5, 7; 25b15; 29b2; 42a6;	
	a.-makdur 23a12	44a11, 13; 44b10, 11, 12; 45a8; 45b6	
ağlāl	<A. boyna takılan halka	; 46a14; 46b6	
	a.-ları 12a3	a.-a 8a4	

	a.-an 44b12 , 13		; 27a12 ; 27b10 ; 30b11; 31b8, 13 ;
‘ak(1)l	<A. akıl , us		32a1, 2, 3, 6 ; 36b2, 11 ; 39a3; 45a11
	‘a. 30a14		‘ä.-üñ 5b12
	‘a. birle 30a14		‘ä.-i 2b10 , 13 ; 3b4 ; 7a1 , 14 ; 9a6 ;
	‘a.-ı 30a14		9b13 ; 11b9 ; 13a8 ; 35b4
	‘a.-a 22b3		‘ä.-e 10b6 ; 19b2
‘akıl	<A. akıllı		‘ä.-ler 9b7
	‘ä.35a2		‘ä.-leri 3a3 ; 5a1 ; 8b2
	‘ä.-lar 9b1 , 3		‘ä.-lerden 16a3
	‘ä.-lara 15a3	‘älemeyn	<A. iki dünya , dünya ve ahiret
akıt-	akıtmak		‘ä.-i 18a2
	a.-ur 21a14	‘alemdâr	<A. bayrak taşıyan
	a.-a 29a14		‘a. kıl- 8b6
‘akreb	<A. akrep burcu	âlet	<A. alet
	‘a. 33a1		ä. 7a9
al-	almak	‘alevî	<A. alevî
	a.-ur 8a8 ; 33b4 , 7		ler 25b11
	a.- dum 39a9	al(1)n	alın
	a.- dı 26a13 ; 34b14		a.-ı (alm) 17a9
	a.-ğıl 45b15	‘Alî	Hız. Ali
	a.- a 45b9		‘A. 17b9; 43b12 ; 44a2, 3, 7, 13
	a.- urdı 36a13 ; 36b8		‘A. kerreme’llâhu vecchehu 5a8
	a.- mazzın 27b8	‘âlim	<A. alim , bilgin
a‘lâ	<A. en yüce , en ulu		‘ä. ol- 8a15
	a.-ya 3a4	Allâh	Allah
âlât	<A. ç. aletler		A. 1b13 ; 4a8 ; 30a4
	ä. 7a6		Allâh te‘älâ 5a15 ; 5b3 ; 7a7 ; 32a14
alçu	alçı		A.-umdan 39a12
	a.- dan 28a13		A.-uñ 40a14
‘ale’d- devâm	<A. sürekli olarak	alt	alt
	‘a. 4b11 ; 17a13		a.-in 27a8
‘âlem	<A. evren		a.-ına 26a15
	‘ä. 1b12 ; 2a2 , 6 ; 3a7 ; 3b14 ; 4a8,		a.-ındadır 25a13
	13, 15 ; 6a15 ; 9a13 ; 10a8 ; 11b1, 4,		a.-ındağı 45a14
	5 ; 12a5 ; 12b2 ; 13a10 ; 14a13 ;		a.-ından 32a11 ; 44a11 ,12 , 13 ;
	16a3 ; 17a15 ; 17b2 ; 20a11 ; 21a6,		44b10 ; 45a8 ; 46a14
	12 ; 22b13 ; 25a3 ; 26b6 , 10 ; 26b12	altı	altı (6)
			a. 6a15 ; 35b4

altıncı	altıncı (6.) a. 7a1 , 6 ; 21a9 ; 23a14 ; 23b14 ; 26a4		7 , 9 ; 42b14 ; 43b11 ; 44b9 , 13 ; 45a10 ; 45b5 ; 45b8
altun	altın a. 16b2 ; 18b4 ; 45b12 a.-a 24a14 a.-dan 28a8 ; 38a4 a.-dandır 23a11	añ-	anmak a.-ğıl 4b7
‘amel	<A. iş , hareket , çalışma ‘a. 14b10 , 15 ; 17b8 ; 18a14 ‘a.-in 22a13 ‘a.-i 6a5 , 8 ‘a.-üfüzden 15a4 .. ‘a.-ler 6a5 , 8 ‘a.-lerin 21b14 ‘a.-leri 23a2, 5, 8, 12; 23b1, 3; 24a4, 7, 9, 12, 15; 24b2, 5	ana	ana a. 7a10,11,12 ; 8a6 ; 12b1 ; 18b15 a.- yı 6b3 a.- sı 5b12 a.- sından 19b1 ; 42a12
‘āmī	<A. avama ait , halk ‘ā.-ler 2b2 ‘ā.-lerē 2b4	anasuz	anasız a. 6b4
ammā	<A. ama , yalnız 2a9 ; 2b3 ; 3a9 ; 3b8, 11 , 13 , 15 ; 4a2, 4, 5; 5a2, 5, 12, 15 ; 5b2, 3, 5 , 6 11 ; 5b3 , 5 , 6 , 11 ; 6a14 ; 6b6 ; 7b2 , 7 ; 8a8 ; 8b9 ; 9a2 ; 9b12 ; 10a13,14 ; 10b2 ; 12a9 , 12 ; 13a1 ; 14b11 ; 15a3 ; 16b3 ; 17b11 , 13 ; 19a7 , 9 ; 20b9 , 10 , 13 ; 21a1, 6 , 7 , 10 ; 21b5 , 6 , 9 , 13 ; 22a4 , 6 , 15 ; 23a3 ; 23b11 , 15 ; 24a5 , 8, 11 , 14 ; 24b1 , 3 ; 25a12 ; 25b13 ; 26a7; 27b6 , 12 ; 28b1 ; 29a1 , 15 ; 29b15 ; 30a3; 30b2 , 9 , 11 ; 31a7 ; 31b8 , 9 , 10 , 11 , 15 ; 32a2 , 6 , 10 , 11 ; 32b2 , 7 , 14 ; 33a10 ; 34b13 ; 35a3 , 12 , 13 ; 36a4 , 10 ; 37a3 , 5 , 7 , 15 ; 37b11 , 14 , 15 ; 38b3 , 6 , 11 ; 40a2 , 3 , 5 , 7 ; 40b9 ; 41a9 ; 41b3 , 5 , 6 ,	‘anbar	<F. anbar ‘a.-dur 46b5
		ancılayın	onun gibi a. 29b12
		‘ankebūt	<A. örümcek ‘a. 25b10 ; 30b3 ‘a. birle 30b3
		añla-	anlamak a.-ğıl 35a2 a.-salar 43b5 a.-yalar 43b4
		ar-	yorulmak ; bozulmak a.-ası 40b8 a.-mağ 7a7 , 12
		ara	ara , arasında a.-ya 18a12 a.-da 6b4, 9,10,11,13 ; 30b5, 9 a.-dadur 11a8 a.-sına 20a13 ; 26a13 a.-sında 16b3 ; 29b4 a.-sından 16b5 , 6
		‘araşāt	<A. mahşer yeri ‘a. 17b3 ; 42b2
		ārāste	<F. süslenmiş ā. 21a6
		ard	art , arka a.-inca17a9 ; 42b7 , 9 ; 45a13 ; 45b1

arılığ	temizlik , masumluk a.-ı 43b15	aru	arı a.-dan 14a10
arıt-	temizlemek a.-dı 30b4	‘arż	<A. sunma , sunuş ‘a. eyle- 47a2
‘arif	<A. bilgi sahibi ‘ā.-ler 1b13 ; 6a12	aş-	asmak a.-a komuş 16b2
ark	ark , su yolu a. 46b6	āsān	<F. kolay ā. ol- 2b8
arka	arka , sırt a.-sın 27a1 a.-sına 27a1	aşhāb	<A.ç. Hz. Muhammed’i gören ve sohbetine katılan kişiler a.- uñ 43b13 a.-ı 24a7
arkaçı	destekçi a. 20a9	aşhābu’l- kehf	<A. bir mağrada uzun süre uyumuş , Kuran’da adları geçen a. i 29b10 ; 15
arslan	arslan a. 40a1 , 4 ; 40b10 a.-ları 12a3 a.-lar 40a4	aş(ı)l-	asılmak a.-u (aşlu)16b3 a.-udur 25a14 ; 37a14 ; (aşludur) 37b3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9.
‘arş	<A.arş, göğün en yüksek tabakası ‘a. 35b11 ; 36a4 , 11 ; 36b13 ; 37a2 , 3 ; 37b9 , 10 , 12 , 14 ; 38a11 ; 38b7 ; 44b10 ‘a.-dür 37b13 ‘a.-uñ 36a3 , 7 , 9 ‘a.-ı 14b3,6 ; 35b10 , 11 ; 36b4 ; 37b14 ; 38b2 , 8 ; 39b15 ; 40a15 ; 40b2 , 4 , 7 ‘a.-dan 11a5 ; 16b2 ; 36a15 ; 36b10 ; 37a14 ; 37b14 , 15 ‘a.-uñ 36b10	‘āşī	<A. asi , günahkar ‘ā. 11a11 ‘ā. ol- 4b5 ; 5a11 , 14 ; 11a11 ; 23b8, 10 ‘ā.-ler 4a6 ; 10b11 ; 32b11 ‘ā.-lerin 23b4 ‘ā.-leri 29b8 ‘ā.-lere 2b5 ; 4b5 ; 15a5 ; 26a1
art-	artmak , çoğalmak a.-ar 22a15 ; 22b1 ; 26b11 ; 32b3 a.-a 4b11 a.-aydı 46b2	‘aşılık	<A.+T. asilik ‘ā. kı1- 13a1
artuk	fazla , çok ; değerli a. 8a9,10, 11, 12, 14, 15;14b15; 17a5 ; 17b13; 18b11,13; 19b11; 24b10; 25a4; 25b4; 36a4; 37b1; 38a13 a.-dur 38b6	aşl	< A. asıl , soy a.-ı 2a12 ; 7a6 ; 23b15 ; 34b12 a.- umdandur 40a13 a.- umuzdandur 40a10
artur-	artırmak	‘aşr	<A. asır, zaman ‘a.-umda 4a14
		aşşı	fayda , yarar a. 13a12 ; 17b8

	a.-sı 9a6 , 13 ; 13a11 , 15	‘avān	<A. yardımcı
	a.-sın 13a15 ; 13b1 , 3		‘a. 43a2
aşşılı	faydalı		‘a.-ları 34b4
	a. 22a8	‘avret	<A. kadın , 1a
aşşısuz	faydasız		‘a. 25b10 ; 31a14
	a. 9a5 , 7	av(u)ç	avuç
aş	aş		a.-ı (avcı) 33b4 , 7
	a.-ı 23b6 ; 43a6		a.-ına (avcına) 33b3 , 9
aşağa	aşağı , aşağıya	avurt	avurt , yanağın iç tarafı
	a.16b2; 26a9; 32a11; 37a14; 37b15 ;		a.-ına 5a10 ; 24b13 ,14 ; 31a2
	38a12; 39a7; 40a10	ay (1)	ay , kamer
	a.-dan 32a12		a. 11a4 ; 14b8 ; 22b5 ; 30b11 ; 31a7,
āşikāre	<F. aşikar , açık , belli		8 , 9 , 10 ,15 ; 35b5 ;
	ā. 10b4		a. birle 31a7
	ā.-yi 10b4		a.-uñ 31a8
aşu	kırmızı toprak		a.-ı 13b9
	a.-dan 28a13		a.-da 9b3
aşan-	yükselmek	ay (2)	ay , 30 gün
	a.-mağa 40b2		a. 4a13, 15
at	at		a.-da 4a11 ; 33a6
	a.-ı 14a5	ayak	ayak
at-	atmak		a.-ı 18a3 , 5 ; 25a2 ; 26a6 , 15 ; 26b3
	a.-ar 9a15		;30a9 ; 36a5 ; 39a3 , 4
	a.-alar 29b8		a.-ın 26a15-39a8 , 14
ata	baba , ata		a.-ma 36a6
	a.-yı 6b3		a.-ından 36a6
	a.-sı 5b12		a.-ını 27a1
‘atā	<A. ihsan , bağış	ayaklı	ayaklı
	‘a. kıl- 4b14		a. 35b6 ; 40a7
	‘a.-ñuz 14b4	ayaksuz	ayaksız
atasuz	babasız , atasız		a. 18a7
	a. 6b4	aydın	aydın , ışık
atıl-	atılmak		a. 7a6 ; 10 ; 33b7 ; 34b7
	a.-asıdur 34a9 , 13		a. kıl- 5a6
av	av		a. ol- 35a11
	a.- uñuz 14a9		a.-ı 18b15
‘avām	<A. cahil halk		a.-dan 5a6
	‘a. 10b15	aydınlık	aydınlık , parlaklık

	a. 18b14 ; 19a7 ; 33a15 ; 33b1 , 2 ; 34b11 ; 35a1 a.-dur 19b5 ; 35a3 a.-un 19a1 , 2 ; 34b12 a.-ı 33b5	ā'zā ‘azāb	<A. vücut organları ā.-sında 8a10 a.-ları 30a9 a.-larına 32a10 <A. azap , eziyet ‘a. 21a1
āyet	<A. ayet ā. 2a15 ; 37b15 ā.-i 12b5 ; 30a5 ; 44a15 ā.- de 2b14 , 15		‘a. kıl- 13a5 ; 26a1 ‘a.-dan 15b12 ‘a.-ı 12a2 ; 19b4
ayıl-	ayılmak , kendine gelmek a.-dukda 42b11		‘a.-ın 34b7 ; 42b1 ‘a.-ına 15b10
ayır-	ayırarak a. 20a6 , 12 a.-up 15b1 a.-madılar 20a10		‘a.-ından 12a12 ; 31b10 ; 39b13 ‘a.-uma 9b6 ‘a.-umdan 29b13
ayırta-	ayırarak a.-dı 21a6	a'zam	(en , çok)büyük a. 1b12
aylık	aylık a. 21b7	‘azamet	<A. büyüklük , ululuk ‘a.-den 38a2 ‘a.-üme 15a10
ayrıl-	ayrılmak a.-masun 30a9 a.-maz 41b8 a.- mağı 8b11	‘Azāzil azdur-	<A. Şeytan'ın melek iken adı ‘A.17b6 azdırmak, yoldan çıkarmak a.-up 26a8
ayruc	ikiye ayrılmış a. ol- 18b3	‘azīm	<A. büyük, ulu , yüce ‘a. 16b7
ayruk	başka a. 8b15 ; 17a5 ; 27b3 ; 30a4 ; 33a5 ; 34a12 ; 37a15 ; 39a4 ; 42b6 , 9 ; 43b10 ; 44a2 ; 45a8 ; 45b3 ; 46b1 a.-lar 13b1 , 2 , 3 a.-lara 13a15	āzine ‘azīz	<F. cuma günü ā.35b8 <A. aziz , muhterem ‘a.11a12 ‘a. ol- 11a12 ‘a.-lerin 13a13
ayt-	söylemek , demek a.- duğumuz 5b7 ; 7b9 ; 45b4	‘azīzlik	<A.+T. azizlik , ululuk ‘a. 41b13
az	az a.-ın 10a11	‘Azrā'il	‘a.-in 9b13 Azrāil
az-	azmak , doğru yoldan çıkmak a.-ayıldı 6b10 a.-mağ 35a7		‘A.-i 20a7

B

bāb	<A. kapı b. 40a14	balık	balık b. 26b13 , 1427a1 , 2 , 3 , 7 , 9 , 11 , 12 , 15 ; 37b4 ; 45b10 , 12 , 15 ; 46a1 , 3 , 6
ba'd	<A. sonra b. 42a13		b.-uñ 26b13 b.-ı 27a5 ;30b4 b.-a 26b14 ; 37b4
bāğ	<F. bağ , büyük bahçe b. (b. u bustān) 11b14		
bağ	bağ , ip b.-ın 29b7 b.-ıdur 4b3 b.-ıla 29b8 b.-ların 29b9	bağ-	bakmak b.-ar 12b9 ; 39b8 b.-dum 39a2 , 5 b.-dı 5b14 ; 6a2 , 5 , 7 , 9 , 12 b. 39a2 b.-asız 15a11 b.-alar 45b11 b.-anlarıñ 22b1 b.-up 12b14 ; 23b4 b.-maz 27b3 b.-dugunca 22a15 ; 22b3 ; 31b13
bağla-	bağlamak ; ilgi kurmak b.-rlar 3b6 b.-yalar 29b8 b.-lar 21a14 ; 46b9		
bağlu	bağlı b.-dur 26a5 ; 6		
bahā	<F. baha , değer , fiyat b. bul- 7a12	bakır	bakır b.-dan 28a11 ; 38a5
baḡīl	<A. cimri , hasis b.-ler 13b1	bākī	<A. baki , ebedi b. subḡān 4b13
baḡīllik	<A.+T. cimrilik , hasislik b.- 45a15	bākīlik	bakilik , ebedilik b. 28b15
baḡşıḡ	<F. bahşıḡ b.-i 4a5	balğ	ışık , nur b.46b9
baḡt	<F. baht , şans b.-a 29a8 b.-dan 29a8	baña	bana (bkz. ben)
bal	bal b. 14a10 ; 42a13 , 14 ; 42b6 ; 44a2 , 7 ,12 b.-dur 46b6 b.-dan 42a9 ; 46a9	banıl-	banılmak b.-muş ol- 18b8
balçık	balçık , çamur b. 9b2 b.-dan 5a3	bardağ	bardağ b. eyle 8b4
		bārī	<F bari b. 20a7
		barmağ(k)	parmak b.-ı 26a13 ; 39a1
		baş-	basmak b.-dı 26a15 ; 27a1 ; 39a14 , 15

	b.-sayıdı 39a3	bed-yār	<F. koybolmuş
	b.-duğı 45a14		b. ol- 39a15
baş	baş , kafa ; ilk	beher	<F. her
	b. 17b14 ; 17b15 ; 18a1 ; 42b12 ;		b. 3b10
	43a1	bekle-	beklemek
	b.-a 22b3 ; 31b13		b.-düm 29b7
	b.-umuzda 12b4		b.-yen 30b6
	b.-uñı 45b11	beli	<A. evet
	b.-uñda 40b8		b. 9b2 ; 19a9
	b.-ı 28b1 ; 42b12 ; 43a3	beliñle-	şaşkın şaşkın bakmak
	b.-ın 27a2 , 8 ; 38a11 ; 40a10 , 11 ,		b.-di 27a2
	13 ; 45b11	bellü	belli
	b.-ına 22a2 ; 38b11 ; 39b15		b. 9b2 ; 36a15 ; 36b10 , 11
	b.-ında 38b12	belür-	belirmek belli olmak
	b.-ları 40b8		b.-di 35b13 , 14 , 15 ; 36a1 , 2
	b.-larıla 38b8		b.-miş ol- 34a2
	b.-ların 38a12		b.-mez 31b8 , 9
	b.-larına 40b7	ben	ben
başar-	başarmak		b. 3a10 , 11 , 12 , 13 , 14 , 15 ; 3b1 ,
	ımadı 20a7 , 8		2 ; 4b12 ; 8b9 ; 10a1 , 14 ; 10b2
bat-	batmak		; 11a8 ; 15a4 ; 15b5 ; 28a3 ; 30a2 , 10
	b.-a 44b5		; 39a2, 3, 6, 8, 11, 15; 39b2, 5, 7
bâtil	batıl		b.-ven 37a1
	b. 30a1		b.-üm 4a14, 15; 9b5, 7, 12; 10b3;
bâtin	<A. iç , iç yüz		14b9, 10, 12; 15a1, 2, 5, 6, 9, 11;
	b. 10a13		15b3, 4, 7, 8, 11; 27a6; 28a2; 36b13;
	b.-ın 10a15		40a12, 15
batu	batı		b.-ümdür 10a1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 7 , 8 , 9 ,
	b.-sından 33a15		10 , 12 ; 12a6 , 9
bay	zengin		baña 15a3 , 6 , 14 , 15 ; 27a5 ; 28b15 ;
	b. kıl- 32a15 , 38b12		39a1 , 7 , 8 ; 39b5 ; 4b15
	b.-a 3a4		b.-i 15a8 ; 39b10
ba'zı	<A. bazı , bazıları		b.-den 15b1 ; 37a2
	b. 16b3 ; 19b10 ; 22a3 ; 25b5 , 9 ,		b.-din 30a2
	14 ; 26a2 , 4 ; 26b13 ; 44a9		b.-ce 39b11
	b.-sı 24b10		b.-em 28b15
bedr	<A. dolunay	bende	<F. kul , köle
	b.-i 2a5 ; 36b3		b. 4b6

	b.-lerüm 14b15 ; 15a3		b. 6a14 ; 7a6 ; 21a8 ; 23a11 ; 23b14 ; 26a2
beñ(i)z	beniz		
	b.-i (beñzi) 39a5 ; 43a3	bêş yüz	beş yüz (500)
beñze-	benzenmek		b.16b4 ; 20a13 ; 22b15 ; 25a13 ; 28a4 ; 30b14 ; 34a4 ; 36a13 ; 38a8 ; 41a8 ; 45b12
	b.-r 5a10 ; 23a1 , 7 , 12 , 15 ; 24a14 ; 25b10 , 11 ; 36a9 ; 43b13		
	b.-dügi 40a12	beyân	<A. beyan , açıklama
	b.-mez 25b2 ; 46a3 , 6		b. ét- 25a10
beñzet-	benzetmek		b. kıl- 38b12 ; 41a8
	b.-ürler 37a3	bey(i)n	beyin
berekât	<A. ç. bereketler		b.-iye 22b3
	b.-ında 2b3 ; 40b9	bez-baht	<F. kötü bahtlı
bereket	<A. bereket		b. 17b1 , 9
	b.-inde 19b3		b. kıl.- 32b1
berk	sıkı , sağlam , emin		b. ol- 17b2 , 8
	b. 5b3 ; 27b3		b.-lan 10b11
berkin-	bağlanmak		b.-lar 6b8 ; 29a7
	b.-miş mi 28b3	bez-bahtlık	<F.+T. kötü bahtlılık
berkit-	bağlamak ; sağlamlaştırmak		b. 21b14
	b.-ürler 5b10 , 12		b.-ı 12a15
	b.-mişsin 28b5	beze-	bezemek , domatmak
	b.-di 27b4 ; 27b11 ; 29a10 ; 12 , 15 ; 29b1 ; 30a8 , 9 , 10 , 11 , 12 , 13 , 14 , 15 ; 30b1 , 3 , 5	bezek	bezek , süs , nakış
	b.-gil 27b15		b.-üñüz 13b10
	b.-em 28a3	bezirgânlık	<F.+T. ticaret
	b.-i gör-29a11		b.-iñüz 13b14
	b.-imedi 28a1 ; 29a10	bıñar	pınar , çeşme
berü	beri		b. 44b5 , 6 , 7 , 8 , 11 ; 45a9 ; 45b2
	b. 17b2 ; 25b12 ; 39b2 , 7		b.-uñ 44b4 , 5 , 13
beslen-	beslenmek		b.-a 44b12
	b.-en 34b9		b.-ı 44b9 , 10
bêş	beş		b.-ların 26b6
	b. 17a13		b.-lar 38b10
beşâret	<A. müjde , iyi haber	bırak-	bırakmak , koymak
	b. 19a3 ; 21a9 ; 21b9		b.-ur 7a10
bêşinci	beşinci		b.-miş 5a10
			b.-dı 35a10 , 11 , 13 ; 40a10
			b.-sa 5a10

	b.-salar 36a9 ; 41a12 ; 44b5		b.-mege 12a5
	b.-up 38a12	bildür-	bildirmek , farkına vardırılmak
	b.-mazlar 43a2		b.-ür 3b11
biç-	biçmek		b.-düm 10a1
	b.-miş ol- 33b15		b.-di 9b15
bîçâre	<F. biçare , zavallı		b.-elüm 15b13
	b. 5b8 ; 39b13		b.-mek 9b13
bigi	gibi		b.-mek için 13a3 ,4, 5, 6, 7, 9,10
	b.15a2 ; 25b8 ; 27a11 ; 27b7 , 9	bile	beraber
	b.-leri 12a4		b.18a13 , 15 ; 34a6 , 11 ; 39a1
bil-	bilmek , anlamak ; yeterlik	bilge	bilge
	bildiren tasviri fiil		b. 10b6
	b.-ür 3b14 ; 6b8 ; 9b4 , 6 , 8 ; 11a7 ;	bilgelig	bilgelik
	11b1 , 11 ; 12a1 , 4 ; 17b12 ; 18a2 ;		b. 10b3
	39b9		b.-dür 10a1
	b.-ür-men 10a15 ; 10b3		b.-i 10b6
	b.-ür-ven 10b5		b.-üm 9b12
	b.-ürsin 10a13 ;10b1		b.-ümi 9b7
	b.-ür-siz 10a11		b.-in 13a5
	b.-ürüz 9b2	bilin-	bilinmek
	b.-sünler 9b7 , 11 ; 31a10		b.ür 4a15
	b.-gil 4b12 ; 21a7 ; 25a10 ;31a12	biñ	bin (1000)
	b.-se 18a9		b. 29b2 ; 36a14 ; 36b7 , 9
	b.-esiz 14b15; 15a8		b. b. 28a6 , 8 , 9 , 10 , 11 , 12 , 13 ,
	bile 43a9 , 10		14 , 15 ; 38a1 ; 38b6 ; 43b9 ; 46a6 ;
	(düyü b.) 8b4		46b1
	b.-ene 18b12	bin-	binmek
	b.-dügini 9b15		b.-esi 11b13
	b.-ürdi 46b11	bir	bir (1)
	b.seyidi 26a8		b. 1b5 ; 2b14 , 15 ; 3a8 ; 3b6 , 8 ;
	b.-eydük 9b15		4b6 ; 5a1 , 4 , 10 ; 6b12 ; 7a4 , 13 ;
	b.-mez-ven 18b12		15 ; 7b1 , 2 , 5 , 14 ; 8a1 , 7 ; 9a14 ,
	b.-mez 7b5 ; 16b7; 17a6; 17b13 ;		15 ; 9b10 , 12 ; 10b1 , 9 ; 11a10 , 11
	18b12; 19b11; 24b10;36a4; 37b1		, 12 , 13 , 14 , 15 ; 11b10 , 14 ; 12a9
	b.-mez misin 9b1		; 12b7 ; 13a14 , 15 ; 13b1 , 2 ;16a4 ;
	b.-mezsın 10a14 ; 10b2		16b8 ; 17a5 , 7 , 9 , 12 ; 18a12 ; 18b3
	b.-mezüz 12b4		; 19b9 , 10 ,12 , 13 ; 20a5 , 12 , 13 ;
	b.-mek 11b4		21b7 ; 23a9 ; 23b15 ; 24b13 , 14 , 15

	; 25a3 , 5 , 7 , 13 , 15 ; 25b1 , 2 , 3 , 4 , 6 , 14 , 15 ; 26a1 , 13 , 14 ; 26b1 , 4 , 5 , 7 , 8 , 13 ; 27a4 , 7 ; 27b6 , 7 ; 28a1 , 4 ; 29b1 ; 30b4 , 9 , 10 , 12 , 13 , 15 ; 31a1 , 2 , 3 , 5 , 7 , 9 , 14 ; 31b15 ; 32a2 , 7 , 9 ; 33a2 , 6 ; 33b2 , 12 , 14 ; 34a2 ; 34b13 ; 35a1 , 2 ; 35b11 , 13 , 15 ; 36a1 , 2 , 6 , 10 , 11 , 12 , 13 , 15 ; 36b1 , 4 , 7 , 8 , 10 , 11 ; 37a1 , 3 , 7 , 15 ; 38a10 , 14 , 15 ; 38b11 , 13 ; 39a1 , 2 , 3 , 4 , 7 , 14 ; 40a11 ; 40b1 , 3 ; 41a6 , 9 , 15 ; 41b2 , 14 ; 43a10 , 11 ; 44a10 , 13 , 14 , 15 ; 44b4 ; 45a4 , 9 ; 45b2 , 10 , 12 ; 46a8 , 15	birinc	<F. piriñç (maden)
	b.-dür 3b15 ; 4a2 , 5 , 6 ; 31b1		b.-den 28a9
	b. b. 34b11		b. 24b15 ; 25a15 ; 38a14
	b. nice 26a1 ; 32b3 , 5 , 7 ; 44a7 ; 46b6	birer	birer
	b.-i 11a3 ; 19a8 ; 20a9 ; 20b3 , 4 , 8 , 9 ; 21a3 ; 25a14 ; 32a8 ; 33a14 , 15 ; 33b1 ; 34a8 ; 34b11 ; 37b3 , 6 , 7 , 8 ; 40b9 ; 45a3 ; 46a2	birle	ile , beraber
	b.-inüñ 11a2 ; 38a13		b. 1b6 ; 2b5 , 10 ; 3b4 , 6 ; 4a15 ; 5a11 ; 5b15 ; 6a2 , 3 , 5 , 8 , 9 , 13 ; 6b2 ; 7a4 ; 8a9 ; 11a3 ; 12b13 ; 15a11 ; 15b14 ; 16a15 ; 16b2 ; 18a3 ; 20a13 ; 21a7 ; 22a7 ; 22b3 ; 25a14 ; 26b8 ; 27b7 , 11 ; 28b6 , 8 , 9 ; 29a15 ; 29b9 , 14 ; 30a10 , 11 , 12 , 13 , 14 , 15 ; 30b1 , 2 , 4 , 5 ; 31a4 , 7 ; 32b7 , 9 ; 34b8 , 12 ; 35b9 ; 38a15 ; 39a1 ; 39b14 ; 44b9 , 10 ; 46a1 ; 46b14
	b.-ine 20a5		b.-dür 34a5 ; 43b14
	(biri b.) 25b2 ; 33a9 , 13 , 11 ; 34a8 ; 37b3 , 7 , 8 ; 45a3 , 11 ; 46a2	birle-	b.-se 43b11
	b.-inden 20a10		Allah'ın birliğini kabul etmek
	(biri b.) 20a6 , 12 , 13 , 15 ; 30a9		b.-se 18b5
	b.-isi 7b15 ; 8a10 ; 38b5 ; 40a1 , 2 ; 41b4 , 5	bişür-	b.-mek 13a11
	b.-isin 42b2		bişirmek
	b.-isini 25b8		b.-ür 32a9
	b.-isine 37b6 ; 45a11	bit-	b.-mez 43a7
biraz	biraz		(bitki için) bitmek
	b. 45b4 , 5		b.-di 5b15
biregü	biri , birisi		b.-en 11a2
	b. 5a10 ; 8a4 ; 9a14 , 15 ; 24b14 ; 46a15	biti	yazı , ferman
	b.-nüñ 18b9		b. 11b10
		bitür-	b.-si 34a2
			(bitki için) bitirmek
		biz	b.-e 29a15
			biz
			b.8b13 , 15 ; 9b3 , 15 ; 12b6 ; 18a5 , 7 , 8
			b.-üm 2a15 ; 20a10 ; 12b4 ; 34b2 ; 40a10
			b.-e 9a1 ; 9b15 ; 12b6
		bî-zār	<F. bıkmış , usanmış

	b.-em 15a4	, 6 , 7 , 8 , 9 , 10 , 11 , 12 , 13 , 14 ,
borçlu	borçlu	15 ; 28b1 , 5 ; 29a1 , 3 , 6 ; 29b1 , 2 ;
	b.-sı 43a1	30b9 ; 31b3 , 5 , 6 ; 33a1 , 4 ; 33b14 ;
boy	boy	34a1 , 3 , 6 , 8 , 10 , 12 , 13 , 14 ; 34b2 ,
	b.-una 33b15	5 , 7 ; 35b4 ; 36a10 ; 36b2 , 10 ;
	b.-ları 38b6	37b12 , 15 ; 38a9 , 11 ; 38b6 , 8 , 15
boya-	boyamak	; 39a3 , 15 ; 39b1 , 2 , 13 ; 40a14 ;
	b.-r 32a15	40b1 , 7 , 9 , 13 ; 42a11 ; 42b7 , 10 ;
	b.-dı 22b3	43a11 ; 43b12 , 13 ; 44a10 , 14 ; 45b4
boyın	boyun	, 15 ; 46a9 , 11 , 12 ; 46b10 , 11
	b. ver- 4b1 , 2 ; 14b10 ; 43a13	b. gün 4a11
	b.-ına 39b3	b.-dur 23a10 , 14 ; 23b1 , 3 ; 24a4 , 13
boynuz	boynuz	, 15 ; 24b6 , 7 ; 40b10 , 11
	b.-ı 26b4	b. durur 23a2 , 5 , 8 ; 24a7 , 10 ;
	b.-ına 26b4	24b3 ; 25b12 ; 44a15
	b.-ından 26b4	b. mudur 27a9
boyunduruğ	boyunduruğ	b.-nuñ 7b15 ; 12a4 ; 27a11 ; 27b8 ;
	b. 30b13	35a2 ; 46a8
	b.-dan 30b13	b.-nı 3a1 ; 9a14 , 15 ; 9b1
boz-	bozmak	b.-ña 39b4
	b.-am 12a8	b.-nda 26a8 ; 42b8
bölük	bölük , kısım	b.-ndan 7b13 ; 8a6 ; 26a7 ; 39b1 , 6 ;
	b. 20b3 ; 21a3	42b6
	b. kıl 20b2	b.-nca 8b15 ; 29b11 ; 39b11
	b.-i 25b11	b.-nlar 9b4 ; 17b8 ; 18a5 ; 25b2 ;
	b.-leri 25b11	38b3 , 8
böyle	böyle	b.-laruñ 31b3
	b. 2a13 ; 7a11 ; 9b11 ; 11a8 ;	b.-nlaruñ 7a4 ; 10b10 , 11 ; 13a14 ;
	2a11 ; 22a6 ; 28b5	17b10 ; 18a7 ; 21b14 ; 23a1 , 4 , 5 , 7
bu	bu	, 9 , 12 ; 23b1 , 3 ; 24a3 , 7 , 9 , 12 ,
	b. 2a11 , 2b1 , 7 , 8 , 9 , 10 ; 3b4 ;	15 ; 24b2 , 5 , 9 , 10 , 12 , 15 ; 25a8 ;
	4a8 , 10 ; 4b3 , 15 ; 5b7 ; 6a15 ; 7a8 ,	25b3 ; 30b13 , 15 ; 38a10 , 14 ; 38b7
	11 , 14 ; 7b5 , 9 , 14 ; 8a8 , 10 ; 9a8 ;	; 42b1
	9b11 , 13 , 14 ; 11a8 ; 11b1 , 5 ;	b.-nları 9b3 ; 25b12 ; 46b11
	12b5 ; 13a14 ; 14b11 ; 15a3 ; 16a2 ,	b.-nlara 2b1 ; 9a5 ; 9b1 , 3 ; 17b8 ,
	3 , 5 , 13 ; 20a6 ; 20b7 ; 21a7 ; 22a6 ;	11 ; 20a11 ; 37a4 ; 40b2
	22b9 , 14 ; 23b6 ; 25a11 ; 25b8 ;	b.-nlardan 16a2 ; 24b12 , 15
	26b10 , 11 ; 27b7 , 10 , 13 ; 28a2 , 5	b.-lardan 7b15

budağ	budak b.-ı 2a5 b.-ları 46b8	bur(u)n	burun b.-ın (burnın) 27a8 b.ına (burnına) 21b11 , 14 b. indan (burnından) 27a15
buğ	buğu , buhar b. 19b12 , 13 , 15 b.-dan 22a3 , 7	bustān	<F. bostan , bahçe b. 42a1, 2, 3, 4, 5, 6, 43b11 ; 44a14 b.-ları 11b14 ; 46a4 ; 46b14 b.-lara 46a2
buğday	buğday b. 11a3 ; 21a15	bustānsuz	<F.+T. bostansız , bahçesiz b. 46b13
buğur	bu sefer b. 9a12	buş-	öfkelenmek b.-ar 4b5
buhte	<F. oyunda kaybetmiş kişi b.17b6	buyur-	buyurmak b.-ur 2a14 ; 8a7 ; 12b2 ; 16a15 ; 22b13 ; 32b12 b.-urlar 3b7 b.-dı 26a14 ; 26b1 , 14 ; 27b5 ; 28b3 ; 31a8 ; 40a15 ; 40b1 b.-madığı 23b10 b.-ursa 25b4 ; 31b1
bul-	bulmak b.-ur 18b 5, 6 b.-dı 30a1 b.-alar 43b4 , 5 , 9 b.-maz 7a12 ; 43a8 ; 44a8 b.-masalar 43b6 b.-amaydı 39a4	buyurıcı	emir veren b. 7a7
bulan-	bulanmak b.-ur 29b3	buz	buz b.-ı 21a13 ; 32a13 b.-dan 46a9
bulaş-	bulaşmak b.-up 42b11 , 12	buzağı	buzacı b. 40a10 , 12 b.-ya 40a9 , 12
bulıd	bulut b.-dan 38a3 b.-lar 10b8 ; 14b8 b.-ları 13b11	bürter-	somurtmak b.-mez 43a5
bulun-	bulunmak b.-masa 44a3	büyüklük	büyüklük b.-ine 41a12
burāk	<A. Miraç'ta Hz. Muhammed'e gönderilen binek b. 11b13		
burc	<A. burç b. 35b14 b.-ı 32b15 ; 33a4 , 6 b.-ına 32b4 , 5; 33a8, 9, 11 b.-ları 33a1 b.-lara 33a8		

cabbār	<A. cabbar , cebreden c. 9a3 c.-ı 'ālem 4a13; 9b15; 11b1 ; 13a10 ; 16a3; 17a15; 20a11; 21a12; 27a12 ; 27b10 ; 31b8; 32a1; 36b11; 45a11 c.-ı 'ālem celle celāluhu ve 'azzama şānuhu ve kibriyā'ūhu 12a5 c.-lar 4a2	cem ^c	<A. cem , toplama c. eyle- 2b7 ; 8a1
cabbārılık	<A.+T. cabbarlık , cebredicilik 8b12 ; 9a1	cereñi	? 31a14
cān	<F. can c. 18a12 ; 34b5 ; 39a5 ; 42b2 c. birle 30a12 c.-ın 22a12 c.-ı 12b9 ; 18a4 ; 44a4	cevāb	<A. cevap c. 2b13 ; 4a10 ; 5a1 ; 6a15 ; 7a1 ; 8b2;9a10, 11; 14b13; 19a6 , 9 ; 20a4; 27a2; 32b11 ; 36b1, 4 c. vēr- 2a11; 12b1, 9, 11; 39a10, 11; 42b1
canāver	<F. canlı c. 7b1 , 9 ; 16b8 ; 39a2 , 7 c.-ler 25a1 ; 35b6 ; 40a8 c.-leri 27a12 ; 31b14 ; 32a3	cevher	<F. cevher , kıymetli taş c.-dür 46b4
cānlu	<F.+T. canlı c.dur 5b8	cevlān	<A. gezinme , dolaşma c. kıl- 11b13
cānsuz	<F.+T. cansız c.34b2 c.-suzdur 5b7	cevzā	<A. ikizler burcu c. 32b15
Cebra'īl	<A. Cebrail C. 2a4 ; 20a6 ; 27b15 ; 28b3 ; 29a10 , 11 ; 31a8 , 9 ; 39a1 , 11 ; 45b15 C. 'aleyhi's-selām 37a8 C.-i emīn 27a10 C.-üñ 39a5 C.-e 27b15 ; 28b3 ; 39a4 , 6 , 15	cihān	<F. dünya , alem c.12a1 ; 25b8 ; 38b14 , 15 c.-ı 4a13 ; 9a8 ; 11b1 ; 15b13 ;16a3 ; 31b7 ;37b12 c.-a 25b8 ; 30b10 ; 31b5 , 6 ; 33b5 , 7 ; 34a3 ; 39a3 c.-da 30a2
ceddiy	<A. oğlak burcu c. 33a1	cinnī	<A. cine mensup c.-ler 7b9 ; 10b10
cefā	<A. cefa , eziyet c.-lar 42b3	cuhūd	<F. yahudi c.-lar 37b11
cehd	<A. gayret c. ét- 40b3	cümle	<A cümle , bütün c. 3a7 ; 4a14 ; 5b12 ; 7b12 ; 9a6 ; 10b6 ; 21b1 ; 27a12 ; 40a7
		cūmerd	<F. cömert c. ol- 8b1
		cūmerdlik	<F.+T. cömertlik c. 10a9 ;13b2 c.-in 13a7
		cünüb	<A. kirlenmiş c. ol- 43a6
		cüzā	<F. ayrı c. kıl- 20a15

çalap	Tanrı , Allah 2a8 ; 4a14 ; 4b5 , 10 , 11 , 14 ; 9a2 ; 14b15; 15a5 ; 17b4 ; 19b2 ; 21a7 ; 21b12 ; 29a12 ; 29b12 ; 30a1; 30b8; 31b9, 12; 32b7 ; 36b15 ; 39b1, 5 ;41b9 ; 42b5 , 14 ç. celle celâluhu ve ‘azzama şânuhu 27b15 ; 41a14 ç. celle celâluhu ve ‘azzama şânuhu ve kibriyâ’ûhu 3a9 ; 7b8 ç.-uñ 22a13 ; 32â3 ç.-uñdur 17b13 ç.-a 29a12 ç.-dan 2b4 ; 18b10 ; 27b7	çekrit-	çektirmek ç.-üp (baş ç.) 42b12
		çerh ü felek < F. talih	ç. 22a7
		çeri	<F. asker ç.-sile 30b3
		çık-	çıkmaq ç.-ar 12b10 ; 44a10 ; 44b11 ; 45a8 ; 46a14 ç.-muşdur 35a3 , 4 ç.-dı 12b10 ; 35a10 ç.-acaq 6b8 ç.-ıcaq 45a12 ç.-sa 33a9 ç.-a gel- 46b9 ç.-up 26a7 , 8 ;44b10 , 11 ,12 ç.-amaz 26a10 ç.-mamış 27a8
çalaplıg	Tanrılık ç.-ın 13a9		
çalıkl-	deli divane olmak ç.-maz 42b15		
çalkkoyın	sırtüstü ç. 30b12	çık-	çıkarmak ç.-ur 3a15; 21b15; 32a13;33b4, 7 ç.-miş 27a8 ç.-duñ 42b13 ç.-dı 27a1 , 15 ; 35a6 ç.-ayıldı 26a9 ç.-maz 43a1
çäre	<F. çare ç. 8a10		
çat	(yansıma ses) çat ç. ç. 46b8		
çay	çay , ırmaktan küçük akarsu ç.-ı 46b4	çırak	<F. çıra ç. 19a9 ; 32a6 ç. kıl- 22b4 ç.-uñuz 13b8
çayan	çıyan ç. 23a4 ; 42b2 ç.-uñ 25b6 , 7 ç.-lar 25b6	çicek	çiçek ç. 5b15 ç.-ni 21a15 ç.-i 46b5 ç.-leri 21b11
çehârşenbe	<F. Çarşamba ç. 35b7		
çehârum	<F. dördüncü ç. 2b11		
çek-	çekmek ç.-meyince 19a1	çift	<F. çift ç. ç. 13a4 ; 45b9 ç.-inüz 14b2

	ç.-in 22b8
	ç.-leri 11b15
çig(i)n	omuz
	ç.-inc 25a9
çimdür-	çimdirmek , yıkamak
	ç.-ürler 45a13, 14
çoban	<F. çoban
	ç.-ı 17a10
çok	çok
	ç. 19b6 ; 37a3 ; 42b15 ; 43a4 ; 44a15
	ç.-dur 35a5
çokluğ	çokluk
	ç. 1 39b14
çök-	çökmek , çömelmek
	ç.-üp 25b6
çölmek	çömlük
	ç. 8b4
çölmekçi	çömlükçi
	ç. 8b3
çüb	<F. çöp , tahta parçası
	ç. 21b8
çubuk	çubuk
	ç.-dur 17a7
çün	<F. çünkü
	ç. 12a11 ; 33a5
çüri-	çürümek
	ç.-yesidür 34b10
	ç.-mesün 7b6

D

dağ	dağ d. 16b8; 26a1; 28a4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 d.-dan 5b3 ; 28b6 d.-lar 27b11; 29a1, 2, 3, 4; 29b1; 34a9 d.-larile 27b4 d.-laruñ 28b1 , 10 d.-ları 13b13; 28b5, 7; 30a7; 30b4; 36a9 d.-larda 10b9	damar	damar d.-ı 30a11
		damla	damla d. 18b3 ; 38b11 ; 45a4 ; 46a8 d.-sı 38b13 d.-sıdur 46a10
		damla-	damlamak d.-r 28b11
		damu	cehennem d. 12a2; 14b7; 15b10; 17b1; 26a3, 10; 26b9, 11; 29b8; 35b8; 37b3; 45a13 d.-nuñ 42b4 d.-yı 36a9 d.-ya 11b12; 17b1 ; 21a5 ; 26a10 ; 26b4 ; 29b8 ; 34b1, 15 ; 39b12 d.-da 45a12 d.-dan 11a5 ; 35a3 ; 45a12
dāğ	<F. yanık yarası d. 45a14		
dağıl-	dağılmak d.-maz 43a4 , 6	damuluğ	cehennemlik d. 12b1 ; 21a3 , 4 d.-dur 18b13 ; 25b13
dağı	dahi , daha d. 2b3, 14, 15; 3a1; 5b8, 11; 7a2; 7b14; 8a6; 8b4; 9a15; 9b15; 10a1; 11b9; 12a1, 5, 9, 12, 15; 12b1; 13b2; 14b15; 15a4; 16b9; 18a14; 19a4; 20a7, 8; 20b3, 7; 21a1; 22b5, 15; 23b12; 24a1; 24b12, 15; 25a3, 8, 11; 25b2; 26a11; 26b6; 27b2; 29a6; 29b3, 10, 12; 30a2, 9; 31b12; 32a3, 7; 32b5; 33a1, 15; 35a1, 5; 35b12 , 13, 14, 15; 36a1, 2, 8, 15; 36b9, 12, 13, 14; 37b2; 38a1, 10; 38b7; 39a8, 9, 10, 13; 40a4, 5, 7; 42b8; 44a8; 44b11; 45a11; 45b5	dānā	<F. bilgili d.-dur 3b13
		dāne	<F. tane d.5a10 ; 23a9 ; 24b14 ; 31a2 ; 36a10 d.-si 10b8 ; 11a3 ; 21a15 ; 41a11 d.-leri 21b1
		danış-	danışmak d.-alar 3b6
		dānışmend	<F. ilim ve irfan sahibi d.- lar 43a10
daire	<A. yuvarlak d.-si (gök d.)16b1	danuğ	tanık d. ol- 17a15
daldur-	daldırmak , içine sokmak d.-urlar 32b13	danuşuğ	fikir sorma , istişare d. 3b13 d.-ın 3b14
dam-	damlamak d.-dı 45a4 ; 46a8 d.-mayaydı 38b11	dapa	taraf , yön d. 6a2

dart-	tartmak; vermek; çekmek d.- ar 25b4 ;39a6 d.-arlar 30b14 d.-dı 42b3 d.-asıdur 34b6 d.-mayınca 18b2 ; 19a3 , 4	d.-r 4b15 ; 9a15 ; 9b1 ; 12a10 ; 14b15 ; 18b12 ; 33a5 ; 40a13 d.-rler 4b6; 8a7; 9a5; 13b2; 16a5 ; 18a5 ; 18b11; 22a3; 24b9, 12; 25a4; 25b6, 9, 14; 26a2, 5, 9; 26b14; 28a6; 31b2; 32a9 ; 36b4 ; 37a4; 37b13; 5, 6, 7, 9; 43a11; 44a15; 44b12; 45a4, 10,11,12; 45b6
dartu	tartı, ölçü d.-yıla 8a8	d.-mişler 19b10 ; 38b14 d.-düm 39a12 ; 15
daru	darı d. 41a11, 12 d.-yı 41a11	d.-di 9b5, 6 7, 12; 16b14; 17a1; 20a6, 12; 27a5, 6, 9; 27b15; 28a2, 3; 28b3, 4, 5, 6; 36a15; 36b1, 5, 6, 11; 39a11, 13; 39b1; 39b7; 42a12
daş	taş d. 11a1 ; 26a3 , 11 ; 26b4 , 5 , 6 , 7 ; 44a10 d.- birle 26b8 d.-ı 29b1 d.-dan 28a7 ; 38a6 d.-ı 37b4; 45b5 d.-ıdur 26a3 d.-ına 37b3 d.-ları 46b4 d.-ıla 29b1	d.-diler 20a11 ; 27b14 d.-se 8b2 d.-ye 8b11 ; 45b11 ; 46a1 d.-yeler 9b3 , 4 d.-yü 2b4, 8; 4b7; 5b11; 7a13, 15; 7b6, 7; 8b4 ; 9a15; 17a1; 17b7, 9 ; 19b14, 15; 20a1, 2, 3 ; 21b9 ; 25b3; 27a3, 6 ; 27b4, 5 ; 28a3 ; 29a15 ;30a8, 9, 10; 31a10; 32b10, 14; 33a13; 34a7; 36a12 ; 36b4; 39a2, 5; 40a15; 40b1, 7; 42a15; 42b13; 45a13 , 14 ; 45b3 d.-yüp 7a12 ; 11b3 ; 43a2 d.-yicek 7a9 ; 43a11 ; 45b14 d.-yeni 9a3 d.-dügi 15a3 , 4 d.-dükleri 11b4 ; 16a4 d.-rdi 40a11 d.-rse 8b4 d.-mezler 25b13 d.-me 11a9 d.-meñ 9a7 d.-meyeler 12a14 d.-yümez 8b7
dat	tat , lezzet d.-ı 22a10; 44a3 , 45a8 d.-ınca 45a9	
dat-	tatmak d.-miş ol-46a11	
datlu	tatlı d. 14a10 ; 46a9, 12 d.-dur 44a3 ; 46a7, 9, 15	
da' vet	<A. davet , çağrı d. kıl- 4b12	
dayim	<A. daima d. 23b3	
daz	tat , lezzet d.-ın 42b14	
dê-	demek, söylemek d.-rüz 18a5	

	d.-yümeğe 8b3	delü	deli
	d.-mek 17a9,10, 12; 4a11,12; 9a9		d.-ler 13a15
deg-	değmek , ulaşmak		d.-yimiş 9b4
	d.-miş 27a8	delv	<A. kova burcu
	d.-di mi 9a12		d. 33a1
	d.-e 13a11	dem	<F. an , zaman
	d.-esidür 11a3		d. 4b15 ; 31a4 ; 35b12 ; 41b10
	d.-icek 17b8 ; 33a11		(d.-be-d.) 11b3
	d.-mez 22a8	demür	demir
	d.-medi 9a12		d. 30b12
	d.-medin 29b6, 9		d. birle 28b6
	d.-mek 13a13		d.-i 28b8
	d.-mekdür 13a12		d.-den 28a7 ; 28b7 ; 38a5
degin	kadar	dendän	<F. diş
	d. 11a6, 7; 17a1, 5, 13, 15; 17b3;		d. (d.-i üst) 1b9;(d.-i resul) 1b12
	21a10; 23a2, 10; 23b1; 24a10, 13, 15	deñiz	deniz
	; 24b3, 6; 25a9; 27b3; 29b13; 31b2;		d. 9b2;20a3;20b6;21b2;25a5,7; 26b8
	36a7; 38a1, 14; 38b7; 40a9; 46a3		, 11, 13; 27a6, 7; 30b14; 31a3; 37b4
degme	her bir ; rastgele, sıradan		d.-e 9a15 ; 32b13 ; 37b4 ; 45a4
	d. 10b9,12;11b13; 25a15; 25b1, 6, 7,		d.-den 5b4 ; 27a1 , 7 , 8
	15; 30b13; 33b1; 36a12; 36b7; 38a9,		d.-i 2a5 ; 16b6 ; 26b12 ; 30b14
	10, 14; 38b5; 41a6, 9; 43a8; 45a2		d.-ler 26a10, 11 ; 26b11 ; 29a14 ;
	d.-sinüñ 40a15		29b2,3; 34a15;35b7;38b10; 45a2
	d.-sinden 8a1		d.-lerin 26b6
degül	değil		d.-leri 13b14; 26b10; 30a7; 30b4
	d. 3a2, 7; 3b10, 12; 9b6 ;16b6; 37a2	deñlü	kadar
	; 42b15 ; 44a7		d. 37a7 ; 39b12 ; 45b8
	d.-dür 9a7 ; 12b13 , 14 , 15	depe	başın tepesi
degür-	değirmer , ulaştırmak		d.-sine 26b2
	d.-ür 21b12 , 14	depren-	hareket etmek
dek	dek , ... e kadar		d.-e 39b2
	d. (kıyamete d.) 40b8		d.-mez 27b3
delil	<A. delil, nişan		d.-memişdür 39b8
	d. 31a13 ; 44a14 , 15		d.-mesün 27b4 , 5
	d.-dür 37b15		d.-medigine 28b4
	d.-i 22a4 , 6 , 15 ; 31a12		d.-mezdi 21b8
delim	çok , pek çok	depret-	kımıldatmak
	d. 2a11 ; 2b7 ; 3a1 ; 42b3		d.-imediler 40b2 , 3

dér-	dermek d.-er 33b3 , 9 d.-di 42a15		d.-in 4b2 ; 13a12 ; 14b14 d.-ümüzi 34b4 d.-üñüzi 4b1 ; 15a9
dere	dere d. 26b5	dile-	dilemek , istemek d.-r 12a7,8;40a3, 4, 5, 6, 8, 9; 41b7 d.-di 16a3; 29a14; 35b11; 36a11; 36b4 , 9 ; 37a9 d. 39a11 d.-se 1b5 ; 7a13 , 14 ; 8a7 d.-dügi 31b13 d.-seyidi 6b11, 14 d.-rsem 12a6 , 8 d.-rse 7a15 ; 8b5 , 7 d.-mek 2b5
derece	<A. derece d.-dir 33a2		
der-hâl	<F.+A. derhal , hemen d. 45b14		
deriñ	derin d. 5b4		
deriñlik	derinlik d.-i 25a6 ; 26b8 ; 30b14		
derlet-	terlemek d.-ür 32a13	dilek	dilek d. 12a6 , 8 ; 30b5 d.-i 7a13 ; 18b7
dermân	<F. çare d.13a6		
dermânda	<F. çaresiz kalmış, aciz düşmüş d. kal- 32a3 , 4	dilenci	dilenci d.-lerin 14b14
destür	<F. izin d. dile- 36a11 d. ol- 12 d.- ver- 20a11 ; 36b5	dillü	dilli d. 2a4 ; 18a11 d. misseyidi 18a12
deve	deve d. 25b6	dilsüz	dilsiz d. 18a6
devr-i kıyâmet	<A. kıyamet zamanı d.-e 27b3 ; 31b1 ; 36a6	dîn	<A. din d. 2a1 , 10 ; 2b2 ; 17a10 , 12 ; 29a11 , 12 ; 33a14 ; 43b15 d.-i 35a15 d.-imiz 2a15 d.-üñüz 14a12 d.-leri 2b3
dévşürici	toplayıcı d. 8a14		
dîger	<F. diğer d. (nev ^c -i d.)1b13; 2a1		
dil	1) dil (konuşma organı) d.-i 18a3, 8, 9 2) lisan d.-inden 2a13; 2b4; 12b2; 16a15; 22b13 d.-üñi 4b12 d.-i 20b7	diñdür-	dindirmek d.-ür 21a13
		diñlen-	dinlenmek d.-di 37b12 d.-mek 7a7 , 12
		dip	dip d.-inde 9b2

	d.-inden 45b5	diz-	dizmek
direksüz	direksiz		d.-e gel- 46b10
	d. 22a7	dizār	<F. yüz , Allah'ın yüzü
diri	diri , sağ		d. 17a11; 18b6; 29b14; 41b15; 43b9;
	d.-den 5a6		47a2
	d.- kıl- 5a5		d.-umu 14b4
	d. ol- 42b7 ; 44a5 , 6		d.-in 33a5 ; 43b7
dirilt-	diriltmek	dizārsuz	<F.+T. cemalsiz
	d.-ür 7b1		d. 46b13
dirlik	dirlik , yaşayış	dizdār	<F. kale muhafızı
	d. 41b2, 14 ; 42b8		d. 5b10
	d. birle 30a12	doç-	doğmak ; meydana gelmek
	d.-üñüz 14a5		d.-ar 22a10, 11; 30b10; 31a15;
	d.-i 30a12 ; 43b14, 15 ; 44a1		31b15
	d.-ine 15b4		d.-dı 19b1
diş	diş		d.-ıcağ 32a7 ; 42a12
	d. 43a1		d.-mağın 33a10
	d.-i 16b5, 6 ; 25b15		d.-masa 31b15
	d.-inüñ 25b15	doğru	doğru
	d.-inden 25b15		d. 6b6
dişi	dişi	doğu	doğu
	d.-leri 10b12		d.-sından 33a14
ditre-	titremek	doğsan biñ	doğsan bin (90.000)
	d.-r 37a8		35b12 , 13 , 14 , 15 ; 36a1 , 2
	d.-di 16b13	doğu-	dokumak
	d.-yesidür 29a4 ; 34a5		d.-dı 28a7, 8, 9, 10, 11, 12,13, 14, 15
	d.-yü dur- 27b13 , 14; 29a3		; 28b1
	d.-mekdür 23b1		d.-yup 43b2 , 3
ditreş-	titreşmek	doğun-	dokunmak , etkilemek
	d.-ürler 23b9		d.-dı 42b4
dīvār	<F. duvar		d.-masaydı32b10
	d. kıl- 5a4		d.-madın 7a15
divit	<A. divit , hokka	doğuzıncı	dokuzuncu (9.)
	d. 16a4		d. 7a7
diz	diz	dol-	dolmak
	d. 34a5		d.-dı 19b2 ; 35a11
	d.-ine 25a7		d.-a 33b11
	d.-leri 40b4	dolan-	dolanmak , gezmek

	d.-a 27b14		d. 4b15; 7a5; 7b6, 12; 8a5; 21a8 ;
	d.-maz 27a15		23a8; 23b13; 25b13; 30b10; 41a5;
doldur-	doldurmak		42a5, 10; 44b8 ; 45a7
	d.-ur 21a15	döndür-	döndermek , çevirmek
dolu	dolu , dolmuş		d.-ür 29b5 ; 33a12
	32a6 ; 33b4 , 7		d.-em 12a7
	d.-dur 3a8	dört	dört (4)
dolu	dolu		7b5, 9,14; 8a1, 8; 12b9; 13a14; 20a9;
	d. 34a14		31b5; 35b6; 39b15; 40a7, 14; 40b9,
	d.-lar 10b8		13; 41a1; 41b3; 42a1, 6; 42a11;
don	elbise		43b11, 12, 13; 44a10, 14; 44b3, 11;
	d. 33b15		45a1; 46b11, 12
	d.-ı 43a7	döş	göğüs
doñdur-	dondurmak		d.-ine 40b4 , 5 , 6
	d.-ur 32a13	döşek	döşek , yatak
dost	<F. dost		d.-üñüz 13b7
	d.-u 33a13	du'â	<A. dua
	d.-ın 35b8		d. kı1- 40a3 ,4 , 6 , 8 , 11 , 13
	d.-lar 46b15	dudak	dudak
	d.-larınuñ 22b7		d.-ları 42b8
doy-	doymak	düfân	<A. tufan
	d.-ar 27a12		d. 38b14
	d.-maz 43a7	dulun-	batmak , gurup etmek
dök-	dökmek		d.-duğundan 32b11
	d.-seler 41a11	dur-	durmak, bulunmak, beklemek;
dökil-	dökülmek		kalmak ; olmak
	d.-ür 46b10		d.-alar 20b11
dökül-	dökülmek		d.-ur 16b4; 17b12; 18a7; 22a8; 29b2;
	d.-esidür 34a15		46b9
	d. misseyidi 26b9		d.-urlar 3b8; 38a10, 12
dölendir-	sabitleştirme		d.-dı 19b14,15;20a5;26a13, 15; 42b3
	d.-mege 28a2		d.-acağ 39a4
dön-	dönmek		d. 19b14, 15
	d.-ince 17b5		d.-salar 43a15
	d.-üp 16b5		d.-ıcağ 42a13
	d.-esidür 29a6		d.-urdu 27b13
dördünci	dördüncü (4.)		d.-urken 39a13
			d.-mayaydı 31b3

	d.-mağ 11b3, 4		d. 4a14;7a8; 7b2; 11b1; 17b8; 22a13
dur-	sürerlik bildiren yardımcı eylem		; 32a2; 34b1; 38b12; 40b3 ; 45b8
	d.-ur 21a3; 30b14		d.-nüñ 23a1
	d.-urdum 39a8		d.-in 9b8 ; 25a12 ; 35b4 ; 36a9
durak	durak	düken-	tükenmek
	d.-ı 26a5 ; 37b13		d.-eyidi 41a12
durgur-	durdurmak		d.-mez 43a4
	d.-a 29a14	dün	gece
duruş-	mücadele etmek		d. 22a9; 31b6 , 10 ; 34b15 ; 35a4
	d.-dı 20a6		(d. ü gün) 20b10 , 12 ; 39b8 ; 40a2
	d.-dılar 40b2	dünyā	<A. dünya
dut-	tutmak		d. 1b15; 3b5; 5a2; 5b9; 7a3; 7b5;
	d.-ar 5a11, 15 ; 5b2, 4, 5, 6 ; 9a14 ;		11b5; 15b4; 18b4; 19a1; 20b9;
	18a7 ; 22a7 ; 31b8, 9 ; 41b8		22b14; 36a10; 42a15; 42b7
	d.-arlar 3a7; 3b7; 5b7; 25a15		d.-yı 28a5 ; 39a4
	d.-dı 27a3		d.-ya 15b2 ; 34b14 ; 35a1
	d.-dılar 15b12; 19b15; 40b2,4,5,6		d.-da 19a3; 22b9 ; 42b10 ; 46b10
	d.- 4b13; 27a3		d.-dan 33a11
	d.-uñ 40b1		d.-cadur 28a5 ; 30b9 ; 38a9 , 11
	d.-sa 18a10 ; 28a1	dürlü	türlü , çeşit
	d.-up 38a10		d. 4b13 ; 5b15 ; 8b15 ; 19a8 ; 20b7 ,
	d.-an 15a7 ; 30b6		8 ; 23b13 , 15 ; 30a3 ; 38a15 ; 46a2d.
	d.-asıdur 34b4		d. 24a1
	d.-ayıldı 39a4		d.-dür 13a14 ; 21a7
	d.-maz 5a14; 40a11, 13	dürüz	<A. selâm
	d.-mazsız 23b10		d. 39a9
	d.-madı 29a11	düş-	düşmek
	d.-maduñuz 15a5		d.-eler 2a12
	d.-madılar 15b9		d.-er 33a8
	d.-mağ 12a12; 13a12, 13		d.-miş 36a10
	d.-mağdur 14b13, 14		d.-di 28b4 ; 19b2 ; 20a14 ; 39b3
	d.-mağa 39b10		d.-icek 33a9
dutuş	sürekli , sırayla dizilmiş		d.-esidür 29a8
	d.-u 43a6		d.-erlerdi 42b10
duz	tuz		d.-eyidi 31b4
	d. 31a14 ; 32a13	düşhār	<F. güç , müşkül , sıkıntılı
dükeli	hepsi , bütün		d. ol- 12b12

düşenbe	<F. pazartesi d. 35b5
düşmân	<F. düşman d. 15b3 d. kıl- 4b6 d.-dan 40a3 , 5 , 6 d.-ın 35b8 d.-lar 6a5 d.-lardan 40a8 d.-ların 22b9 d.-larına 13a5
düşvâr	<F. zor , güç d. 34a7
dütün	gaz , duman d. 20b3 d.-de 20b5 d.-i 26a10
düvüm	<F. ikinci d. 2b10
düzül-	tertip ve tanzim edilmek d.-mişdür 2a10

ebed	<A. ebed , sonu olmayan e. 41b2, 11	eksüksüz	eksiksiz e. 16b6
Ebu Bek(i)r Hz. Ebu Bekir	E.17b8; 43b12, 13, 14; 44a4 , 11 Ebu Bekr-i Şiddik birle 30b2	elbette	<A. elbette e. 8a9 ; 18a15
Ebū Hureyre Ebu Hureyre	E. raḫıya'İlāhu 'anhu 36b2	el	memleket , ülke e.-i 3b11
ecel	<A. ecel e. 33b14 ; 39a6	el	el e.-i 18a3, 5, 10; 25a2; 30a9 e.-üñe 34a2
edib	<A. zarif , nazik e.-i 1b14	elli	e.-in 33b3, 4, 7, 8 e.-ine 11b10 e.-lerin 38a12 e.-ile 26a5, 6
édici	edici , yapan è.-dür 3a2	elli	elli (50) e. 41a11
ednā	<A. en bayağı e.-ya 3a4	elli biñ	elli bin (50.000) e. 42b3.
eger	<F. eğer 2b13; 3a10, 11, 12, 14; 3b1, 2, 3, 4, 5; 4a10; 4b4, 15; 6a14; 7a13; 8a13, 15; 8b2, 4, 13; 9a9, 12; 15a3 ; 18a9, 11, 12; 19a6; 24b13; 25b8; 26a8; 26b11;27b10;31a1, 5; 31b15; 38b13; 39a3; 41a10; 42a11 ; 44b4 ; 46a15	elsüz	elsiz e.18a7
egerni	<F. eğerki , değılse e. 6b4, 6, 9, 11, 14 ; 9b15; 12b10; 22b1 ; 30b5 ; 31b2 ; 36b13	emek	hasta , rahatsız e. 8b15 e.-dür 35a4
egri	eğri e.-si 22a6	emle-	tedavi etmek e.-rler 42a14
ehl	<A. chil e.-i 8b1 ; 11b12 ; 17b1 ; 43a8, 9	emlen-	iyileşmek e.-mez 44a7
eksil-	eksilmek e.-ür 26b11 ; 32b3 ; 33a11 ; 33b12 e.-di 31a8 e.-mez3a8;8a5;15a6;27a13;31b13,15 e.-dügi 32b13	emr	<A. emir e. eyle- 27b15 e. kı1- 20a6 e.-üm 15a6 e.-ine 4b1, 2; 12b12 e.-ile 3b4
eksük	eksik e. 7a11 ; 8a9 ; 25b5 ; 43a4 e.-dür 35a4, 5	én	en , genişlik è.-i 41a9 ; 45b13 è.-leri 41a8
		eñek	çene e.- den 32a15

	e.-i 38a13		e.-di 20a13
	e.-in 27a8		e.-icek 28b10
enhār	<A. ç. ırmaklar e. 44a15	esdür-	esdirmek e.-ür 21b12; 25b4 e.-üñ 25b2
ēr-	erişmek , ulaşmak è.-er 4a1, 3, 4, 5, 7, 8, 9; 10b6; 30b11; 31b5, 6; 32b4; 44a14; 44b2 è.-icek 17b7; 29a7 è.-esi 11b11 è.-esidür 29a8 è.-mez 38b8 è.-medüñ 36b1 è.-medük 44a14 è.-emedi 36a14; 36b8 è.-meyedi 36a7; 41a12	esed	<A. aslan burcu e. 32b15
		eşer	<A. eser, etki , belirti e. kıl- 42b4
		esirge-	esirgemek e.-di 37a9
		eski-	eskimez e.-mez 43a7
		esrük	sarhoş e. kıl- 42b15
eri-	erimek e.-r 39b12 e.-di 19b11; 37a7 e.-yeler 43a14	eş	e. ol- 42b10 eş è. 9a13,
erīb	<A. zeki , olgun e.-ilb14	eşik	eşik , kapı e.-inde 3b11
eriş-	erişmek , ulaşmak è.-ür 32b5 è.-eler 46a2 è.-eyidi 22b2 è.-meyeye 7b3	et	et e. 32a8 , 9 e.-in 43a7
erit-	eritmek e.-ür 32a13	ët-	etmek , yapmak è.-er 3b6; 7a4; 21b5; 25a10; 32a14; 32b15 è.tiler 40b3 è.-medi 3a3 è.-elüm 45b5
érkek	erker e.-leri 10b11	etmek	ekmek e. kıl- 5a3
er-rahman sūresi Kuran'da 55. sure	e.- 37b10	ev	ev e. 19a8 e.-de 32a6
erligine	? 36b1, 8	evet	evet e. 19a9
erliginden	? 36b1, 8	evvel	<A. önce , önceki , ilk
érte	sabah è 33b6		
es-	esmek e.-er 21b9 , 11 , 14		

	e. 2b9; 7a4; 7b6, 9; 8a2; 21a7; 23b13 ; 25a12; 29a15; 31a7; 33a8 ; 39a14 ; 41a2 ; 42a1, 6; 44b5	4, 7, 9, 14; 4b3, 10, 11; 5a1, 11, 13; 5b, 2, 4, 5, 6, 15 ; 6a3 , 6, 8, 11, 13; 6b1, 2, 5, 7, 10, 13; 7a13; 7b1, 2,10, 11, 12, 13; 8b8, 9, 12, 14; 9a2, 3, 11; 9b1, 14; 10a1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15; 10b3, 5, 7; 11b2, 5; 12a5, 9, 10, 13; 12b5; 13a3; 13b5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 14a1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12; 13, 15; 14b1, 2, 3, 4, 6; 15a4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14; 15b1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12; 16a5; 16b4, 13; 17a6, 15; 17b4, 12, 13 ; 18a5, 10; 18b1; 19a2, 5, 12; 19b4, 6 ; 20a1, 2, 3, 14; 20b1, 4, 12, 14; 21a2, 5, 11; 21b4, 6, 8, 10, 12, 15; 22a3, 5, 11, 14; 22b5, 6, 7, 8, 9; 23b5, 8; 24a1, 3; 24b11; 25a4; 26b14; 27a9, 10, 14; 27b9, 11; 28b2, 10, 15; 29a2, 4, 5, 8, 9, 13; 29b6, 12, 14; 30a1, 3; 30b1, 6, 8; 31a6, 11; 31b4, 7, 11; 32a5; 32b2, 6; 33b1, 5, 9, 13, 15; 34a3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15; 34b1, 3, 4, 6, 7, 9, 10; 35a5, 9,12, 15; 36b5, 12, 15; 37a4, 14; 37b1, 11; 38a15; 38b2, 3, 6; 39a9, 10, 12; 39b5, 7; 41a3, 4, 5, 7, 10, 13, 15; 41b1, 3, 8, 10, 15; 42a2, 3 , 4, 5, 7, 8, 9, 10; 42b5, 14; 42b5; 43a11, 12 ; 43b10; 44a8, 9; 44b1, 6, 7, 8, 9, 12, 14; 45a4, 5, 7, 10; 45b3, 6; 46a8, 13; 46b14, 15; 47a1 , 2
evvelgileyin <A.+T. önceki gibi	e. 37a10	
evvelki <A.+T. önceki	e.-ki 25a13; 37a9, 10	
ey	ey! é 11a9, 10; 14b15; 15b4; 17b14, 15; 18a1; 23b9; 29b12; 33b11; 39b13	
eyle	öyle e. 2b1 ; 7a12 ; 11a8 ; 29a10, 12 ; 38a12 ; 39a6 ; 39b9 ; 40b7 ; 41a9 ; 43a11 ; 45a4 ; 45b14 e.-dür 7a2 ; 8b5 ; 9b4; 22b15; 31b8 ; 44a3 e. mi 15b6	
eyle-	eylemek , etmek e.-r 4b10; 37a11 e.-miş 2b7 e.-mişdür 27b9; 32a8 e.-di 3b15; 13a2; 47a2 e. 36a4; 38a1 e.-se 8b4 e.-yem 46a13 e.-yesiz 15a15 e.-ye 7a14, 15; 13a1 e.-yüp 43a1 e.-dükde 43a2	
eyletdür-	yaptırmak e.-mek 1b5	
eylük	iyilik e. 11b13 e.-i 4a4; 19b3	
eyt-	demek, söylemek e.-ür-ven 39b5 e.-ür 1b4; 2a12; 2b6, 14, 15; 3a9, 10, 13, 15 ; 3b1, 2, 5, 10, 12, 14 ; 4a1, 3,	
		e.-ürüz 18a7 e.-ürler 9b2,12; 23b5; 36a10; 37b2, 11 e.-mişler 4b2 ; 16b3 e.-dük 21a6; 34b11; 35b9; 37b15; 41b3 e.-di 16b14; 17a1; 20a12; 27a5; 28a2

; 28b5, 6, 7,8,9,11,12,13,14; 35b11 ;

36a15; 36b10, 11, 14 ; 39a11 ; 40b13

e.-diler 20a10; 27b13; 40b4,5, 6,7

e.-g/gil 2b13; 3b4; 5a1; 6a15; 7a2;

8b3; 9a10 ; 27b11 ; 42a11 ; 46b10

e.-esin 8b10

e.-e 45b15

e.-elüm 34b12

e.-düg/gümüz 7b14 ; 40a14

e.-dügi misseyidi 31b2

eyü

iyi

e. 11a8 ; 18b3

e.-den 31b11, 12

ezel

<A. ezel, öncesi olmayan

9b8, 11; 17b7, 13; 17b7; 29a6 ;

34a2

e.-i 18a1

e.-de 6b8 ; 17b6

ezelî

<A. ezelî ,öncesizlik

e.-dür 12a5

ezil-

ezilmek

e.-ir 29b2

e.-mesün 29a15

faḥr	<A. övünç f.-ı ('ālem f.) 2a6 ; 11b4 ; 12b2 ; 14a13 ; 22b13 ; 36b2 ; 38b15	f.-lerde39b1, 5 f.-leri 5a9 ; 23a15 ; 25a8 ; 31a2 f.-lerinden 36b3
faḫīh	<A. fıkıh alimi f. ol- 8a15 f.-lere 2a11	fermān <F. ferman , emir f. 4b13; 19b15 ; 20a2, 3; 27a5 ; 36b4; 39b4 f. birle 21a7 f. ol- 30a10 f.-um 15a7 ; 15b9, 11 f.-umı 15b3 f.-ı 4a8; 15b14; 31b1; 34b12 f.-nın 5a11, 14, 15 ; 5b2, 3, 5, 6, 7 ; 13a12 ; 14b13; 20b11 ; 23b10 f.-ına 28b12
fānī	<A. fani , yok ulucu f. 42b10	ferş <A. yeryüzü f. 37b5 f.-e 11a5 ; 37b5 f.-den 38b7
fāriğ	<A. işi bitirme f. ol- 37b12	fırdevs <A. cennetin bir bahçesi f. 45b2
farq	<A. fark f. ét- 8a15; 20b10	firişte <F. melek f. 24b15; 25a3, 7; 25b3, 4; 26a13 ; 30b13; 31a4; 33b2 ; 37a10 f.-ye 25a4 f.-ler 22b15; 24a2, 9, 14 ; 24b2, 4, 9, 12 ; 33a13 f.-leri 23a4, 7, 11
fāsık	<A. günahkâr f. ol- 8a12 ,13	furqat <A. ayrılık f. 9b10
faşıl	<A. bölüm f. 15b13; 19b8; 22a1; 30b7; 33a13; 35a15; 38b1;40b14; 44b15	fülân <A. falan f. 11a8 ; 4a11, 12
fazl	<A. fazilet f. birle 32b7 f. eyle- 13a2; 32a1 f. kı1- 10a10 f.-um 29b14 ; 36b13 f.-ı 11b11 ; 22b6 ; 46a1	fürümânde <F. yorgun ; şaşkın f. 20a10 ; 28a2 ; 36a14
felek	<A. sema f. 1b15 f.-den 11a6	
ferište	<F. melek f. 25a14;30b15;31a1;36b4,14;37a5; 38a2,3,9,10;38b3;40a11;40b1, 9,13 f.-dür 39b15 f.-nüñ 25a15; 26a15; 36b6; 38a9 f.-ye 8a7 f.-ler 10b7 ; 17b12 ; 20a14 ; 24a12 ; 27b13 ; 32b9 f.-lerüñ 23b6 ; 30b15 ; 38a11 ; 38b4, 6 ; 39b15 ; 40a15 f.-lere 40b1	

ğāfil	<A. gafil ğ. 12b11 ğ. ol- 4b3;11a8	gcl-	g.-esidür 11a4 gelmek g.-e 7b2; 25a4; 45b11, 15 g.-eler 17b3; 46a7 g.-ür 7a13; 8a5, 7; 11a9; 18b4; 22a9, 10, 11, 13; 22a9, 11, 13; 33a13; 33b5, 8, 9; 39a3; 39b10; 41b7; 44a11, 12, 13; 46b8, 9 g.-mişdür 27a4; 36a11; 37b2 g.-düm 36a15 g.-di 4a15; 16b14; 17a1; 17b10; 19b13, 14, 15; 20a2, 3, 4, 6; 27a3, 5, 10; 27b1, 15; 28a3; 30a13; 36b1, 5; 37a5; 39a1, 6, 8, 12; 46a10 g.-diler 20a9 g. 4b15 g.-gil 4b12; 12b12; 42b14 g.-sün 9b12 g.-se 8a10, 11, 12, 14, 15; 39b4 g.-üp 27b2; 34b4; 42b12; 43a2 g.-ü bil- 26a8 g.-dükçe 29b5; 33b11; 39a7; 46b1 g.-ecegin 11b4 g.-mezden 11b9 g.-esidür 11b11; 12b5; 34a12; 34b2 g.-mez 18a13, 14, 15; 18b10; 25a7 ; 30b15 ; 43a1, 6, 8 g.-ürse 7a15 g.-meyesiz 15b7 g.-emez 26a7 g.-meyince 18a13; 18b10 g.-meyeyidi 31a3
ğaflet	<A. gaflet ğ. 12b4		
ğammāz	<A. iftiracı , fitneci ğ. ol- 8a12, 13		
ğammāzlık	<A.+T. iftiracılık ğ. 45a15		
ğani	<A. zengin ğ. 32b4 ğ. ol- 32b6		
ğaraz	<A. amaç , maksat ğ. 33a5		
ğark	<A. batma , boğulma ğ. ol- 9b5		
ğarka	<A. batmış , boğulmuş ğ. 26b12; 38b14		
ğāyet	<A. gayet , son derece; son ğ. 39a12 ğ.-ine 29a6		
ğāyib	<A. bilinmeyen ğ.-dür 1b6		
ğayrı	<A. ayrı, başka ğ. 2a8; 33a8		
ğāzī	<A. gāzi ğ.-yi 6b11 ğ.-ler 6b12		
gebr	<F. atesperest g.-e 3a4		
geç-	geçmek ; girmek g.-er 8a6 g.-mişdür 28b2 g.-di 42a15 g.-miş 4b7 ; 33b12 g.-esidur 11a4	gemi	gemi g. 23a13 g.-yi 21b2 g.-ler 22a10
geçür-	geçirmek g.-di 42b4	geñ	fikir , düşünce g.-ine 13a2

genç	çocuk g. (g. oğlan)43b15; 44a5	g.-mez 13b5
gēñlik	genişlik g.-i 36a8; 41a6	geydür- giydirmek g.-ür 8b6
gerek	gerek , lazım g. 3b6; 7a5, 6, 7, 12; 7b5; 11b3, 4; 12a12,13;13a12;14b13;15a15; 39a10 g.-dür 18a14, 15 g.-ise 8b6, 7; 12a8; 21a4, 5	geyik gevik g.ler 10b9
gerek-	gerekmek , gerekli olmak g.-mez 3b13; 7a9, 10, 12; 9a14; 11b3	gez- gezmek g.-er 33a2, 5, 6 g.-düm 36b10 g.-meye 33a5
getür-	getirmek g.-ür-men 3a15 g.-ür 21b1; 33b8; 39b11 g.-ürler 5a4 g.-dük 2b4 g.-diler 26b2; 26a14; 40b4 g.-em 12a7, 8 g.-eyidi 3b1 g.-mesem 3b1 g.-meyeler 43a10	ğill u gış <A. kin ve hile ğ. 45a15
gevher	<F. gevher , mücevher g.19b9, 11; 20b2; 24b1; 26a14; 37b5; 46b8 g. öl- 46b8 g. kı1- 4b6 g.-nişār 2a13; 12b2; 22b13 g.-dür 46b4 g.-üñ 19b10; 26a15 g.-i 26b2 g.-e 19b11; 20b2; 26a15;37b4 g.-den 23a15; 45b8	ğilmān <A.ç. gençler ; köleler ğ.- ları 11b14; 14a15; 35a8
gevher-nişār < gevher saçan	g. 12b2; 16a14	gibi g. 5a11; 6b5; 7a8; 7b1, 15; 8a3, 4, 5; 10b6; 16b8; 18b3; 23b7; 24b14; 25b11; 27b8; 28b1; 29b11; 32a4; 34a9, 14; 36a10; 37a6, 8; 39a6; 41a11; 43a12; 46a8 g.-dür 13a13; 24a5, 8, 11; 24b1, 4; 25b6; 26a1; 32b3; 43b13,15; 44a1,2
gey-	giymek g.-se 43a8 g.-esi 11b12 g.-dügi 43a7	gice gece g. 33b2; 37a7 g.-yi 14a1 g.-si 46a7
		giçi küçük g. 19a8, 9, 10, 11 g.-ye 3a4
		giçil- küçülmek g.-di 39a7
		gir- girmek g.-ürler 9a5 g.-di 20a13 g.-gil 45b15 g.-e 17b1 g.-eler 46a1 g.-enlere 45b2 g.-dügüñüz 29b12

	g.-esi 11b12		g.-e 27a8; 37b5; 39a14
	g.-meyince 12a15; 12b1		g.-de 10a6; 22a4; 32b3; 37a8, 10;
girer-	gidermek		g.-deki 45b7
	g.-ür 19a7, 12		g.-den 5a15; 11a5; 24b7; 28b3; 30b10
	g.-ürleridi 42b14		g.-ce 36a3; 41a7, 15
giriiftär	<F. yakalanmış		g.-in 22b14
	g. ol- 21a1; 12b11		g.-ler 6a2; 10b7; 20a5, 12, 13; 22a6;
	g. kıl- 15b10		34a13; 37b6; 39a2, 15
girü	geri , tekrar		g.-leri 20a6, 12, 15; 21a6; 23b12;
	g. 17b6; 22a1; 29a10, 11; 29b11;		25a11 ; 27b4
	33a9; 37a5, 9; 39b15; 46a6; 40b6	gök (2)	mävi
git-	gitmek		g. kıl- 22a15
	g.-sün 42b6; 45a13, 14	gökçek	güzel
	g.-se 7b15; 32a5		g.-dür 4b4
	g.-üp 29a2, 4 ; 34a12	göl	göl
	g.-elden 39b7		g. 45a2, 5, 6, 7, 11; 45b9, 10
	g.-mez 41b6		g.-üñ 45a2; 46a7
gizle-	gizlemek , saklamak		g.-e 45a4; 45b9
	g.-r 5b9		g.-i 45b5, 7; 46a10
	g.-di 19b2; 29b4		g.-in 45b5
	g.-memegin 33a10		g.-ine 45a13
gizlen-	gizlenmek , saklanmak		g.-ler 38b11; 45a3, 8
	g.-ür 33a9		g.-leri 45b4
gizlü	gizli	gölge	gölge
	g. 10b5		g. 20b13
göbek	göbek	göñ(ü)l	gönül
	g.-leri 40b5		g. 8a3; 22b1; 31b13; 41b6
gög(ü)s	gögüs		g.-i 8a3
	g.-ine (gögsine)38a14; 38b7		g.-de 4b5
	g.-leri 40b6		g.-üñizi (göñlüñizi) 15b1
gök (1)	gök , gök yüzü		g.-i (göñli) 6a12; 18a2, 9; 24a5, 8,
	g. 2a5; 16b1; 20a1; 23a9, 11; 25a6;		11, 14; 24b1, 4; 33a2; 35a11
	30a4; 32a6; 36a8; 37a15; 37b6		g.-in (göñlin) 30a13
	g. birle 22b3		g.-ine (göñline) 35a10, 11, 12
	g.-üñ 28a6; 41a8		g.-inde (göñlinde) 1b5; 6b9; 46a11, 12
	g.-i 5a9; 13a8; 13b6, 8; 20a9; 21a10, 12;		g.-indeki (göñlindeki) 1b6
	22a3; 23a3, 6, 15; 23b2, 15; 24b13;		g.-inden (göñlinden) 45a14
	26b9; 30b4; 31a5; 35b5, 10; 38b14;		g.-leri 31b9
	40b7; 41a10; 44b4		

gör-	görmek , bakmak		g.-ür 13b4; 33a10, 13
	g.-ür 13a15; 13b2; 18a6, 8		g.-di 27b1
	g.-ürüz 8b15		g. 27a5
	g.-ürler 5b9; 13b3		g.-em 29b14
	g.-düm 39a2		g.-e 6b7
	g.-düñ 36b13		g.-mez 33a11
	g.-di27a7; 29a11;37a8;40b12;42b1,2		g.-mege 6b6
	g.-diler 20a14	götür-	götürmek , kaldırmak
	g. 43b11		g.-ür 21b7; 33a12; 33b3; 38b3
	g.-gil 5a14; 14b15; 28b3		g.-ürler 38b8
	g.-sün 32b14		g.-di 42b5
	g.-sünler 9b7		g.-diler 40b7
	g.-sem 33a5; 36b4		g. 27b5
	g.-seler 23b4		g.-üñ 40a15
	g.-eyim 36a12		g.-en 27a5, 9, 11, 14; 39b15
	g.-esin 27a6;33b12,14; 34a1, 3; 46a1		g.-esilerdür 40b8
	g.-e 33a5; 36a3		g.-eyidi 6b9
	g.-eler 43b7; 45b12		g.-ürseñ 40b8
	g.-esi 11b13		g.-mez 8a13
	g.-esidür 34b7	götürül-	götürülmek
	g.-üp 46a3		g.-esidür 34a6, 10, 11
	g.-mez 1b6;12b13;13b1,4;19a1,2,4,5	gövde	gövde
	g.-mez misin 8a2, 3, 5; 17a10, 13;		g.34b5, 9
	17b6; 29b1		g.-si 39a4; 39b11
	g.-mezler 13b3	göyün-	yanmak
	g.-medüm 36b11		g.-müş 45a12
	g.-medi 11b5; 36a15; 36b10		g.-eyidi 25b9
	g.-mesün 42b6; 45b3		g.-mesün 7b6
	g.-mesünler 42b9	göyündür-	yakmak , yaktırmak
	g.-meyesin 36b5		g.-ür 29b6
	g.-emez 12b14		g.-di 29b7
	g.-mezdüñ 36b14		g.-e 29b9
	g.-mek 43b9		g.-eyidi 26b9; 31a6; 32b11
görin-	görünmek	göz	göz
	g.-ür 19b1; 28b1		g. 18b3, 15; 21b7; 22b4; 23b7; 31b9;
	g.-mez ol- 32a7; 44b5		35b12; 42b13; 43a1
	g.-meyesin 32a7		g. birle 1b6
göster-	göstermek		g.-e 43b7

	g.-üñüzi 15a11		g.-i 32b9; 31a2 hal
	g.-i 1b5; 12b13; 16b3; 18a5, 8;	gün	gün
	22a15; 23a13; 35a14; 42b11; 43a3		g. 4a11,13;20b13; 21a1; 27a4; 31a12
	g.-inüñ 38b13		;31b15;32a1, 2, 4, 7;33a9, 10; 33b10 ,
	g.-ini 1b6		11, 12, 14; 34a2; 35b5, 6, 7, 9, 10 ;
	g.-ine 22b2; 27b1		36a11; 39a1; 41a1; 41b9; 46a2; 46b1
	g.-inden 19b2; 27b2		g. birle 4a15
gözsüz	gözsüz		g.-üñ 30b9; 32a2
	g. 12b13; 18a6		g.-e 17b3; 34a7; 40a9
	g.-e 31b8		g.-de 5a14; 6a15; 23b10; 27a11;
gūr	<F. mezar		30b10 ; 35b4
	g. 19a1; 34b7; 42b1		g.-den 17b2; 25b12; 31a3; 39b2
	g.-a 12a15; 29b12		g.-i 25a2
	g.-dan 42a13		g.-ine 17a5
gurūr	<A. gurur		g.-inde 5b14; 26a1; 29b8; 32a13
	g. 41b13		g.-leri 30a7
güç	güç, kuvvet	günāh	<F. günah
	g. kıl- 43a2		g. 8a12; 32b5; 39b14
	g.-ümüz 20a11		g.-uñā 4b10
	g.-i 12b15; 13a1; 18b9		g.-ların 46a13
güçlü	güçlü	gündüz	g.-larına 32b14
	g. 28b6, 7, 8, 9,10,12,13, 14,15		gündüz
	g. kıl- 28b5		g. 33b3, 9
gül-	gülmek		g.-i 14a2
	g.-e 46b9	güneş	güneş
gümān	<F. şüphe, zan		g. 14b8; 19a9; 30b8; 31a9; 31b7, 8
	g. 2a12, 15; 43a10		,11 ; 32a12; 35b5
	g.-a 2a12		g.-üñ 30b11
gümānsuzluk	<F.+T. şüphesizlik		g.-den 31b13
	g. 4b12	günücilik	hasetlik, kıskançlık
gümüş	gümüş		g. 45a15
	g. 24a5	güveç	güveç, yemek pişirme kabı
	g.-den 23a3; 28a9; 38a4		g. 32a9, 10
gün	güneş		g. eyle- 32a8
	g. 11a4; 22a10; 29b5; 30b10, 12;		g.-e 32a10
	31a7, 15; 31b3, 10; 32a5, 6; 32b2, 4,	güvenç	güvenç
	11, 12, 14; 33a4, 10, 14, 15; 35a2, 3;		g.-i 2a2
	g.-üñ 31a4; 31b12; 32b13		

hā	ha!	26b5; 27b12; 28b2; 29a14; 29b3, 6, 10; 30a8; 34b13; 35a6; 35b4; 40b15; 42a1; 44a9; 44b3; 45a1; 45b2; 46b11
	h. 11a8	
haber	<A. haber	h.-a 14b10; 43a12, 13
	h. 9b14; 36b2; 39a5	h.-dan 17b13; 27a2, 5; 28a3; 36a11; 36b1, 4, 8; 39b4; 45b10; 46a10
	h. vēr- 5a6; 46a11	h.-dın 30a1
	h.-i 16a2, 5, 13; 38b15	
	h.-in 39b11	
habīb	<A. dost	hākīkat <A. hakikat , gerçek
	h.-i 1b13	h. 37a2
hāce	<F. hoca , üstad	hāl <A. hal , durum ; çözüm
	h.-i a'zam 1b12	h. 15a15; 17b3
hācet	<A. hacet, ihtiyaç, istek	h. eyle- 32a10
	h. ol- 6b7	h.-umuz 12b5; 34b2
	h.-üm 14b11; 15a1	hālāyık <A. ç. halk, insanlar , yaratılmışlar
	h.-üñüz 15a1; 14b12	h.-uñ 17a2, 4; 22a11
	h.-i 6b10, 12, 15; 29a11, 13	h.-ı 26a8
	h.-in 3a14	h.-lar 21a2; 25b10; 32a4; 34a7; 42b10
hācī	<A. hacı	hālīk <A. yaratıcı , yaratan , Allah
	h.-lar 30a5	h. 1b14; 3b15; 18a2
hadd	<A. mertebe	h. birle 18a3
	h.-i sa'adet 17b5	h.-dur 3a2
hafta	<F. hafta	h.-dan 18a4
	h. 30a7	h.-ı 7b7
hak	<A. 1) doğru , gerçek , hak	hālīklık <A.+T. yaratıcılık
	h. 17a13; 29a11; 43a10, 13	h.-in 13a8
	h.-ı 12b14	hālīmlık <A.+T. yumuşak huyluluk
	2) Allah	h.-in 13a6
	h. 4b7; 12b12, 15; 33a5	hālķ <A. halk , ahali
	h. te'ālā 6a2; 16a15; 26b7; 27a15; 28a3, 6; 31a3; 33a14; 36b9; 37a6; 38a8; 40a15; 45a9	h. 9b12; 19b2; 33a9
	h. subhānehu ve te'ālā 2a6; 6b2; 7a1 ; 8a6; 8b9; 9a6; 9b4; 13a7, 13; 13b6; 14b6; 15a8; 15b13; 16b1, 13; 17a6; 18b13 ; 19a6, 7; 19b9, 12; 20a5, 7, 8; 22b2, 14; 23b12, 15; 24b7; 25a5, 7, 10, 14; 26a9, 12;	h.-ı 13a2
		h.-a 27a2
		h.-dan 33a11, 12
		h.-ı 25a3; 42b7
		h.-lar 32b13
		h.-ları 6b4, 14; 13a4
		h.-lara 6b6; 13a7, 9
		h.-ları 4a8; 31b14

ḥalvet	<A. تنها , baş başa görüşme ḥ. 46b12; 47a1	ḥaṭā	<A. hata, yanlış ḥ. 17b15
ḥamel	<A. koç burcu ḥ. 32b15; 33a8	ḥaṭā kı1-	4b14
ḥamīr	<A. hamur ḥ. kı1- 5a3 ḥ.-den 5a3	ḥaṭīb	<A. hatip ḥ.-i 1b13
ḥarāb	<A. harap , yıkık , viran ḥ.- eyle- 7a14, 15 ḥ. kı1 21a15 ḥ. ol- 3b11; 32a1 ḥ.-e 32a2	ḥātīmet	<A. son ḥ. 12a14
ḥarām	<A. haram ḥ. 8a14; 20b10; 43a10 ḥ.-ı 43a9	ḥatm	<A. bitme , son ḥ. ol- 39a13
ḥarāmī	<A. yol kesen , haydut ḥ. ol- 8a12	havā	<F. hava h.-yı 35b9 h.-ya 19b13; 34a13; 43b1 h.-da 10b8; 20a5; 40a5 h.-lar 42b4, 6
ḥarbe	<A. kısa mızrak ḥ.-si 42a15	hāvan	<F. havan h. 41a10
ḥarf	<A. harf ḥ. 7a14 ḥ.-leri 46b3	ḥavf	<A. korku ḥ. 33a6 ḥ.-ı 18a14, 15
ḥarīṣ	<A. aşırı hırslı , tamahkār ḥ. ol- 8a14	ḥavz	<A. havuz ḥ. 46a15
ḥarīṣlik	<A.+T. aşırı hırslılık , tamahkārlik ḥ.-ı 8a5 ḥ.-ın 8a4	hay	hay! (ünlem) h. 9b1, 3
ḥāṣ	<A. hās, yüksek sınıfta olan ḥ. 10b15	ḥayā	<A. haya , utanma ḥ. 33a8
ḥāṣıl	<A. ortaya çıkan , vücuda gelen ḥ. ol- 7a4; 11a4 ḥ.-a 7b2; 4a15; 21b1; 30a13	ḥāyin	< (A. ḥā'in) ihanet eden ḥ.-ler 12b12
ḥāsīd	<A. kıskanç ḥ. ol- 8a13	ḥayr	<A. hayır , sevap ḥ. 8b1 ḥ. eyletdür- 1b5
ḥasūdluḳ	<A.+T. kıskançlık ḥ. 45a15	ḥayrāt	<A. hayırlı iş ḥ. 20b6
ḥaṣu'l-ḥāṣ	<A. en seçkin, en güzel ḥ. 11a1	ḥayrlu	<A.+T. hayırlı ḥ. 22a8
		ḥazaret	<A. yakın bulunma ḥ.-den 19a15
		ḥāzır	<A. hazır , var ḥ. 3b8; 17b3; 41b7; 43b5, 6

hazine	<A. hazine h. 5b11; 10a5; 33a14, 15; 34b11 h.-yi 5b9 h.-ye 33b3, 4, 7 h.-de 33b1 h.-si 3a8; 5b12; 25a13; 33b10, 11 h.-sine 34b14; 35a1 h.-sinden 27a13; 31b14	26a11; 26b10; 27a13; 29a5, 6, 7; 29b8; 30a9, 13; 30b3, 4; 31a13, 14; 31b6, 9, 12, 13; 32a1, 3, 14; 32b4, 10; 33a2, 5, 15; 33b14; 34a1; 34b8, 15; 35a4; 35a9; 35b10; 37b13; 39b9, 11; 41a1; 41b6; 42a13, 15; 42b1, 8; 43b11, 14, 15; 44a1, 4, 5, 6, 7; 44b10; 46a12
hazinedār	<A.+F. hazinedar h. kıl- 8b5 h.-i 33b2,4, 6, 8	h. ... h. 18b3; 32b3
hazret	<A. 1) huzur , yan , kat h.-inde 39b1, 6 h.-inden 39b7 2) cenap , saygı değer h. (h.-i risālet) 2a13	hemçünān <F. böylece h. 19b5 henüz <F. henüz h. 5b11; 9a12; 12a4; 25a3; 27a8; 30b15; 36a13,15;36b1,8, 9,12; 41a12 her <F. her , bütün h. 2b1; 4b15; 5a4; 9b8; 11a2, 3; 11b3 ; 24b15; 25a13, 14, 15; 25b2, 7, 14, 15 ; 26b4; 27a11; 31a4; 31b15; 32a1, 9; 33a10, 12; 34a4; 35b10, 13, 14, 15 ; 36a1, 2, 6; 37a1; 38a8, 13; 38b10; 41b9, 10; 44b4; 46a2
heftüm	<F. yedinci h. 2b12	
helāk	<A. helak , yok olma h. ol- 7b6, 15; 39a3 h. kıl- 6b12; 21a11; 21b3	
helāket	<A. helaklık , yok olma h. 21a8; 21b3	hergiz <F. asla, hiçbir zaman h. 28b4; 39b2; 42b15
helāl	<A. helal h. 8a14; 20b10; 22a8; 22b2; 43a9 h.-i 43a9	herif <A. herif , adam h.-e 39a12
helvā	<A. helva , tatlı h.-sı 44a2 h.-lardan 44a3	herze <F. saşma , hezeyan h. 11a9 h.-dür 37b13
hem	<F. hem , ve h. 2b1, 2; 3a3; 4a8; 4b14; 5b15; 6a2; 8b12, 14; 9a1, 13; 9b2, 14; 10a1, 15; 10b2, 5; 11b9; 12a4, 14, 15; 12b1; 13b2; 15a6; 17a10, 12, 15; 17b1, 5, 8; 18a13; 18b5, 6, 15; 19a4, 8, 9, 10, 11; 20b3, 6, 7; 21a2, 10, 12, 13, 14, 15; 21b1, 2, 3 ;22a4; 22b4, 5, 15; 23a13; 23b12; 24a1; 25a11;	heybet <A. heybet h. 27b1 h. birle 34b8 h.-üme 15a10 h.-inden 5a14 heybetsüz <A.+T. heybetsiz h. 27b8 hışm <F. kızgınlık , öfke h.-ına 12b10

hicāb	<A. örtü , perde h. 37b8, 9; 41b15 h.-a 37b8 h.-ı 19a4	h. 41b13
hiç	<F. hiç h. 1b4; 3a8; 3b9, 12, 13; 5b12; 6b7, 10, 12, 14; 7a9, 11, 12 ; 8b10, 11, 12; 10a3; 10b2; 15b7; 16b7; 19b3; 22a8; 23b11; 25b13; 27a13; 27b3; 29a12; 29b6; 31b13, 14; 33a10; 35a11, 13; 37a2; 39b5, 8; 41b8; 43a4 ; 45a14; 46a5, 9; 46b1 h.-e 21b15	hoş <F. hoş , iyi , güzel h. dut-14b14 h. gel- 39a12 hoşluk <F.+T. hoşluk , iyilik , güzellik h. 43a6; 46b11 h.-ından 43a5 hoz <F. kendi (kuvetlendirme edatı) h.10b2; 12b9; 29b3, 4, 6 hulğ <A. ç. iyi huylar h.-ı 35a14 hulle <A. cennette giyilen elbise h. 11b12 h.-dür 46b6 h.-si 46a5
hidāyet	<A. Allah yoluna yönelme h. 6b6	humār <A. içkiden sonraki baş ağrısı h. ol- 43a2
hikāyet	<A. hikaye , kıssa h. 27a3	hūrī <A. huri , cennet kızı h. 43a5; 46b8; 47a1 h. kıl- 22b8 h.-dür 46b4 h.-leri 14b2 h.-leri 11b15; 35a8; 46a5
hikmet	<A. hikmet h. 35a2 h. birle 6a2	hūrisüz <A.+T. hurisiz h. 46b12
hilāf	<A. uyuşmazlık , yanlışlık h. 31b4	hūt <A. balık burcu h. 33a1
hil'at	<A. hilat , kaftan h. 8b6	hüccet-i risālet <A. Hz. Muhammed h. birle 30a15 h.-i 30a15
hilm	<A. ılımlılık , yumuşaklık h. 33a7	hüküm <A. hüküm , emir , buyruk h.-i 17b14; 31b1
hisāblu	<A.+T. hesaplı , sorgulu h.-dur 5b8	hürmet <A. hürmet , saygı h.-i 39b11
hitāb	<A. hitāb h. 7a15; 16b14, 15; 19b13, 14, 15; 28a3; 45b10; 46a10 h. kıl- 25b3	hürmetlü <A.+T. hürmet gösterilen h. 39b6
hiyānet	<A. hiyenet , hainlik h. 12b12	
hor	<F. hor , aşağı bayağı h. dut- 13a13 h. kıl- 22b9	
horluk	<F.+T. horluk , aşağılık , bayağılık	

ırgan-	sallanmak , ırgalanmak 1.-ur idi 28a1
ılduz	yıldız 1. 32a6
ıncagüñuz	? 13b15
ırak	uzak 1. 11a13; 20a14 1. ol- 11a14 1.-dur 31b10
ırmak	ırmak ,nehir 1. 42a6, 7, 9, 10; 44a10, 14; 44b3 1.-uñ 42a11 1.-a 43b13; 44a15 1.-i 25b15; 44a11, 12 1.-ından 42a12, 13; 42b6, 7, 9 1.-lar 44b2; 45a3 1.-lara 44a15 1.-ları 11b15 1.-ların 26b6
ısı	ısı , sıcaklık 1.-sından 31a5
ısmarla-	ısmarlamak , sipariş etmek 1.-dı 29a10, 12 ; 39b4
ıssı	sıcak 1. 42a14 1.-dan 34b5 1.-sı 31b12; 32b9, 10; 42b4 1.-sına 32b10
ışk	<A. aşk , sevgi 1.-ına 11b5

i-	imek fiili i.-düm 39a11; 39b2 i.-di 4a13, 14, 15; 5a10; 6b7, 8; 9a14; 9b5, 6, 8; 11a7; 11b1; 12a4; 17b7, 9; 18a12; 19b1; 21b7; 24b14; 25b8; 27a15; 28a1; 29a1, 3, 5; 31a5, 7; 32a6; 32b14; 34b14; 35a1; 36a9; 36b7; 42b8, 12		15; 41b2, 3, 10; 42a1, 6; 43b9; 44a10 ; 44b3; 45a1,11,15; 45b7, 9, 10 i.-indedür 7a14; 37a15 i.-indevüz 12b4 i.-indeki 10a8; 25b1
‘ibâdet	<A. ibadet ‘i. 18b10 ‘i. kıl- 15a14		içmek i.-gil 42b14 i.-sün 42b6 i.-sünler 42b9 i.-eler 42a11, 12, 13; 42b7, 9; 43a14 i.-elerdür 42a13 i.-üp 42b10, 15 i.-üben 42b15 i.-dügi 42b13 i.-en 42b15 i.-enler 41b5 i.-esi 44a7 i.-esidür 43a8, 14; 44b14 i.-seyidi 46a15 i.-mese 42b8; 44a5, 6 i.-meyince 42a12; 42b7, 10 i.-mek 7a7 i.-mege 20b7
‘ibâret	<A. ibaret , var olma ‘i.-idür 4a12		içre içinde i.12a2
İblîs	<A. şeytan i. 6b10; 19a15; 19b2; 26a5; 29b8, 9; 39b2, 7 i.-i 6b8		içün için (edat) i. 2a10; 3b9, 15 ; 4b8 ; 6b14; 8b11, 13; 9a1 , 10,12; 9b11,13;13a8,10,11; 14b6, 7, 8, 9, 10, 12; 15a8, 9, 11, 12, 14; 15b5; 16b6; 17a11; 18a11;19a7; 19b3; 22a9 ;28a5; 31a10; 35a3, 4, 6; 39b2 , 7, 10 , 14; 40a2, 4, 6, 7, 8, 12; 41b5, 6, 7, 9; 42a14 ; 42b7; 43a12; 45a9; 46b15
İbrâhîm	İbrahim peygamber İ. 29b7		içür içirmek i.-ürler 45b3
‘ibret	<A. ibret , ders ‘i. al-27b8 ‘i. birle 12b13; 15a11 ‘i. gör- 32b14		
İctihād	<A. ayet ve hadislerden şer‘i hükümler çıkarma i.-dur 24a10		
iç	iç i.-i 25b1 i.-ine 30b14; 36a10; 44a13; 44b5 i.-inde 2a7, 15 ; 2b14; 5a7, 13; 7a10, 11; 7b2; 8b11; 9b12; 10b7; 11b12; 15a15 ; 16a4; 17a5, 10, 12; 17b14, 15; 18a1 ; 20b8; 21a1; 21b2; 22b8; 24a2, 6, 9, 11, 14; 24b1, 4; 25a10; 26b13; 27a3;29b7, 11; 30b3, 12; 31a12; 32a4; 34b9, 14 , 15 ; 35a2 , 7 ; 36a11 ; 37a15 ; 37b2; 41a1, 11, 12,		

	i.-eler 45b1	ilāhī	<A. Allahım
ıglü	dertli , gamlı i. 8b15		i. 27a5, 9; 27b13; 28a2; 28b5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 36a15; 36b10; 46a8
ihānet	<A. haksızlık i. 41b12	ile	ile i. 5a15; 6b13; 7a9; 8a9; 18a12; 18b5; 20a12; 21a12, 13, 14, 15; 21b1, 2, 3; 27b4; 28a5; 29b1; 31a15; 34a6, 11; 35b10; 36b13 ; 42a14
iḥlāş	<A. doğruluk , rıyasızlık i. 18b5; 30a14 i.-ı 30a14		i.-dür 43b15; 44a2, 3 i.-yise 43b15
iḥlaşsuz	<A.+T. ihlassız, samimiyetsiz i. 18a14	ilerü	önce i. 9b8; 11a7; 11b1, 9; 15b14; 17a7
iḥsān	<A. ihsan , bağış i.-dan 38a7	ilerüki	önceki i.-ki 29a6
iḥtiyāt	<A. sakınma , endişe i.-lar 42b4	ilet-	iletmek , götürmek i.-diler 40b5, 6 i.-seler 12b7
‘iḳāb	<A. eziyet , azap ‘i. (şavāb u ‘i.) 18a13	iley	ön , ön taraf i.-ümde 39a13 i.-inde 16b3; 27b1 i.-lerinde 25b11
iken	iken i. 3a8; 5a13; 5b7; 11a10, 11, 12, 13, 14, 15; 14b11; 23b8; 29a3; 32b1, 3	iliek	iliek i. birle 30a10 i.-i 30a10
iki	iki (2) i. 1b5 ; 3b15; 7a14; 16b3, 5, 6, 14; 18a11; 18b3; 19a7; 24b10; 25b3,11; 26a13, 15; 27b2; 30a2; 30b13; 32a8; 33a14, 15; 33b2, 4, 7; 34b11; 38a12; 38b15; 45a11 i.-si 18a13; 31a14; 44b11	ilk	ilk , önce i. 16a3; 17a7; 18b14; 19a6; 19b15; 29a3, 5; 42a11, 12; 45b2; 46b7
iki biñ	iki bin (2.000) i. 16b15	illā	<A. sadece i.16b7
ikile	tekrar , yeniden i.-din 40b4	‘illiyyīn	<A. cennetin ve gökyüzünün en yüksek , en kutsal tabakası ‘i.-den 11a6
ikinci	ikinci (2.) i. 3b3; 7a5; 7b6, 10; 8a3; 21a7; 23a3; 23b13; 25b5; 39a14 ; 41a3; 42a3, 7; 44b6; 45a5	‘ilm	<A. ilim ‘i. 10a12; 15a13 ; (‘i.-i ezeli) 18a1 ‘i.-üñ 10a11 ‘i.-i 17b7, 13; 29a6; 34a2 ‘i.-ini 9b11 ‘i.-inde 9b8
iki yüz biñ	iki yüz bin (200.000) i. 38b7		
ilahā	<A. ey Tanrı ! i. 16b14; 17a1		

ilt-	iletmek , göndermek, götürmek		‘i.-in 32a1
	i.-ür 8a8; 21b7	incecük	incecik
	i.-ürler 22a13		i. 39a7
	i.-üñ 42b5	incü	<F. inci
	i.-e 21a4		i. 24a11
imām	<A. imam		i.-den 23a9
	i.-ları 24a4, 6; 24b5		i.-dendür 46b7
īmān	<A. iman	indür-	indirmek
	ī. 4b3, 4; 29b5; 33a5;44a3,4,5; 46a12		i.-se 18b3
	i. birle 29b9; 30b1	‘isā	İsa peygamber
	ī.-dur 24a4		ī. 6b4; 7b11
	ī.-ı 4b5	ise	ise
	ī.-a 4b3		i. 2b1; 6b2; 9a13; 12b10; 15a6;
	ī.-dan 38a6		18a15; 38b11; 41b7
	ī.-uñuza 4b4		i.-m 12a7, 8
‘imāret	<A. bayındırlık		i.-ñ 27b14
	‘i. 2b3; 5a4; 9b2		i.-nüz 4b4
	‘i. kıl- 3b8; 9b1	islām	<A. islam , islam dini
imdi	şimdi		i. 2a3; 14a11
	i. 4a12; 7b15; 8a10; 8b10; 9a6; 9b4,		i.-dan 38a6
	11; 11a7; 11b2; 14b12, 13; 15b13;	İsrāfil	İsrafil
	23b9; 33b11; 35a2; 42b5; 43a13		ī. 16b3, 7; 39b5, 9
īmīn	<A. güvenilir		ī.-dür 38b9; 39b1
	ī. ol- 5b11; 11b3		ī.-üñ 16b3; 38b11
in-	inmek		ī.-i 20a8
	i.-gıl 27b15; 28b3	iss	sahip
	i.- en 39a7		i.-idür 5b12
inam	güvenilmiş , emin	iste-	istemek
	i. 5b10		i.-r-ven 39a12
in‘ām	<A. nimet verme , iyilik etme		i.-r 12b10
	i. kıl- 14b11		i.-yü ver- 41b7; 43b3
inan-	inanmak	‘ișyān	<A. itaatsizlik
	i.-duñ mı 14b9		‘i. kıl- 4b4
	i.-alar 2b3; 43a10		‘i.-ları 12a2
	i.-anlar 43a13	iş	iş
	i.-maduğ 43a12		i. 12a14; 34b10
‘ināyet	<A. lutuf, iyilik , yardım		i. işle- 9a6, 7; 13a14, 15; 13b1, 3
	‘i. 2b5; 6a13; 18b10; 35a10		i. ét- 3b6; 7a4

	i.-üñ 7a5	işleyici	işçi , eylem yapan
	i.-i 30a1		i. ol- 8a12
	i.-e 18a13, 14; 18b2, 3, 13		i.-ler 3b7
	i.-de 32b5		i.-leri 3b9
	i.-den 11a9	‘itâb	<A. azarlama
	i.-üñ 39a13		‘i. 41b14
	i.-i 12b12;	‘itâblu	<A.+T. takdir edilmiş
	i.-in 30a2		‘i. 12b7
	i.-ine 31b3		‘i.-dur 5b8
	i.-inden 12b6	ittifâk	<A. ittifak , uyuşma
	i.-ler 7b15; 12b4; 34a4		i. 3b6
	i.-leri 12b8	iv-	acele etmek
	i.-lerin 15b9; 21b15		i.-megil 34a3
işâret	<A. işaret		i.-mek 29b12
	i. 31a13	ivîş-	acele etmekte yarışmak
	i. kıl- 39a1		i.-üñ 41a15
‘işret	<A. işret , eğlence	‘izzet	<A. izzet , şeref
	‘i.-dür 43a4		‘i.-den 38a2
	‘i.-üñ 42b14		
	‘i.-leri 46b4		
işirgen-	alışmak, arkadaşlık etmek		
	i.-seler 43b6		
	i.-cler 43b6		
işit-	işitmet , duymak		
	i.-ür-ven 10b5		
	i.-ür 9a9; 18a3, 6, 8		
	i.-esiz 15a13		
	i.-se 18a10		
	i.-üp 27b8		
	i.-mez 12b14, 15		
	i.-meklik 10a4		
işle-	işlemek , yapmak		
	i.-rler 9a6; 13a14, 15; 13b1, 3		
	i.-düñ 14b10; 34b10		
	i.-ye 7b15; 9a8		
	i.-yeler 20b12		
	i.-yü bil- 14b15		
	i.-dügi 12b8		

ķabarcuķ	kabarcık	ķadirlik	<A.+T. gūçlūluk kudretlilik
	k. 25b7		ķ.-i 22a13
	ķ.-uñ 25b8	ķāf dağı	Kaf dağı
	ķ.-ı 25b7		ķ. 37b5
Ka'be	Kabe	ķafes	<A. kafes
	K. 1b7		ķ.-e 7b14
ķābe ķavseyñ	<A. iki yayın arasındaki uzaklık ,	ķāfir	<A.ķāfir , iman etmeyen
	miraçta Hz. Muhammed'in		k. ol- 11a13, 15; 43a12
	yakınlığına kinaye		k.-uñ 35a11
	ķ. 1b7 ; 2a4		k.-ler 35a10; 40a12
ķabul	<A. kabul		k.-leri 6b11, 12; 10b10; 13a2
	ķ. ķıl- 46a12	ķāfūr	<F. güzel koku , misk
	ķ.-ı 44a2		k. 1b12; 44b9
ķaç-	ķaçmak		k.-dur 44b5
	ķ.-dılar 30a1		k.-ı 16b1
	ķ.-ğil 30a2	ķāğıt	<F. kağıt
ķaçan	ne zaman , ... dığı zaman		k. 18b8
	ķ. 1b5; 2b12;4a10; 7a3, 12, 15; 7b5,	ķahhār	<A. çok kahreden
	15; 8a10; 16a3; 17b7, 10; 18b2, 4, 6,		ķ. 4a2
	8, 10, 14; 19a3; 19b1; 23b4; 25a2;		ķ.-dur 8b12
	25b2; 26a12; 32a5; 33a8, 9, 11;	ķahr	<A. eziyet , yok etme
	33b2, 6; 35b11; 39b4, 12; 43a14, 15;		ķ. eyle- 27b9
	43b1, 2, 3, 4, 5, 6, 7;		ķ. ķıl- 10a6; 4a2
ķadar	<A. kadar	ķakı-	öfkelenmek , kızmak
	ķ. 5a9; 7b2, 8; 10b13; 14b10, 11, 14;		ķ.-sa 31a2
	15a1 , 3; 23a12; 23b9; 25a1, 2; 25b4;	ķal-	kalmak
	27b2, 5, 6, 7; 32b4; 34a5; 34b2;		ķ.-dı 28a2; 35b9; 36a14; 37a7
	36a4, 15; 36b10; 39b12, 13; 45a2;		ķ.-dılar 20a10, 14; 40b5
	46a7, 15;		ķ.-a 4b11
	ķ.-dur 16b9; 24b13; 25a1, 8; 31a1;		ķ.-alar 43b9
	31b13; 36a8; 38b10; 44b4; 45a2;		ķ.-asıdur 29a2
ķādīm	<A. başlangıcı olmayan		ķ.-ayıldı 32a3; 36a7
	ķ. 2a17; 2b14; 8b11		ķ.-maz 44a4, 14
ķādir	<A. kudretli , gūçlü		ķ.-maya 45a15
	ķ. 18a2 ; (ķ.-i 'ālem) 30b11		ķ.-mayalar 20b10
	ķ.-dür 3b9	ķal'a	<A. kale
	ķ.--men 10b2		ķ. 5b9; 35b13

	ķ.-yı 5b10		ķ.-sım 11a7;11b9; 26b10; 30b6;
ķalay	ķalay		32a7; 33a1
	ķ.-dan 28a10		ķ.-lar 32a10
ķaldur-	kaldırmak		ķ.-laruñ 3b13; 6b9
	ķ.-dı 39a14		ķ.-lara 4a1 ,2, 4, 5, 7; 4b13; 6b6;
	ķ. 45b11		21b10
	ķ.-a 45b11	ķan	kan
	ķ.-up 38a11; 40a11, 13		ķ.-ın 42b2
ķalem	<A. kalem	ķana-	kanamak
	ķ. 16b4, 8, 13, 14; 17a1, 9, 15; 17b4;		ķ.-r 42b8
	18a11; 18b1, 6, 7, 11, 14; 39b4, 8	ķanat	kanat
	ķ. birle 16a15		ķ. 43b2
	ķ.-üñ 16b6, 7		ķ.-ı 25b3; 31a9; 36b7
	ķ.-i 16b1; 35b10		ķ.-ın 36a12; 36b7
	ķ.-ler 39b9		ķ.-ıla 31a8
ķalğı-	sıçramak , kalkmak		ķ.-ları 37a6
	ķ.-dı 28b3	ķanatlan-	kanatlanmak , uçmak
ķalıñlıķ	kalınlık		ķ.-salar 43a15
	ķ.-ı 22b14; 25a13		ķ.-alar 43a15
	ķ.-ıdur 34a4	ķanatlı	kanatlı
ķalk-	kalkmak		ķ.-dur 24b10, 11
	ķ.-salar 43b1, 2	ķancaru	nereye , ne tarafa
	ķ.-alar 43a15		ķ. 33a12
ķamaşdur-	kamaşdırmak	ķanda	nerede
	ķ.-maz 43a1		ķ. 46b11
ķamış	kamış		ķ.-yıldı 37b14
	ķ. 18b11	ķandil	<A. kandil
ķāmil	<A. olgun kişi		ķ. 37a15
	k.-dür 10b3		ķ.-i 37a14
ķamu	bütün , hep		ķ.-ler 37a15
	ķ. 3b14; 4a8; 5b7; 6b4, 14; 9a13;	ķanı	hani
	10a3, 4, 5, 9, 12; 11b5; 13a4, 5, 7;		ķ. 14b10
	26b6, 12; 31b7; 32a1, 3, 6; 39a3;	ķankı	hangi
	43b14		ķ. 5b9; 7b15; 18b11, 12; 33b10
	ķ.-ñuz 3a14		ķ.-sım 8b5; 42a11
	ķ.-ñuzı 3a10, 12, 15; 3b2	ķañlı	kağnı
	ķ.-sı 6b9; 36a4		ķ. 30b12
	ķ.-sınuñ 38b9		ķ.-da 30b13

	ķ.-la 32b12		ķ.-ı 33b8, 9 ; 35a6 ; (ķarañulıķı)
	ķ.-yıla 32b13		19a3 , 6 , 7
	ķ.-sını 31a2		ķ.-a (ķarañulıķa) 19b2
ķapak	göz kapağı		ķ.-ı 19b5; 22a9; 34b15; 35a4
	ķ.-ı 42b11; 43a3		ķ.-ıdur 19a8, 10
ķapķara	ķapķara		ķ.-ın (ķarañulıķın) 19a1, 4, 12
	ķ. 25b8		ķ.-ısın 19a11
ķapla-	ķaplamak , kuşatmak	ķarār	<A. karar, kararlılık
	ķ.-yup durur 31b10		ķ. dut- 19b15; 27a3
ķaplan	ķaplan		ķ.-da 31b3
	ķ.-ları 12a3	ķarargāh	<A.+F. dinlenilecek yer
ķapu	ķapı		ķ.-uñuz 14a14
	ķ. 45b12, 13, 15	ķar(ı)n	ķarın
	ķ.-nuñ 45b12		ķ.-ında (ķarında)8a6
	ķ.-ya 42b12		ķ.-ı 7a11; 27a12
	ķ.-sı 39a2, 15		ķ.-ına 12b1; 45b15; 46a1
	ķ.-sına 43a1		ķ.-ında 18b15; 46a3, 6
	ķ.-sında 17a13; 45b2		ķ.-ındayiken 12b1
ķar	ķar	ķarış-	ķarışmak
	ķ. birle31a4; 32b9		ķ.-ur 29b4, 5
	ķ.-dan 31a3	ķarşu	ķarşı
ķār	<F. tesir		ķ. 26b11; 33b3, 8; 44b13; 46b9
	ķ. kıl- 28b11 , 32b9	ķāsım	<A. taksim eden , ayıran
ķara	ķara , siyah		ķ. 1b9
	ķ. 10b13; 11b10; 16b5; 19a15; 29b5;	ķaş	ķaş
	32a14, 15		ķ.-ı 17a9
	ķ. kıl- 22b1	ķat	ķat, bölüm; huzur, yan, maķam
	ķ.-sıyıla 18b15		ķ. 5a9; 10b7; 11a5; 21a12; 22a2;
ķaraca	ķaraca , rengi ķaraya yakın olan		23a3 , 6, 14; 23b2; 24b7, 13; 25a6,
	ķ.31a8		11; 26a12 ; 26b9; 27b4, 12; 30b10;
ķarañu	ķaranlık		31a5; 34a4, 10; 35b5; 36a3, 8; 37a8,
	ķ. 22a7; 35a13		15; 38b13; 39a14; 41a6, 7, 8, 10;
	ķ. kıl- 5a6		44b4; 45a2
	ķ.-dan 5a6		ķ.-uma 15b7
ķarañulu/ıķkaranlık			ķ.-umda 10b3; 14b12; 15a2
	ķ. 18b14, 15; 19a8, 10; 19b3; 33a15;		ķ.-ınuñ 34a4
	33b4, 5; 34b12, 14; 35a6, 10, 11		ķ.-ına 12b7, 8, 11; 27a6, 7
			ķ.-uñuzda 14b11 15a1

	ķ.-larında 38a13		15; 34a3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14,
ķat-	ķatmak , ilave etmek		15; 34b1, 3, 4, 6, 7, 9, 10; 35a9, 12,
	ķ.-ar 8a8, 9		15; 36a5; 37a4; 37b1, 11; 38a15;
	ķ.-up 45a3		38b3; 41a2, 3, 4, 6, 7, 12; 41b1, 3, 8,
	ķ.-maz 8a9		10, 15; 42a2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10;
	ķ.-maya (tanrıya ortak ķ.) 43a9		43a12; 43b10; 44a8; 44b1, 6, 7, 9,
ķatı	ķatı , sert , ķok		12, 14 ; 45a5, 6, 7, 10; 45b3, 6;
	ķ. 4b3, 5; 43a2		46a13; 46b14, 15; 47a1, 3
	ķ.-dur 19b4	ķavm	<A. kavim
ķatıl-	ķatılmak		ķ.-uñ 11b10
	ķ.-asıdır 34b1		ķ.-i 40a9
ķatır	ķatır		ķ.-in 21b3
	ķ.-ı 14a5	ķavs	<A. yay burcu
ķatre	<A. damla		ķ. 33a1
	ķ. 46a15; 46b2	ķavş-	ķavıřturmak , bağlamak
ķavl	<A. söz		ķ.-urup 38a12
	ķ. (ķavluhu) 6b1	ķayęu	ķayęı
	ķavluhu te'ālā 2b6; 3a10, 12, 13,		ķ.sı 5b13
	15; 3b1, 3, 5, 10, 12, 14; 4a1, 3, 4, 6,	ķayęuluķ	ķayęılanma , endişelenme
	7, 9; 4b10; 5a2,11; 5b1, 2, 4, 5, 6,		ķ. 41b13
	15; 6a3, 6, 8, 11, 13; 6b2, 5, 7, 10,	ķayır	ķakıl
	13, 15; 7a3; 7b1, 2, 10, 11, 12, 13;		ķ. 11a1
	8b8, 12, 14; 9a2, 3, 11; 9b14; 10a1,		ķ.-ı 29b1
	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15;		ķ.-dan 28a15
	10b4; 5, 7; 11b2; 12a9, 10, 13; 12b5,		ķ.-ları 46b5
	9; 13b5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,		ķ.-la 29a15
	15; 14a1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12,	ķayim	<A. (ķa'im) ayakta durmak
	13, 15; 14b1, 2, 4, 5; 15a5, 7, 9, 10,		ķ. 11b4; 20b11
	12, 13, 14; 15b1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11,	ķayna-	ķaynamak
	12; 16a5; 17b12, 13; 18a10 ;18b1;		ķ.-r 26a11; 26b11
	19a2, 5, 12; 19b4, 6; 20a1, 2, 4, 14;	ķaynat-	ķaynatmak
	20b1, 4, 12, 14; 21a2, 5, 11; 21b4, 6,		ķ.-urlar 28b8
	8, 12, 15; 22a3, 5, 11, 14; 22b5, 6, 7,	ķayęu	ķayęı
	8, 9; 28b15; 29a8; 44b8; 23b6, 8;		ķ. 43a6
	24a1, 3; 24b11; 25a4; 26a3; 27a14;	ķaz-	ķazmak
	27b9, 11; 28b2; 29a2, 4, 5, 13;		ķ.-arlar 28b7
	29b15; 30a3; 30b1, 6; 31a11; 31b4,	ķazā	<A.mukadderatın ortaya ķıkması
	7, 11; 32b2, 5, 6, 8; 33b1, 5, 9, 13,		ķ. 22a13

kāzi	<A. kadı k. 10b15	kerret	<A. ç. kerreler , defalar , kezler k. 5a14; 23b10; 27a11; 31a1
kazuk	kazık k. 28b1	kértün-	inanmak , iman etmek k.-mek 4b2
keçe	keçe , kaba kumaş k. 9a14; 9b2	kes-	kesmek k.düñüz 15b6
kelâm	<A. Allah sözü k.- in 18a2	kesek	parça k. 29b1
kelâm-ı kadîm	<A. Kuran-ı kerim k.-i 2a7; 2b14	kevşer	<A. cennetteki havuzun adı k. 45b5, 6; 46a7, 10
kelime	<A. söz k.-sine 18b5	kevneyn	<A. iki âlem , maddi ve manevi alem k.-i 18a2
kendü	kendi , kendisi k. 8b3, 4, 5; 13a2; 13b5; 15b5; 19b9; 23b11; 26a7, 8; 28a3; 28b12; 37a5; 40a13; 43a6, 11; 47a2 k.-yi 22b4 k.-ye 9a2, 6, 7, 10, 12, 13; 13a11; 30a9; 44a4 k.-den 12b9 k.-si 8b4; 13b4; 18a8, 9; 35a13; 37a6 k.-sidür 30b6 k.-ler 13a15; 13b1, 3 k.-leri 15b10 k.-lere 9a5; 13a15 k.-lerden 38a13	keyik	yabani hayvan k.-i 14a9
		kez	kez , defa , kere k. 7a13, 15; 20a13; 35b11
		kıl	kıl k. 32a15 k.-ı 10b12; 38b5
		kıl-	kılmak , yapmak , etmek k.ur-men 3a14 k.-ur 2a7; 3a1, 9; 4b14, 15; 5a5, 6, 13; 6b2; 8b5, 6; 16a2, 5, 12, 13; 21a15; 21b3; 30b7; 32a14, 15; 32b1, 2, 3, 5; 33a8, 14; 36b2; 38b12; 39a9; 40a3, 4, 6, 8; 41b9 k.-urın 9a15; 9b1 k.-uruz 9b3 k.-urlar 3b8; 5a3, 4; 19a14; 41a8 k.-miş 4b6, 7; 26a10 k.-mişdur 9a9; 31a4; 37a4; 44b15 k.-dum 13b6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15 ;14a2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13,14 ;14b1, 2, 3, 4, 11; 15a7; 39a3; 46a12 k.-duñ 28b5 k.-dı 5a1; 6b4, 6, 9, 11, 13; 8b7; 16b15; 17b8, 11; 19b11, 12; 20a6,
kerâmet	<A. ç. ikram , ağırlama k. 41b12		
kerem	<A. kerem , iyilik , ihsan k.-den 38a7		
kerîm	<A. kerem sahibi . cömert k. 13b4		
kerkez	<A. akbaba k. 40a1, 5; 40b11 k.-e 23a7		
kerpüç	kerpiç k. kıl- 5a3 k.-den 5a4; 28a15		

15; 20b2; 21a6, 10; 21b3; 22a15; 22b4, 5, 6, 8, 9; 38a11; 39a1; 42b4	kılın-	yapılmak , edilmek k.-ur 39a6
k.-duk 2b7; 45b5	ķırā'at	<A. okuma şekli k. 30a6
k.-duñuz 14b12		
k.-dılar 15b10	ķırag	kenar , kıyı k.-ı 46b7
k.-ğıl 2a9; 4b10; 13b5; 36b6		
k.-sun 2b8; 32b14	ķırnaķ	cariye k.-ları 46b3
k.-sa 25b3; 39b12		
k.-salar 7b5; 41a11	ķırķ	kırk (40) k. 46a3
k.-am 4b12; 29b14; 30a3; 46a13		
k.-a 8b3	ķırķ biñ	kırk bin (40.000) k. 26b3, 8; 38b3; 40b1
k.-avuz 9a1		
k.-asız 15a14	ķısa	kısa k.-sı 10b14
k.-alar 20b14; 38a12; 45b10; 46a3, 6		
k.-up 4b4	ķısm	<A. kısım , parça k. 19b13
k.-an 4b15		
k.-anı 8b9; 9a1; 12a14		
k.-anları 13a1	ķış	ķış k. 31a15
k.-ası 11b13		
k.-asıdur 8b8; 21a11; 26a2; 34b8	ķıyāmet	<A. kıyamet k. 2a1; 11b9; 17a4; 17b3; 25a2; 26a1; 29b8 ; 33b11, 13; 39b10; k.-e 11a7; 17a1, 13; 21a10; 23a2, 10; 23b1, 3; 24a10, 13, 15; 24b2, 6; 29b13, 14; 40b8 k.-de 23a13; 38b3 k.-ilb15
k.-sayıdı 22b1		
k.-ayıdı 3a14; 6b12; 26b10; 32a4		
k.-ursavuz 8b13		
k.-uriken 27a4		
k.-mağ 12b15; 13a5; 18b12; 42b15; 43a2		
k.-madı 11b5		
k.-ma 4b4	ķıyās	<A. kıyas k. birle 8a9 k. eyle- 36a3 k. kıl- 39a3
k.-masun 32b9		
k.-masam 3a14		
k.-maya 28b11		
k.-masayıdı 32a2	ķıymet	<A. kıymet , değer k. 2a5
k.-mayınca 18b8		
k.-mağ 8b1; 10a7,10	ķız	kız , kız çucuk ; huri k. 6b3 k.-ları 43a5; 46b8 k.-larıyla 47a1
k.-makdur 23a5		
k.-mağ durur 23a2		
k.-mağı 4a1; 6b13		
k.-mağa 18b9; 40a11, 13, 14	ķız-	kızmak , çok ısınmak

	k.-ar 26a11		20a4, 6 ; 20b9, 10, 11, 13 ; 21a6, 10,
	k.-miş 26b7		12 ; 21b3, 5, 6, 9, 11, 13 ; 22a5, 6,
	k.-ar idi 42b8		15 ; 22b2, 613, 15 ; 23a2, 5, 12 ;
kızgün	çok ısınmış		24b7, 13, 14 ; 25a1, 2, 8, 10 ; 25b2,
	k.-i 26b9, 11		4, 12 ; 26b4, 14 ; 27a4, 7, 12 ; 27b4,
kızıl	kızıl		9, 10, 12, 14 ; 28a6 ; 28b4, 6, 7, 9,
	k. 16b1 ; 22b1 ; 23a6, 11 ; 24a843a3		15 ; 29a10, 12, 14 ; 30a1 ; 31a1, 10,
ki	<F. ki		12, 14 ; 31b1, 8, 9, 15 ; 32a5 ; 32b4,
	k. 1b7 ; 43b11		11, 14 ; 33a5 ; 33b10 ; 34b10, 12, 13
kibrit	<A. kibrit		; 35a3, 6, 10 ; 35b9, 11, 12 ; 36a8, 9,
	k.-i 26a3		11 ; 36b1, 14 ; 37a2, 3, 8, 14 ; 37b2,
kifâyet	<A. yeterli olma		15 ; 38a1, 11, 12 ; 38b10 ; 39a11 ;
	k.-dür 15a3		39b2, 4, 7, 8, 9, 11, 12 ; 40a2, 3, 5, 7,
kilîz	<F. anahtar		9, 10, 11 ; 40b2, 3, 6, 7, 9, 12, 13 ;
	k. 45b13		41a15 ; 41b3, 5, 6, 7 ; 42a11, 12, 14 ;
kim (1)	kim , kimse ; bazı		42b7, 14 ; 43a9, 12 ; 43b9 ; 44a3, 15
	k. 2b1, 10, 13 ; 3a10, 11, 13, 14 ;		; 44b2 , 4 ; 45a2, 4, 15 ; 45b1, 7 ;
	3b1, 2 ; 8b3, 4		46a2 , 7, 910 ,14, 15 ; 46b2, 9, 11
	k.-dür 39a15	kimse	kimse
	k.-üñ 2b10 ; 3b4 ; 11a3 ; 11b10, 11		k. 3a3 ; 3b12 ; 7b5 ; 8b3, 6 ; 9a8 ; 12a5 ;
	k.-i 12a10 ; 32a15 ; 32b1		16b7 ; 17a5 ; 17b13 ; 19b11 ; 24b10
	k.-e 9b8, 10 ; 11b10, 11		33a10 ; 36a4 ; 37a2 ; 37b1 ; 38a13
	k.-ümüz 8b15		k.-nüñ 8b10 ; 18a14
	k.-in 10b1		k.-den 5b13 ; 8b12
kim (2)	ki		k.-yile 3b4
	1b4, 5 ; 2a12, 14, 15 ; 2b5, 6, 13 ;	kimsene	kimse
	3b3, 6, 11, 15 ; 4a10 ; 12 ; 4b14 , 15		k.-ye 3a7
	; 5a5, 9, 10, 12, 14 ; 5b9, 12 ; 6a14 ;	kîne	<F. kin , düşmanlık
	6b2 ; 7a1, 2, 8, 12, 14 ; 7b5, 8 ; 8a9,		k. 41b11
	10 ; 8b3, 5, 10, 11, 12, 13, 15 ; 9a1,	kişi	kişi
	5, 7, 10, 15 ; 9b1, 3, 4, 6, 8, 11 ;		k. 5b10 ; 12b5, 7, 8, 10 ; 18b12 ; 43a8 ;
	10a14 ; 10b2, 6 ; 11a6 ; 11b5, 12 ;		44a8
	12b2, 4, 13, 14, 15 ; 13a8, 10, 11 ;		k.-nüñ 11b14 ; 20b8 ; 44a4
	13b1, 4 ; 15a8, 9, 11, 13, 14 ; 15b5,		k.-ye 3b11
	8, 11, 13 ; 16a15 ; 16b6 ; 17a15 ;		k.-de 44a4, 5, 6
	17b2, 3, 7, 10, 14, 15 ; 18a1, 2, 4, 8,		k.-ler 2a11 ; 9b6 ; 15b8, 11
	11, 12, 14 ; 18b2, 6, 7, 11, 12, 14		k.-leri 9b4 ; 45a12
	; 19a3, 6, 7, 10, 14, 15 ; 19b1, 3, 5 ;	kitâb	<A. kitap

	k. 17b15; 18b7		k.-duñ 39b6
	k. birle 30a15		k.-dı 27b2, 7
	k.-uñ 2b7		k.-ğil 27b8
	k.-ı 30b1		k.-up 23b11
	k.-ı 2a10		k.-maz 31b10
	k.-ın 2b1, 4		k.-mazsın 27b8; 39b13, 14
	k.-lardan 2b7		k.-mazlar 5a15; 5b8
ko-	koymak , bırakmak ;terk etmek		k.-mak 12a13
	k.-rlar 5b10	ķorkı/ut-	korkutmak
	k.mış 16b2		k.-ur 27b6
	k.-dı 13a2; 20a15; 28a5; 35b8		k.- mağa (ķorkutmağa) 6b11
	k.-dılar 26a15; 26b2; 30a1; 40b5,6, 7	ķorku	korku
	k.-ğil 30a2		k. 11a8
	k.-ñ 9b3		k.-um 15a6
	k.-maz 7a11; 28b12		k.-usı 5b13; 8b12
	k.-madı 35a6		k.-usından 12b9; 16b13; 23b9; 37a6;
kol	kol		39b12
	k. 46b9		k.-uları 12a2
kolay	kolay , uygun	ķoruk	koruk , olgunlaşmamış üzüm
	k.-uñuz 15b5		k.-ı 32a14
	k.-ın 43a11	ķorkulu	suçlu
ķoltuk	ķoltuk, kolun bedenle birleştigi yer		k. 12b7
	k.-ında 25a15	ķoşul-	ķoşulmak , takılmak, bağlanmak
ķonşuluk	ķonşuluk		k.-up dur- 30b14
	k.-a 20b7	ķotarıl-	boşaltılmak
ķonukluk	misafirlik		k.-a 33b10
	k. 46b15	ķovala-	kovalamak , takip etmek
	k.-ı 43a6		k.-yu gel- 33b5, 9
ķop	meydana gelmek ; ortaya çıkmak;	ķoy-	koymak , yerleştirmek
	yükselmek		k.-ar 32a11
	k.-dı 42a14		k.-mış 7b15
	k.-iserler 23a14		k.-dılar 34b15; 35a2
	k.-ınca 17b2		k.-salar 26b6; 38b11; 45a3
	k.-mış ol- 33b13		k.-a 21a5
	k.-asıdur 17b3; 33b11		k.-alar 20b11
ķork-	korkmak		k.-u verür 34b14; 35a1; 33b5, 7
	k.-ar 18a4		k.-up 15b3
	k.-dum 39b7		k.-mış ol-33b13

koşul-	koyulmak k.-ur 26b10		k.-laruñ 4b11; 22a12 k.-ları 13a10
koşun	koyun (hayvan) k. 25b11 k.-ı 14a8		k.-larum 8b9; 41a15 k.-ların 32b7 k.-larını 13a14
köpük	köpük k. 19b13; 20b3 k.-e 19b14; 20a2 k.-de 20b5 k.-den 25a12	kulağuz	kılavuz k.-ı 22a10
kör	kör k.-dür 31b9	kulağ	kulak k.-ıma 39a11 k.-unuzu 15a12 k.-ı 12b14; 18a3, 5, 8, 10; 25a9
körlük	inatla hareket etme k.-ine 18a7	kulağsuz	kulaksız k. 18a6
köşk	<F. köşk k. 44a13 k.-i 44a11, 12, 13 k.-leri 46a4	kulluk	kulluk k. 9a10; 39a12 k.-ın 12b15 k.-ında 11b3
kuç-	sarılmak , kucaklamak k.-ar 46b9 k.-up 43a5	kulluğcı	hizmetkâr k.-ları 40a15
kudret	<A. kudret , güç k. 10a2; 21a7; 22a6 ,7 13 k. birle 5b14; 22a7 k.-den 38a2 k.-ümi 27a6 k.-üme 15a11 k.-ine 37b9 k.-inden 19b9 k.-lerin 46a1	kum	kum k. 11a1 k.-dan 28a15
kul	kul , köle k. 1b4; 4b14; 12a14; 18b5; 19a3 k. ol- 39a11 k.-alb5; 41a15 k.-dan 18b10 k.-um 13b6; 14b6; 15a8; 30a1 k.-ından 8b5 k.-lar 10a7, 9, 10; 13a9; 15a7; 39b13	Kur'an	<A. Kuran K 2a3; 4b2; 5a7,13; 15a13; 20b8; 30a6
		kur-	kurumak k.-ıdı 37a6
		kurı-	kurumak k.-maz 41b6
		kurıt-	kurutmak k.-ur 21b1; 28b10; 32a14
		kursak	kursak , mide k.-dur 32a9
		kurşun	kurşun k. 37a6 k.-dan 28a14; 38a5
		kurtar-	kurtarmak

	ķ.-am 29b13		k. 13a12; 19a10, 11
ķurtıl-	ķurtulmak		k.-den 4b1, 2, 12; 13a12; 14b14
	ķ.-ur 29b6		k.-dendür 2a12; 35a7
	ķ.-dı 29b8	ķükürt	<F. ķükürt
	ķ.-dılar 15b12		k. 26a3
	ķ.-a 29b9, 10	ķül	ķül
	ķ.-up 44a8		k. 8a3
ķus-	ķusmak		k. ķıl- 26b10
	ķ.-up 42b11; 43a3	ķüllü	<A. bütün
	ķ.-maz 42b15		k. 15b9; 25b1; 46b3
ķuş-	ķuş	ķün	<A. ol (emir)
	ķ. 7a10; 36a6		k. 7a13, 15; 35b11
	ķ.-uñ 10b9	ķüngüre	<F. kubbe
	ķ.-i 14a9		k. 36a2
	ķ.-lar 10b8; 40a6; 43a7		k.-nüñ 36a2
ķuşat-	ķuşatmak ,	ķürsi	<A. ķürsü , taht
	ķ.-ı 28a5		k. 14b6; 30b8; 35b10; 37b6; 44b10
ķuḫbāḫuñuz ?14a3			k.-ye 37b6; 38a1
ķuvveh	<A. kuvvet		
	ķ. 20a9		
ķuvvet	<A. kuvvet		
	ķ. 36a14; 36b9; 40b3		
	ķ. birle 20a13		
	ķ.-i 41b6		
	ķ.-ince 20a9; 36a14; 36b9		
ķuvvetlen-	<A.+T. kuvvetlenmek		
	ķ.-e 2b2		
ķuyruk	ķuyryk		
	ķ.-ına 27a2		
ķuyu	ķuyu		
	ķ.-lar 38b10; 45a3; 45b7		
	ķ.-ların 26b6		
ķüçücük	ķüçücük		
	ķ. 16b8		
ķüfr	<A. ķüfür , imansızlık krş ķüfür		
	ķ.-i 46a11		
	ķ.-ini 17b10		
ķüfür	<A. inançsızlık krş. ķüfr		

L

lā-cerem	<A. şüphesiz l. 29a10 ,12; 46b13	lezzet	<A. lezzet ; zevk l.-e 46a5
la'net	<A. lanet l. kı1- 9a9; 37a4 l. ol-19a15; 39b3	likin	<F. lakın , fakat l. 5a13; 30b11
laṭīf	<A. latif , hoş , güzel l. 2a4	luġat	<A. sözlük l. 16a4; 17a9, 12 l.birle 38a15
laṭīfe	<A. hoş ve güzel söz l. 3a9; 4a14; 5a15; 5b9; 8b3, 8; 9b8; 12a4; 13a1, 7; 13b6; 18a1; 18b1, 10, 13; 19a13; 19b3; 21a6; 23b11; 25a10; 26a12; 26b12; 30a3; 31b5, 7; 32a7; 32b2; 42a1; 44a9; 45b4;	luṭf	<A. lütuf , bağış l.-dan 38a7 l.-ından 5b15
lāyık	<A.layık , uygun l. 14b13		
leb	<F. dudak l. 1b9 l.-i 1b12		
lebīb	<A. akıllı l.-i 1b13		
leṭāfet	<A. güzellik l. 22a4, 15		
leṭāyif	<A.ç. güzel söz ve hikayeler l. 2a9; 2b1, 3 l.-i 2b8		
levḥ	<A. levha l. 14b7; 16b817b6, 9, 11; 18a3; 18b6; 39b4 l.-uñ 16b9; 17a4 l.-i 16a15; 35b10		
levḥu'l-maḥfūz	<A. Allah'ın takdir ettiklerinin yazılı bulunduğu levha l.-i 39b4 l.-a 39b8		
leyl	<A. gece l.-i 1b8		

ma'âş	<A. yaşayış , dirlik m. 22a8 m.-uñuz 14a3	mancılık	<A. (mancanik) ağır taşlar atmaya mahsus makine m.-ların 5b10
ma'cün	<A. hamur kıvamında ilaç m.-uñuz 14a10	ma'nî	<A. anlam m.-si 1b4; 2a15; 37a14
mağara	<A. mağara m. 29b11; 30b3	ma'rifet	<A. marifet m. 19a4, 11; 29b4, 5; 31b8; 32b3, 10; 35a13; 43a8, 9 m. birle 30a13 ^ç
mağfiret	<A. Allah'ın günahları bağışlaması m. 6b14	m.-i 29b3; 30a13	
mağrîb	<A. batı m. 33b8, 10 m.-dağı 33b2	m.-e 29b5	
mağabbet	<A. sevgi m. birle 6a10 m.-i 46b1	m.-i 1b11; 35a13	
mağlûk	<A. yaratılmış olan , canlı m. 1b14; 3a2; 3b15; 18a2, 8 m.-lar 7b7	ma'rifetsüz	<A.+T. marifetsiz m. 18a13
mağlûkât	<A.ç. yaratılmışlar , canlılar m.-lara 34b2	ma'şiyet	<A. günah , itaatsizlik m. 19a3, 10, 12; 20b12; 29b4; 32b10 m.- kıl- 4b4 m.-i 29b5, 6 m.-üñi 4b7 m.-ler 34a1
mağmûd	<A. övülmüş , seçkin m.1b9	maşlaḥat	<A. ç. emirler , hususlar m.-ı 2a10
maḥv	<A. yok olma m. ol- 38b12	maşnû'	<A. sanatla yapılmış m.-lar 7b7
maḳām	<A. makam 1b8; 41b8 m.-uña 28a3 m.-ına 37a5 m.-ında 37a10	maşrîḳ	<A. doğu m. 33b6, 10 m.-da 34b11 m.-dağı 33b3
ma'ḳûl	<A. akla yatkın m.-dur 9b14; 36b2	māyîl	<A. (mā'il) istekli , düşkün m. ol- 8a11
māl	<A. mal , mülk m. 8a14	mecid	<A. şan ve şeref sahibi m. ol- 4b6
ma'lûm	<A. malum , bilinen , belli m. 12a14 m. ol- 12a15; 12b2; 17b4; 31b1;44b1	mecmû'	<A. bütün , tüm m. 4a8; (m.-ı 'aşıler) 2b5; (m.-ı ḥâl) 15a15; (m.-ı ḥalâyık) 17a1; 22a11; 26a8; (m.-ı kâfirler) 6b12;

(m.-i bilgelik) 10b3; (m.-i feriştelere)	m. te'ālā 5b14; 7b14; 32a8
31a2; (m.-i ādem) 38b5	meliklik <A.+T. hükümdarlık ; ilahlık
m.-i ; 25b13	m. mi 39a10
m.-in 12a1	m.-in 13a3
m.-ına 3a3; 44a14; 44b2; 47a2	mel'ün <A. lanet edilmiş
m.-ını 11b1, 11; 13a2; 27b5; 30b1;	m. 18a4
36a8; 38b11, 14; 45a3	menāfi' <A.ç. yararlar , faydalar
me' de <A. mide	m. 20b5
m. 32a9	m. ver- 2b4
meded <A. meded , yardım	m.-uñuz 13b11
m. 4b14; 12b10	menākīr nekīr <A. mezar sorgu melekleri
medh <A. övgü	m. 34b8; 42b1
m. 1b6	menfa'at <A. fayda , yarar
meğer <F. meğer , demek ki	m. 13b4; 21a8; 21b6; 31a13
m. 15b4	menfa'atlü <A.+T. faydalı , yararlı
meḥabbet <A. sevgi	m. 22a7
m. 41b11	menşūrlu <A.+T. dağıtılmış , yayılmış
mekān <A. mekan , yer	m. 2a3
m.-ında 20a15	menzilet <A. yükseklik derecesi ; konak yeri
mekānlu <A.+T. mekanlı , yerli	m.-i 30a4
m. 20a15	m.-lerin 35b6
mekr <A. hile , düzen	menzillü <A.+T. bir günlük yol sahibi
m.-inden 11b2	m. 2a3
mektüb <A. yazılmış	mercān <A. mercan
m. 17b7, 11	n.-dur 46b5
m. ol- 12b1	merdūd <A. reddedilmiş
melā'ike <A.ç. melekler	m. ol- 11a10
m. 2a3	merkeb <A. taşıma için binilen hayvan
melekü'l-erḥām <A. doğum meleği	m.-uñuz 14a6
m. 8a7	merzūḳ <A. rızık verilmiş
melik <A. hükümdar; Allah	m.-lar 7b8
m. 45a14	meşel <A. hikaye , kıssa
m. celle celāluhu ve 'azzama şānuhu	m.-i 9a12; 43b13, 15; 44a1, 2
39b3	mes'ele <A. mesele, sorulup karşılığı istenen
m. celle celāluhu ve 'azzama şānuhu	m. 2a10; 2b6, 9 ; 3b3; 4a10; 4b15;
ve kibriyā'ūhu 22a2	6a14; 7a1; 8b1; 19a6; 27b10; 32b11
m. subḥān 4b5	(m.-i çehārüm) 2b11; (m.-i düvüm)
m. subḥānehu 32a11; 32b12	2b10; (m.-i heftüm) 2b12;

	(m.-i pencüm) 2b11; (m.-i sivüm) 2b11; (m.-i şeşüm) 2b12 m.-i 2a11	Mikā'il	Mikail M. 36a11, 12, 15 M.-ceyidi 36b6
meşnu'	<A. sanatla yapılmış ; imal edilmiş m. 3a2	miqdār	<A. miktar , kemiyet m.-da 37a7
meştūr	<A. yazılmış m.1b11	millet	<A. millet m. 37a3
meşakḳat	<A. sıkıntı , güçlük m. 33a11	mi'mār	<a. mimar m.-ı 3b9 m.-lara 3b7
meşhūr	<A. meşhur , ünlü m.-dur1b11	minnet	<A. minnet , gönül borcu m. kı1- 36b5
mevlāyī	<A. ey Allahım! m. 20a10; 27a9; 28b5, 7; 46a8	miskīn	<A. miskin , zavallı m. 23b9 m.-ler 15b4
meydān	<A. meydan m.-ına 17b3	mi'rāc	<A. mirac , Hz. Muhammed'in göğe çıkması m. 46a7 m.-a 37a8; 40b12 m.-ları 12a1
meyl	<A. eğilim , istek m. (m. ü mehāba) 17b15	mişl	<A. benzer m. 7a9 m.-i 7a6
mı , mi	soru edatı mı , mi 8a2, 3, 5; 9a12; 9b1; 15b6; 17a1, 13; 17b6; 28b3, 6, 7, 10, 12, 13, 14; 29b1; 39a10	mizān	<A. terazi burcu m. 33a1
mıhtar	<F. daha büyük m.-ları 38b9; 39b15	mu'allak	<A. havada , boşta duran m. 20a5; 25a11
midād	<A. yazı mürekkebi m. 16b5; 18b14 m. kı1- 18b8	mu'ayyen	<A. belli m. ol- 13a8; 22a14
mih	<F. kazık m.-ın kı1- 13b13	mu'azzam	<A. büyük , ulu m. 30a7
mihnet	<A. sıkıntı , cziyet m. 9b9, 10; 21a1; 41b11 m.-in 18b2 m.-leri 12a2	mu'cizāt	<A.ç. mucizeler m. birle 30a15 m.-ı 30a15
mihr	<F. sevgi m.-ini 6b9	mudām	<A. sürekli m. 43a4
mihrāb	<A. mihrap m. 1b7	muhācir	<A. göç eden , göçmen m.-ler 36a10; 37b2
mihrübān	<F. merhametli , şefkatli m. ol- 8b1		

muḥālefet <A. aykırılık m. 41b12		m.-ler 24a11 m.-lerdür 23b14
Muḥammed Hz. Muhammed M.+ 6b6, 7; 9b13; 11b4; 12b2; 14a13; 17a7, 10, 13; 22b13; 23b4; 30b2; 29a11; 36b3; 39a10,13; 39b11; 40b13; 45b15 M. Muṣṭafā+ 1b10, 12; 2a1, 6; 16a14; 19b1; 37a7; 38b15; 45a8; 45b8; 46a8	muḥurr <A. itiraf eden , doğrusunu söyleyen m.-u 27b3	
	murāfcaḩat <A. beraberlik m. 41b12	
	murdār <A. pis m.-a 42b11, 12	
	Mūsā Musa peygamber M.+ 27a4, 6, 7, 10; 40a9	
Muḥammed 'bni İṣḩāḩ Hz. Muhammed'in hayatını ilk defa yazan Arap müellif ve muhaddis M. 16a2	muṣannıf <A. yazar , müellif m.-ı 2b7	
	muṣḩaf <A. kitap m. 30a5	
muḩib <A. dost , seven m. 4b4 m.-lerdür 23b14	muṣṩıla- müjdelemek m.-r 21b10	
muḩkem <A. sağlam m. 5a15; 5b9; 22a8 m. ol- 5b10	muṣṩucu müjdeci m.-ñuz 13b12	
muḩtāc <A. muhtaç , ihtiyacı olan m. 3a7; 16b5 m.-dur 3a7; 3b11	muṩabbak <A. kapak gibi kapanmış m. 25a12	
muḩtāclu <A.+T. ihtiyaç sahibi m.-lar 4a3	muṩahhir <A. temizleyen m. 1b9	
muḩtācsuz <A.+T. ihtiyacı olmayan ; ihtiyaçsız m.- dur 4a4	muṩī^c <A. itaat eden , boyun eğen m. 4b11; 11a11 m. ol- 11a11; 15a3; 27b3 m.-ler 10b10; 44b14 m.-lere 4b7	
muḩterem <A. saygı değer m. 1b7	muṩlaḩ <A. kesin m. 43a11	
muḩteṩem <A. ihtiṩam sahibi , görkemli m. 1b7	muttaḩī <A. haram ve günahlardan sakınan m. 11a14 m. ol- 11a15 m.-ler 45a9	
muḩarreb <A. yakın , Allah'a yakın m. 20b8, 9; 39b1	muy saç m. 1b8	
muḩteṩid <A. tutumlu m. 20b4 m.-lerde 20b6	müctehid <A. ayet ve hadislerden ṩer'i hükümler çıkararak din alimi m.-ler 24a8	
muḩtesim <A. paylaṩtıran m. 1b9		

mü'derris	<A. ders veren m. 10b15	münācāt	<A. yalvarma , dua etme m. kı1- 27a4
mü'ezzinlik	<A.+T. müezzinlik m. eyle- 37a10	münāfık	<A. münafık m. 10b15; 11a10 m. ol- 11a11
müfessir	<A. tefsir eden m.-ler 16b3; 19b10; 22a3; 25b5. 9, 14; 26a2, 4; 26b13; 38b12, 14; 41a8; 44a9	münezzeḥ	<A. bir şeye ihtiyacı olmayan m. 7a8 m.-dür 37b14
müfettiḥü'l ebvāb	<A. kapıları açan m. 2a9	münkır nekır	<A. mezar sorgu melekleri m.-den 29b13
müftī	<A. fetva veren din bilgini m. 10b14 m.-si 2a2	mürekkeb	<A. mürekkep m. 16b6; 18b3, 7
mühmel	<A. bırakılmış , boş m. kal- 35b9	müretteb	<A. yerli yerinde , tertipli m. 13a5
mühr	<A. mühür m.-i 2a6	mürsel	<A. peygamber m.-leri 10b14
mülhid	<A. dinsiz , imansız m. 3a2.	müscbbibü'l ebvāb	<A. Allah m. 2a9
mülk	<A. mülk , mal m. 8b11; 41b1 m.-inden 8b3, 4	müsülmān	<A. müslüman m. 11a13 m. ol- 11a13, 14 m.-in 11a15 m.-a 3a4 m.-ları 10b10 m.-lar 2b2
mülket	<A. saltanat m. 10a3; 13a3; 41b13	müsülmānlık	<A.+T. müslümanlık m. 43b14; 44a1
mü'min	<A. iman eden m. 10b15; 11a10 m. ol- 8a15; 11a10 m.-üñ 30a13 m.-e 29b6 m.-ler 2b2; 4b3; 6a7; 11a7; 19a1. 4; 21b11, 12; 23b12; 24b3; 29b12; 32b4 ; 33a2; 33b11; 35a12; 43a14; 43b9; 44b14 ; 45b11; 46b7, 9 m.-lerdür 23b13 m.-lerüñ 35a9 m.-leri 24a1; 29a12 m.-lere 22b5; 29b9; 41b9	müşebbih	<A. Allah'ı insana benzeteren m.-ler 18a4; 37a4
		müşk	<F. misk m. 1b11
		müşrif	<A. nazir , bakan , yardımcı m.-i 3b9 m.-lere 3b7
		müşrik	<A. Allah'a ortak koşan , kafir m. 11a15 m. ol- 11a14

- m.-ler 31b2
 m.-leri 12a10
- müştāk** <A. çok özleyen , görmeyi arzulayan
 m.-lar 24b1
 m.-lardur 23b14
- müteğayyir** <A. değişmiş
 m. ol- 39b10
- mütehayyir** <A. hayret eden , şaşırın
 m. 39b10
- mütekebbir** <A. gururlu
 m. 9a2
- mütevātir** <A. halk arasında söylenen
 m. 22a8
- müttaķī** <A. Allah'tan korkan
 m. 11a14
 m. ol- 11a15
 m.-ler 45a9
- müvekkel** <A. vekil edilen
 m.-dür 33b2
 m. kıl- 31a4
- müzd** <A. karşılık
 m.-i 11b11; 34a2
- müzeyyin** <A. süsleyen
 m. 34a14
 m. kıl- 21a6

nāgāh	<F. aniden , birden bire n. 32b4, 5; 42b12	nebāt	<A. bitki n.-lar 11a2; 29a14 n.-ı 13b15
nağş	<A. nakış n. 7a10	nebi	<A. peygamber n. salla'llāhu 'aleyhi ve sellem1b6 n. (nebiyyi'l hidāyet) 1b15
nām	<F. nam , ün n. (n.- üst) 1b10	neçeme	ne kadar çok n. 22b3
namāz	<F. namaz n. 20b10 n.-ı 35a14	nedāmet	<A. pişmanlık n. 33b6
nār	<F ateş n.-dan 38a3	nefes	<A. nefes n. vēr- 10b13 n.-üñ 33b14
naşīb	<A. nasip , kısmet n.-üdür 44b14	neft	<A. zift n. 25b8
naşrī	<A. Allah'a yardımda üstünlük n.17b7	nehr	<A. ırmak n. 44a15
nazar	<A. bakış , bakma n. kıl- 19b11; 20b2; 38a11; 39b12	Nemrūd	Nemrut N. 30b3
nazargāh	<A. bakılacak yer n.-uñuz 14b3	Nemruz	Nemrut N.-uñ 29b7
nāzūk	<F. nazik n. 34b9	nesne	nesne , şey , bir şey n. 7a13; 8a1, 8, 9; 8b6; 18a6, 7; 19b15; 27a13; 28b6, 7, 8, 9,10, 12, 13, 14; 31b5, 13; 32a9; 36a15; 36b10, 11; 46a9; 46b1; n. birle 7a4 n.-nüñ 10b1; 43b14; 46b12 n.-i 13a5 n.-yi 10b2 n.-ye 4a8; 18b11; 37a3 n.-den 3b10; 7b5, 9; 10a5; 20a4 n.-ler 12b7; 29a6; 37a3 n.-lerüñ 8a10 n.-leri 8a8 n.-lerden 4b3; 7a8
ne	ne ; ne ... ne ; nasıl ; neyden , n. 6b2; 8b4, 7; 9b8, 15; 10b13; 11a6; 11b10; 12b5, 11; 14b10, 12, 15; 15a3; 15b14; 16b14; 17a1, 5; 17b8; 25a1, 9; 25b4; 29b5; 31b1; 34a4, 7; 34b2; 35a10; 36a15; 37b1; 38b10; 39a15; 39b8, 9; 41b6; 45a2; 46a9 n. ... n. 5b12, 13; 13a14; 25b4; 26b11 ; 29b2, 4; 40b8 n.-dür 30b5 n.-yiçün 2b12; 8b2 n.-yile 27b10 n.-den 5a1 ; 2b11 n.-dendür 34b12		

	n.-m 15a6	nik-baht	<F. iyi bahtlı , şanslı n. 17b2, 7 n. kıl- 32b1, 2 n.-ları 10b11 n.-lardan 29a7
nesnesüz	nesnesiz n. 46b12		
nét-	ne etmek n.-ersin 9a15 n.-esin 12b11	nik-bahtlık	<F.+T. talihlilik n.-ı 12a15
nev^c	türlü n. (n.-i diğer) 1b13; 2a1	ni^cmet	<A. nimet , lütuf n. 9b9; 11b13; 41b11, 14 n. ol- 5b15 n.-i 4b11; 19b5; 43a4; 46a4 n.-ler 14b9; 43b10
nevbet	<A. nöbet , sıra n. 17a13; 31a15 n.-i 17a13	nişan	<F. nişan , belirti , iz n.-ı 22a14 n.-ıdur 31a9
neyle-	ne yapmak n.-dün 14b9	nişe	niçin ; neye ; nasıl n. 8b3, 10; 9a1, 9, 10, 14; 9b11; 17b6 ; 18a11; 19a6; 39b6, 13;
nice	nice , nasıl , ne kadar , bir çok n. 2b12; 5a14; 8a2; 10b7, 8, 9, 13, 14, 15; 11a1, 2, 3, 4; 11b12, 13, 14, 15; 12a1, 2, 3, 4; 12b6; 17b4; 18b6; 23b10; 26a1; 27b14; 29a7; 32b3, 7; 35a3; 40b3; 43a7; 44a7 n.-dür-10b9,10, 11, 12, 13, 14;11a1,2 n.-ye 9b10 n.-de 6a15 n.-si 32b5; 46b6 n.-ler 9b12; 11a9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 13a14, 15; 13b1, 2; 29a8; 43a11 n.-lere 3a8	nite	nasıl , nasıl ki n. 2b11; 7a1; 12b5; 18a6, 7; 23b12
niceme	nasıl n. 18b7, 9; 28b1; 31b10	nitekim	nitekim n. 2a12; 2b6, 14; 3a10, 11, 13, 15; 3b1, 2, 5,10, 12, 14; 4a1, 3, 4, 7, 8, 9; 4b1, 3, 10; 5a1, 6, 11, 13, 15; 5b1, 15; 5b2, 4 , 5, 6; 6a3, 5, 8, 11, 13; 6b1, 2, 5, 7, 10, 12, 15; 7a3; 7b1, 2, 10, 12, 13; 8b8, 12, 14; 9a2, 3, 11, 14;10a1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15; 10b3, 5, 6; 11b1, 6; 12a9, 10, 13; 12b5; 13a3; 13b5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 14a1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15; 14b1, 2, 3, 4; 15a4, 7, 8, 10, 12, 13, 14;15b1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12; 16a5; 16b1; 17b12, 13; 18a10, 12; 18b1;19a1, 2, 5, 12;19b4, 6; 20a1, 2, 3, 14; 20b1, 4, 5, 6, 12, 14; 21a1, 5, 11; 21b3, 5, 8, 10, 12, 15; 22a3, 5, 11, 14; 22b5, 6,
niçe	ne kadar n. 8a4		
niçün	niçin n. 9a8		
nidā	<A. çağırma ñ. kıl- 4b15		
nifāk	<A. nifak , iki yüzlülük n.-dan 2b2		
nigāh	<F. bakma , bakış n.-ın 33b12		

	7, 8, 9; 23b5, 8; 24a1, 3; 24b11; 25a4; 26b14; 27a13; 27b9, 11; 28b2, 15; 29a2, 4, 5, 8, 9, 13; 29b6, 14; 30a3, 4, 10; 30b1, 6; 31a6, 10; 31b4, 7, 10, 11, 12; 32a2, 5; 32b2, 6, 9; 33a4, 8; 33b1, 5, 9, 13, 15; 34a3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15; 34b1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11; 35a7, 9, 11, 13, 15; 36a5, 37a4; 37b1, 10; 38a15; 38b3; 40b7; 41a2, 3, 4, 5, 7, 12; 41b1; 2, 8, 10, 15; 42a2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10; 42b9; 43a10, 12; 43b10, 11, 13, 15; 44a2, 4, 6, 7, 8; 44b1, 5, 7, 8, 9, 12, 13; 45a4, 5, 6, 10; 45b3, 6; 46a13; 46b14, 15; 47a1, 2		n.-ı 6a13; 17a9; 17b10; 19a12; 19b1; 22a15; 31a7, 8; 31b8, 10; 32b2, 13 n.-ıdur 19a9, 11 n.-ınuñ 30b9; 31a9 n.-ın 19a4, 5; 35a10, 13 n.-ımı 31b11 n.-ına 22b4 n.-unuz 13b9 n.-ıyıla 31b7, 8
		nürlan-	<A.+T. nurlanmak , aydınlanmak n.-dı 6a13
		nürlü	<A.+T. nurlu , aydınlık n. 22a6
		nükte	nükte , ince anlamlı söz n. 6b2; 7b13; 8a6; 12b7; 14b5; 18b6; 19a3; 20b2; 27b6; 29a1; 31a12; 31b15; 32b9; 35a5; 46b11; 40a11;
nitelik	mahiyet , keyfiyet n. 7a2 n.-in 7b4		
niteliksüz	niteliği bilinmeyen , açıklanamayan n. 43b8		
nitesüz	nasıl sorusuna cevapsız kalan n. 43b8		
niyâz	<A. yalvarma n.-a 3a15		
nohūd	<F. nohut n. 5a10; 24b14; 36a10 n.-ca 31a3		
nüşret	<A. yardım n. 21a8; 21b5		
nūr	<A. nur , ışık n. 19a9, 11; 19b3; 32b4; 35a7, 8, 9, 13, 13, 15; 46b10 n. kıl- 22b5 n.-dur 46b3 n.-dan 16b1; 17a7; 23b2; 38a3 n.-dandur 36a4		

od	<p>ateş</p> <p>o. 8a2; 28b7; 29b7; 34b1</p> <p>o. birle 28b8</p> <p>o.-ı 7b14; 8a1, 8; 14a3; 21a14; 28b9</p> <p>o.-a 18b11, 13</p> <p>o.-dan 7b6, 9; 8a2; 28b8; 40a10</p> <p>o.-ı 8a11; 29b9</p> <p>o.-ın 32a11, 12</p>	<p>3, 9, 11, 14, 15; 26b2, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 15; 27a1, 2, 15; 27b1, 2, 5, 6, 9, 12; 29b15; 30b12, 13, 14, 15; 31a1, 4; 31b9; 32a4; 32b4, 12, 13; 33b11; 34a5; 34b9, 13; 35a1; 35b10; 36a4, 8; 36b6, 14; 37a5, 7, 10; 38a8, 11; 38b4, 10; 39a7, 12; 39b2, 12; 40a9, 10, 11; 40b1, 9; 41a11, 12; 42b6, 13; 43a8, 13, 14; 43b11; 44b2, 4, 12; 45a2, 4; 45b7, 9, 10, 11, 12; 46a1, 3, 6, 7, 10, 15; 46b2, 8</p>
oğlan	<p>çocuk ; erkek çocuk</p> <p>o. 7a11; 8a7; 18b15; 42a14; 43b15; 44a5</p>	<p>o. (zamir) 1b7, 14; 2a1, 2, 3, 4, 5, 6; 3a1, 3, 7, 8; 3b14; 4a4; 5a9; 6b8; 7a8, 10, 12; 7b7; 11b11; 12a4; 12b6, 13, 14, 15; 13b1; 16a13; 18b9, 13; 20a7, 8; 22b6; 27a10, 14 ; 31a2; 31b1; 32b5, 14; 33b2, 3, 6, 8; 39a3, 8; 39b9; 40a2, 3, 4, 5, 7</p>
oğrı	<p>hırsız</p> <p>o. ol- 8a12</p>	<p>o.-dur 1b4; 2a15; 2b10; 3a3, 4; 3b3; 4a10; 4b13, 15; 5a1, 5; 5b12; 6a14, 15; 7a1, 2; 8b2; 9a10; 12b13, 14, 15; 18a2; 19a10; 21a10; 21b3, 5, 6, 11, 13; 22a5, 6, 15; 22b2; 27b4; 31a14; 31b15; 32b11; 37a14; 39b11; 44a15; 45b1; 46a14</p>
oğ(u)l	<p>çocuk ; oğul , erkek</p> <p>o. (o. kız) 6b3</p> <p>o.-ı (oğlı) 14a10; 38b6</p> <p>o.-ından (oğlından) 16a13; 30b8</p>	<p>o.-durur 43a9</p> <p>o. (işaret sıfatı) 2b4, 6; 3a10; 4a12; 4b14; 5b10; 6a5, 8, 10; 8a9; 9b4, 5; 10a14; 10b2; 7b8; 10b6; 11a3; 11b4, 12b8, 10; 15b8, 11; 17a8, 15; 17b2, 3; 18a14; 18b5, 10; 19a14; 19b3, 10, 11, 12, 15; 20a4, 12; 20b2; 21a10; 23a12; 24b13; 25a1, 3, 4, 7, 8; 25b1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14; 26a2,</p>
oğrı- , oğrı-	<p>okumak; öğrenim görmek; söylemek</p> <p>o.-r (oğrı) 2b1; 39b5, 9; 40b13</p> <p>o.-rlar (oğırlar) 38a15; 38b8</p> <p>o.-yan (oğıryan) 12b5</p> <p>o.-yanlar 9a4</p> <p>o.-yanlara 2b7</p> <p>o.-maz 9a4; 18b15</p> <p>o.-mağdur 23b3</p>	<p>o.-durur 43a9</p> <p>o. (işaret sıfatı) 2b4, 6; 3a10; 4a12; 4b14; 5b10; 6a5, 8, 10; 8a9; 9b4, 5; 10a14; 10b2; 7b8; 10b6; 11a3; 11b4, 12b8, 10; 15b8, 11; 17a8, 15; 17b2, 3; 18a14; 18b5, 10; 19a14; 19b3, 10, 11, 12, 15; 20a4, 12; 20b2; 21a10; 23a12; 24b13; 25a1, 3, 4, 7, 8; 25b1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14; 26a2,</p>
oğuculu	<p>davet ve mektup getiren kişisi olan</p> <p>o. 2a4</p>	<p>o. (işaret sıfatı) 2b4, 6; 3a10; 4a12; 4b14; 5b10; 6a5, 8, 10; 8a9; 9b4, 5; 10a14; 10b2; 7b8; 10b6; 11a3; 11b4, 12b8, 10; 15b8, 11; 17a8, 15; 17b2, 3; 18a14; 18b5, 10; 19a14; 19b3, 10, 11, 12, 15; 20a4, 12; 20b2; 21a10; 23a12; 24b13; 25a1, 3, 4, 7, 8; 25b1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14; 26a2,</p>
ol	<p>o</p> <p>o. (işaret sıfatı) 2b4, 6; 3a10; 4a12; 4b14; 5b10; 6a5, 8, 10; 8a9; 9b4, 5; 10a14; 10b2; 7b8; 10b6; 11a3; 11b4, 12b8, 10; 15b8, 11; 17a8, 15; 17b2, 3; 18a14; 18b5, 10; 19a14; 19b3, 10, 11, 12, 15; 20a4, 12; 20b2; 21a10; 23a12; 24b13; 25a1, 3, 4, 7, 8; 25b1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14; 26a2,</p>	<p>o. (işaret sıfatı) 2b4, 6; 3a10; 4a12; 4b14; 5b10; 6a5, 8, 10; 8a9; 9b4, 5; 10a14; 10b2; 7b8; 10b6; 11a3; 11b4, 12b8, 10; 15b8, 11; 17a8, 15; 17b2, 3; 18a14; 18b5, 10; 19a14; 19b3, 10, 11, 12, 15; 20a4, 12; 20b2; 21a10; 23a12; 24b13; 25a1, 3, 4, 7, 8; 25b1, 3, 6, 8, 9, 12, 13, 14; 26a2,</p>

- 11, 12, 14; 16b6; 18a11; 19a7; 19b3;
28a5; 31a10; 35a3, 4, 6; 39b2, 7, 10; ol-
41b5, 6, 7, 9; 42a14; 42b7; 43a12
anuñ ile 28a5
amı 2b7; 3a3; 4b13; 7b5; 9a1; 12a5;
13a11; 15b13; 16b7; 17b12, 13;
18b11, 15; 19b2; 20a14; 22b3; 26a9;
29a10; 34b14; 35a1; 36b13; 37a8;
39a11; 41b5; 42b13, 14; 43a8;
45b3; 46b9
aña 2b8; 3a7; 3b13; 4b6, 14 ; 7a9 ;
8b4, 6, 11, 12 ; 9a13, 14 ; 9b5, 6 ;
11b3, 5 ; 13a12, 13 ; 14b12 ; 16a4 ;
18b8, 11 ; 19b10 ; 25b5, 9, 14 ; 26a2,
4 ; 26b6, 13 ; 31a2 ; 31b9 ; 32a9 ;
36a3, 9, 14 ; 36b4 ; 38b12 ; 44b13 ;
45a9 ; 45b6
anda 5b10 ; 4b11, 12 ; 17b4 ; 26a5 ;
26b10, 12 ; 41b7 ; 44b14
andadur 26a5
andan 3a8 ; 3b6, 8 ; 5a3 ; 8a11 ;
9a5 ; 9b1, 3 ; 12b8 ; 14b5, 15 ;
16b13, 14 ; 17b6 ; 18b5, 14 ; 19a15
; 19b2, 4, 10, 11, 12 ; 20a2, 3, 4
, 5, 8, 14 ; 22a9, 10, 11, 13, 14 ;
25a5, 6, 8, 9 ; 26a10, 11 ; 26b14 ;
27a1, 3, 6, 12, 13, 14 ; 27b1, 13,
28a6 ; 28b2 ; 29b10 ; 30a1, 12 ;
31b3, 14 ; 32a7, 9 ; 33a8 ; 35a5 ;
36a15 ; 36b5, 6, 14, 15 ; 37b2 ;
38a9 ; 39b14 ; 40b1, 13 ; 43b9 ;
44a10 ; 45a13, 14 ; 46a8, 15 ; 46b7
andandur 2b5 ; 17a9 ; 28a6 ; 32b13 ;
34b15 ; 35a2
anlardur 20b9, 10, 11, 13
anlaruñ 10b13; 17a2, 4; 24a2, 6
anlara 9a9; 13b5; 20a9; 28b11
anca 20a6 ; 40b2, 3 ; 43b9
ancadın 39b6
olmak
o.-ur 7a9; 7b15; 8a2, 11, 12, 13, 14,
15; 8b1, 13, 15; 11a10, 11, 12, 13,
14, 15; 12b1, 9, 11; 15a3, 4; 16a4;
17a10, 12; 22a14; 29b5; 32a6; 32b4;
39b13; 46b7, 10, 11
o.-ursız 23b10
o.-urlar 5a14; 43a12
o.-muş 32a7
o.-dum 39b10
o.-dı 4a14; 5b15; 9b11; 17b8; 18a11,
12; 19a15; 19b3, 11, 12, 13; 20b3;
26b5; 27a2; 27b3; 30b5; 31b1;
35b12; 36a12; 36b10; 37a2, 10;
39a7, 13, 15; 39b3; 44b2
o.-duñuz 15b4
o.-ısar 17a1
o. 7a9; 19b15; 20a1, 2, 3
o.-ğil 4b7; 17a15; 35b11; 46a11
o.-sun 2b8; 5b11; 16a3; 30a10
o.-sa 2b1; 3b11; 5b10; 18a9, 10;
18b7, 8, 9; 33b2; 41a9; 42a14
o.-salar 3b6; 5b9; 7a4
o.-asın 11b10; 39a11
o.-a 2b3; 7b15; 8a9; 8b5; 13a9;
17b4; 21a4; 25a3; 33b12, 13, 14, 15;
34a2, 3; 45b13
o.-alar 20b9; 21a1, 3; 38b3; 45b9
o.-up 34b1; 42b10
o.-unca 17b2
o.-ıcağ 12a11
o.-duğı 17b4
o.-duğında 25a2; 33b6
o.-duğından 37b12
o.-ana 21a4
o.-asıdur 11a4; 12b5, 13; 26a3; 29a5,
7; 34a4; 34b2;

o.-sayıdı 46b1		o.-dan 5b2
olaydı 24b14; 32a1; 36a10; 38b12, 14; 39a3; 44b5; 45a4; 46b2	ot (1)	ot
o.-ma 4b5	otur-	oturmak
o.-maz 5a11; 9b2, 3; 12a15; 12b2; 18a13; 31a15; 35a11, 13; 42a13; 42b8, 10; 43a2, 3, 5, 6; 44a4, 5, 6		o.-ur 17a11; 25b6
o.-mazlar 5b11; 25b8		o.-urlar 42b12
o.-madı 29a11, 13	otuz biñ	o.-duğ 39a1
o.-magil 12b12		o.-acağ 46b4
o.-masun 7b6		otuz bin (30.000)
o.-masa 44a7		o. 26b3
o.-mayadı 6b7, 10, 15		
o.-mayaydı 6b12		
o.-mazsañuz 15a4		
o.-mayınca 8a9; 18b3, 7		
o.-maduğından 31a14		
o.-mağ 11b3; 16b5		
on	on (10)	
	o. 7a4; 36b9; 40a15	
on iki	on iki (12)	
	o. 30b9; 32b14; 33a2, 4, 6	
on sekiz biñ	onsekiz bin (18.000)	
	o. 2b10; 6a15; 7a14; 9b13; 11b9; 13a8; 25a2; 35b4; 36b6	
onuncı	onuncu (10.)	
	o. 7a7	
orta	orta	
	o.-sında 25b3; 26b5, 7; 31a14	
	o.-sındağı 31a8	
	o.-sından 16b14	
ortak	ortak , şirk, eş	
	o. 3b12; 43a9	
oruc	oruç	
	o.-ı 35a14	
‘Osman	Hz. Osman	
	O. 17b9 ; 43b12 ; 44a1, 2, 6, 12	
ot (2)	ateş	

ög-	övmek ö.-dügi 1b14	ön (2)	başka , ayrı ö.-dür 45a9
ögren-	alışmak ö.-en 34b7	‘Ömer	Hız. Ömer ‘Ö. 17b9 ; 43b12,15 ; 44a11
öğret-	öğretmek ö.-ür 26a7	‘ömr	‘Ö.-i 43b15 ; 44a5 <A. ömür , hayat
öküz	öküz ö. 26b1; 27a1, 15; 27b1, 5, 6; 37b4; 40a2, 7; 40b11 ö.-üñ 26b2 ö.-i 30b4 ö.-e 23a1; 27b5; 37b4; 40a12 ö.-ler 40a7	‘ömür	‘ö.-i 8a3, 5 ‘ö.-i 8a5; 46b1 ; 10b12 <A. ömür karşı. ‘ömr ‘ö.-den 33b12 ‘ö.-lerinde 10b12
öl-	ölmek ö.-ür 39a6 ö.-ürler 43a12 ö.-ince 8a12 ö.-esi 21b11 ö.-mez 41b5	örtülü	örtülü ö. 2a4
öldür-	öldürmek ö.-ür 8b6 ö.-di 29b11 ö.-üp 7b1	örü	kalkık , dik , ayakta ö. dur- 39a8
ölü	ölü ö. kı1- 5a6 ö.-den 5a5	örül-	yükselmek ö.-ür 17a13
ölüm	ölüm ö. 11b3, 4; 28b14; 41b14; 42b6, 9; 45b3 ö.-den 28b14	örümcek	örümcek ö. 30b5
ölümlü	düşman ö.-si 42b12	‘öşr	<A. onda bir alman zekat ‘ö.-i 35a15
ölümsüz	ölümsüz , ebedi ö. 41b2	ötürü	ötürü , dolayı ö. 9a5; 19b4; 26a10; 30b10, 11; 31a14; 45b6
ön (1)	ön ö.-din 16a4	öykelü	hiddetli , hışım ö. 5b2
		‘özürlen-	<A.+T. af dilemek , suçluluk huymak ‘ö.-gil 4b8

- pādişāh** <F. padişah krş. pāzişāh
p.3a3
- palçık** balçık , çamur
p.-ı 9a15
- panbuk** pamuk
p. 34a9
- pāre** <F. parça
p. 9a14, 15; 34b13; 35a1
p. kıl- 21a10
- pāzişāh** <F. padişah krş. pādişāh
p.-ı 5b12
p.-ıdır 8b7
p.-uñuza 23b11
p.-lar 5b11; 8b7
p.-ları 3b5; 5b9
- pencşenbe** <F. Perşembe
p. 35b7; 41a1
- pencüm** <F. beşinci
p. (mes'ele-i p.)2b11
- perde** <F. perde , örtü
p. 38a1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
p.-ye 38a8
p.-den 38a8
p.-ler 38a1
p.-lerden 38a8
- pes** <F. artık , öyleyse , sonra
p. 9a1, 14; 10a13; 13a10; 18a5;
20b3; 30b10; 31b1; 34b2; 37a2;
37b14; 39b6; 40b3; 41a9; 44b1
- peygāمبر** <F. peygamber
p. 2a6; 6b5; 21b7; 40a9; 46a14
p. şallā'llāhu 'aleyhi ve sellem
40b12
p.-i 7b10, 11;26b14
p.-ler 24a7; 29a12
p.-leri 10b14
- peygāمبرlik** <F.+T. peygamberlik
p. mi 39a10
- pine** <F. yama
p. 9b2
p. kıl- 9a15

R

Rabbî	<A. Allahım! R. (yâ R.) 36b5	reng	<F. renk ; şekil ; beniz r.-e 11b5
rağbet	<A. istek , arzu r. 33a7		r.-i 11a2 r.-in 22a15; 22b1
rağ	<F. kaygı , sıkıntı r.-dur 35a3	resûl	<A. resul , peygamber r. 1b12; 46a10; (r.-ü şakaleyn) 39b6
râhat	<A. rahat , huzur r. 9b10; 22a9; 41b11 r. kıl- 29b13; 30a2 r. ol- 46b7 r.-ı 19b4, 6 r.-ı 29b15	resûla'llah	<A. Hz. Muhammet r. 39b7 r. şalla'llâhu 'aleyhi ve sellem 19b9
râhatlık	<A.+T. rahatlık r.-uñuz 14a1 r.-ı 35a4, 5	revâ	<F. yrine getirme , karşılama r. kıl- 3a14
rahmet	<A. rahmet, merhamet, esirgeme r. 46b7 r. birle 6a8 r. kıl- 2b8 r.-üme 9b5 r.-ümden 15b4 r.-i 4a7; 31b6, 9 r.-in 21b12 r.-inden 32b6 r.-ine 3a7; 12a12	revnağ	<A. güzellik r. 46b12 r.-ı 46b12, 13
rahmetlü	<A.+T. rahmetli r. 22a9	rızâ	<A. razı olma , kabul r. 2a5; 33a7
râyıgân	<F. pek çok , pek bol r. 43a7	rızık	<A. rızık r. 3a4, 11; 4b11; 27a13; 31b14 r. vér- 13a10 r.-ı 31b12 r.-umuz 8b15 r.-ı 22a11 r.-ını 17a2 r.-ları 17a4 r.-ların 40a6
râzı	<A. razı , memnun , kabul etmiş r. ol- 15b4; 16a3	risâlet	<A. peygamberlik r. 30a15 r.-i 30a15
râzık	<A. rızık veren r.-ı 7b8	rivâyet	<A. rivayet r. 5a8; 38b15 r. kıl- 16a2, 5, 13; 19a14; 30b7; 33a14; 36b2 r.-dür 22b11 r.-inde 41a10
râzıklık	<A.+T. rızık vericilik r.-ın 13a10	rüşen	<F. parlaklık r. 22a9 r.-ine 22b4
recâ	<A. ümit r. 33a6 r.-sı 18a15	rüz	<F. gün ; ömür

r. vēr- 13a7	r.-umuz 8b13
r.-ların 40a3, 4, 8	r.-ı 32a2, 4
rūzī <A. rızık , yiyecek	r.-ları 11a4
r.-ne 11a3	rükū' <A. rüku
rūzigār <F. dünya ; vakit , dönem	r.-dur 23a8
r. 31b3	r.-a 36b14

S

sa'adet <A. saadet , mutluluk	şafā safa , zevk rahat
s. 9b10; 12a4, 8; 12a15; 17b10, 11;	ş. vēr- 22b4
21a9; 21b10	şafrā <A. safra
s.-i 12a6	ş. 43a3
s.-e 12a7	sağ (1) sağ
s.-den 12a7	s. 11b10; 26a5, 6
sa'at <A. saat , an , vakit	sağ (2) sağlıklı , dinç
s. 4a14; 7a13; 13a1; 27a9; 31a5;	s. 12b15
41b9; 46a2	sağınçlı istekli , arzulu
s.-de 4a12; 6b12	s. ol- 8a14
şabbāg <A. boyacı	sağış sayı , adet , hesap
ş.-ı 22b2	s.-uñ 30a3, 4
ş.-lar 22b2	s.-ı 25a2; 33b12, 14; 34a2; 45b7
sābık <A. geçici , geçmiş	s.-ın 24b9; 31a10
s. 20b4	s.-ından 38b5
s.-larda 20b6	sağışlı sayılı , az sayıda
şabūr <A. çok sabır	s.-dur 8b14; 33b14; 34a1
ş.-dur 46b4	sağrak içki kasesi , kadch
sac sac , yassı çelik pişirme aracı	s.-ı 35a8
s.-a 26b7	s.-lar 46b3
saç saç	s.-ları 46b7
s.-ı 8a2	sağun sağmal
şāf <A. saf , sıra , dizi	s.-uñuz 14a7, 8
ş. 40a15	sağır sağır
ş. dut- 38a10	s. 12b14
ş. ol- 25a3; 38b3	şahābe <A. sahabe
ş.-ı 25a4	ş.-leri 10b14
ş.-inuñ 38b5	şahrā <A. sahra , çöl

	ş. 37b3		ş. kıl- 7b5
sağal	sakal		ş.-ı 5a4
	s.-ı 8a3; 32a15	şandük	<A. sandık
	s.-ı 41b5		ş. 25a15; 25b1
sākī	<A. saki , içki sunan		ş.-uñ 25a15
	s.-si 46b2		ş.-lar 25b1
sākin	<A. sakin		ş.-ları 25b2
	ş.-e 36a13	şāni ^c	<A. yaratan , yaratıcı
	s.-den 36a13		ş. 5a5; 7b15
sākin	<A. gezegen		ş.-dür 3a2
	s.-uñ 36b13		ş.-i 7b7
şakla-/sakla- saklamak, korumak, uzak tutmak		şarar-	sararmak
	s.-r-men 3a12		ş.-miş 39a5
	ş.-r 17a11	şarāy	<F. saray
	ş.-rlar 7b6, 7		s. 35b15; 41a1, 2, 3, 4, 5; 41b4;
	s.-dı 29b11		44a14
	s. 4b12		s.-uñ 41a6, 9
	s.-ñ 4b1		s.-ları 11b14; 46a4
	ş.-yam 29b13	şarışın	sarışın
	ş.-yalar 7b6		ş.-ı 10b13
	s.-duğūñ 34b5	şarp	güç yetmez , ulaşılmaz
	s.-yadı 3a13		ş. 16b7
	s.-masam 3a13	şaru	sarı
	s.-mağ 40a3, 5, 6, 8		ş. 43a3
	ş.-mağ 4b3; 13a12	şatır	<A. satır , yazı sırası
	ş.-mağdur 14b14		s. 17a5
şālih	<A. doğru , iyi , dindar		s.-larda 17a5
	ş. ol- 8a15	şataş-	hoşlanılmayan bir şeyle karşılaşmak
şaman	saman		ş.-duğ 34a7
	ş.-ından 21b2	şavāb	<A. doğru
şan-	sanmak zannetmek		ş. 2a9
	ş.-ursız 15b6	şavāb	<A. sevap
	ş.-urlar 38a12		ş. (ş. u 'ikāb) 18a13
	ş.-dum 39a6; 39b9, 10, 11	şavaş	dövüş
	ş.-asın 16b8		ş. eyle- 43a1
	ş.-ayduñ 26b7	şavrul-	savrulmak
	ş.-maz 39b2		ş.-masun 7b7
şanā ^c at	<A. sanat , iş , hüner	şavul-	çekilmek

	ş.-dılar 20a11		s. ol- 5b11
şavur-	savurmak	selâsil	<A.ç. zincirler
	ş.-ur 21b2; 21b14		s.-leri 12a2
savuş-	uzaklaşmak	semâ ^c	<A. gökyüzü
	s.-ayıdı 31b3		s.-ya 11a6
şayru	hasta		s.-da 22a8
	ş. ol- 43a3	semāvāt	<A.ç. semalar , gökler
şayruluk	hastalık		s. 2a3
	ş. 41b14	semek	<A. balık (burcu)
saz	saz (bitki)		s. 33a9
	s.-ları 11b15	semir	<A. arkadaş
sebeb	sebep , neden		s.-dür 17a11
	s. 25b13	sen	sen
	s. birle 6b2; 11a3		s. 2a9; 10b1, 4; 12b11; 14b9; 20a1,
	s. kıl- 6b4, 6, 9, 11, 13		2, 3; 23b9; 27b7; 28a3; 30a2; 32a7;
	s. ol- 30b5		36b5; 39b6, 13; 40a13; 40b7;
	s.-den 40a9		senüñ 14b7, 8; 27b9
seç-	seçmek , ayırmak		seni 30a2; 31b10
	s.-di 35b8		saña 4b12; 39a9; 39b10
sefer	<A. yolculuk		senden 2a8
	s. kıl- 33a8	serçe	serçe
sefih	<A. zevkine düşkün, müsrif, akılsız		s. 37a7; 39b12
	s. 9a5, 7, 8	seretān	<A. yengeç (burcu)
	s.-ler 9a7, 9		s. 32b15
sehāvet	<A. cömertlik	serir	<A. taht
	s. 33a7		s.-e 37b5
sekiz	sekiz (8)	sermāye	<F. sermaye , ana mal
	s. 36a5; 38b3		s.-si 7a9
sekiz biñ	sekiz bin (8.000)	settār	<A. ayıpları örten (Tanrının sıfatı)
	s. 41a9		s.-dur 4b14
sekizinci	sekizinci (8.)	sev-	sevmek
	s. 7a6; 37b7		s.-er 8b1; 9a3
selām	<A. selam ; barış , rahatlık		s.-dügi 1b14
	s. 41b10		s.-mezsın 8b10
	s. kıl- 39a9; 41b9		s.-mez 9a2; 44a4, 5, 6
	s. vēr- 39a8		se.-meziz 8b9
selāmet	<A. selamet , sağ salim		s.-meyen 44a7
	s. 29b7, 9		s.-mek 43b14, 15; 44a2, 3

	s.-mecdür 14b14; 24a7		s.-i 30a11
sevin-	memnun olmak	siñir-	emdirmek
	s.-dügi 42b13		s.-ür 32a10, 12
sevnüş-	sevinmek	seşenbe	<F. salı günü
	s.-ür 33a10		s. 35b6
	s.-seler 43b7	sivri siñek	sivri sinek
	s.-eler 43b6		s. birle 30b3
sevr	<A. boğa (burcu)	sivüm	<F. üçüncü
	s. 32b15		s. (mes'ele-i s.) 2b11
seyr	<A. seyir , gezme , dolaşma	siz	siz
	s. ét- 32b15		s. 10a2, 11; 15a5
	s. kıl- 32b3		sizüñ 13b6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 14a1,
seyvân	<A. siper , şemsiye		3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12 ,13, 14; 14b1,
	s.-uñuz 13b6		2, 3, 4, 6, 7,11; 15a1, 2, 4
seyyidi	<A. ey benim efendim !		sizi 15a8; 15b5; 29b12, 13, 14; 39b5'
	s. 20a10; 27a9; 28b5; 46a8		size 10a1
sezâ	<F. layık , yaraşır		sizden 14b10; 15a4, 6
	s.-dur 28b15	soğul-	suyu azalmak
şıdk	<A. doğruluk , sadakat		s.-masaydı 26b12
	ş.-ıla 4b13	soğult-	suyunu azaltmak
şı-	kırmak		s.-ur 26a11
	ş.-duñuz 15a6	sok-	sokmak
şıfat	<A. nitelik		s.-miş 24b14
	ş.-ıdur 13a15; 13b1, 2		s.-sa 24b13
şığır	şığır		s.-aydı 31a2
	ş.-ı 14a7	şol	şol
şihhat	<A. sıhhat , sağlık		ş. 26a6
	ş. 41b14		ş.-daki 11b11
sındu	makas	şolu-	solumak , nefes almak
	s.-sı 33b14		ş.-mağından 38b5
sırâţ	<A. sırat köprüsü	şoñ	son
	ş. 21a2; 42b3		s. 11a9
şıva-	sıvamak	şoñra	sonra
	ş.-rlar 31a4		ş. 4a14; 7a11; 26a12; 28a6; 29a1;
sidür-	sızdırmak , sıkırtmak		37b12; 42b11
	s.-seler 25b8	şor- (1)	sormak , emmek
siñir	sinir		ş.-dı 42b2
	s. birle 30a11	şor- (2)	sormak (soru)

	ş.-arlar 9a15		s.-se 18a9; 43a11
	ş.-dum 39b1		s.-mek 13a13
	ş.-dı 37a9 ; 39b6	söyündür-	söndürmek
	ş.-dılar 9a14		s.-ür 21a14; 28b9
	ş.-salar 2b13; 3b3; 4a10; 4b15; 6a14;	söz	söz
	7a1; 8b2; 9a10; 18a11; 19a6; 27b10;		s. 15a3; 22a1; 39b15; 43a11, 13
	42a11		s.-i 10b4, 5; 12b15
	ş.-ayım 39a5		s.-üm 15a5
	ş.-alar 2a11		s.-ümüz 2a9
	ş.-asıdur 12b7; 34a8		s.-i 35a14; 37b13
	ş.-maz 18b12		s.-in 8a13
	ş.-mak 12b6		s.-ine 14b9; 15b3; 43a10
sorı/ul-	sorulmak		s.-leri 24b7
	ş.-dı (sorıldı) 6a5 ,11	şu	su
	ş.-asıdur 34b11		s. 8a4; 19b11; 12; 13; 14; 20b3;
şormaklık	sorgulama		27b13 ; 28b8; 32a13; 41b8; 42b7;
	ş.-a 12b8		43b13; 44a3, 11
şorulu	hesap verecek olan		ş. birle 28b9
	ş.-dur 5b8		ş.-yı 7b14 ; 8a1 , 8, 15 ; 14a4 ; 20b6
şovuk	soğuk		; 23b6 ; 26a11 ; 29b3 ; 32a11 , 12 ;
	ş. 42a14		34a15 ; 43a6 ; 46a7 , 15 ; 46b6
	ş. kıl- 46a11		ş.-ya 19b14 ; 20a3
	ş.-dur 46a10		ş.-dan 7b6, 12; 8a3; 22b14; 28b9
	ş.-dan 34b5		ş.-dandur 42a7
	ş.-ı 42b4		ş.-yileyise 43b14
	ş.-ları 32b10		ş.-yın 26a10; 28b10; 42b9; 45b1
söbü	yumurta biçimi		ş.-lar 10a8; 29a14; 29b2; 30a6;
	s.-si 22a6		35b7; 46b14
sökel	hasta		ş.-lara 21b5
	s. ol- 8b15; 42a14	su'âl	sual , sorgu
	s.-ler 21b13; 44a7		s. kıl- 34b8
sökellik	hastalık		s.-ine 42b1
	s. 28b13; 42b6	şubh-u şâdık	<A. tan yerinin ağarması
	s.-den 28b13		ş. 33b7
	s.-in 42a15	sucu-	sıçramak
	s.-inden 44a8		s.-r idi 27a15
söyle-	söylemek , konuşmak	suç	suç
	s.-r 18a3, 6, 9; 43a11		s. 12b8

suçın dile-	af dilemek , özür dilemek s.-di37a9	s.-dendür 42a8; 46b6
suçlu	suçlu s. 8b5	sükûniyyet <A. durgunluk , dinginlik s. 33a7
sultân	<A. sultan s. 12b7, 8, 10; 17a12; 27b4 s.-dur 33a6 s.-i 17a12 s.-ıdur 3b8; 8b7 s.-lar 3b8; 8b5, 7	Süleymân Süleyman peygamber S. 21b7
şun-	sunmak , uzatmak ş.-ar 33b4 ; 33b7	sünbüle <A. başak (burcu) s. 32b15
şüret	<A. suret , görünüş , biçim ş. 1b8 ş.-i 40a12 ş.-in 1b8 ; 19a15 ş.-leri 23a1	sünnî <A.sünnet ehli s.-lerdür 23b13 s.-lerü 24a5
şüretlü	<A.+T. görünüşlü ş. 40b10 ; 11 ş.-dür 40a1 , 2 , 4 , 5 , 7 , 40b9 ş.-dürür 23a4	süñük kemik s. birle 30a10 s.-i 30a11
şuvar-	sulamak , su vermek ş.-ur 17a11	sür- sürmek s.-en 32b12
sübhân	<A. Allah s. 12b11 s.-umuz 4b13	süril- sürülmek , kovulmak s.-di 19a15
sübhânlık	<A.+T. eksiksizlik , kusursuzluk s.-ıdur 4b13	sürür <A. sevinç s. 41b12
süci	şarap s. 42b9, 10, 14; 43a2; 44a1, 12 s.-dür 46b6 s.-nüñ 42b13 s.-dendir 42a10 s.-yileyise 44a1	sürücü lider , yönetici s.-si 30b15
sücûd	<A. secde etme s.-dur 23a10	
süd	süt s. 42a11, 12, 13; 43b15; 44a5, 11	

Ş

şäkird	<F. öğrenci ş. 7a5	şems	<A. güneş ş.-eyile 32b12
şahş	<A. kişi , kimse ş. ol- 39a7	şenbe	<F. cumartesi ş. 35b9
şarāb	<A. şarap ş.-dur 46b2 ş.-i 43a8; 43a13, 14 ş.-dan 46a11, 12 ş.-i 35a8 ş.-in 44a6	şerh	<A. açıklama ş. ét- 45b5
şāzilik	<A.+T. mutluluk , sevinç ş. 41b13	şerī'at	<A. şeriat ş. 2a2
şefā'atçı	<A.+T. şefa'at eden ş. 12b10	şerīflik	<A.+T. şerefliklik , mübareklik ş.-in 9b13
şefeteyn	<A. iki dudak ş.-i 1b9	şerik	<A. ortak , benzer ş.-üm 10a3
şefī'	<A. şefa'at eden ş.-i 2a1; (ş.-u'l ümmet)1b15	şeşüm	<F. altıncı ş. 2b12
şefkat	<A. şefkat ş.-in 33a12	şevk	<A. şiddetli arzu, istek ş. 43b9
şehādet	<A. şehitlik ş. 18b5	şeyātīn	<A.ç. şeytanlar ş. 4b6
şehvet	<A. şehvet, cinsel istek ş.-e 8a8	şeyh	<A. şeyh , ihtiyar ş. 19a15
şek	<A. şüphe , tereddüt ş. 43a10	şeytān	<A. şeytan ş. 30a2 ş.-lara 26a7
şekāvet	<A. bcdbahtlık, talihsizlik ş. 9b11; 12a5, 7, 15; 17b5, 10 , 11; 21a9; 21b13 ş.-i 12a7 ş.-e 12a6 ş.-den 12a8	şiddet	<A. sertlik ş. 9b9; 41b11
şeker-bār	<F. etrafa şeker dağıtan ş. 2a13; 12b2; 16a14; 22b13	şifā	<A. şifa , deva ş. 44a8
şem'	mum. ş.-i 2a1	şikāyet	<A. şikayet ş. kıl- 3a8
		şimdi	şimdi ş. 4a11,15; 31a9; 37a10; 38b5
		şī'r	<A. şiir ş. 4b8
		şiş-	şişmek ş.-üp 42b11 ş.-mez 43a3

şol	şu ş. 16b9; 23b9	şu	şu şunuñ 5a11; 7a8; 10b6
şoluğ	o ş. 7a13; 13a1; 27a9; 35b12	şuncileyin	şunun gibi ş. 46b10
şöyle	şöyle , öyle , olduğı gibi ş. 3a8; 5a13; 5b7; 12b2; 16a15; 22b13; 23b8; 26a13, 15; 35b12; ş.-yiken 12b4	şuğl	<A. meşguliyet , uğraşı ş.-ına 20b9
		şükür	<A. şükür ş. eyle-15a15

T

tā	<F. tā , kadar t. 2b4, 7; 11a7; 17a13; 17b4; 21a10; 23a2, 10; 23b1, 3; 24a10, 13, 15; 24b2, 6; 27a6; 30a2; 40b8; 46a1, 3	tağyır	<A. başkalaşma , bozulma t. 18a1
ta ^c accüb	<A. hayret etmek , şaşmak t.-dür 18a9	tāhā	<A. Kuran'ın 77. suresi t. 1b10
ta ^c accüble-	<A.+T. şaşakalmak , şaşırmaq t.-di 28b4	tāhir	<A. temiz t. 1b9
ta ^c ām	<A. yemek , yiyecek t. 32a9 t.-ı 11a2 t.-ları 35a7	taht	<F. taht t. 36a1 t.-ı 45a8; 46a14 t.-ın 21b7 t.-ları 11b14; 35a9; 46b4
tā ^c at	<A. taat , ibadet t. 4b6; 6b13, 14; 17a11 t. kıl- 8b1; 12a14; 18b2, 9 t.-e 12a12 t.-den 11a9 t.-i 35a14 t.-lar 34a1	tahte's-şerā	<A. toprak altı t.-ya 11a6
tab ^c	<A. huy , tabiat t.-ı 8a11	tākat	<A. takat , güç , kuvvet t.-üm 28a2 t.-ı 18b9
tabīb	<A. tabip , doktor t.-i 1b13	tamām	<A. tamam , tam t. 5a10; 24b14; 36a9; 39a5; 43b9; 45a4 t. kıl- 16b15 t.-ı 12a14
tāc	<F. taç t. (t.u'l millet) 1b15 t.-ları 11b15; 46a5	tamar	damar t. birle 30a11
		tamlā	damla t. 26b7
		tamzur-	damlatmak

	t.-duñ 26b7	tapucu	hizmetçi
ta'ne	<A. ayıplama , suçlama		t.-ñuz 14b1
	t. 2a11	tapuculu	hizmetçi sahibi
tañrı	tanrı		t. 2a4
	t. 9a9; 10a14; 15b14; 16a2; 23b9;	tarıl-	dağılmak , saçılmak
	25b4; 32b6; 33a13; 34b12; 35a9;		t.-maz 27a13
	37a2, 4; 37b9, 11, 14; 38b12; 39a9;	tarīk	<A. yol , usül , yöntem
	43b7; 46a1;		t.-ınca 4b2
	t. te'ālā+ 1b5; 2b8, 13; 3b4; 4a10;	tart-	tahammül etmek
	7a14; 8b2; 9a7, 8; 9b12; 16b13;		t.-mayınca 18b2
	18b6; 20a8, 11; 20b11; 25b; 26a14;	tavāf	<A. hacıları kabe etrafında dönmesi
	26b1, 12, 14; 27a4; 31a7; 31b6;		t.-ı 30a5
	35b11; 36a14; 44b2, 11;	tavak	<A. tasma ; kapak
	t.-dur 10b6; 13b4		t. kıl- 26a10
	t.-men 10a14		t. ol- 26b5
	t.-nuñ 11b3; 13a1; 18a4; 37b10, 13;	tavk	<A. halka
	46a1		t. (t.-ı la'net) 39b3
	t.-nuñ 'azze ve celle 5a8	tāvus	<A. tavus kuşu
	t.-nuñdur 21a4		t. 7a10
	t.-yı 23a2; 37a3; 38a15; 43b3	taşarruf	<A. kulanma
	t.-ya 5a11, 14; 23b7, 10; 43a9		t.-ı 5a2; 8b3
	t.-dan 17a5; 18a14; 19b11; 24b9;	tāzī	<F. Arapça
	27b9; 36a4; 37a9; 37b1; 40a10		t. 2b4
	t.-yıla 20b9	tebdil	<A. değişme
	t.-ñuz 15a2		t. 18a1
tañrılık	tanrılık	tecellī	<A. tecelli , görünme , belirme
	t.-a 9a8		t. 19a5
	t.-ına 7a2	tefsir	<A. tefsir
tap-	tapmak , ibadet etmek		t. 37b2; 2b8
	t.-ar 9a13	tekebbür	<A. gururlanma , büyükleme
	t.-dılar 40a9		t.-men 8b9
	t.-ısar 9b5, 6		t.-sin 8b10
	t.-sunlar 9b5		t.-i 8b10
	t.-duğı 40a12	tekebbürlik	<A.+T. mağrurluk
	t.-dukları 23b7		t. 8b11; 9a1
	t.-maz 9a13		t. kıl- 8b9, 13
	t.-masunlar 9b6	tekye	<A. güvenme
	t.-mağ 9a12		t. ur- 12a12

tehlil	<A. 'la ilahe illa'llah' sözünü tekrarlama t.-dür 23b7	t.-lerin 46a12
temāšā	<F. temaşa , seyir t. kıl- 45b9 t.-ya 45b9 t.-sı 43a4	tevekkül <A. tevekkül , kadere razı olma t. 33a7
ten	ten , beden t. ile 18a12 t.-i 30a10 t.-üñ 34b7 t.-i 41b6 t.-in 32a13; 32b11 t.-inde 8a1 t.-üñüzi 15a14 t.-leri 30a8	tevfik <A. Allah'ın yardımı t. (t.-i ināyet) 2b5; 18b10
tena ^c üm	<A. nimet ve bolluk içinde rahat etme t. kıl- 20b14; 46a3, 6	tevhid <A. tevhid, Allah'ın varlığına ve birliğine inanma t. 18a13 t. birle 30a13 t.-i 18b4; 30a14
terāzū	<F: terazi t.-dur 25b3 t.-da 11b11	tiz <F. tez , çabuk t. 43a6 t. ol- 8a13
terk	<A. terk , bırakma t.-in ur- 9a4	tomlu soğuk t. 30b14
tersā	<F. hıristiyan t.-ya 3a4	tonluğ elbiselik t. 3b7
tesbīh	<A. Allah'ı övme t. 15a10; 23b3, 6; 38a15 t.-i 38b8 t.-i 40b10, 11, 13 t.-leri 23a2, 5, 8, 10, 14; 23b1, 3; 24a4, 7, 10, 13, 15; 24b3, 6; 25b12	toşunlan- huysuzluk , azgınlık yapmak t.-ur 27a15
tevbe	<A. tövbe t. 6b13, 15; 19a11, 12; 32b5; 33a6 t. kıl- 4b10, 15; 32b5, 14; 40a14 t. ile (tevbile) 17a11 t.-ye 11a9; 12b12 t.-i 13a6 t.-si 6a9	toprak toprak t. 11a1; 34b9 t. birle 29a15 t.-dur 29b2 t.-ı 7b14; 8a1, 8; 29a15 t.-dan 7b10; 8a4; 28a12 t.-ı 8a13 t.-lar 34a6
		toptolu dopdolu t. 25b7
		topuğ topuk t.-ına 30b15
		tübā cennetteki tuba ağacı t. 45b5
		tuç tunç t.-dan 28a11
		turac <A. sülüne benzer bir kuş t.-ları 12a1
		tüken- tükenmek , bitmek

	t.-mez 5b12	Türki	<T. F. Türkçe
tü	tüy , kıl , yün		T.-ye 2b4
	t.-yi 10b9	tütün	duman
	t.-yine 25b11		t.-den 22a3
	t.-si 10b12		t.-dendürür 23b15
	t.-leri 25b10		

U

uç	uç ; son , nihayet , netice u.-ı 11a10; 16b2; 18b2; 28b1	‘uqbā	<A. ahiret , öbür dünya ‘u. 1b15
	u.-ından 38a13	‘uqūbet	<A. ceza , eziyet ‘u. 9b9; 13a1
uç-	uçmak u.-dı 36a12, 15; 36b8, 9		‘u.-ümi 9b6
	u.-salar 43b3	‘ulemā	<A.ç. âlimler , âlim ‘u. 43a10
	u.-alar 43b2		‘u.-lar1b14
	u.-a gel- 46b8		
	u.-an 10b8; 40a5	ulu	ulu , büyük u. 16b8; 19a8, 9, 10, 11; 25a7; 27b7; 30a7; 34a8; 37a1, 2; 39b11;
	u.-sayıdı 36a7		u.-dur 5a9
uçmak	cennet u. 11b12; 14b7; 17a11; 17b1; 18b5; 19a2, 4; 19b5; 21b11;M 22b8; 29b14; 34b14; 35a7; 35b7; 41a1, 11, 12; 41b3, 10; 42a1; 43b11; 44a6,10, 13; 44b3, 11, 13; 45a1, 11, 15; 46b13		u.-ya 3a3 u.-da 30b9; 31a9 u.-sı 2a2 u.-sındandır 30b9; 31a9 u.-ları 23a1, 4, 7, 15; 24a12; 24b2; 38b9; 39b15 u.-ları 33a14
	u.-ı 14a14; 34b13; 41a1; 36a9		
	u.-a 17b1; 21a4; 37b6; 45b2; 46a6	ululuk	ululuk , büyüklük u.-ı 34a5
	u.-da 35a6		
	u.-dağı 46a5		
	u.-dan 11a5; 26a14; 26b1; 35a4		u.-ı 5a11; 16b9; 24b12; 25a1, 8, 15; 25b6; 26a1; 26b1, 2; 28a4; 30b9; 31a1; 36a3; 36b6; 38a9; 38b10; 44b4; 45a2
	u.-uma 41a15		
	u.-ı 45b2		
	u.-lar 37b7		
uçmaklık	cennetlik , cennete girecek olan u. 12a14; 12b1; 21a3; 21a4		u.-ın 19b10; 36a3, 11 u.-na 37b14

umucu	ümit eden , uman u.-lar 4a5	uy-	uymak , tabi olmak u.-man 15b3
umunç	umut , beklenti u.-ı 2a2	uyak-	gurup etmek , batmak u.-ur 31a15
unıt-	unutmak u.-alar 43b10	uyar-	uyandırmak u.-ur 29b11
ur-	vurmak ; yakmak; sokmak ; yapmak u.-ur 32a11, 12; 33b3; 46b9 u.-urlar 9a4; 32b9 u.-dı 27a2; 31a8; 42a14 u.-alar 2a11 u.-urlardı 42b13 u.-mayalar 31a5 u.-mağa 12a12 u.-mağdan 18b11, 13	uyı-	uyumak u.-maz 43a5
urın-	takınmak u.-up 19b1	uyku	uyku u. 28b12; 43a5 u.-dan 28b13; 29b11
urul-	vurulmak ; takılmak u.mış 45b13 u.-miş ol- 18b8	uzun	uzun ; uzunluk u. 8a14; 30a6; 41b2 u.-ı 10b13; 16b4; 45b13
‘uryān	<A. çıplak ‘u. 42b3		
ušan-	usanmak u.-mayalar 46a4		
uşul	bir bilmin asıl konusundan önce öğrenilmesi gereken esas u. 9a4		
uş	işte u. 33a13		
uşbu	işte bu u. 7b2		
uşak	küçük , ufak u. 46b5		
ušan-	Kırılmak , parçalanmak u.-asılardur 40b9		
utan-	utanmak u.-dı 36b14; 40a10 u.-mazsın 40a14		

üç	üç (3) ü. 19b12; 20a4; 20b2, 3, 7, 8; 21a3; 24b10; 33a9 ü.-i 7b15		ü.-ı 7a5 ü.-lar 3b7 ü.-ları 7a8 ü.-ları 5a2; 7a3; 7b5
üç yüz	üç yüz (300) ü. 45b13	üstâzlık	<F.+T. ustalık ü.-umı 9b7 ü.-ı 7a4
üç yüz altmış	üç yüz altmış (360) ü. 25b7	üst	üst ü.-inde 22b15; 37a3
üç yüz biñ	üç yüz bin (3000000) ü. 35b12, 13, 14, 15; 36a1	üstün	üstün , değerli ; üst , üzeri , yukarı ü. 24b12, 15; 25a5, 7, 8; 31a3; 36a7; 38a8, 9 ü.-e 39a4 ü.-de 36a9 ü.-den 29b2 ü.-ki 37b9
üçüncü	üçüncü (3.) ü. 4a10; 7a5; 7b11; 8a4; 21a8; 23a6; 23b13; 25b9; 41a4; 42a4,9;44b7;5a6	üyez	sivrisinek ü. 27a15; 27b1 ü. birle 30b4, 5 ü.-den 27b2, 6, 7
üküş	çok ü. 12a14; 20b5, 6; 42b3, 4, 15 ü.-dür 3b15; 4a2, 3, 4, 5, 6; 19b5	üzere	üzerine , üzerinde ü. 2a10; 6a8, 13; 10a7, 9, 10; 13a9; 14b11; 16b8; 17a11; 17b6, 9, 11; 18a3; 18b8; 19b15; 21a3; 21b12; 25b1; 29a11, 12, 14; 35b13, 14, 15; 36a1; 37a1, 2; 37b10, 12; 39b4; 40b8; 42b3; 45b12, 13, 14; 46b2;
üküşlük	fazlalık ü.-i 8a11 ü.-inden 45b6	üzeri	üzeri ü.-nde 17a4
ümîd	<F. ümit krş. ümîz ü. 3a7 ü. dut- 12a12	üzre	üzre ü. 3b8; 4b6; 6a5, 9; 16b8; 20b11; 29a1
ümîz	<F. ümit krş. ümîd ü. kes- 15b4	üzül-	kopmak ü.-mez 22a8
ümmet	<A. ümmet ü. 2a2; 45b9 ü.-üñ 46a11, 12 ü.-üñe 46a11 ü.-i 1b15;17a10; 23b4 ü.-in 45b8 ü.-iñi 45b15 ü.-ler1b13	üzüm	üzüm ü. 32a14
ümî	okuma ve yazma bilmeyen , cahil ü.-ler 2a12		
üstâz	<F. üstad, usta ü. 7a5; 30a6 ü.-dur 7a8; 7b8		

vācib	<A. vacib, dince yapılması gerekli olan v. ol- 18a13		v.-dan 5a5 v.-in 17a5; 2510; 37b1 v. idi 34b14; 35a1; 36b7 v. ise 25a1; 35a10; 45a3
va‘de	<A. söz verme v. kı1- 4b7; 44b15	var-	varmak , gitmek v.-ur 11a9; 26b10 v.-dı 27a7; 36b14 v.-acağsın 12b11 v. 20a6; 27a6; 28a3 v.-alum 22a2; 39b15 v.-a 45b9 v.-ınca 12b8 v.-up 26b12 v.-ıcağ 44b14 v.-ayıldı 26b12; 32a2 v.-a missayıldı 23a13
vākı‘a	<A. olay , olmuş iş v. 34b2		sürat , hız v.-ına 16b5
vahdāniyyet	<A. birlik , Allah’ın birliği v. 31a13		<A. ve v. 1b7, 9, 10; 2a12, 13; 2b1, 2, 3; 3a3, 4, 7, 8; 3b7; 4a8; 4b2, 11; 5a9, 11, -14; 5b10; 6b4, 6, 9, 11, 13, 14; 7a5, 10, 11; 7b7; 8a15; 8b4, 12, 14; 9a5, 8, 13; 9b2, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 15; 10b3, 5, 9, 10, 11, 12, 14; 11a2, 5, 6; 11b10, 11; 12a4, 7, 12, 14, 15; 12b1, 4, 5, 10, 14, 15; 13a5, 15; 13b1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 14a1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 14b2, 3, 4; 15a1, 2, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15; 15b1, 3; 16b5, 7; 17a2, 4, 12, 15; 17b1, 2, 3, 5, 6, 8, 10, 15; 18a4, 13; 18b2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15; 19a4, 8, 9, 10, 11, 12, 15; 19b14; 20a9, 10; 20b6, 7, 10, 11; 21a2, 6, 10, 12, 13, 14, 15; 21b1, 2, 3, 14, 15; 22a3, 4, 9, 10, 11, 12, 13;
vāhid	bir , tek v.-dür 3a2; 4b14		
vakit	<A. vakit krş. vakıt v. 27b12 v.-in 29b12	varış	
vaht	<A. vakit , zaman krş. vakıt v. 4a12, 13; 19a15; 34b13; 46a2; (v.-i sā‘at) 4a15, 31a15 v.-in 21b11; 27b13; 34b15 v.-e 17a15 v.-inde 2a10; 12a14	ve	
var	var v. 5b12, 13; 9b8; 13a15; 14b12; 15a2, 3; 16b7; 18a5, 15; 18b9; 20b5, 6, 8; 22a4; 24a9, 12, 14; 24b2, 4; 25a2; 25b3, 7, 11, 15; 25b7; 26b3, 4; 31a13; 32a3; 34b11; 35a2; 36a5; 37a3; 38a15; 38b11; 40a15; 41b2, 11, 12, 13, 14, 15; 45a3 v. kı1- 5a5; 32a14 v. ét- 3a2, 3 v. eyle- 3b15; 38a1 v. mı 28b6, 7, 8, 9, 10, 13, 14 y.-dur 4b1 ; 5a9; 12b4; 18b6; 22b15; 24a2, 6; 24b15; 25a8; 25b10; 30a4; 30b13, 15; 32a4; 37a3; 45b7 v.-durur 24b12; 41b4 v.-ı 10b2; 32a15		

- 22b3, 4, 5, 7, 9, 13, 15; 23a1, 4, 5, 7, 8, 12, 13; 23b1, 3, 6, 9, 10; 24a1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 15; 24b2, 5, 7, 10, 12, 13, 15; 25a3, 6, 9, 11, 13, 15; 25b1, 2, 5, 7, 9, 10, 14; 26a5, 6, 7, 9, 10; 26b6, 9, 10, 11; 27a8, 9, 13, 15; 27b5, 8; 28a1, 2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 28b4, 5, 7; 29a3, 5, 6, 7, 11, 14; 29b1, 2, 3, 4, 8, 13, 14; 30a7, 8, 9, 13; 30b1, 3, 4, 5, 10, 11, 13, 14, 15; 31a1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 15; 31b6, 9, 12, 13, 14; 32a1, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15; 32b1, 3, 4, 10, 14; 33a2, 5, 12, 15; 33b5, 6, 10, 12, 13; 34a1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 34b2, 7, 8, 15; 35a4, 5, 9; 35b5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15; 36a1, 2, 3, 6, 8, 12; 36b7, 13; 37a6, 15; 37b13; 38a2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14; 38b2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13; 39a2, 4, 9; 39b5, 9, 10, 14, 13, 15; 40a3, 5, 6, 8, 9; 40b1; 41a1, 6, 7, 10, 11; 41b5, 6; 42a13, 15; 42b1, 2, 3, 4, 8, 11, 13; 43a13; 43b11, 14, 15; 44a1, 4, 5, 6, 7, 12, 15; 44b4, 10, 11, 14; 45a3, 15; 45b13; 46a2, 6, 9, 12, 13; 47a2;
- vefā** <A. vefa ; sebat etme , sadık kalma
v. 2a5
v. kı1- 11b5
- Vehbi ibni Münebbih** hikayeci bir zahid
V. 16a5
- velā** <A. yakınlık (bilme)
v. 9a4
- velī** <F. fakat , lâkin
v. 12a10
- velikın** <A.+F. ama , fakat
v. 9b3; 13a2
- vêr-** vermek
- v.-ür-men 3a11
v.-ür-ven 41b1
v.-ür 5a6; 8b15; 13a7, 10; 22b4
v.-ürler 10b13
v.-düm 39a12
v.-dün mi 14b10
v.-di 20a9, 11; 36a14; 36b9; 39a8, 10; 40b3; 42b1
v.-diler 15b9
v.-gil 36b5; 46a11
v.-sün 2b4
v.-iser 39a11
v.-üñ 4b1
v.-seler 43b4
v.-esin 12b12
v.-e 2b1
v.-eler 43b3
v.-enler 43a14
v.-eyidi 3a11; 38b14
v.-mez 12b9; 17b6; 41b7
v.-men 15b2
v.-medi 38b13
v.-mese 2a11
v.-mesem 3a11
v.-mez idi 18a12
v.-emez 12b9
v.mek 4b2
- vera'** <A. haramdan kaçınma
v. 33a7
- vèribi-** göndermek , yollamak
v.-di 20a7, 8, 9
- vèrici** verici , veren
v. 3a4; 4a5
- vèril-** verilmek
v.-miş ol- 34a2
- veyā** <A. veya
v. 39b10
- vezîr** <A. vezir

	v. 3b10		v.-ları 14a15
	v. birle 3b6		v.-ları 11b14; 35a8
	v.-e 3b11	vuşlat	<A. kavuşma
	v.-i 3b9		v. 9b10
vızıl-da-	vızıldamak	vücüd	<A. beden ; var olma
	v.-dı 27b1		v. birle 27b7; 39b14
vilâyet	<A. dostluk , muhabbet		v. kıl- 5a1
	v. 13a3		v.-dan 5a3, 4
vildân	<A. çocuk; köle		v.-umuz 8b15
	v.-e 23a15		v.-ı 12b15

Y

yâ	<F. ve , ya , ya da		y.-ı 21a13
	y. 21b11; 42b13; 44a14		y.-lar 10b8
	y. ... y. 18a15; 22b1; 42a14; 44a13	yâ-hoz	<F yahut , ya da
yâ	<A. ey !		y. 8b5; 13a2
	y. 2a8, 9; 4b3, 6; 8b9; 10a13; 10b1;	yahtu	aydınlık , ışık
	13b6; 14b6; 15a8; 16b13; 17a15;		y. 31b8, 9
	17b4; 20a10, 12; 27a3, 6, 10; 30a1;		y.-sı 22a8; 22b1; 31b12; 35a2, 3
	35b11; 36b5, 12; 36b5; 39a10, 13;		y.-sın 33b3, 9
	39b7, 11; 41a15; 45b11, 15; 46a10	yahtulu	ışıklı , aydınlık
yâd	<F. zikretme		y. 22a7
	y. kıl- 23a2	yakın	yakın
yağ	yağ		y. 11a14; 21b9; 39a7
	y. birle 30a12		y. ol- 11a14
	y.-ı (hal) 30a12	yakınlık	dostluk
yağ-	(yağmur) yağmak		y.-ın 13a3
	y.-a gelür 46b7	yaklaş-	yaklaşmak
yağdur-	yağdırmak		y.-dılar 40b2
	y.-ur 21a13		y.-salar 43b4
yağı	düşman	yākūt	<A. yakut
	y.-dur 4b3		y. 24a8
yağılık	düşmanlık		y.-dur 19b10; 46b5
	ş. 35b14, 15		y.-dan 23a6
yağız	yağız , kırmızı ile siyah arası		y.-dandır 16b1; 45b8
	y. 10b13	yalavaç	peygamber
yağmur	yağmur		y.-uñuz 14a13
	y. 22a9		y.-larum 14b9

	y.-ların 14b14		y.-r 17b6
	y.larına 4b2		y.-maz 3a8; 9a8; 12a5, 12; 18b2, 3,
yaluñuz	yalnız , sadece ; tek başına		11, 12, 13; 20b7
	y. 3b4; 25a3; 31b5, 6; 45a8	yaradıcı	yaradıcı , yaradan
yaluñuzluk	yalnızlık		y. 3a1
	y.-ın 13a4	yaradıl-	yaradılmak , var edilmiş
yan	yan , taraf		y.-miş 8a2; 11a6
	y.-ı 28a1		y.-mişdur 11b5
	y.-ın 28a1		y.-dı 6a15; 17b2; 29a2
	y.-ından 44b11, 12		y.-asıdur 11a7
yan-	yanmak		y.-madın 12a1
	y.-ar 8a2	yaraş-	yaraşmak , yakışmak
yaña	tarafa		y.-ur 8b11, 12
	y. 8a11; 12b9; 30a1, 2		y.-maz 8b13; 9a1
yandur-	yakmak	yarat-	yaratmak , var etmek
	y.-ur 8a3; 21a14		y.-ur 7a8, 10, 11; 18a2; 27b14
	y.-urlar 32a6		y.-miş 8a3, 4, 5; 19b9; 22b14; 23a6,
yañıl-	yanılmak , şaşımak		9, 15; 23b2; 25a5, 14; 26b8, 13;
	y.-maz 31a15		30b12; 31a3; 33a14, 15; 38a10;
ya'ni	<A. ya'ni		44a10; 44b11 ; 45a2, 9, 11; 45b2
	y. 15a3; 21a4; 22a1; 26a5, 6; 30b5;		y.-mişdur 7b9; 23a3; 24b9; 25a7;
	31b2; 35b11; 36b12; 37a1		26b5; 44b3; 45b10
yap-	yapmak		y.-dum 14b7, 8, 9; 15a8, 9, 11, 13,
	y.- alar 28b11		14; 15b5; 28b6,7,9,10, 11, 12, 13, 14
yapıl-	kapanmak		y.-duñ mı 28b12
	y.-dı 39a15		y.-dı 2b10, 11, 12, 13; 3a3, 10 ; 3b4,
yapış-	yapışmak , birleşmek		5; 4a10, 13; 5a1; 6a2; 7a1; 7b9, 11,
	y.-dı 20a5		12, 13; 8b2; 9a6, 8, 9, 10, 12, 14;
yaprak	yaprak		9b5, 6, 14; 13a3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 14;
	y.- 37a8		15b14; 16a4, 15; 16b1; 17a7, 9; 18a8
	y.-ı 11a2		;18b14; 19a6, 8; 20a12; 22a3, 7;
	y.-ları 46b6		23b13, 15; 24a1; 25a12; 25b12;
yār	<F. dost , arkadaş		26a13; 27b12; 28a4, 7, 8, 9, 10, 11,
	y. 9a13		12, 13, 14, 15; 34b13; 35b4, 5, 6, 7,
yar-	yarmak , yarık açmak		8 , 9, 10; 41a1; 42a1; 46b12, 13, 15;
	y.-duñ 42b12		47a1
	y.-up 43a1		y.-a 35b11
yara-	yaramak ; faydalı olmak		y.-up 37b12

y.-madan 12a4; 37b14	y.-rsam 12a10
y.-mazdan 9b8; 11a7; 11b1, 9; 15b13 ; 17a7	y.-masam 3b2
y.-duğı 13a9; 27b12; 34b15	y.-mayam 12a10
y.-duğımi 9b15	yarlığan- bağışlanmak , affedilmek
y.-duğına 7a2	y.-dı 6a8
y.-duğında 34b13	yarlığayıcı bağışlayıcı , affedici
y.-duğından 7a11; 13b4; 26a12	y. 4a6
y.-ayıldı 3a10; 6b4	yarı yarı
y.-dışa 23b12; 25a11	y.-sıncadur (yarsıncadur)30b11
y.-madı 3b4; 13a11	yaşduk yasdik
y.-mamışdır 1b4	y.-ında 21b13
y.-masam 3a10	yāsın Kuran'da 93. sure
y.-mak 7a13; 8a7	y. 1b10
y.-mağa 6b3	yaş (1) yaş , ömür
y.-mağı 4a1	y.-ı 10b12
yaratmaçlık yaratmak , yaratıcılık	yaş (2) göz yaşı
y. 16a3	y. 27b2
y.-ı 7b4	y.-ı 18b3
yardım yardım	y.-ından 23a13
y. ét- 21b5	yaşa- yaşamak
yarı- olgunlaşmak , tam olmak	y.-sa 8a4
y.-dı 21b9	yaşıl yeşil ; mavi
yarıl- yarılmak , ikiye ayrılmak	y. 16a15; 19b10; 22b3; 28a4
y.-ur 46b8	yaşılık mavilik
y.-dı 16b14	y.-ı 28a6
yarın yarın	yat- yatmak , kalmak
y. 4a11; 4b11; 12b11, 12; 26a1, 3; 42a13; 45b8	y.-ur 8a4; 25b11; 30b12
y.-ki 20b13; 21a1	y.-dı 37b12
yāri <F. yardım	y.-urlardı 42b11
y. 2b5; 36b9	yavuz kötü , fena
yarlığa- bağışlamak , affetmek	y. 9a4; 11a8; 18b4
ÿ.-r-men 3b2	y.-dan 31b11, 12
y.-r 32b7	yayıllık yayılmak
y.-ayam 12a10	y.-ur 44a13
y.-rdı 3b2	yāz <F. anma , hatırlatmak
y.-yayıldı 6b14	y. kıl- 2a7; 2b7; 3a1; 5a13; 23a2, 5; 45b4
	yaz ilkbahar

	y. 5b14 ; 21b9; 31a15; 32a13		y.-laruñ 12a1
	y.-a 21b9	yè-	yemek
yaz-	yazmak		y.-di 42a15; 42b2
	y.-ar 39b5	yèdi	yedi (7)
	y.-arlar 3b7		y. 2a10, 11; 2b6; 5a9; 10b7; 11a5;
	y.-di 16b15		21a7, 10, 12; 22a2; 23b12; 24b13;
	y.-ğil 17a15		25a6, 11; 26a12; 26b9; 27a11; 27b4,
	y. 16b13, 14; 17a1; 17b5		12; 28a5; 30a3, 6; 31a5; 34a4, 10;
	y.-am 12a8		35b5; 36a3, 8; 37a15; 37b3; 38b13;
	y.-ayın 16b14; 17a1		41a6, 7, 8, 10; 44b4; 45a2
	y.-arisa 39b8, 9		y.-dür 30a4, 5, 6, 7, 8
	y.-mayınca 18b15	yèdi biñ	yedi bin (7000)
	y.-ı vèrmez 18b7		y. 26b1; 27a12
	y.-u vèrmez idi 18a12	yèdinci	yedinci (7.)
	y.-mağ 17b6		y. 7a6; 8b1; 21a9; 23b2, 14; 24b7;
yazı	yazı , ova , düz alan		37a8; 37b3, 6
	y. 29a2	yèg	yeğ , daha iyi
	y.-da 34b7		y.-rek 2b3; 19a9
yazıcı	yazıcı , kâtip	yekşenbe	<F. Pazar günü
	y. 18b8		y. 35b4, 10
yazıl-	yazılmak	yè-	yemek
	y.-miş 45b14		y.-r 13b4; 27a11, 12
	y.-mişdur 17a4; 37b10		y.-rler 27a13; 31b14
	y.-anlar 17b1, 2		y.-yüp 43a7
	y.-miş idi 17b7, 9		y.-dükce 27a11
	y.-maz 18b9		y.-mez 13b3
yazlu	yazılmış , yazılı		y.-yesi 11b13; 27a11
	y.-dur 25b1		y.-medüm 46a9
yazu	alın yazısı		y.-meyedi 46b1
	y.-sı 17b11		y.-mek 7a7
yazuğ	günah	yèdür-	yedirmek
	y. 34a2; 44a8		y.-ür 13b5; 32a9
	y.-uñuz 39b14	yèl	yel , rüzgar
	y.-undan 40a13		y. 8a5; 19b15; 20a12; 21a6, 7, 10,
	y.-lar 6a9		12, 13, 14, 15; 21b1, 2, 3; 25a13;
yazuğlu	günahkâr		25b2; 28b10, 11
	y.-lar 6a9		y.-dürür 25b1
	y.-lara 13a6		y.-üñ 25b1

y.-i	8a1, 8; 13b12; 25b4	yêrlü	sabit
y.-e	11a9; 21b14		y. 35b8
y.-den	5b6; 7b7, 11; 8a5; 28b10	yêr yüzi	yer yüzü , dünya
y.-i	8a12; 21b3, 5, 6, 9, 11		y.-de 11a1
y.-idür	21a7, 8, 9		y.-nde 10b9; 25a1; 27b13; 28b1; 29a3; 38b10
yemiş	meyve , yemiş		y.-ndeki 39b9
	y. 11a3; 32a10, 12	yet-	yetişmek , erişmek , ulaşmak
	y.-ler 22a10		y.-er 4a1, 3, 4, 6, 7, 8, 9; 10b6; 13a1; 30b11; 31b5, 6, 7; 44a14; 44b2
yên-	yenmek		y.-düği 32b12
	y.-mez 31a14		y.-miş ol-33b13, 14; 34a2
yêr	yer , yeryüzü ; makam ,orun		y.-er kıl- 15a7
	y. 5a15; 12b1; 13a9; 20a2; 25a12, 13; 25b5, 9, 13; 26a2, 4; 27a14; 27b14; 28b3, 4; 29a1, 2, 3, 4, 5, 14; 29b2; 30a5; 34a4, 6, 10, 11, 12; 35b10; 36a8; 37a15; 39a4; 41b7		y.-er ol-18b9
	(y. ü gök) 36b3	yêtür-	y.-mez 12b15; 20a11; 28a2
	y.-üñ 25a13; 27b15		yetiştirmek , ulaştırmak
	y.-i 5a10; 13a8; 13b7; 26a12, 13; 24b13; 26b9; 27a5, 9, 10; 27b10, 12, 15; 28a2, 3; 29a9, 15; 29b1; 30a8; 30b4; 31a5; 32a14; 35b5; 38b13; 41a10; 44b4	yêtirü	y.-diler 40b4
	y.-e 5b14; 13a2; 28a7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 28b1, 3; 34a15; 38b11; 46b10		sonuna kadar
	y.-de 10a6; 11a2; 12a9; 13b15; 23b11; 25b10; 45a2	yêtmiş	y. 9a4
	y.-den 8a7; 11a5; 21b7; 26a9		yetmiş (70)
	y.-üñüz 13b13	yêtmiş biñ	y. 30b9; 31a9; 38a9, 10
	y.-idür-25b6,14		yetmiş bin (70000)
	y.-ine 7a13; 9b12; 17b7		y. 20a9; 25a14; 30b13; 31a4; 36b8; 37b8; 38a1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
	y.-inde 35b8; 42b3	yeyni	hafif
	y.-inden 31b3; 39b2, 8		y. 11b11
	y.-leri 20a15; 25a11, 12	yığ-	esirgemek , yoksun bırakmak ; men etmek , yasaklamak
	y.-lerde 3a1		y.-duğundan 14b13
	y.-ce 41a15		y.-maz 31b12
	y.-cedür 25a6; 36a3; 41a7	yıgıl-	uzak durmak , sakınmak
			y.-alar 2b2
		yıgılın-	uzak durulmak , sakınılmak
			y.-mağdur 14b13
		yık-	yıkmaq , yere düşürmek
			y.-asıdurur 21a12
		yıkıl-	yıkılmak

yıl	y.-masun 30a8 yıl , sene y. 16b5; 29b2, 11; 31a10; 33b12; 36a12; 36b8 , 9; 42b3; 43b9; 46a6; 46b1 y.-a 46a3 y.-da 4a11; 16b15; 33a2	29a2, 4, 5; 31a3; 33b6; 40b5; 42a15; 44b11
yılan .	yılan y. 42b2 y.-uñ 25b14 y.-lar 25b14	yiği koku y.-si 45a13 y.-sin 21b11, 14; 46b10
yılduz	yıldız y. 32b4 y.-lar 6a3; 10b8; 22a10; 32b3; 34a14; 35b6; 45b7 y.-ları 13b10	yoğsul yoksul , fakir y. 12b15 y. kıl- 32b1 y.-a 3a4
yıllık	yıllık , senelik y. 16b4; 20a13; 22b15; 25a9, 13, 15; 26b1, 3, 4, 8; 28a4; 30b15; 34a4; 36a13; 36b7; 38a8, 14; 38b7; 41a8, 9, 11; 45b12, 13	yok ; hayır y. 1b5; 3b9; 5a15; 5b2, 3, 4, 6; 7a2; 8b11, 12; 9a6, 7, 12, 13; 10a3; 10b2; 12b6; 14b11; 15a1, 2, 6; 17b15; 18a1, 2, 3, 4, 8, 15; 19b3, 4, 5; 20b6; 22a6; 29a3, 5; 35a7; 37a2; 41b11, 12, 13, 14, 15; 45a15; 46b12, 13, 14 y. kıl- 5a5; 32a15 y. ol- 18a9, 10 y. idi 4a13, 14, 15; 29a1, 5 y. iken 3b15 y.-dur 8a10; 8b10; 18a5, 6; 2a8, 15; 30a4; 38a11, 13; 39b1; 45a15
yıpar	yıpar, misk y. 46b10 y.-dan 44a10	y.-durur 39b6 y.-ı 10b3; 32a14
yırtıl-	yırtılmak , parçalanmak y.-up 34a13	yokdan 5a5
yigirmi biñ yirmi bin (20000)	y. 36a12	yoksa y. 39a10
yigirmi dört biñ yirmi dört bin (24000)	y. 25b15	yol y. 6b6, 7; 20a13; 34a4; 36a13; 36b7; 45b12, 13
yigit	yiğit , delikanlı y.-ler 44a1, 6	y. bul- 18b5 y.-dur 16b4; 22b15; 25a9, 13; 26b1, 3, 4, 8; 28a4; 30b15; 38a8, 14; 38b7; 41a9
yigitlik	yiğitlik y. 8a2	y.-durur 25a15 y.-ı 21b7 y.-a 9a5 y.-da 41a11
yine	yine , tekrar y. 6a2, 5, 7, 9, 12; 15a1, 2; 16b15; 17a10, 12; 17b8; 21a12; 21b1, 2;	

	y.-dan 6b8; 26a8		y.-i 28a4
	y.-ın 13b14; 14a11	yüñ	tüy , kuş tüyü
yollu	inanç ve kuralı olan		y.-i 10b9
	y. 2a3		y.-ine 7a10
yon-	yontmak	yürek	yürek , kalp
	y.-mak 18b1, 2		y.-leri 42b8
	y.-mağa 18b11	yüri/ü-	yürümek , gezmek , dolaşmak ;
yonul-	yonulmak		hareket etmek , iş yapmak
	y.-muş ol- 18b7		y.- r 16b8; 18a3; 39b4
yoz	sürülmemiş ve ekilmemiş (yer)		y.-r-siz 23b11
	y. 24b4		y.-yeydi (yürüyeydi) 23a13
yöre	çevre , civar, etraf		y.-rse 33a12
	y.-sin 36b13		y.-rken 11a15; 32b5
yukarı	yukarı		y.-mek (yürimek) 23a13
	y. 24b9; 25a9; 26a10; 37b3; 39a1, 2;	yürüt-	hareket ettirmek
	43a15; 43b1, 2		y.-ür 21b2
	y.-dan 32a11,12	yüz	yüz , çehre
yum-	kapamak		y. 11b5; 22b4; 43a5
	y.-dı 27b3		y.-i 32a6
	y.-up 23b7; 35b12; 36a13; 36b7		y.-i 19a15; 24b15; 35a14; 38a15;
yumşacık	yumuşacık		39a5; 40a11, 13
	y.-ından 25a9		y.-in 31a4; 33a10, 12
yumurda	yumurta		y.-ine 25b10
	y. 7a10		y.-inde 19b14, 27b13
Yünus	Yunus peygamber		y.-inden 46b10
	Y. 26b14		y.-leri 25b10; 46b9
yut-	yutmak	yüz	yüz (100)
	y.-dı 17b10; 26b14		y. 36b6; 38a14; 26b4
yutdur-	yutturmak	yüz-	yüzmek
	y.-aydı 13a2		y.-dügi 32b13
yüce	yüce , yüksek	yüz biñ	yüz bin (100000)
	y.-dür 22a6		y. 12a3; 14b12; 15a1, 2; 25a9; 27b9;
	y.-si 22b15		37a14; 38a1
yücel-	yücelmek , yükselmek	yüzüre	yüzüne
	y.-di 21a12		y. 32b9
yügrük	hızlı hareket eden		
	y. 5b6; 36a6		
yükseklik	yükseklik		

za'if	<A. zayıf , güçsüz z. 5a12; 27b2, 7; 39b13 z.-siz 10a2	zencir	<F. zincir z. birle 16b2 ; 25a14
zâhid	<A. zahid , sofu , dindar z.-ler 24a14 z.-lerdür 23b14	zerre	<A. zerre z. 7b2; 14b10; 15a1;m 25b4, 5; 25b5
zâhir	<A. zahir , açık , görünen z. 1b6; 10a13 z. ol- 8a2 z.-in 10a15	zevâl	<A. yerinden ayrılıp gitme z. 41b14
zağm	<F. yara z.- in 42a15	zevk	<A. zevk z. 43b9
zahmet	<A. zahmet , sıkıntı , güçlük z.-i 35a5	zidd	<A. zıt , aksı z.-i 8a1
zamân	<A. zaman z. 2a10 z.-e 4a12, 13	zihi	<A. ne güzel , ne hoş z. 12b4; 18a2, 4; 21a12; 22b2, 6; 27a12; 27b4; 28b4
zâlim	<A. zalim 20b3 z. ol- 8a11 z.-i 4b6 z.-lerüñ 20b7	zıkr	zıkr , anma z. (z. ü tesbîh) 15a10
zarar	<A. zarar z. 29b6, 9 z.-i 7b2	zindân	<F. zindan z.-a 42b13; 43a2
ze' afrân	<A. safran z.-dur 46b5	zindânlu	<F.+T. zindanda bulunan z.-dur 26a5, 6
zebercet	<A. zümrütten daha açık yeşil olan ve zümrüt kadar değerli olmayan süs taşı z.-den 16a15; 28a4	zînet	<A. zinet , süs z. 22a4
zehre	<F. cesaret z.-si 8b10; 38a11	zinhâr	<F. kesinlikle , mutlaka z. 4b1; 15b1
zelel	<A. eksiklik z. 17b15	zîrâ	<F. zira , çünkü z. 1b6; 2a12; 2b5; 16b6; 41a15; 45a15 ; 46b2
zelîl	<A. aşağı , bayağı z. 11a12 z. ol- 11a12	ziyân	<F. zarar , ziyan z. kıl- 17b11; 42b15 z.-i 9a7, 13; 13a11, 13 z.-a 15b9
		zulmet	<A. karanlık z.-i 31b6
		zulumât	<A.ç. karanlıklar z.-dan 38a4

KAYNAKÇA

- Ata , Aysu : Kışaşü '1–Enbiyâ , TDK Yayınları , Ankara 1997
- Ata , Aysu : Nehcü '1–Ferâdis , TDK Yayınları , Ankara 1998
- Atalay , Besim : Divânü Lûgat-it–Türk , TDK Yayınları , Ankara 1995
- Canpolat , Mustafa : Mecmû'atü 'n–Nezâ 'ir , TDK Yayınları , Ankara 1995
- Devellioğlu , Ferit : Osmanlıca–Türkçe Ansiklopedik Lûgat , Aydın Kitabevi ,
Ankara 1988
- Ergin , Muharrem : Türk Dil Bilgisi , Boğaziçi Yayınları , İstanbul 1985
- Ergin , Muharrem : Dede Korkut Kitabı , TDK Yayınları , Ankara 1997
- Gülsevin , Güner : Eski Anadolu Türkçesinde Ekler , TDK Yayınları , Ankara 1997
- Hızır bin Ahmet : Kitâbu '1 Leţâ 'if , Ankara Üniversitesi DTCTF Kütüphanesi :
M. CON. A. 262 numaradaki yazmanın 1b-47a varakları
- Kanar , Mehmet : Büyük Farsça–Türkçe Sözlük , Birim Yayıncılık , İstanbul 1993
- Sami , Şemseddin : Kâmûs-ı Türkî , Çağrı Yayınları , İstanbul 1992
- Timurtaş , Faruk Kadri : Eski Türkiye Türkçesi XV. Yüzyıl , Enderun Kitabevi ,
İstanbul 1994
- Türkçe Sözlük : TDK Yayınları , Ankara 1988
- Von Gabain , A. : Eski Türkçenin Grameri (Çeviren : M. Akalın) TDK Yayınları ,
Ankara 1988
- Yeni Tarama Sözlüğü : TDK Yayınları , Ankara 1983

TIPKIBASIM

DOQUMANTASHON MARKAZI

کتابخانه ملی و موزه تاریخ طبیعی
جمهوری اسلامی ایران
تهران

کتابخانه ملی و موزه تاریخ طبیعی
جمهوری اسلامی ایران
تهران

45352
25-11944

A 262

20

کتابخانه ملی و موزه تاریخ طبیعی
جمهوری اسلامی ایران
تهران

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
NATIONAL LIBRARY AND MUSEUM
TEHRAN

والله اعلم

قال ناسخ صحيح عن رسول الله صلى الله عليه وسلم ما من عبد الا
 واقبله عنان المائدين انيب فاذا اراد الله بعد خيرا فتح عن قلبه
 كبرى اموغاب من جبهه نفسي اولادكم ايديهم في ايامهم مشددة
 كوكك كذا الكور يوق جنم نسك تسالي من قلده جبر اللذومك دلك
 كوكك كذا كور في جبر كور من عابيد زطاه كور كور كور
 اول ينسج مجاز كذا عبه مجاز اوست وقاب

عنه اوست بشور الضوا اوست شوقه لليل اوست
 وشوقه لب دنان اوست اجهد محمود طاهر ومطهر قاسم ومقلد
 عظمه ومن ابو القاسم مصطفي نام اوست اخبار احدث
 اخبار اوست من اوست مشهور في كذا كذا مطور اوست
 ما في اوست دنان رسول خواجه اعظم دو عامر مصطفي

الله جيب امتلر طيب عازو كذا لبيب عابيد اخطب
 عظمه الالاد كذا اريب اول حاله سودك اول خلقك اول كذا
 القيامة نوح المله شفيع اوله نبي الهدى

2

دین

مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَوْعٌ دِيكْرٍ أَوْلَى شَمْعِي أَوْلَى قِيَامَتِ شَيْعِي

وَأَمْتِ أَمِيحِي أَوْلَى عَالَمِ كَوْجِي أَوْلَى شَرِيحَتِ مَقْنَسِي أَوْلَى خِرَتِ الْوَسِي

وَأَقْرَانِ مَشْوَرَتِي أَوْلَى إِسْلَامِ بُولُو أَوْلَى سَمَوَاتِ مَنَزَلَتِي أَوْلَى مَلَائِكِ

لِجَلْوَةِ أَوْلَى خَيْرِ أَيْلِ أَوْجَلُو أَوْلَى قَابِ قَوْسِيْنَ أَرْتَلُو أَوْلَى لَطِيفِ دَلْوِ

وَأَوْلَى آخِي أَوْلَى قِيَمَتِ بَدْعِي أَوْلَى كَوْنِ بَدْرِي أَوْلَى صَادِقِي أَوْلَى

بِعَامَتِي مَهْرِي أَوْلَى عَالَمِ فَخْرِي مُحَمَّدٍ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَقِّ سَمْعِي

تَعَالَى كَلَامِ قَدِيرِ بِيحْنَدِي يَأْذِقِلْوَنِي وَوَأَرْسَلْنَاكَ الْآرْضَ لِلْعَالَمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا رَبِّ أَلْزَابِثِ يُؤَدِّنُ سُنْدَكَ جِلَابِثِ يَأْمِنُ بِ

أَسْبَابِ شَيْءٍ فَتَعْمَلُ سُوْرَ مَرْصُوَاتِ بِأَمْفِجِ الْآلُوَابِ أَمَا بُولُطَلِي

نَابِي يَدِي مَسْئَلَةِ أَرْزَةِ دُرُشِدْ دَرْدِيْنَ مَصْلِحَتِ اِجْوَانِ اِخْرَزْمَانِ وَقَنْدَكِ

لِيْزِ كَسْتَلِرْ فِقْدِي كَرِهَ طَعْنَهُ اَوْزَلِرْ بُوِيْدِي مَسْئَلَةِ صُوْرَتِ اِجْوَابِ وَرَمْسَهُ

اِجْبَلِرْ وَمُنَافِقَلِرْ كَمَا نَهَ دَسْتَلِرْ زِيْرَهُ كَمَا نَهَ اَصْلُ كَلِمَتِي دَرِشْتَا كَيْمِ اَيْلِدِ

حَضْرَتِ رَسَالَتِ شَاكِرِ بَارِ وَكُوْهَرِ شَارِ دِلْسِدَكِ

بِقَوْلِهِ بِيُوْرِي كَيْمِ اَيْلِدِ اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَسْأَلُكَ بِرِسْمِ اِيْمَانِي وَرِسْمِ اِيْمَانِ

بِقَوْلِهِ اَيْتِ مَعْنَسِي اَوْلَادِي كَيْمِ بِيُوْرِي بِيُوْرِي اَيْتِ مَعْنَسِي اَوْلَادِي كَيْمِ بِيُوْرِي

يَارْتَمَعِي قَوْلَهُ اِرْرَ يَتْرِنْتَا كَيْم اَيْدَرْ قَوْلَهُ تَعَالَى وَمَا مَرَدَاتِي فِي الْاَرْضِ
 عَلَى اللّٰهِ رَزَقَهَا جَبَارُ كَرَاوُكُشْدَا مَا قَهَّازُ بَرْدُ رَاوُكُ قَهْرُ قَلَمِي قَوْلَهُ
 اِرْرَ يَتْرِنْتَا كَيْم اَيْدَرْ قَوْلَهُ تَعَالَى وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ مُتَخَالِفٌ لِّلْاَشْدَادِ
 اَمَّا اَوَّلُ مَخْبَاحِ سِرِّ رَاوُكُ اَيْلَمِي قَوْلَهُ اِرْرَ يَتْرِنْتَا كَيْم اَيْدَرْ قَوْلَهُ تَعَالَى
 اَدْعُوْنِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ اَجْمَلُ الْاَشْدَادِ مَا وَرَجِي دُرُ رَاوُكُ خَشِيْسٌ قَوْلَهُ اِرْرَ
 يَتْرَقَوْلَهُ تَعَالَى وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَخْطُوْرًا عَاصِيْلًا كُشْدُرًا يَتْرُغِيْبِي دُرُ
 اَوُكُ دَمِيْتٌ قَوْلَهُ اِرْرَ يَتْرِنْتَا كَيْم اَيْدَرْ قَوْلَهُ تَعَالَى لَا تَنْفُطُوْا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ
 نَتَا كَيْم بُوْعَالَمُ خَلْقِي قَمُوْنَسِيْبَهُ اِرْرَ يَتْرُ وَهُوَ اللّٰهُ فَرْمَانُ مَجْمُوْعِ اَدَمِ اَوَّلِيْنِ
 اِرْرَ يَتْرِنْتَا كَيْم اَيْدَرْ قَوْلَهُ تَعَالَى اِنَّمَا اَمْرٌ اِذَا ارَادْتُمْ اَنْ يَنْفُكُ لَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ
 اَوْجِيْبِي مَسْئَلَهُ اَوْلَدِي كَيْم اَكْرُصْ سَلْمُ كَيْم نَتْرِي تَعَالَى اَبُو اَدَمِ قَبْلُ يَارْتِدِي كَوَا
 شَمْدِي دِمَكُ بُمُوْنِ دِمَكُ يَارِنْ دِمَكُ فُلَانُ كُوْنُ فُلَانُ اَيْنَ فُلَانُ يَلَكُ
 فُلَانُ وَقَدْ اَنْ فُلَانُ سَاعَتَهْ دِمَكُ زَمَانَهْ عِبَارَتِدُر اَمْدِي اَوَّلُ وَقْتِكُمْ
 جَبَارِ عَالَمِ جِهَانِي يَارْتِدِي زَمَانَهْ يُوْعْدِي اَيُّ يُوْعْدِي يَلُ يُوْعْدِي كُوْنُ يُوْعْدِي قُوْتِ
 سَاعَتِ يُوْعْدِي دُكُلِ صُكْرَهْ اَوْلَدِي جَلْبُ اَيْدَرْ بِنَمِ عَصْرُ مَدِيْتَهْ
 عَالَمِ يُوْعْدِي بِنَوْمِ بَرَكَهْ حَاصِلَهْ كَلْدِي شَمْدِي وَقْتِ سَاعَتِ اَيُّ كُوْنُ بَرَكَهْ بِلْدُوْر

بوعالمی نندن یازندی جواب اولدرا تیخل عدمدن وجود قلدی تیاکیم ایدر
 قوتی تیاکی و قله خطنک من قبل و لرتک شیئا اما دنیا استاذ لری تصرف
 وجود دن قلوور لداوندن خمیر قلوور کو خمیر دن اتمک قلوور لری یخندن کینج
 قلوور لری یخندن دیوان قلوور لره هر برصاعت وجود دن عمارت کتر لره
 اما صانع اولدیم یوقدن و از قلوور و از دن بقی قلوور اولدن دری قلوور
 دریدن لوقلوور و اولدن ایدک قلوور ایتکدن ترا گو قلوور تیاکیم خبر د
 توان اچندن توج الی لیل فی النهار و توج النهار فی الی لیل و توج الی لیل
 من الی لیل و توج الی لیل من الی لیل روایت علیدن در کرم الله وجهه سندی
 عزوجل فرشتلری و از در اولقدر اولددر کیم پیدی قات کوی پیدی قات
 یوی بر اولد بر قسه شوکا بکر رادی کیم تمام بر کوا اولدنه بر دانه خود بر قش
 کبی شوک کبی الوانی بر که تنگ و با عاصی اولمز و فرما بن دو تر تیاکیم ایدر قله
 لکن قران اچندن باذ قلوور تیاکیم ایدر اما بر ضعیف ادم اعلی کیم
 قدر کل کو شکند تنگ و یا نجبه کت عاصی اولر و فرما بن دتمز و هیبتندن
 قوه ز کرا ایتنه تیاکیم بر اله گو کدن محکم یوق اما الله تعالی ایت فرما بن دو تر

تیا

فَانظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ وَنَظَرِ إِلَى السَّمَاءِ بِحِكْمَتِهِ فَصَارَ مَرِيئًا وَمَنْظُورًا

بِكَوَاكِبِهِ فِيهِ يَقْدِرُ حَقُّ تَعَالَى كَوْنَهُ دِيَا حِكْمَتِهِ بِرُكْنِهِ كَوْنَهُ يَارِئًا تَدْرِي هَمًّا

يَلْدُرُ بَرَكَاتِنَا كَيْفَ أَيْدُرُ قَوْلُهُ تَعَالَى ^{وَاللَّهُ يَنْظُرُ إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ}

بَيْنَنَا وَرَبِّنَا هَا وَنَظَرَ إِلَى الْعَمَلِ عَدُوًّا وَعَدِلَهُ فَصَارَ عَمَلُهُ هَبَاءً مَسْنُونًا

بِغَضَبِهِ فِيهِ يَقْدِرُ دُشْمَانُ عَمَلِ أَرْزُهُ عَدْلُ بَرَكَةِ أَوَّلِ عَمَلِ السُّورَةِ لِحَاكِمَتِنَا كَيْفَ

أَيْدُرُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَقَدْ مَنَّا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَا هَبَاءً مَسْنُونًا

وَنَظَرَ إِلَى الْعَمَلِ الْمُؤْمِنِينَ بِفَضْلِهِ فَصَارَ مَقْبُولًا بِعَيْنَاتِهِ فِيهِ يَقْدِرُ مَوْجِدًا

عَمَلِ أَرْزُهُ رَحْمَتُ بَرَكَةِ يَرْغَبُ أَوَّلِ عَمَلِنَا كَيْفَ أَيْدُرُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَأَلَيْتَ

يَسْئَلُ اللَّهُ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ فَنَظَرَ إِلَى تَوْبَةِ الْعَاصِي حَسْبُهُ فَصَارَ ذُو نُورٍ

مَغْفُورًا بِرَحْمَتِهِ فِيهِ يَقْدِرُ يَرْقُلُ تَوْبَتِي أَرْزُهُ مَحَبَّتُ بَرَكَةِ أَوَّلِ نِقَلِ

سُورَتِنَا كَيْفَ أَيْدُرُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَنَظَرَ إِلَى الْقَوْلِ

الْعَارِفِ مَغْفِرَتِهِ فَصَارَ قَلْبُهُ مَسْرُورًا بِعَيْنَاتِهِ فِيهِ يَقْدِرُ عَارِفًا كَوْنًا

أَرْزُهُ نُورُ نَدَى حَيَاتِنَا نُورُ بَرَكَةِ نَتَا كَيْفَ أَيْدُرُ قَوْلُهُ تَعَالَى

أَمَّا بَشِيرِي مَسْئَلَةُ أَوْلَادِكُمُ الرِّضَى سَائِلِي

بِأَوْنِ سَائِلِيكَ عَالِمُ الرَّجْحَانِ يَارِئِي جَوَابُ الدُّرِّ تَيْغَلُ التَّوْبَةُ يَارِئِي

Handwritten text in a cursive script, likely a form of Urdu or Persian, consisting of approximately 15 lines of text. The script is dense and highly stylized, with many characters connected together. The text is written on a light-colored background with some dark spots and noise, possibly due to the scanning process or the age of the document. The lines are roughly horizontal and fill most of the page area.

النبي مسك اولدريم صر سار خربحانه وتعالى عالمي نته يارتدي هما
 اولد ايتغل انوك تنكر يلغنه نينك يوق ايلدريم يتدوغنه دنجي نيك
 يوق تياكيم قولتعالى لايسال عما يفعل وهم يسالون بودنيا استاذ لري تين
 بر اتر ادر اولسا لر بونلر ورك و ستاذ لني اون نسته بر كه حاصل اولر اول
 استاذ كرك النبي استاذ استاذي كرك ايجي نيا لرد كرك در دنجي شوك
 اصلي كرك بيشي مئلي كرك النبي انا كرك بديجي ايدك كرك سكرنجي
 بيورجي كرك دقوزجي مئلي ايجمك كرك ونبي ارموق دكلتمك كرك الله تبارك
 منن بونسلردن كيم اول شوك كيم استاذ دريم دكل استاذ لري اولر
 اكا هيچ مئلي الت كركم انوك سومايسي كا اوله نون در اولديجك اولر
 اكا ايدك كركم اول بردد ايجنه قوش برادر و طاور سين جينا نفس بر اعف
 وانا قر ايجنه اوغلان برادر هيچ السوك قمر يارتدوغندن صكر و بوبله
 اول ايله كرك ديوب بهابولر هيچ ارموق دكلتمك اكا كركم قري كيم
 بر لسنه يارموق دلسه بر كذا ايلدركن ديوشلر ساعت ذلك بيرنه كلور اكر
 نيك رتعالى دلسه كور اون سكر برك عالمي خراب ايليا بواك خرف ايجنه
 چن بر كز خطاب كلر سه كن ديوكا ف نون دقما لرد در لسا خراب ايليا

3

6

9

12

بِرَحْمَةِ وَالذُّبِّ دَرْدَنِي تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى مَا خَلَقَكُمْ وَلَا عَسَى
 أَنْ يَكُنْفَرُوا بِهِنَّ أُنثَوِيَّ كُلِّ مَنْ طَرَفَةُ الْعَيْنِ أَيْ خَلْقُ كُلِّ مَا ذَرَّةً قَدْرًا
 أَرِثِيًّا تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
 فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا يَسْتَأْذِنُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَنْ يُقَدِّمُوا الْآيَاتِ إِلَّا بِالْحَقِّ
 كَيْدٌ بَلِّغٌ لِقَوْمٍ يُفَكِّرُونَ فَجَانِزُ صَاعَاتٍ قَلِيلًا لِكُلِّ كَلِمَةٍ أَيْ دَرْتِ تَسْتَدَنَّ
 صَقْلِيًّا الرَّهْلَاكِ أَوْ لَسُونَ دِيُوَ أَوَّلِ وَدَدَنْ صَقْلًا لِرَجْمِ سُونَ دِيُوَ دَرْدَنِي
 لِدَنْ سَقْلًا لِرَجْمِ سُونَ دِيُوَ أَمَّا أَوَّلُ مَصْنُوعٍ لِرِصَانِعٍ وَمَخْلُوقٍ فَارِصَانِعِي
 مَرْدُوقٌ قَلْبًا رَازِي حَلَبٌ جَلَالُهُ وَعَظْمُهُ تَكْلَانُهُ وَكَلْبًا أَوَّلُ قَدْرًا تَأْتِيهِمْ
 أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى وَتَسْتَدَنَّ دَرْتِ جَعَلُوا رِيْدِي أَوَّلِ وَدَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ
 تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى وَمَا يَسْتَأْذِنُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَنْ يُقَدِّمُوا الْآيَاتِ إِلَّا بِالْحَقِّ
 يَا تَدِي تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ حَسْبِي يَلْدَنْ عَيْسِي سَفَائِي
 يَا تَدِي تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى مَا خَلَقَكُمْ إِلَّا مِنْ نَفْسِهِ أَوْ حَسْبِي يَلْدَنْ عَيْسِي سَفَائِي
 أَعْلَى بَارِدِي تَأْتِيهِمْ أَيْدِي قَوْلِ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقْكُمْ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ حَسْبِي يَلْدَنْ عَيْسِي سَفَائِي
 دَرْتِ جَعَلُوا رِيْدِي أَوَّلِ وَدَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ
 حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ

دَرْتِ جَعَلُوا رِيْدِي أَوَّلِ وَدَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ حَيْلًا لِيَدَنْ

دَرْتِ صِدْيِ اُودِي صَوِي بِلِي تَبْرَاقِ بَرَادِمِ تَبْنِ جَمْعِ اَيْلَشِ كَسْنَدِ بَرْتَقِ
 ظَاهِرِ اُولِ اَوَّلِ يَكْنِيكَ اُودِدُنْ يَارْدِ اَيْلَشِ كَزَمْرِيْنِ اُودِجِهْ بِنَايَجِي
 سَقَالِي كَلِ ثَمِي اَغْرِدْرِعْمِي تَدْرِ اَلْجِي كُو كَلِ صُودُنْ يَارْتَشِ كَزَمْرِيْنِ كُو كَلِ
 صُوكِبِ اَقَهْ تَبُورِ اُوجِي خَرِيصَلِيْنِ بِيْرُقْدُنْ يَارْتَشِيْنِ كُو كَلِ خَجِهْ يَاشَهْ
 خَرِيصَلِي اَلْجِي دَرِ رُجِي عُمَرِي بَلْدُنْ يَارْتَشِي كَزَمْرِيْنِ اَدَمِ عُمَرِي بِيْلِي كَلِ كَلُورِ
 6 خَرِيصَلِي اَلْجِي نَكْمَهْ بُوْدُنْ خِي بُو الْعَجَبِ حَقِ بَحَاثَهْ وَتَقَالِي اِنَا قَرِيْبَهْ
 اَغْلَانْ يَارْتَشِي دَلْسَهْ بَرِ فَرِيْتَهْ بِيُوْرَادَهْ مَلِكِ اَلْاَرْحَامِ دَرِ لَرِ كَلُورِ بِيُوْرِدُنْ
 دَرْتِ نَسَهْ اَلْوَرِ اَلتُّورِ شَهْوَهْ قَتْرِ اُودِي صَوِي بِلِي تَبْرَاقِ اَمَّا بُوْنَسَلِي دَرْتَقِ
 قَتْمَرِ قِيَاسِ مَرِهْ قَاتِرِ اُولِ نَسَمِ قِيَاسِ اَلْاَوَّلِ اَلْبَتَهْ اَزْتَقِ اَلسُّوْكَ اُولِيْنَجِهْ
 10 جَارَهْ بُوْقُدْرِ اَمْدِي بِيْنِ كُو بُوْنَسَلِي وَكُ اَدَمِ اَعْضَا سِنْدِ بَرِي اِرْتُوْ كَلْسَهْ
 اَدَمُوكِ طَبِي اَلْسَلَكِ اَنْدُنْ يَكَا مَاطِلِ اُولِ اُودِي اِرْتُوْ كَلْسَهْ ظَالِمِ اُولِ اُوجِي
 اُولُوْرِ فَاَسَقِ اُولِ غَمَّازِ اَلْاَغْرِي اَلْاَنْجَهْ كُنَاهُ اَشَلِي جِي اُولِ بِلِي اَزْتَقِ كَلْسَهْ
 تَبْرِ اُولِ اَدَمِ سَزْنِ كَتْرُ مَرِ اَلْوَرِ فَاَسَقِ اُولِ غَمَّازِ اَلْوَرِ حَا سِدِ اَلْوَرِ اَلْاَغْرِي
 اَلْوَرِ فَاَسَقِ خَرِيصَلِ اَلْوَرِ مَالِ دُوْشِرِ جِي اَلْوَرِ اَزْدُوْنِ سَاعِيْنِ لُوْ اَلْوَرِ حَرَامِ حَلَالِ
 فَرَقِ اَمْرِ اَلْوَرِ اَلْاَغْرِي اِرْتُوْ كَلْسَهْ عَالِ اَلْوَرِ فَعِ اَلْوَرِ مَوْمِنِ اَلْوَرِ صَا لِحِ

بِنِيبَتِكَ نَبِيَّهِ قَلُوبًا نَوِيحًا بِحُجُومٍ كَيْفَ جَبَّارِ لِقِ بَرِّهِ يَارِ شَمْرَانِي قَلَابِي هَسْر
 جَلْبُ مَوْزِنَاتِي مِ اَيْدُ قَوْلِ تَعَالَى اِنَّ اللّٰهَ كَانَتْ لَكُمْ اِيْمَانًا كُنْتُمْ كُنْتُمْ اَمَّا كُنْتُمْ مِثْلَكَ
 جَبَّارِ دِيْنِ سُوْرَتَايِيْمِ اَيْدُ قَوْلِ تَعَالَى اَفْرِجْ لَنَا الْبَابَ الْمَكْرُوْرَ لِنَخْرُجَ مِنْ اِيْمَانِنَا
 قَالِ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ وَلَا اَقْبَلُ اَصُوْلًا وُقَيْلِرِي تِرُوْا وُقَيْرُ تَرَكْنِ اُرُوْرُلَرِ يَاوُر
 يُوْلَا كِرْرُ لَرِ الْعِيَادُ بِاللّٰهِ وَبِنَبِيِّهِ سَفَهَ دَرِ لَرِ اَنْدُكْ اَتْرُوْ كِيْمِ كَنْدِيَهْ اَصِيْبُر
 اِيْشِ اَشْرُ لَرِ اَمْدِي حَقِ سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى حُجْمَهُ اَعْلَى يَا زَنْدِي كَنْدِيَهْ اَصِيْبُ يُوْق
 لَرِ اِيْنِ يُوْقِ دِيْمَكْ سَفَهَ لَرِ تَنْكِرِ تَعَالَى سَفِيَهْ دَكْلَدَرِ كَمِ كَنْدِيَهْ اَصِيْبُوْرَشِ
 اَشِيْنَا وَسَفِيَهْ لَمَسَهْ تَنْكِرِ بَلِغَهْ يَارِ مَرْ تَنْكِرِ تَعَالَى بُوْجِهَانِي نِيْچُوْنِ يَارِ زَنْدِي
 نَبِيَّهْ يَارِ زَنْدِي دِيْمَكْ سَفِيَهْ لَرِ اَشِيْدُوْرَشِ مَرْ تَنْكِرِي نَبُوْرَهْ لَعْنَتُ قَلْبِشُدُوْرَا كُر
 صَرَسَا لَرِ كِيْمِ نَبِيَّهْ يَارِ زَنْدِي جَوَابُ اَلْدُرِ اَيْغَلِ كَنْدِيَهْ قُلُقُ اِيْچُوْنِ يَارِ زَنْدِي
 تَسَايِيْمِ اَيْدُ قَوْلِ تَعَالَى
 دَكْرِي يُوْقِ هَنْزِ دَكْرِي مَشَايِي بَعُوْرِ كَنْدِيَهْ طِيْمَاقِ اِيْچُوْنِ يَارِ زَنْدِي اَشْرُ
 تَمُوْرَعَا لَرِ اَكَا طِيْرَا سَا اَصِيْبِي يُوْقِ وَنَمِ طِيْمَرِ اَسَا زِيَا نِ يُوْقِ وَنَمِ كَنْدِيَهْ اَشِيْرِ يَارِ
 كَرُ كَمِ اَشِيْرِي شَهْ يَارِ زَنْدِي اَشِيْرِي بَرُ كُوْرِي يَارِهْ كَمِ دُرُ تَرَا دِي اَكَا صَرُ دَرِ لَرِ بِيْنِي
 اِنْدُ سِنِ دِيُوْ اَيْدُ بِيْجَهْ قَلُوْرُنِ دَرِ بَرُ كُوْرِي يَارِهْ بِيْجَهْ دِيْخِي دِيْخِي اَنَا اَصْرُ لَرِ كِيْمِ
 بَعْنِ نَبِيَّهْ

6

10

آید چون عمارت قلون بر آید عاقل بر بونکر آید های بر زمین
 بجه پینه اولر و هم بچن د کیزدینه عمارت اولر آید زلزلی بالو بلورن
 اولر و لکن بز قلور زرد بیلر آید عاقل بر بونکر آید های فوک بولری کیم
 بیلر دلوشن بکر آمدی بیلد کیم حق سبحانه و تعالی اولر کسلر کیم بلورن
 ادی کاطایسیر با زدی طیسولر بنوم رختوم مد عرفا اولسون اردی اولر
 کسلر کیم بلر ادی کاطایسیر کمال با زدی طیسولر اردی عدالی و عقوبتی
 کرسولر ددی و عالم کرسولر استاذ لغوی و لکال کوی نسولر ددی
 کیم نیکم وار ککن با زردن اولر اولر ادر کیم از اظرف کیم
 نخت و لکه نخت و لکه عقوبت و لکه نخت و لکه نخت
 و لکه نخت و لکه نخت و لکه نخت و لکه نخت و لکه نخت
 شقاوت آمدی بونشیه بونکه اولدی انو کیم اولر اعلیٰ نسولر
 بنوم بلک کیم خلق اچند بیره کلسون ددی اما ز کجا آید ز کجا
 بوانن کیم کیم عالی محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد
 از دی هم بونشیه اولر ز کجا آید قول تعالی کیم لک کیم کیم کیم
 خا ر عال با زدی و لک کیم بونشیه اولر ددی و لک کیم بونشیه اولر

نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ لِكَلِّدِ تَوْمَدُّ سِرْدِ حِي هَمَّ مِنْ بَلَدِ دَمِ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ
 وَكَانَ اللهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا قُدْرَتِ بِنْدُوْرٍ سِرِّ صَعِيْفِ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ
 وَكَانَ اللهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا مَلَكْتِ بِنَوْمَدُّ قَوْهِ شَرِيْحِ نَتَائِمِ
 اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى وَوَلَّى مَلِكِ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ اِسْتَمَلِكِ بِنْدِ قَمُو
 سَنَدِكِ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى سَمِعَ سِرِّ هَمَّ وَجِيْهِ هَمَّ خَرِيْتِه قَمُو بِنْدِ
 بِنْدِ كَلِمَةِ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى وَوَلَّى خَرَايِنِ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ قَمُو
 قَلَمِ بِنَوْمَدُّ قَوْلِ اَوْزَرِه نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى هَمَّ لِقَاهِ قَمُو عِيَادِه
 صَوْلِ بِنَوْمَدُّ عَالِه اِحْتِرَاجِي نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى وَوَلَّى عَالِه جَمُوْرِيْكُمْ
 اَيْدِيْكُمْ جَمُوْرِيْكُمْ بِنْدِ قَوْلِ اَوْزَرِه نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى وَوَلَّى
 فَضْلِ قَمُو بِنَوْمَدُّ قَوْلِ اَوْزَرِه نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى
 سِرِّ عِلْمِ اَوْزَرِه نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى
 قَمُو عِلْمِ بِنْدِ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى
 يَا اَدَمُ اَوْ عَلِيْ بِنِ سَطَا هَمَّ بِلُوْرٍ مِنْ اَمَّا بَا طِيْنِ
 بِلُوْرٍ مِنْ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى اَمَّا مِنْ اَوْ اَنْ اَمَّا مِنْ
 هَمَّ ظَا هَمَّ بِلُوْرٍ مِنْ هَمَّ بَا طِيْنِ بِلُوْرٍ مِنْ نَتَائِمِ اَيْدِيْكُمْ تَعَالَى

وَمَا تَسْتَعْتَبُ وَتَقُولُ يَا لِمَا بَاءَ أَدَمُ أُغْلِي سِنَّهُ يَنْسِفُ كَذِبًا كَفَرِيًّا
كَمَنْ نَزَّ مِنْ يَوْمِنَا خُودِجِيحُ نَزَّ مِنْ آقَابِنِ أَوْقِ دُرْمَنِ كِبَرِهِمْ وَآرِي
بَلْرَمَنْ هُوَ بُوَيْغُ بَلْرَمَنْ وَمَجْمُوعُ بِلِكَاكِ بِنُومِ قَمَدِهِ كَامِلِدُرْمَنِ تَاكِيهِ أَيْدُرْ
قَوْلُهُ تَعَالَى نَسِيتُ حَامِلَةَ الْإِبْرَاهِيمِ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِذْ رَأَى مِنْ أَفْكَارِهِ
كَأَنَّهُ اشْتَدَّ رُؤْيُكُمْ كَرُؤُسِي بَلْرَمَنْ نَزَّ كَيْمُ أَيْدُرْ قَوْلُهُ تَعَالَى نَسِيتُ الْإِسْرَافِيَّةَ
أَوْلَ شَتْوِكَ كَيْبِ بِلِكَاكِنَا كَرِيْدُرْ كَرُؤُوكِ بِلِكَاكِنَا كَيْبِلَهُ عَالِمَهُ أَيْدُرْ نَزَّ كَيْمُ
أَيْدُرْ قَوْلُهُ تَعَالَى وَتَجَلَّى لِي فِي بَيْتِي قَاتِلُ كَرِيْحِنَهُ فَرِيْحَهُ
بَلْدُرْ كَرِيْحَهُ بُولْدُرْ كَرِيْحَهُ بَعُورُ كَرِيْحَهُ دُولْدُرْ كَرِيْحَهُ هُوَادُهُ أَوْجِي قَتَلُرْ
كَرِيْحَهُ وَدَكَمَهُ بَرُقُوتُوكِ بَلْ كَرِيْحَهُ تَوِي كَرِيْحَهُ وَدَعَلْدُرْ كَرِيْحَهُ كَرِيْحَهُ دُرْمَنِ
أَدْمِيكِرْ وَجِيَارْ كَرِيْحَهُ وَبُولْدُرْ كَرِيْحَهُ كَا فَرِي كَرِيْحَهُ وَمَسْلَانِ كَرِيْحَهُ دُرْمَنِ
وَغَاصِيكِرْ كَرِيْحَهُ وَبُولْدُرْ كَرِيْحَهُ نِيْلِكِنَا كَرِيْحَهُ وَدَجْتَلُرْ كَرِيْحَهُ دُرْمَنِ كَرِيْحَهُ
وَدِيْشَلُرْ كَرِيْحَهُ وَدَكَمَهُ أَدْمُوكِ نَسِي قَلْبِي كَرِيْحَهُ عَمْرِي بَلْ شِي كَرِيْحَهُ عَمْرِي
نَفْدُرْ نَفْسِي وَرُؤْيِي قَرِيْبِي غَيْرُ كَرِيْحَهُ صَارُ وَاسْتِيْنِ كَرِيْحَهُ دُرْمَنِ كَرِيْحَهُ
قَسَايِي كَرِيْحَهُ كَرِيْحَهُ صَحَابِي كَرِيْحَهُ كَرِيْحَهُ وَفَرِيْسَلُرْ كَرِيْحَهُ كَرِيْحَهُ مَقْنِي كَرِيْحَهُ
مَدْرِيْنِي كَرِيْحَهُ قَاوِي كَرِيْحَهُ مَوْسِي كَرِيْحَهُ عَوَامِ كَرِيْحَهُ حَاضِرِي كَرِيْحَهُ

خصل خاص نجه بر نزنه داش نجه پیرق نجدور فر قیر نجدور و آغاج
 پیراغی نجدور و یرده تیان بانانلر نجدور هر برینوک زنجی نجه طعام نجه
 بغدادی و انسی نجه هر بری کموک روزی نه سبب برله دلسدور اولوش
 نجه حاصل اولسدور روزگار لری نجه کچسیدر نجه ای نجه کچسیدر
 پیدی قات بردن ویدی قات کولدن اچمقدن دمودن عرشدن فرشه
 دکن فلکدن سمایه دکن علیندن تحت اثر ایه دکن حکم یار دکن حکم
 برادرسیدر تا قیامتته دکن موسین یانزدن الرویلرادی امدی موشکر
 غافل اولماک ها قو بو اراده در فلان یوزین یوقلان ایله بر بویله
 حییه نچکر هرزه اشدن توبیه کلورای نچلر طاعتدن یله وارر صوکت
 اوحی مردود الور بر نچکر منافق کن مؤمن الورای بر نچکر مؤمن کن
 منافق الور بر نچکر عاصی کن مطیع الور بر نچکر مطیع کن عاصی الور
 بر نچکر غیر الذلیل الور بر نچکر ذلیل کن غیر الور بر نچکر مسلمان
 کن کافر الور بر نچکر کافر کن مسلمان الور بر نچکر اراق کن یقین
 الور بر نچکر یقین کن اراق اولر بر نچکر متقی کن مشرک الور بر نچکر
 مشرک کن متقی الور بر نچکر مسلمان برر کن کافر الور بر نچکر کافر برر کن
 مسلمان الور

6

10

اَنَا قُرْتَبَنَ كَيْنَ مَكْتُوبِ الْوَرْدِ وَهُوَ اِحْتِقَانٌ وَدَامَلَقَ دُخِي بِنْتِ قُرْتَبِنَهْ كَرْمِينَا
مَعْلُومًا وَلَمْزِ عَالَمَ فَخْرِي مُحَمَّدِ شَكْرِيَارَ وَكُوهُرَ تَارَ دَلِيدِنِ شُوبَلَهْ سِيورِ رُكْمِ

السَّعِيدِ مِنْ سَعْدِي فِي بَطْنِ أُمَّهٖ وَالشَّقِي مِنْ شَقِي فِي بَطْنِ أَيْتِهٖ
اَشْرَكَ كَرْمِ بِنُورِ بَاشْمِرْدَهْ وَزِدْنَ تُوْبَلِي كَرْمِ وَهِيَ عَوَّلَتْ اِحْتِقَانِ وَزِدْنَ كَرْمِ
عَالِمِنَهْ اَوْ اَلْسَيْدِ وَبِوَابِ اَوْ قِيْنِ كَشِي نَهْ كَلَا سِدْتِ تَبَا كَرْمِ اَيْدُوْ كَرْمِ

بِاِيَانِ صَابِعِ اَلْوَرْدِ نَسَالِنِ بَرَا اَوَّلِ اَلْاَسْتِدَانِ صَرُوقِ بَرُوقِ اَوَّلِ بَرُوْ حَجَبِ
اَسْتَا كَرْمِ سَيْدِنِ كَرْمِ بَرُوقِ قَلُوعِ تَابِلُوْ كَشِي سُلْطَانِ قَنْبَهْ اَلتَّسَاكِرِ
اَسْتَا دُوْ كَرْمِ سُوْجِ اَشْرَا كَرْمِ اَنْدِنِ صَرُوقِ مَقَاغِدِ اَوَّلِ كَشِي سُلْطَانِ قَنْبَهْ وَارْحَبَهْ

قُرُوقِ سِدِنِ جَانِ خُوْدِكِ كَرْمِ دُوْدِنِ جَوَابِ وَدَمْرِ اَوَّلِ رُوْتِ بِيَا بَرُوقِ اَلْوَرْدِ
مَدَدِ اَسْتَا شَفَاعَتِي جَمْرِ اَسْتَا جَمْرِي وَاَكْرَمِ اَوَّلِ كَشِي سُلْطَانِ خَشْمِ
كَرْمِ نَارِ اَلْوَرْدِ خَافِلِ سِنِ بَارِنِ بِيْحَانِ قَنْبَهْ وَرَجِيْحِ سِنِ بَرُوقِ جَوَابِ

وَدِسْنِ تُوْبِيَهْ كَلِكِ حَقِ اَمْرِنَهْ جِيَابِ اَوَّلِ غِيَابِ اَشْرَا كَشِي بَارِنِ دِشْمَاكِ
اَوَّلِ سَيْدِ كَرْمِ اَوَّلِ كَلِكِ كَرْمِ كَرْمِ كَرْمِ اَوَّلِ كَرْمِ اَوَّلِ كَرْمِ عَرَبِ بَرُوقِ
بَرُوقِ حَقِي كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَلِكِ كَرْمِ وَارْحَبِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَرْمِ

وَدِسْنِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَلِكِ كَرْمِ وَارْحَبِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَرْمِ
وَدِسْنِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَلِكِ كَرْمِ وَارْحَبِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَرْمِ

وَدِسْنِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَلِكِ كَرْمِ وَارْحَبِ اَشْرَا كَرْمِ وَصَغِيْرِ اَوَّلِ كَرْمِ

لطيفه اما شکر نيوک خج تر عاصيلو قلندري شلو ساعت عقوبت ايلک
 يا خود کا واري مجموعي پره بيددي وليکن فضال انکدي خلونک کينه ودي
 نتايم ايد ملکت يار تدي ملکلين بلدم چون ولايت يار تدي بقلاغين
 بلدم چون قوم خلقري چفت چفت يار تدي الکلغين بلدم چون
 قوم نسته مرتب يار تدي بلکا لکين بلدم چون دشمان نره عذاب فلز
 چلملگين بلدم چون بر قلوره توبه در مان يار تدي عقوس بلدم چون
 قوم خلقره رور و رور جومر دغين بلدم چون لطيفه خوشخانه
 و نعاکي پري کوي او بگر بک عالمي انو چون يار تدي کيم خالقلغين معير
 اوله يرازره قولکر يار تدي چکبلغين بلدم چون يار تدوغ خلقره روق
 ور در از قلغين بلدم چون بسجبار عالم قولکر انو چون يار تدي کيم
 کنديه اصيلي که انو چون يار تدي کيم کنديا زبان ده که اني بک
 انوک فرماين دوغ کرک دین کفر دن صقلوق اگا اصح کمد کفر
 سولمک عزيز کون خورد ووق اگا زبان ده کيم کيم خوشخانه و دعا
 بوقلري يار تدي بک احوال رت در لودر بر بکلر اشر اشکر کرب
 کند لره اصيلي وانه ابر قلره انرد لور صفتيدد و بر بکلر اشر اشکر اصيلي

6

10

کند لور
 اشکر اصيلي

نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى لِنُجُوحِ بَرِحَبَا وَنَبَاتًا وَفَجَارِي سِرِّكَ رَاخْلَعُوْكَ
 قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِسِتْرٍ رَافِيَةٍ وَكُنْدُ
 سِرِّكَ مَعَا شُكُوْرٌ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَوَدَى سِرِّكَ قَطْبًا خَوْزُ
 قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى اَلنَّارُ اَلَّذِي تَوْرُوْنَ وَصَوِي سِرِّكَ
 دِرْلُوكُزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَمِنَ الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ وَاَتَى قَبِيْرِي
 سِرِّكَ مَرْكَبُوْكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالْجِبَلُ وَالْبَعَالُ وَالْحَمِيْرُ
 لَتَرْكَبُوْهَا وَصَعِيْرِي سِرِّكَ سَاعُوْكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَذَلَّلْنَا
 قُوْيُوِي سِرِّكَ سَاعُوْكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى فَكَلُوْا مِمَّا غَنَمْتُمْ
 حَلَالًا طَيِّبًا وَقُشِي كَيْفِي سِرِّكَ وَاَوْكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى
 اِحْتَلْتُمْ صِيْدَ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَاغْلُوْا رُودُنْ دَنْلُوْا بَالِ سِرِّكَ مَجْمُوْرُكَزُ قَلْدَمُ
 نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لِنُحْسِنَ
 سِرِّكَ دِيْنُكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِيْنُكَ
 وَعَالِي حُرِّي مُحَمَّدِ سِرِّكَ بِلُوْا جَاكَزُ قَلْدَمُ نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى
 وَاجْمَاعِ سِرِّكَ قَرْدُكَ هَاكَزُ قَلْدَمُ
 نَتَايِمُ اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى غَلِيْلَانِي وَدَلِيْلَانِي

وَاَتَى قَبِيْرِي
 وَدَلِيْلَانِي

6

10

بزرگ طایفه خنجر قدوم نیکم آیدن قله تعالی بطونت عظیمم و ابدان
 محلا درون و خوی بگری سر و کج خفتن گز قدوم نیایم آیدن قله تعالی
 کفر فیها از واج بطه رة و عرش سر و کج نظر کاها گز قدوم نیایم آید
 قله تعالی و طاعتش عظیم و دیدار می بزرگ عطا کرد قدوم نیکم آید
 قله تعالی و کفیم نشین و سرور گز ای که ما اندک عجایب بر
 6 خورشید خانه و تعالی آیدر یا قوم عرش آیدن قدوم سنجون گری یا قدوم
 سز و چون لوح یا زندم سنجون اجاق یا زندم سنجون دامو
 یا زندم سنجون ای کنت یا زندم سنجون بو ابدان یا زندم سنجون
 نصنلر یا زندم بنوم اجون سز ابد و ک باو حکم سزون نه اندک گری
 10 حقاوقیر و زرد گری قان نه عمل اشد و ک بنوم اجون هم سز دن دره قد
 حاجتم یوق اگر سز ک فتنه کرده بود قدر انعام قدوم سز ک از ره اما سز ک
 یوز سز ک حاجت گز و از بنوم فتن بنوم اجون نه قدوم و گز آمدی کجا
 کاین خواب گز آمدی اندک فرما بن دو وقت قدر ز بعد عندن بعلت قدر
 بلکه اخلرن بنوم گز در دن کفر دن سز ک قدر و نیچا بن خود و بقله
 کجی آیدن ارتق نه عمل اشد و ک سز ک کجی آیدن از این کفر

بنوم ذرة قلد حاجتم بوق سرك فتكرده وينه سرك يوزيك حاجتم
 وارنم قمن وينه سرك بنر بكي شجر يكر يوق وينه سرك بكي يوزيك
 بنه لروم وارا اما قلله بوقدر سركفا تيدد يعني نددك اولر اگر بكامطيع
 اولر شغوزين سزدن دخي سرك عملكر دن دخي يزارم ددخي اولر تا كيم ايدد
 قوله تعالى ان الله غني عن العالمين عاصيله جبب ايدد سري سري سري سري سري
 اسا امرم صدكر اسا بنوم نسلم السلك وهم بنوم سزدن قرقوم بوق بكام بنوم
 قوما نوم دتن قولر تير تا كيم ايدد قوله تعالى ان الله غني عن العالمين
 خوشخانه و تعالى ايدد يا قوله سري انو چون يارتدم كير بني بسرتا كيم
 ايدد قوله تعالى الذي خلق فسوي و دلكري انو چون يارتدم كير بنوم
 عظمتهم هيبتمه ذكر تسبيح تا كيم ايدد قوله تعالى و ذكر الله ذكرا
 كسيرا و كزوكري انو چون يارتدم كير بنوم قدرتمه عبرت بركه بقاسر
 تا كيم ايدد قوله تعالى و قلوا غزوكري انو چون
 يارتدم كير علم و قران اشك سرتا كيم ايدد قوله تعالى
 و شكرى انو چون يارتدم كير بكام عبادت قلا سرتا كيم ايدد قوله تعالى
 و ما خلقناهم الا عبدا و ما خلقناهم الا عبدا و ما خلقناهم الا عبدا

زليان

تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى اَدْعُرْجِي نَجْتِكُمْ زَهَارًا كَوَكُلُوْكُمْ يَنْبُدُنْ اَبْرِي
 دُنْيَا يَهْ وَرَمَكْ تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى كَلَّا اَبْرُجُوْنَ لِمَا جِلَّةٌ وَتَدْرُو
 الْاٰخِرَةَ وَنَبُوْمٌ فَرَمَامٌ قِيُوْبٌ دَشْمَانٌ سِرْمَةٌ اَوِيْمَكْ تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى
 اَنْ لَا تَشْكُرُوْا وَالشَّيْطَانُ اِيْ مُشْكِرٌ دُوْبِيَهْ دِرَالِكْ رَاخِصٌ اَلْذِكْرُ مَا لَكُمْ
 رَحْمَتُنْ اَمِيْدُ كَسْدُ كَرْتَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى ضَمِيْمٌ اَلْحَيُّ اَلْقَيُّوْمُ
 اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ
 تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ
 تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ
 فَرَمَامٌ دَشْمَانٌ سِرْمَةٌ اَوِيْمَكْ تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى
 اَلْحَيُّ اَلْقَيُّوْمُ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ
 قَوْلُهُ تَعَالَى لَمَّا رَا اَنْتُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ
 دُنْيَا يَهْ وَرَمَكْ تَنَالِكُمْ اَبَدُ قَوْلِهِ تَعَالَى اَمَّا اَنْتُمْ فَاَنْتُمْ
 اَلْحَيُّ اَلْقَيُّوْمُ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ
 اَلْحَيُّ اَلْقَيُّوْمُ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ
 اَلْحَيُّ اَلْقَيُّوْمُ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ اَلْاَبْدِيُّ

10

الْقَلَمُ وَاللُّوحُ وَالنُّونُ هُوَ الدِّيْوَانُ كَمَا قَالَ اللَّهُ ن وَالْقَلَمُ وَمَا يَسْطُرُونَ
 مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ رَوَيْتَ قَلُورَ بُوخَيْرِي قَتَادَةَ إِمَامًا مَدَنِيًّا تَنَجَّرِي بُونُكْرَدَنَ
 رَاضِيًا وَلُسُونًا تَجَزَّ جَبَّارَ عَالَمٍ بُوخَيْرَانِي يَارْتَمِقُ لُورَ دَلِي لَكَ عَالِمُ الدَّرْدَنِ
 أَوْ كَدِنِ نُونٍ يَارْتَدِي نُونٍ دِدْ كَلَرِي دِوَيْتَ أُولُورَ لُغْتَا جِنْدَه أَكَادِيوَانِ
 دِرْ لُورَتَا كِيمَ أَيْدِي تُولُهُ تَعَالِي ن وَالْقَلَمُ وَمَا يَسْطُرُونَ قَالَ وَهَبُ بْنُ مَسْبُوحٍ
 6 عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَعَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ النُّونَ مِنْ زَبْرَجَدٍ أَحْضَرَ خَلَقَ الْقَلَمَ
 وَاللُّوحَ مِنْ نُورٍ أَيْضٍ وَرَأْسَ الْقَلَمِ مَعْلُوقَةٌ بِالْعَرْشِ سِلْكَةٌ مِنْ ذَهَبٍ
 وَأَسْفَلُهُ إِلَى عِنْدِي فِي حَجَرِ الْمَلِكِ الْمَوْتِ وَقَالَ بَعْضُهُمْ مَعْلُوقَةٌ مِنْ بَيْنِ
 10 عَيْنَيْنِ إِسْرَافِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالْبِدَادُ يُخْرَجُ بَيْنَ أَسْنَانِي وَلَا تَخْتِاجُ
 إِلَى مُرَاجِعَةِ الْمِدَادِ إِنَّهُ الْمِدَادُ فِي وَسْطِ الْقَلَمِ عَمِيقًا وَوَقِيمًا وَلَهُ لُغَةٌ
 مُعْظَمَةٌ يَعْلَمُهَا إِلَّا إِسْرَافِيلُ وَهَبُ بْنُ مَسْبُوحٍ رَوَيْتَ قَلُورَ بُوخَيْرِي عَبْدِ
 عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَوَّلَ رَوَايَتِ قَلُورَ بُوخَيْرِي أَوْلَى مَخْرَجِ الْمَوْجُودَاتِ حَوْجِي
 كَأَيِّنَاتِ شَفِيحِ الْعَرَصَاتِ مُحَمَّدُ صُطْفِي تَنَجَّرِي بَارُوكُ وَهُوَ نَبِيُّنَا
 دَلِنْدَنَ شُوبِكَةَ بِرُزْكَرْ خُو تَعَالَى نُونٍ يَشِيلُ زَبْرَجِدًا يَارْتَدِي قَلَمَ بَرَكُورِ

اِنْ كَا فُورِي فُورِدَنْ يَا رُدِّي كُوكِ دَلِي هِي قِرْلَن اَقُوتِدَنْ دَرِ نَمَكِ قَلَمِ خَرِي حَا نَه
 وَتَسَالِي التُّونَ رَجِي رُوكَه عَرَشِدَنْ اَشْحَا اَصْلَا قُوتِدَنْ اِحْيَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 بَعْضِي مَنَسِيرُ كُرَا اَشْرَافِ اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 دُرُورِ عِبْدِ اللّٰهِ بْنِ عِمَّانِ اَبِي دُرُورِ عِي اللّٰهِ عِنْدَه قَالَمِ اَرِي بِي شِي عَرِ اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 يَسَالِ وَا رَشَه وَمَدَا ذَا اَنُوكِ حَتِي اَرَا كُنْدَكِ اَقُوتِدَنْ قَه اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَكَلِ بَرِ اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا
 قَلَمِ لَوْحِ اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 كُوكِ حَتِي اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 فَسَدَلَه التَّلَاكُمِ مِنْ حَرَبِ اللّٰهِ تَعَالَى اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 يَا سِدِّي قَالَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا
 اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا اَلَا

6

10

كَلْدِي يَا زَيْدُ قَلَمِ أَيْدِي آهَانَهُ بِنَايِزِ دَدِي يَا زَيْدُ السَّازِ قِيَامَتَهُ دَلِيلِ بَجُوعِ
 خَلَايِقُوكِ أَحْوَالِي وَأَنْلِرُوكِ رِزْقِي مَكْتُوبِ فِيهَا أَحْوَالِ جَمِيعِ الْخَالِقِينَ
 وَأَرْزُقْتَهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ فِي كُلِّ وَاحِدٍ وَسَائِرِ الْخُطُوطِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا اللَّهُ
 يَنْبَلِسُدُّ لَوْحِكَ أَرْزَنْدَهُ خَلَايِقُوكِ أَحْوَالِ وَأَنْلِرُوكِ رِزْقِي قِيَامَتِ
 كِنْدِهِ دَلِيلِ بِنِ سَطْرِ أَجْنَدِهِ أَيْرُوسَطْرُ لَدَرْدَهُ وَفَارِيزِ نَنْكِرِ يَدُنِ أَرْتُقُ كِسْمَهُ
 بَلِزْ وَقَالَ مُجَاهِدٌ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَوْلَاهَا خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى قَبْلَ الْعَالَمِ الرَّبَاعِ
 وَهِيَ الْقَضِيَّةُ ثُمَّ الْقَلَمُ مِنْهُ الْقَامُ مُجَاهِدًا يَدُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ حَوْسِجَانَهُ
 وَقَالَ بَارِعُ بْنُ الرُّوَالِكِ رَاعٍ يَا زَيْدِي أَوْلَادُ عِزِّ بَرِجْتِ قَدْرُ نُورِ دِينِ مُحَمَّدٍ
 الَّتِي نُورِي قَسِي نُورِي أَنْدُنِ دُرِّ أَنْوَكِ أَرْجَحِي قَلَمِ يَا زَيْدِي رَاعٍ دِمَكِ بَرِغْتِ
 أَجْنَدِهِ حَوْبَانِ دِمَكِ أَوْلَاهُ هَوْبِي دِينِ حَوْبَانِ مُحَمَّدٍ دُرِّ كَرْمِزِ مِسْرِ أَمْتِ
 طَاعَتِ أَرْزَهُ أَوْ تَرْزُوقِيهِ صَوَارِزِ أَجْمَاقِ حَوْبِ سَمِرِ دُرِّ دِينِ أَرْصَقِ كَرِ
 رَعِمِ بَرِغْتِ أَجْنَدِهِ رَاعٍ دِمَكِ سُلْطَانِ دِمَكِ أَوْلَاهُ هَوْبِي دِينِ سُلْطَانِ
 مُحَمَّدٍ كَرْمِزِ مِسْرِ حَوْبِ نَوْبِي بِنِ نَوْبِ قِيُوسِنَدِهِ أَوْلَاهُ تَأْقِيَامَتَهُ دَلِيلِ عَالَمِ الْقَامِ
 ثُمَّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لِلْقَلَمِ اكْتُبْ يَا قَلَمُ مَا هُوَ كَابِنِ إِلَى أَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ وَأَهْلُهَا
 نَسَارِ جِبَارِ عَالَمِ أَيْدِي يَا قَلَمُ بَرِغْتِ وَهُمْ دَانِقُ أَوْلَاهُ وَفِيهِ دَلِيلِ كَرْمِزِ

6

10

اِحسان اهل اجماعه كره وهم داموا هلى امين كره يدخت يازنلر نخت
 النجه ويدخت يازنلر نخت فيجده اول كندن بروكهم عالم بر اكلدي
 واول كنه دكين كرم قيامت قبيدرو عرضات ميندانه حاضر كلالر حال
 نجه اولدغي انلام معلوم اولاك كل يوم هوب ان چلب ايلر باقار
 ياز تا حدى سعادت شقاوت دنجه وهم شقاوت سعادت دنجه
 اندن كرو ياز تنق يشه يازار كرم منن لر ان لوح ازره عزالر ونخت
 نصيب نخت ديون نلشدي چن كرم مكتوب آخيره ايرجك ازل علمي
 دحك نلر دكل نخت ولدي نلر وعلنه اصرى قاردي وهم بنه ايو نلر
 عمر عثمان عليه رضي الله عنهم اجمعين لوح ازره نخت ديون نلر
 في نك سعادت نور كاري نلر و نك كرمي بو نلر و شقاوت
 ياز و سبي نلر زيان قاردي ما سعادت شقاوت لوح ازره مكتوب
 در زاني فرشتا كر بلور نلر ايدرو قوله تعالى هذا كما بينا بطر عليكم
 بالبين اما ازل انا جلي كدراني حقدن ان نلر كرم نلر نلر ايدرو قوله
 في نلر نلر و نلر نلر اي اسناد صابن كرم كرم انوك اجنه
 مبل ما يبقوا اسناد صابن كرم انوك اجنه خطا و ذل بوق

6

10

الخ نداء باش على ازل كرم اولك ايچندن تغير تيديل يوق لطيفه
 زهقي دزگه اولدو مخلوق بير ادرگونين عالين بلورگوكلي يوق خالو كلام
 اشد قلاغ يوق خالقونله سيلر دلي يوق لوح ازده يوزال اباغ يوق
 خالقدن قرقر جان يوق زهقي ملعون مشبه كرودا فضلر كيم شترينك
 ابي واز اباغ وارد زكر گزي قلاغ وارد كورنر يقدد روز بنكر ايد ريب
 يقدد لسر لسته نته سويلر گوز سر لسته نته گرر قو لقسر نته اشد
 6
 السر لسته نته دوتر ايقسر لسته نته درر يونلر ورك كورلكنه برب ايدور
 بز مخلوق كيم كندس ياز تدي گزي يوق كورر قلاغ يوق اشد دلي يوق
 سويلر تجدد اكر كندوس گوكلي يوق اولسه بلسه دلي تو اولسه سويلسه
 10
 قلاغ تو اولسه اشته الي تو اولسه دتسه نتم ايدقوله تعالي ليس كنده
 اي زهقي السبع الطير اكر صر سالر كيم قلم ايك دلونيشه اولدي انجور
 الد كيم اكر بزلو مسيدى ياز ووز مردى نتا كيم تنله جان بزار ايه
 گامبجه ثواب عقاب واجب اولر وهنر نه جيد معرفتسر اشد كلر اگسي
 كندور عمل دخي اخلاص سر اشا كلر اولك مسنولسا كيم شترينك خوف
 اسن يوق ياز جان واز خوف يوق يا خوف واز رجاس يوق اشا كلر البته
 بلكه كند

چشمینجه دنیا ایدکلغین گمز نیتا کیم مؤمنلر کوز قرا کولغین چکینجه
 اچماق ایدکلغین گمز نیتا کیم ایدر قوله تعالیٰ و جعل الظلمات
 والنور نکتہ بشارت پنجم قول دین موصیت قرا کولغین در تینجه
 معرفت نورن گمز و هم مؤمنلر دخی اچماق حجاب قرا کولغین در تینجه
 تجلی نورن کوز نیتا کیم ایدر قوله تعالیٰ و خرج من الظلمات الى النور
 مسأله اگر صرسلر که خوبخانه و تعالیٰ الک قرا کولغ نیشه یا زندی جورا
 انور چون گمز ایدکلر قرا کولغ کدر و اما خوبخانه و تعالیٰ قرا کولغ اک
 در لو یا زندی بری اولو و بری کچی لوق قرا کولغدر و هم کچی قرا کولغ اولو کول
 اوت بلی هم اولو کولش نوردر و هم کچی نور چراق نوردر اما بیکرک جورا
 اولدر که لوق قرا کولغ کفر قرا کولغدر و هم کچی قرا کولغ موصیت قرا کولغدر
 و هم اولو معرفت نوردر و هم کچی نور توبه نوردر کفر قرا کولغ حسن معرفت
 نور کدر و موصیت قرا کولغین توبه نور کدر نیتا کیم ایدر قوله تعالیٰ
 لطیفه راویان اخبار و محدثان آثار
 و گویند کان این کفتار و دانند کان این اخبار روایت قرا کولر اولو
 وقت کیم ابلیس لغت اولدی و حضرتدن سور لیدی یوز قرا اولدی اندن

شیخ صوفی

12

سَنُكُونَ اَوْلَادِ يُونْتَا لَيْم اَيْدُقَوْلَه تَعَالَى تَوَاسْتَوِي اِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ خَا
 اَنْدَن كُوِيكَ اَقْرَمَان كَلْدِي سَن يِر اَوْلَادِ يُونْتَا لَيْم اَيْدُقَوْلَه تَعَالَى وَلَا اَوْخ
 اَيْتِيَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا اَنْدَن صَوِيَه فَرَمَان كَلْدِي سَن دَكْر اَوْلَادِ يُونْتَا لَيْم اَيْدُقَوْلَه
 تَعَالَى مِنْ بَعْدِ سَبْعَةِ اَحْجَرِ اَنْدَن اَوْخ نَسْنَدَن خَوَاب كَلْدِي لَيْم قَالْتَا
 اَيْتِنَا طَا يَعْين اَنْدَن كُوِيكَ بَر بَرِيَه يَابَشْدِي هَوَادَه مَعَلَق دُرْدِي خُوَسْبَجَا
 6 وَتَعَالَى اَمْر قَلْدِي وَاز بُو كُوِيكَ بَر بَرِيَه اَيْر دِي خَبْر اَيْل كَلْدِي اَخْجَه دَشْدَم
 بَارِي اَبْشَار مَدِي خُوَسْبَجَا نَه وَتَعَالَى عَزْر اَيْل وَرِيدِي اَوْلَادِ خِي اَبْشَار مَدِي
 اَنْدَن خُوَسْبَجَا نَه وَتَعَالَى اِسْر اَيْل وَرِيدِي اَوْلَادِ خِي اَبْشَار مَدِي تَعَالَى
 اَنْلَرَه تُوْتَجَه دَرْت قُوچ وَرْدِي وَتَمِش سَبَك اَرْجِي وَرِيدِي كَلْدِي لَر كُوِيكَ بَرِي
 10 بَرِيَنَدَن اَيْر مَدِيلَر عَاخِر وَرُو مَانَدَن قَلْدِيلَر اَيْتِنْدَا رِي اَسِيدِي وَتَوَا لَيْم اَيْل
 كَجْمَز تَمَز دَرِيلَر جَبَار عَالَم بِنَلَرَه دَسْتُوْر وَرْدِي صَا اَوْلَادِ لَر نَكْرِي تَعَالَى
 بَرِيَنَدَن اَيْر مَدِيلَر اَيْل كُوِيكَ بَر بَرِيَه اَيْر دِي اَوْلَادِ اَيْل بَرِيَه كُوِيكَ
 اَر اَسْتَه كَرْدِي بَر كَر تُوْت بَرِيَه اَسْدِي كُوِيكَ بَر بَرِيَه اَيْشَرِي وَرِيدِي بُول
 اِرَاق دَشْدِي اَنْدَن فَرِشْتَلَر اِي كَر دَلَر عَجَاب قَلْدِيلَر يُونْتَا لَيْم اَيْدُقَوْلَه تَعَالَى
 اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار اَبْشَار

قَلْدِي

تَاكِيْمٌ اَيْدِي قَوْلِهِ تَعَالَى فَتَقْضِيهِمْ مِنْ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ وَمِنْ اَرْضٍ مَعْنَى
 هَكَذَا خَوْسَجَانَهُ وَتَعَالَى اِنْ لَوْ كُوْهُرَهُ نَظَرَ قَلْبِي اَوْ لَوْ كُوْهُرُ اَوْجِجِ بَلْكَ قَوْلُهُ
 بَرِي دُوْنِ بَرِي كُوْبِي بَرِي صُوْبِي هَمَّ اَدَمُ اَعْلَى لِي دِي خَاوَجِ بَلْكَ وَاوَجِ رِي خَا
 بَرِي مَقْضِيهِ رِي سَابِقِ تَاكِيْمٌ اَيْدِي قَوْلِهِ تَعَالَى فَمَنْ نَسَا لِي لِي تَقْضِيهِمْ
 نَسَدُ مَعْنَى نَسَا لِي اَنْ تَاكِيْمٌ كُوْبِي كُوْبِي اَكُوْشِ مَنَافِعِ وَاوَجِ وَاوَجِ
 6 يُوْقِ وَهَمَّ سَابِقِ لَدَهْ اَكُوْشِ خِيْرَاتٍ وَاوَجِ مَقْضِيهِ لَدَهْ تَاكِيْمٌ دَاكِرِ صُوْبِ
 اِنْ كَا بَرِي مَرْوَهَمَّ طَا لِي مَرْوَهَمَّ دِي اَحَدِ قَلْبِ لِي مَرْوَهَمَّ بَرِي اَمْرِ وَاوَجِ دَرِ لَوْ
 كَسُوْكَ فَاَنْ اِحْدَهُ اَوْجِ دَرِ لَوْ اَدِي وَاوَجِ مَقْرَبِ بَرِي اَصْحَابِ اَوَّلِ اَمْرِ
 بَرِي اَصْحَابِ الشِّمَالِ اِنْ اَمَّا مَقْرَبِ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ تَنَكِرِي مِيَهْ اَوَّلِ اَلْبُرْدِ نِيَا شَخْلِ
 10 فَمَا اَلْبُرْدِ اَمَّا اَصْحَابِ اَلْيَمِيْنِ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ مَرْوَهَمَّ لَدَهْ لَوْ دَرِ لَوْ كَسُوْكَ
 اَزْرَهُ قَايِمٌ دَرِ لَوْ اَصْحَابِ الشِّمَالِ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ تَنَكِرِي تَعَالَى فَرَمَانِ قِيَامِ
 دَرِ لَوْ كَسُوْكَ مَعْصِيَتِ اَشْرَ اَلْبُرْدِ تَاكِيْمٌ اَيْدِي قَوْلِهِ تَعَالَى وَاَمَّا اِنْ كَانَ
 اَلْمَقْرَبِ مَرْوَهَمَّ وَاوَجِ اَمَّا اَصْحَابِ اَلْيَمِيْنِ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ مَرْوَهَمَّ لَدَهْ لَوْ كَسُوْكَ
 تَنَكِرِي فَاَلْبُرْدِ تَاكِيْمٌ اَيْدِي قَوْلِهِ تَعَالَى وَاَصْحَابِ اَلْيَمِيْنِ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ اَلْبُرْدِ كِيْمٌ
 وَاوَجِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ مَقْضِيهِ

اصحاب السما للردحى نار نبي كن عذاب محنت اجنه كفتار الا لتنايم

ايدقوله تعالى واصحاب الشمال في سموم وحميم وهو خلايق صراط

ازره اوج بلوك الا ليري اجماق برى داملق برى اصحاب الاعراف درر

يعنى اجماق اوله داملق اوله يعنى شك ينوكدر كرسه اجماع الله

كرسه داميا قبايتكم ايدقوله تعالى يغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء

لطيفه اما ايتدك كير كو كوري سيل از تىدى وعالمه ارسته ومزين قلى

چلب فرمان بركه اما بلك كل بوسيدى در لودر اول قدرت يلى در انجى

هلاكت يلى در اوجي نصرت يلى در در دحى منفتت يلى در ريشي

بشارت يلى در النجى سعادت يلى در يدنجى شقاوت يلى در شقاوت

الدر كيم كوي يدي ياره قلدي تا قيامته دكين وهم اخرون اول سيل هلاك

قلبيد زنتايم ايدقوله تعالى يوم تبدل الارض نورا والسموات

زهى جبار عالم كويدي قات كوي سيل الله يجلي وهم ينه سيل الله يقدر

وهم يغور سيل الله يعدد وهم ينه سيل الله دلدرد وهم بزي سيل الله

بغر وهم سيل الله داغدور وهم اود سيل الله ياندر وهم سيل الله سيندر

وهم اعجاز حكر سيل الله اجر وهم سيل الله خراب قلوبهم بندياى دنس

سيل الله دلدر

وَهَدَيْتَهُ يَسِيلَ إِلَهُ فَرْدٍ جَمَلَهُ دَانِلِي يَسِيلَ إِلَهُ حَاصِلَهُ كَتُورُ وَهُم يَسِيلَهُ
 وَهُم يَسِيلَهُ يَسِيلَ إِلَهُ صَمَانِدُنْ صَاوِرُ وَهُم دَكْبَرُ اجْنَن كَمِي يَسِيلَ إِلَهُ بَرُورُ
 وَهُم يَسِيلَ إِلَهُ هَلَاكُ فُلُورُ هَلَاكُتْ بِلِي أَوْلَادِكُمْ عَادُ قَوْمِ هَلَاكُ فُلُورِ تَسَالِكُمْ
 أَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى فَاهْلِكُوا بِرِيحِ عَصْفِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ مِائَةٍ
 تِسْعِينَ أَلْفًا مَشْرُومًا أَمَا نَصَرْتُمْ بِلِي أَوْلَادِكُمْ صَوْلَةٌ يَدِيمِ أَدْرَتَاكُمْ
 6 أَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى فَارْسَلْنَا نَارَكُمْ رِيحًا وَجَاءَتْكُمْ أَمَا نَصَرْتُمْ بِلِي أَوْلَادِكُمْ
 سَلِمَانُ يَسِيَامُ بَرِيحَتِي كَثُرَ كَرِيمٌ اجْتِنَابُ الْبَلَاءِ يَقُولُ التَّرَاذِي يَزِيدُنْ
 جَوْبُ دِيمِ يَزِيدِي تَسَالِكُمْ أَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى وَلَسَلِمَانُ مِنَ الرِّيحِ غَدُوًّا سَا
 شَهْرًا وَرَأَى أَهْلَهُمْ أَمَا نَصَرْتُمْ بِلِي أَوْلَادِكُمْ يَارَهُ يَقِينُ اسْرِيَا يَزِيدِي قَوْلُهُ
 10 قَوْلُهُ لَكِنْ مَشَرْنَا لَكُمْ أَيِّدًا إِذْ جَاءَ الرِّيحُ مَعَ الرِّيحِ أَمَا سَعَدْتُمْ
 بِلِي أَوْلَادِكُمْ أَلَسِي وَقْتِي اسْرِيَا اجْتِنَابُ حِكْمِ يَسِينِ مُؤْمِنُ بَرِيحَتِهِ
 دَكْرُ رَجَبِ رَجَبِ مُؤْمِنُ اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا اسْرِيَا
 رُوحُ وَرَجَانُ وَجَدَهُ نَعِيمٌ أَمَا شَفَاوَتُ بِلِي أَوْلَادِكُمْ سَكَلُ رِيضَتِهِ
 اسْرِيَا وَبَدِئَتْ يَسِينِ نِيرُوكُ بَرِيحَتِهِ دَكْرُ وَعَمَلُ الرِّيحِ يَسِيلُ صَاوِرُ
 وَأَسْلَرُ حِكْمِ حِفَاوَتِ تَسَالِكُمْ أَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى وَقَدْ مَنَّا إِلَى أَيْمَانِنَا لِي

د کُنُوک صُوْرَتِی اَکُوْرَه بَکْرَزِ اَلُوْرِی اَدِی اِسْمَاعِیْلِدُرُوْبَلُوْرُوک
عَمَلِی تَنکِرِی یَا دَقَلْمَقَدْر تَا قِیَاْمَتَه دَکِیْن سَبِیْحَلِی بُوْدُرُوْرُوک

لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ سُوْلُ اللهِ اَمَّا الْبَیْعَاتُ فَکُوک اَوْتُوْنَدَنْ یَا رَتَشِد
اَدِی رَقَه لُوْنَدِر اَنُوک فَرِشْتَلِی جِیَان صُوْرَتِی لُوْدُرُوْرُوْبَلُوْرُوک اَلُوْرِی
اَدِی رَقَه اَسِیْلِدُرُوْبَلُوْرُوک عَمَلِی اَدَقَلْمَقَدْرُو سَبِیْحَلِی بُوْدُرُوْرُوک

لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ سُوْلُ اللهِ اَوْتُوْنَدَنْ یَا رَتَشِد اَدِی
قِیَوْم دُرُوْفِشْتَلِی کَرِکَزَه بَکْرَزِ اَلُوْرِی اَدِی کُوکِی اَسِیْلِدُرُوْبَلُوْرُوک
عَمَلِی رُوْعِدُرُو سَبِیْحَلِی بُوْدُرُوْرُوک لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ سُوْلُ اللهِ دُرُوْدِجِی

کُوک اَدِی صَفَا دُرُوْمِرْد اَنَه اَنجُوْرَنْ یَا رَتَشِد اَدِی اَصْطِفَا یَلِدُرُوْبَلُوْرُوک
سُجُوْد دُرُو تَا قِیَاْمَتِی دَکِیْن سَبِیْحَلِی بُوْدُرُوْرُوک لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ سُوْلُ اللهِ
بِشِجِی کُوک قِیْل اَلتُوْنَدَنْ دُرُو اَدِی دَقِیْلِدِر اَنُوک فَرِشْتَلِی حُوْر لَعَبَرِی

بَکْرَزِ وُوبَلُوْرُوک عَمَلِی اَغْمَقَدْر اَوْتُوْنَدَنْ اَعْلَشُوْر کَرِکِم بَلُوْرُوک
کُوْر یَا شِنْدَنْ کِی یُوْرِمُک وَا رِمِی اَدِی یُرُو یَدِی وُوهُو قِیَاْمَتِی اَعْلَشُوْر
قِیْسِر لُر سَبِیْحَلِی بُوْدُرُوْرُوک لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ سُوْلُ اللهِ اَلنَّبِیَّاتُ

کُوک کُوهر دَنْ یَا رَتَشِد اَدِی هَاعُوْن دُرُو فَرِشْتَلِی وِلْدَانَه بَکْرَزِ اَلُوْرِی اَدِی
رَقَه اَسِیْلِدُرُو

وَيُؤْتِيكَ عَمَلِكِمْ دَرْمُكَدَنَ تَقِيَامَنَه دَكْنِ تَسِيحَكِرِي بُودَرَا اَلَه
 اَلَا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ يَدْبُحِي قَاتِكُكْ نُورْدَنَ يَا رَتَشْرَاحِي نُورِيَا كِلْدَر
 وَيُؤْتِيكَ عَمَلِكِمْ اَدَمَ تَسِيحِ اَوْ تَقِيَادَنَ تَقِيَامَنَه تَسِيحَكِرِي بُودَرَا اَلَه
 اَلَا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ تَقِيَانِ بُعُوْبِ مُحَمَّدٍ اَسْتِ عَاصِلِيْنَ كُوْرِي
 اَيْتُوْرِي اَلَهْكَرَا اَعْرَبِي اِعْصَابِ حَقِيْمَه كَحْدِ اَلِيْمِ تَقِيَامِ اَيْتُوْر
 تُوْلَه تَعَالِي وَبِسْمِ اللهِ رَسُوْلِ اللهِ اَسْمَاوُتُوْرِي شَتْرَكِ اَسْمِي تَسِيحِ وَصُوْبِي
 تَزِيْلِدَنَ طِيْدَقِرِي رَبِّ جَلِيْل كَرِيْمِ اَيْحِي اَدَمَ اَعْلَنَكِرِي تُوْمَنَكِرِي
 عَاصِي اَقْلَنَكِرِي تَقِيَامِ اَيْتُوْر تُوْلَه تَعَالِي اَلَا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ
 شُوْلَقَدَرَا اَعْلَسُوْرَا رَدِ دَرْمُكَدَنَ تَقِيَامَنَه دَكْنِ تَسِيحَكِرِي بُودَرَا اَلَه
 كُنْدَه بِيَه كَرْتِ تَكِرِي اَعَاوِي اَلُوْرِي وَرَمَا سِ دَرْمَا سِي بِيَرِي مَدِي
 بَرْدَه بِيَرِي سِرْ كُنْدَه بِيَا دِ شَاهَا كَرِي هِنَجِ وَتُوْبِ اَعْلَسُوْرِي اَلِيْمِ اَمَّا حَقِي
 سُبْحَانَه وَتَعَالِي كُوْرِي تَشَه بِيَدِي يَا رُوِي سَه وَهَم مَقِي مَنَكِرِي كُوْرِي
 دَر لُو يَا رَنَدِي اَقْلَنَكِرِي تَقِيَامِ اَيْتُوْر اَلِيْمِ سُبْحَانَكِرِي رَا اَجْتَحِي حَقِي اَيْتُوْر دَرْمُ
 مَقْتَسَمَكِرِي رِي بِيَشِي رَا هَدَا كَرِي اَلِيْمِ سُبْحَانَكِرِي رَا اَجْتَحِي حَقِي اَيْتُوْر دَرْمُ
 سُبْحَانَه وَتَعَالِي كُوْرِي دَر لُو يَا رَنَدِي اَقْلَنَكِرِي تَقِيَامِ اَيْتُوْر دَرْمُ

وَهُمْ مَوْمِنَلِي دَخِي رُلُو دَر لُو يَا زَنَدِي تَتَا كِيمر اَبِي دَر قَوْلِه تَعَالِي نَبِيَّتِ الدِّي
 اَمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ وَانلِرُو تَك اِجْنَه فَرِشْتَلَر وَا رَد رَا دِي رَقِيْب عَتِيْد
 دَر رَتَا كِيمر اَبِي دَر قَوْلِه تَعَالِي مَا يَلْفُظُ مَرَقَوْلِي اَللّٰهُ لِي دَر رَقِيْب عَتِيْد وَبَلَرَك
 اِمَا مَلَرِي اَدِي مَعْرِفَت دَر وَعَمَل لَرِي يَمَانْدَر وَتَسْبِيْح لَرِي بُو دَر رَا لَ اَلله
 اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ اَمَّا سَبِيْلَر كُو كَلِي اَوْ كَشِي كَشِي دَر اَدِي سَنَد دَر
 وَانلِرُو تَك اِجْنَه وَا رَد رَا دَر كَرِي صِدْق دَر رُو اِي مَلَرِي اَدِي اَعْتِقَاد دَر رُو
 وَبُو بَلَرَك عَمَل لَرِي بِيْعَا مَبْرُك رَا صِيْحَابِي سُو مَكِيْد وَتَسْبِيْح لَرِي بُو دَر رُو
 لَ اَلله اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللهِ اَمَّا مَجْمَع دَر لَر كُو كَلِي قَرِيْب اِي قُوْت كَبِيْد
 اَدِي صِفَات دَر اَنُو تَك اِجْنَه فَرِشْتَلَر وَا رَد لَرِي اَرَا قَنْدُو رُو وَبُو بَلَرَك عَمَل لَرِي
 اِجْتِهَاد دَر تَا قِيَامَتَه دَكِيْن تَسْبِيْح لَرِي بُو دَر رَا لَ اَلله اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ
 رَسُوْلُ اللهِ اَمَّا مَقْتَسِم لَر كُو كَلِي اَوْ اَنْجَر كَشِي دَر اَدِي مَقْبِل دَر اِجْنَه
 فَرِشْتَلَر وَا رَد لَرِي مَفْعَل دَر رَا لَو لَرِي اَدِي بَعْضُ رُو وَبُو بَلَرَك عَمَل لَرِي
 اِقَامَت دَر تَا قِيَامَتَه دَكِيْن تَسْبِيْح لَرِي بُو دَر رَا لَ اَلله اِلَّا اللهُ مُحَمَّدٌ
 اَمَّا زَاهِد لَر كُو كَلِي التَّوْنَه بَكْر رَا دِي نَقَاد رَا نُو تَك اِجْنَه فَرِشْتَلَر وَا
 اَدِي نَقَاد رَه دَر رُو وَبُو بَلَرَك عَمَل لَرِي قَرِيْب دَر تَا قِيَامَتَه دَكِيْن تَسْبِيْح لَرِي

6

10

بُو دَر

لا اله الا الله محمد رسول الله اما منشا قلم گو کل گوهر کیمی راجحه
 هفت شکر و از اولری ادری رضا درو بو نکر و ک عملی وفادرتا قیامت
 دگین تسبیح کیری بود در کاله الله محمد رسول الله اما مؤمنان
 گو کل یوز کبدر انوک ادری وحشیدر انوک ایچنه فوشکر و از ادری
 مفضلدر و امام لری ادری و ضالدر و بو نکر عملی مطینه در
 6 نما قیامت دگین تسبیح کیری بود در یا ایها النفس المطمئنة ارجع
 و سر لری بود در کیم رب زد فی محبتی الیک فی کل حال تو کلت
 علیک الخیر قال رضی الله عنه خوش جانده و تعالی بدیختی قات گو کل دن
 یقار و فوشکر یا زمشدر گرو و بیلدر در بیلدر و ک ساعتین نکریدن
 10 از تو کسه بلمز و بو نکر و ک بعضی یقینلور در بعضی
 فتلور در تا کیم ایدر فوله تعالی اولی اجمحة منشی و نرات و راج
 و بو نکر دن استون دخی فوشکر و از در در و ک بیلدر و لربندر ک الوع
 اولتدر در کیم اکریدی قانت پیری ویدی قانت گو کل بر آوردنه سفاسا
 شوکا بکر و ادری کیم عام بر گو آوردنه بر دانه خود سفستن کله اکریدی
 و بو نکر و ک هر بر اعضاستن بر و یوز و از در و بو نکر دن دخی نواستون
 فوشکر و از

انوك الولج اولقدر دركيم پيريزنده نقد جانور كور واره انوك
 ساعشي قدزالي ياغ وارچن كيم قيامت گني اولدوغندن اون سكرميك
 عالم خلوق برصاف الا واول فرشته پريلو كور برصاف الا هنوز دحي اولدو
 صافي ارتوكله اول فرشته روح درلرتا كيم ايدد قوله تعالي يوم نفيق
 الروح واملانك صفا اندن استون خوشخانه و تعالي خيرا يار فرشته
 دركلكي بدركوك ويدى قات پيرجد انوك ادى بحر المسجود در اندن
 استون خوشخانه و تعالي فرشته يار تشدد اولدو كيزانك در نكلن
 اندن استون خزنة الكرمي فرشته واز در تاروك دحي اولدو اولقدر
 قلاغى بشجو غندن چكينه دكبن بو برك بيلق بولند واندن يفا رسته
 و اين عشر الاخبار ايجنه بيان ادر لطيفه بلكه كور حق سبحانه و تعالي
 بولوكلري يدى قات ياز تدي سه معلق وهم بو بركى دحي يدى قات
 ياز تدي مطبق اما بركى دوكلن كو بلك ياز تدي ولب ياز دحي ديا در
 هر برك قلكلخ بشر بو بيلق بولند و سيل خريسي اولكه پيرالنده
 خوشخانه و تعالي مشريك فرشته يار تشه هر بركى زخمير ركه اصلو در
 و دكمه فرشتوك قلتوغندن بر رصد وود تر لر هر رصد و عاك اولدو بيلق
 بولند

6

10

اول صد قل را چي كل بيلدرد و دكه بر صدق از ره ايندكي بيلو كلاي بر لوري
 و هر بر صد قل را چي كل بر ي بر نه بگن هر چي كنگر تكالي بيلو ميل اندك
 ديو خطاب قلبه بنگروك او ز تانين بر فرشته و ازك قنادي ترا زود اول
 فوشته بلخ در تر نفذركم تنگري بيور رسه استدر زنه بر ذر دار توبه بر
 ذره الكسوك بامر الله تعالى الكي بر آدي طلع در و بعضي مفسر كرا كاسافله
 ذر اول جيانلر بر ذر دكه چيانوك الوج بر ذره چلوب او تر ركي در
 دكه چيانوك اوج نور الشمس بر چي و از و هر قبر جو طبطوا عودر
 الكواول قبر جونغ بر سني بوجمانه بذر نه بر آدي حمان قفره نسط بلخي
 كيوندي الكي بر آدي عرفند و بعضي مفسر كرا كاسيط ذر لرو اول
 نوده عند توت اولو خلايقلر و از در بر آري عورت بر نه بگنر و توري
 قيون توبه بگنر ذك بلو ككري و از عكوبلر بلكي كيب البلر ذك يتون
 اول ككند ببولم بيلزي باندی بسبب ككري بود در كيم لا اله الا الله
 اما هيچ محارم الك در مير اول ببندك مجموع داملوق در در دجی بر
 آري هر ياد و بعضي مفسر كرا كاسيط ذر اول بلانلر بود هر بر بلانلر
 انگر ذر بگنر درت سلك دني و از هر بر دشتدن بر اعواز معي القردك
 بر سبب

الوُجُعُ بَرْدًاغٍ شَكِدُّ بِأَرِنِ قِيَامَتِ كَيْسَ بِرُجْهَ عَاصِيَاوُ أَنْلَعِنَا
 قَلَسِيدُ بَشِيحِي بِرَادِي مُلْكِيَانُدُّ بَعْضُ مَفْسِرِي الْأَكَاثِرِ أَذْرُكُلُ وَبَطْلُو
 كُو كَرْتِ دَشِيدُ بِأَرِنِ دَامُو كَبِيرَتِ وَأَدَاشِ أُولَسِيدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَتُؤَدُّهَا
 النَّاسُ وَالْحَيَاةُ النَّجِيحِي بِرَادِي سَجِينِ دَرِ بَعْضِ مَفْسِرِي الْأَكَاثِرِ الثَّرِي
 دَرُكُلُ وَبَلَسِدُ رَاغِي أَنْدَه دَرِ بَعْضِ مَفْسِرِي الْأَكَاثِرِ بَلَسِدُ رَاغِي أَنْدَه
 صَوْلُ الْبَغِي بَلَسِدُ رَاغِي وَصَوْلُ الْبَلَسِدِ سَاغِ أَيَاغِ بَلَسِدُ رَاغِي أَنْدَه دَرِ
 وَكَنْدُ وَجُفُوبِ بِنْدَه كَلِمَةُ مَا شَيْطَانُكُ وَفِي مَفْسِرِي الْأَكَاثِرِ وَبَرِ
 أَلْ كَنْدُ وَجُفُوبِ بُونَدَه كَلِمَةُ بَلَسِيدِي مَجْمُوعِ خَلَايِقِي أَرْدُ وَبَلَسِيدُ
 خِيَارِ بِيدِي وَأُولُكُ دَرِ نَسَخِ الْحَجْرِ الصَّخْرَةِ دَرِ كَلِمَةِ سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي
 دَائِمِيَا طَوَافِ فَلَمَسِ أَنْدَه أَثَرُ وَدَمُودُ وَتَعْنِي بَقَارُ وَجُفُوبِ أَرْدُ كَلِمَةُ كَوْنِ
 دَخِي هُوَ أَوْلُكُ دَاشِ سَخْلُدُ وَأَوْلُكُ دَاشِ قَبْرُ قَبْرُ قَبْرُ كَلِمَةُ كَوْنِ أَنْدَه أَجَلُ
 لَيْسَهُ خَرِ سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي بَدِي قَاتِ بِرِي بِأَرِنِ دَرِ غَزْدِنِ صَدْرِهِ
 زُفْرِشْتَه بِأَرِنِ بَرِي كَلِمَةُ بَرِي أَرَسِنَه أَلْدِي شَوَيْكَه دَرِ دِي أَنْوَكِ أَدِي
 ضِيَايِلُ دَرِ تَشْكِ تَعَالَى بِرِيدِي إِجْمَاعُكُ بِرِ كَوْنِ كَرْدِي كَرِ أَوْلُ
 شَتْنُكُ أَيَاغِ النَّهْ قَدِيرُكُ أَيَاغِنِ أَوْلُ كَوْنِ بَدِي شَوَيْكَه دَرِ دِي أَوْلُ

6

10

25

نسخه

ΚΟΤΟΡΑΝΗΣ

اولغ يديك يالغ اولغ
 گتر ديك اولغ اولغ
 اتوزيك يلقبولد
 بيتري وار هر
 طواق اولدي خوجا
 قسوعا لم دگولون
 صندوك بر قور
 دگور بار قسور
 گلسيدي امو قور
 قوسين گل قيدي
 دگور نه ازن نه اسل
 واريت يانده سغلسيدي
 اولغ كيز ايچين بر الي
 اگانون ديار نون اولغ

ΚΟΤΟΡΑΝΗΣ

کلی

اَرْقَانِ دُكْرَدَنْ جِغَرْدِي اَوْلَا كُوْرَا يَا غِنِي اَوْلَا بِالْتَوْرُقَانَا بَصْدِي اَنْدَنْ
 اَوْلَا بِالْتَوْرُقَانَا كَلْدِي بِشِيْنِ فَيْرُغْنَه اَوْرَدِي خَلَقَه اَوْلَدِي حَقْدَنْ جَوَاب
 كَلْدِي يَا بِالْتَوْرُقَانَا رِدْت دِيُوَانْدَنْ بِالْتَوْرُقَانَا رَدْتَدِي حِكَايَتِ اِحْنَه
 كَلْمَشْدَر كُوْرُوْنِ مَوْسِي بِيغَامِر عَلَي السَّلَام مَنَاجَاتِ قَلُوْر كُوْرُوْنِ خَرْتَدِي
 اَبْتَدِي اَلْحِي بِيْرِي كُوْرُوْنِ بِالْبَلِيغِ بَكَا كُوْ سْتَرْدِي حَقْدَنْ فَوْمَانِ كَلْدِي
 يَا مَوْسِي دُكْرَقَانِيَه وَارْدِيُو تَابِعُوْم قُدْرَتِي كُوْرُوْنِ دِيُوَانْدَنْ 6
 مَوْسِي بِيغَامِر عَلَي السَّلَام دُكْرَقَانِيَه وَارْدِيُو كُوْرُوْنِ بِرِ بِالْتَوْرُقَانَا كُوْرُوْنِ
 بَا شِيْنِ جِغَرْمَش وَبَرِيْنِ كُوْرُوْنِ كَا دُكْرَمَش هُنَزِ الْاَنْ اَكَلَنْ دُكْرِيُوْنِ جِغَرْمَش اَبْتَدِي
 اَبْتَدِي اَلْحِي بِيْدِي وَمَوْكَلِي بِيْرِي كُوْرُوْنِ بِالْتَوْرُقَانَا بُوْمُدُ دِي شَلُوْ سَاعَتِ
 جَبْرَائِيْلُ اَمِيْنُ اَزْ خَضِرَتِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ دَنْ كَلْدِي اَبْتَدِي يَا مَوْسِي اَوْلَا بِيْرِي 10
 كُوْرُوْنِ بِالْوَشْكِيْنَه بِيْدِي كُوْرُوْنِ بِيْسِي بِيْرَهْمَرْت بِيْدُوْجَه بِنُوْكَ بِيْجِي
 بِيْدِي بِكْ بِالْتَوْرُقَانَا اَنْدَنْ قُوْرِي دُوْبِيْرِي جَبْرَائِيْلُ كُوْرُوْنِ جَمَلَه اَعَالَمِ خَاوَرِي
 رِزْقَانْدَنْ بِيْر كُوْرُوْنِ هِيْج طَارِيْزُوْم خَرِيْسَنْدَنْ لَسْنَه اَكْسِيْلَزِ نِيْا كِيْم
 اَبْتَدِي قَوْلَه تَعَالِي وَبَلَدَه خَرَائِيْرِي اَلْحِي اَبْتَدِي اَلْحِي اَنْدَنْ اَوْلَا بِيْر كُوْرُوْنِ
 اَلْوَرُجِي اَدِي وَنُصُوْنِ كُوْرُوْنِ اَدِي كُوْرُوْنِ اَدِي خُوْتَعَالِي اَوْلَا بِالْتَوْرُقَانَا اَبْتَدِي
 چيغَرْدِي

آنکه این کلای کوزالینده و زلله دی کوزنه هینت اشتدی اول کوز
 دخی اولقدد الوغیکه ضعیف ایزدن فرقدیک کوزندن یاتدی کوز
 بک یدی بقمردوری قیامتته دگین مقمر مطیع اولدی بزوق هیچ دیریز
 زهی سلطان کم اولد زیدی قات گو کوزی غلبه بکندی دیرسون
 و مجموعی کوزنه بیزدی کتورد بکسون دیو و اول کوز اولقدد
 6 الوغیکه بر ایزدن فرقدد نک اما اول کوز کیم اولد الوغیکه
 بر ایزدن فرقدی سن بو قدد ضعیف وجود بر کاناوک خبی الوجکدن
 قمر سن و بیک کب هینت بر اشدون عمرت الما سن و قضا
 اول شکریدن کیم یوزیک سنوک خبی قضا الما سنوک کیم ایدد قوله نک
 10 و هو اما هر قور و عباد مسکه اکر سنوک کیم جبار عالم بیری نیله
 بکندی تبصل غلبه بکندی بکندی بتا کیم ایدد قوله نکالی و الجبار
 اولنا ک اما اول وقتکم حق سبحانه و تعالی بیدی قات بیری یاتدی بارتدی
 وقتن صوفین نداد بکوردی نندن فرستلر ایدد الوغیکه بوی بیزدن آدم
 بیا دیناسک حجه دولته دد بایر کیم بیزد بیزد بیزد بیزد بیزد بیزد
 و نظر شانه بکرا که امر ایلی انکار بیری بکندی کال دی حبر ای کادی

بر بیان دوتسه بر بیان از غزادی و بر بیان دتسه بر بیان از غزادی کردی
 عاجز و و مانند قلبی بتدی الهی بویری کند مکاتب طاقه بنمزدی
 حقدن خطاب کدی سن کند و مقام کاوارد بون بری بر گدم ددی
 برداع یاز تدی پیش بر جندن انوک یکسکلی پیش بوز یالتو بولد و الوی
 بدی بود نیجه در انو کله دنیای فشد قودی آدی فافد انو لیچون قاف
 6 در لکم بوگوک سئل لخی انندن در انندن صخره حق تعالی تک بک داغ
 یاز تدی دآشدن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی دمر دن بویره
 دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی لتوندن بویره دقدی و سیک بیک داغ
 یاز تدی گمشدن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی بر جندن بویره
 10 دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی فالیدن بویره دقدی و سیک بیک داغ
 یاز تدی تو جندن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی بقر دن بویره دقدی
 و سیک بیک داغ یاز تدی تیر اقدن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی
 اشودن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی لچوردن بویره دقدی
 و سیک بیک داغ یاز تدی قور شوندن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی
 قومدن بویره دقدی و سیک بیک داغ یاز تدی قیر دن بویره دقدی و سیک بیک
 داغ یاز تدی

بویوه دقدی بجا دغلر وک باشی بریندن گرتور اما اچی قازق لب بره
بجشدن تا کیم ایلدن قول تعالی و اچمال اولنادا اندن خوشبختانه و تعالی

خبر ایله ببردنی انکل گرتکل بر کتیش مرددی خیر اول کولدن فاعلدی
دشدی بره بر نوز دیرشدک کتیشدی ددی امانا و صدق کانی کور

بر کتیش مرددی ایتدی ایلله سیدی و اولدی و دغلری بکرتیش اوردک
بجا دغلر نجلوئشنه و ازمی ددی ایتدی دمور یار ایتدی کیم دمور برک

دغلری قرار ایتدی ایلله و موکای دمور نجلوئشنه و ازمی ایتدی و د یار ایتدی
اورد بکرتیش مرددی ایتدی ایلله اوردن نجلوئشنه و ازمی ایتدی

یار ایتدی کور صوبه اولدی سیدر ایتدی ایلله دمور نجلوئشنه و ازمی ایتدی
بیل یار ایتدی ایتدی دغلر و ایتدی ایلله ایتدی ایلله ایتدی ایتدی

ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی
نجلوئشنه یار ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی

ایتدی ایلله ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی
نجلوئشنه و ازمی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی

بیر سحر کور باقیلن سز ادر بنا کیم ایتدی قول تعالی ایلله ایتدی ایتدی ایتدی
ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی ایتدی

ویری دانسته بر کندی دایمی بخیر اله بر کندی و بویری که زمین بر کنک
 نیز آفرود و بر کنک بک نبل اوستندن صولاً آفرود و دیگر کرد زنه بوی بر آفر
 و نه خود دیگر بر صوی بنور دجی عیای بیرون خون بجایه و تعالی معرفت
 معصیت آراستد که زدی معرفت معصیته قرشور و نه خود معصیت
 معرفت قرشور بر ایمان قره اولر کن کلایک معصیت دیدن زمین
 نوردهیم معصیت کیندر مؤمنه خرد گنبدن فریلون سنا ایم ایدین
 و تعالی از هم اود اچنه بکلام اود برودک بقین گیندی از هم سلاست
 قرلیدی و هم نیامت کونین طایبیری اللیس کیکه بصلیا لاد کمال اللی اوف
 اود اللیس بیکرین کیندر مؤمنلر ضرر گنبدن قره ایمان بک سلاست
 قرکه آتدن دجی الحیب خوجانه و سالی اصحاب الکرم فیما سندن
 شکرایی بجه نیل معان اچنه اللدی بقودن او یاررگی که و اودی
 چکب آیدرای مؤمنلر اومک سری دجی اچکین کورن کور کور وقت
 منکیر نایردن صقلیم و عدا بندن قریم و فیما منه کلین سری اچن
 قل و فیما منه سری صقلیم بک اویرم اچماق و دنیا کورم بکم آتدن
 قوله تعالی و لکن یصن فی سیر انما اصحاب الکرم اولر ما کنت

6

10

آنکه بگویم باطل اشئ قد یلک حقدین یکا قید لرجب بیدر یا قلم
سن دخی شیطان اشئ فقل بیدن یکا قیما ناین سنی ک جهانه راحت
قلم نتا کیم آیدز قوله تعالی ففر و الی الله لطیفه امایدی در لوساغش
الله حضرتن منزلت وارد ر ایر ق ساغشوک یقند نتا کیم گوک بیدی
بیریدی در حاجیلر طواف بیدی در الحمد آیت بیدی در مصحف
بیدی در قران بیدی در قرأت بیدی در قرأت استاذ بیدی ازون صلوة
بیدی در هفت کتلی بیدی در و معطر د کیز لری بیدی در الودع لری
وادم نلری بیدی در حق سبحانه و تعالی بری برکتدی بقلمسون دیو
وهم ادم اعضا لرن دخی برکندی بررندن این لمسون دیو الی ایغی کنده
وهمان السون دیو نتا کیم نبی اللب برکه برکتدی لک سوک برکه
برکتدی سوک برکه برکتدی برکتدی برکتدی برکتدی برکتدی برکتدی
اغ برکه برکتدی یغی ذراک برکه برکتدی در لکی جان برکه برکتدی ادم آنکه
حاصله کلدی وهم مؤمنوک گوکلن معرفت برکه برکتدی معرفت تو حید
برکه برکتدی توحید اخلص برکه برکتدی اخلص عقلم برکه برکتدی
حجت رسالات برکه برکتدی حجت رسالات معجزات برکه برکتدی معجزات

6

40

تمام برکتدی

کتاب و مجموعی ایمان بزرگندى نمايتم ايند قوله تعالى ثبت لله
الدين ممنوا بالقول الثابت اما محمد عليك السلام ابو بكر صديق بركه

مقار اجنه عنكوت بركه بركندى وهم مرود جرسيله سوري
سكك ازندى وهم بركى كوك دغلى دگر كوى كوزى الحج اير بركه

بركندى عني لك ددا بركه اركك راده سبب اولدى كوكى
موسى بركه دوش كندوسى زيناك ايند قوله تعالى يسك الشما

واارض فض اصفه الشمس القمر وابت قلع عاين
اوغلندن رضى الله عنه جلبايد رحله عظم شانه كسركون

بوربك شمرك برك الوستك در امانك اولوح اونك بود بركه
ودرد بركى كوكك دغرى كون الوستك اون بركه كنه جماله

از بركه امانى الوستك اون كسوك بار بركه دار ولىكن قادرى
عالم بركه بركى بار بركه كس اولك دوز بركى بركه خلق و بركه بركه

اولك بركه بركى بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه
قوتكوت دوزدان بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه

اللى بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه
سوري بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه بركه

آدی شمایلدن وانوک لولعی ولقد در کبر اگر اول فرشته برگشت
 قفسا کئی و فکسینی و مجموع فرشتگاری بر آورد نه سقایدی اول کتابدانه
 نحو وجه کلبایدی وینه حق تعالی کندن استون بر دگر یار نشنق اردن
 ویتمشنک فرشته مومکال قلمشند مردم اول قار برله لئوک یوزن صور
 اگر بر ساعت ر میا لرادی بدی قات تگوت ویدی قات بری استندن
 کیندریدی نتایم ایدن ان الله تعالی و کل بالشمس سبعون الف ملک
 یومونهم بالتبع فلو لا ذلك لاحرقه اما ای برله کن نوری اول بر دگر
 بیوزدی جبرائیل قنیدله آوردی یوک نورالهدی وای اورتسندی قوج
 جبرائیل قندی نشاند شمدی ای کنش نورنک پیش الوده بر الوسندن
 انو کچون کیم ادم اغلنکری پیل ساغش وای ساغش بلسونرد یونتا کیم
 ایدر قوله تعالی فحقنا انما جعلنا آیه النهار و لیلنا
 کله العینین لیساب نکتد بلکل کیم کون اینه دلیل
 وختانیت وازوهم اشارت وازوهم منفعت وازوهم وختانیت دلیل
 ولد کیم بر جرگی عمورت اورتسندن درینمز وهر کسی بر امد و غندن اورد
 ی کن دغار وقت ساعت یکنز یاز قیش الیز و هم قیش یاز الیز نوبت له دغار
 مراغوب

6

10

بِنِ مَعْلُومٍ اَوْلَادِكُمْ اَوَّلُ بَرِّ رَحْمَتِ قَوْمَانِ بَرِّزَنْتَهُ بِنُورِ سَهْدِ دَوْرِي قِيَامَتِهِ
 دَكْنِ اَكْرَبِي مَشْرُكِي اَتَيْتُكَ مَسِيْدِي يَعْنِي اِنَّ اللّٰهَ التَّالِيَةَ اَلَا تَدْرِي
 بَلُوْنِ قَرُوْدَه دَر مِيَايِي رُوْزِ كَارِ بَرِيْدَنْ سَاوْتِيَايِي نَدَنْ بِلَاوْكَ اَشْتِه
 حِلَافِ دَسْتِيَايِي نَتَايِيْمِ اَيْدِي قَوْلِ تَعَالِي كُوْكَانِ مِيَهِنَا اَللّٰهُ اِلَّا اللّٰهُ
 لَفَسَدْنَا وَتَعَالِي عَمَّا يَشْرِكُوْنَ لَطِيْفَه دَر تَشْتِه بِلُوْكَرِ نُوْجِهَانِه اَيْدِي
 6 وَهَمَّكَ زَعَايِيكَ رَحْمَتِي بِلُوْكَرِ نُوْجِهَانِه اِرِيْتَرِدُوْنَ طَلَبِي نُوْجِهَانِه اِرِي
 بِيْرِنَتَايِيْمِ اَيْدِي قَوْلِ تَعَالِي وَسَمِعْتُ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً لَطِيْفَه كُنْتُ نُوْرِيَه قُوْجِهَانِه
 بَحْتُوْرِي اَمَّا كُنْتُ نُوْرِيَه كُنْتُ نُوْرِيَه بَلُوْرِي اَيْدِي رُوْزِ كِيْمِ جِيَارِ عَالَمِ مَعْرِفَتِ نُوْرِيَه
 كُوْكَرِي بَحْتُوْرِي اَمَّا اَوَّلِ كُوْرِي كُوْرِي دَر اَكْحَابِكِ رَحْمَتِي بَلُوْرِي وَهَمَّ
 15 عَلَانِيَتِي مَشْرُكِي اَدُوْنِ اِرَايِيْدِي اَمَّا كُوْرِي نُوْرِيَه سِي قَبْلِيُوْبِ دَر رِنَتَايِيْمِ
 اَيْدِي قَوْلِ تَعَالِي اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ اَمَّا نَتَايِيْمِ كُنْتُ نُوْرِيَه اِيُوْدِي اِيُوْدِي
 بِيَارِ وَهَمَّ طَبْعِي رِيُوْرِي اِيُوْدِي اِيُوْدِي نِيَاوَرْدِي نِيَاوَرْدِي نِيَاوَرْدِي
 كُوْكَرِي اَيْدِي قَوْلِ تَعَالِي اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ اَمَّا نَتَايِيْمِ كُنْتُ نُوْرِيَه اِيُوْدِي اِيُوْدِي
 حَلْفِي رِيُوْرِي وَجِيَارِ رُوْزِ اَنْدِي بَرِ اِيُوْرِي اِيُوْرِي اِيُوْرِي اِيُوْرِي
 اَكْسِرِي كَسِي اَمَّا اَنْ عَادِي اَوْلَادِيْمِ مَرْتَبِي دَخَاوَرِ اَكْسِرِي دَخَاوَرِ

قَمُوعًا خَرَابًا لَا يَدِي وَهُوَ جَبَّارٌ عَالِمٌ قَوْلُ لِرَبِّهِ هَرُّ كُونَ فَضْلًا لِبِرِّ عَمَائِي
 بِرُّ كُونَ قَلَمِ سِيدِي دِكَلْ عَالِمٌ خَرَابَهُ وَرَا يَدِي مَا نَتَا لَيْمُ كُنْكَ بِرُّ دُورِ كَارِي
 وَارِ قَمُوعًا خَرَابًا وَرُكْرِي عَا جِرُودَ رَمَانَهُ قَلَا يَدِي هَمَّ جَلَا لُوكْ دَخِي أُوْكَ
 كِبِ رُوزِ كَارِي وَارِ دُرْ خَلَا يَفْكَرُ أَوْلُ كُونَ جِنْدَهُ عَا جِرُودَ رَمَانَهُ قَلَا يَدِي
 نَتَا لَيْمُ أَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنِّي لَمَكْرُومٌ كَرِيمٌ
 قَمُوعًا أَوْ دَهْرًا جِرَانِي بَابُ دُرْ رَا يَدِي وَكُوكْ يُوْزِي دُلُوْ أَلْدُرُ مَا كُونَ
 دَخِي هَمُوشِ كَرِيمُ أَوْلَمِشِ رُكُونَ مَن دَخِي كَرِيمِي مَن لَطِيفُهُ أُنْدَكْ دَخِي
 بُولُجِ مَلِكِ تَعَالَى إِلِكُوكُجِ أَيْلَمَشِدُرُ بَرَا عِ كُوكُجِ بَرِي أَتِ كُوكُجِ قَلَدِشِ
 أُنْدَكْ طَعَامُ يَدِرَاتِ كُوكُجِ فَرَسَقِدُورَا كَامَعَن دُرُورُ هَمُوشِ بَرِي شَهْ بَشِيرُ
 حَلْ لَيْرَا دَمُ أَعْضَا لِرَبِّهِ سِخْرُورَا مَا أَلِجِ كُوكُجِ يَمِشِ آغَا جِدُّ قَمُوعُ لِرُ كُوكُجِ
 صَوِي يُقَارُودُنْ قُيُورَا وَوَدُنْ أَسْخَا لِنِندُنْ أُوْرُورَا مَا مَلِكِ سَبْحَانَ
 يَمِشِ آغَا جِنْدَهُ صَوِي أَسْخَا دُنْ سِخْرُورَا وَكُوشِ أُوْدُنْ يُقَارُودُنْ أُوْرُ
 يَارِ كُنْدَهُ دُورُ دُوكُودُرُ وَبُورَا رِدُرُورُ هَمُوشِ أَدَمُ تَنِ دُرُودُورُ صُخْرُورُ
 وَهَمُوشِ بَرِي قُرْدُرُورُ هَمُوشِ قُرُوعِي قَرُهُ أُوْرُورُ أَدْرَا لَلَّهِ تَعَالَى بُوْعُ وَارِ قَلُورُ
 وَارِي بُوْقُ قَلُورَا أُوْرُورُ كُنْدُنْ قُرُهُ قَلِنْ جِقْرُورُ وَوَرُوقُ سَقَالِي آغَا بِيَارُ وَكُوشِي

6

10

بِرُّ دُورِ كَارِي

- 1 وكي يحول قلوبكم ويكني بخلق قلوبكم ولم يبدئ بخلقكم
- 2 يخلق قلوبنا كبراً أي بقوله تعالى يفعل الله ما يشاء لطيفه أمان نوري
- 3 معرفت كبدتكم از هم اسلور ورنجه بذكر كوكب سيزو لوزان
- 4 ناكاه كن برجه ارد اولقدر نور اولوز كبر اول يلدوز غنى الوز هم مندر
- 5 بركسي كناه اشك يوزون ناكاه توه برجه ارش توه قلوب اولوحى
- 6 تنگري رخ مندن غنى الوز ناكاه ايذ قوله تعالى في سورة في الله ان يبد
- 7 بشرخ صدق الازم اما حجب برجه قللن فضل له برخاز نتا كبر ايد
- 8 قوله تعالى فان عبادي الذين اسرفوا على انفسهم لا ينظرون حتى يلقوا
- 9 نكته تاليم فرشتگري قاز بر يوز را ارد كر اشى آدم كا اولوز
- 10 ديوروم معرفت صوقلري معصيت ايستنه دقمسايدى فصيت استي
- 11 عاصيلر بن كيند ريدي مسياه كن دلدوغندك جوب اولدركه
- 12 ملك سبحان اولون كراشمسايله بيرلن اول تيدوغ فكيله اول
- 13 فكيله اول نيردكي دايه دلدوز كركنك نور اسللك اندك در خلقا
- 14 خبرت كرسون ديوروم اهلز به توبه قلسون اما لن عادتى اولدركه اولك
- 15 بوج سيزو اول كمال نور جودا سلطان اسد سيزو

مِنْزَانِ عَقْرَبِ قَوْسِ جَدَى دَلُو حَوْتِ نُورِ جَلِي قَائِنِ

بَزِيلِكِ كَرَزِ وَهَمِّ مُؤْمِنِكِ كَوَكَلِي اَوْنِكِ دَرِ حَزْدِ لَوْلِ دَهْنَا وَتِينَا

وَشَرَحِ الْقَلْبِ وَانْظُرِ الْقَلْبِ وَالطَّهَابِتِ وَالْمَنْفِ

وَالْحَوْفِ وَرِجَا الْقَبُولِ اعْتِقَادِ نَبَاكِيمِ كُنْ بَوَاوْنِكِ بَرِحِي

كُزْدِ عَرْضِ خَرْدِيَانِ كُزْدِ دِيرِ جَوْنِ كُزْدِ اَبْرِقِ كُزْمِيَهْ وَهَمِّ اَيْمَانِ دَجِي

6 سُلْطَانِ دَرِ بَوَاكِ بَرِحِ بَرَايِيَهْ كُزْدِ تَوْبِهْ نَدَامَتِ خَوْفِ رِجَا

سَكُونِتِ حَلْمِ وَدَعِ رَغْبَتِ تَوَكَّلِ رِضَا سَخَاوَتِ

حَيَا نَبَاكِيمِ اَوَّلِ حَمَلِ رُجْبِهْ دُشْرَانْدَنِ غَيْرِي رُجْلِنِ سَرِ قَلْبِ وَرُجْنِ

بِيَمَكِ رُجْبِهْ دُشْكِ اَوْجِ كُنْ كَزَلِ نَوْرِ قِيَمِ كَرِ حَقِيقَا خَلْقِ بَرِيَهْ

كُزْدِ رَسُوْلِ شَرَاهَا اَلُوْنِ هَرِ كُوْنِ دُعْمَاغِنِ بِيْنِ كُزْمِكِهْ مَكْنِ هِيْمِ كُزْمِهْ

بِرِيَهْ كُزْمِ مَرْتَقِيْنِ مَشَقَّتِ بَرُجْبِهْ دُشْكِ خَلْقْدَنِ اَلِ سَلُوْرِ دُنْيَا دَنِ

شَفَقْتِنِ كُتُوْرِ وَيُوْرِنِ خَلْقْدَنِ دَنْدَرِ لَاجِرْمِ هَرِ قَبْحِ وَبَرِ رَسِهْ

فَرِشْتَلَرِي بَرِيَهْ كُزْمِ رَاوْشِنِ شَرِي وَوَسْتِي كُزْدِ بُوْرِ

دِيْنِ اَلُوْرِي رُوَايَتِ قَلْبِ كَرِ خَوْتِ غَايِي كُزْدِ دُوْعُسْتِنِ اَلِ خَرِيْنِهْ يَارِ مَشْرِ بَرِي

اَبْدِكَلِقِ بَرِيَهْ قَا كُوْلُقِ وَهَمِّ كُنْ بِنُوْسِنِ اَلِ خَرِيْنِهْ دَجِي يَارِ مَشْرِ بَرِيَهْ اَكُوْلُقِ

دِكْلُ وَاذُ الْبِ دَامِيَا قَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَاذُ الْبِحَارِ حُرْتُ
 وَبُوجَانُ نَزْمُ خَلْقًا نَلْرَه بُو قَدْ زَوَقْتَهُ كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى
 نِتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى قُلْ يَتُوبُ عَلَيْكُمْ مَالُ الْمَوْتِ الَّذِي رَبِحْتُمْ بِهٖ وَمَالُ الْمَوْتِ
 عَوَا نَلْرِي كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى تَوَقَّتْ
 رَسُلَانَهُمْ كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 6 اَيْحِيْنَ دَا رَسِيْدُ نِتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 وَبُو اَيْدُ كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 وَمِنْ وَرَايْتُمْ بَرِيْحُ وَهَمْ مَنَّا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى اذْ فَرَعُوْا اِلَّا رُوْتًا اَوَّلًا نَا رَكُ بِنَا نَ كُوْدَهٗ يُوْرُوْا اَيْحِيْنَ
 10 بِحُرِيْسِيْدُ نِتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 بُوْرِيْ صُرْسِيْ دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 فَا كُوْلُوْا اَيْدُ كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 اَمَّا اَوَّلُ وَفِيْكُمْ كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا
 وَكُوْلُوْا اَيْحِيْنَ وَارِيْدِيْ اَيْحِيْنَ قَبُوْ وَرِيْدِيْ فَا كُوْلُوْا اَيْحِيْنَ
 فَيُدْرِكُوْنَ وَرُوْتًا كَلْبِي دُرْتَا كِيم اَيْدُ قَوْلُهُ تَعَالَى وَالتَّغَابُتُ سَاوُ بِالْمُنَا

بربان ايدكلو واردی ز حی الی دینایه قبووردی ایدکلو خسته
 قیدکن تختوس اندن درامدی عاقل سوزا چنک بر حکمت و از کفلا
 کن تختوس حکم ایدکلفند اما مودن چیشند رانوی چون رخدر
 امکدر را خلی گوید و هم دون فراگولخ ایماقدن چیشند رانوی چون
 را خلی خودد و ز حمت گوید که کنده اندن حی بر العجب
 خوشیانه و تعالی فراگولخ ایماقدن قومدی جقردی انوی چون که فراگولخ
 گزیدن در ایماق چنک از ماق بوق نتا کیم ایماق نور اغاجی نور طعمای
 نور شرابی نور سفراقی نور علمانی نور ولدانی نور خوری نور
 تختاری نور نتا کیم ایدر قوله تعالی نور علی نور و هم تنکری مؤمنانک
 گویند عنایت نورن برقدی نگر فراگولخ و اینه جقردی کافر کر
 گویند برقدی کافر کولی فراگولخ دلدی هیچ ایدک اولن نتا کیم
 بذر قوله تعالی *فَمَنْ يَعْلَم مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ* اما مؤمنانک گویند
 معرفت نورن برقدی اما هیچ فرخو اولن نتا کیم کندس نور معرفت
 نور گزی نوریری نور سزی نور خلق نور نمازی نور طاعتی نور اروچی
 نور عشری نور دینی نتا کیم ایدر قوله تعالی *نور علی نور*

6

10

عَنْ خَلْقِ الْعَرْشِ وَصِفَاتِهَا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ وَعَنْ وَهْبِ بْنِ مَيْمَنَةَ
 رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا يَوْمَ سِتِّهِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
 كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى إِنَّا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ جَاءَ
 وَتَعَالَى يَوْمَ تَكْرِيكَ عَالَمِي وَكَلِمَاتُ الْكُونَ بِأَرْبَعِيْنَ يَكْتَسِبُهَا
 كَوْنٌ يَدِي قَاتِ كَوْنٌ وَيَدِي قَاتِ بِي يَارْتَدِي دُونَ شَبَهِ كَوْنِ أَيُّ كَثْرَتِي يَارْتَدِي
 وَيَلْدُنْكَ وَمَنْزِلَتُنْكَ يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ دُونَ أَيُّ قَاتِ وَجَاءَ
 يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ صَوْرَةٍ وَدَلِيلُ يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ أَيُّ قَاتِ
 وَدَامَ يَارْتَدِي دُونَ وَدَشَانِ بِسِتِّهِ كَوْنٌ يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ أَيُّ قَاتِ
 كَوْنٌ أَدَمٌ بِسِتِّهِ كَوْنٌ يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ أَرَادَهُ مَهْمَلٌ قَاتِي تَدِي كَثْرَتِي
 10 يَارْتَدِي كَوْنٌ يَارْتَدِي وَهُمْ عَشْرَتِي كَوْنٌ لَوْحٌ فَلَمَّا أَوَّلَ كَوْنٌ يَارْتَدِي
 فَيُنْزَلُ تَعَالَى لَدِي عَشْرَتِي يَارْتَدِي كَوْنٌ يَارْتَدِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ أَيُّ قَاتِ
 تَلْقُدُمُ الدِّي كَرَمِي بِسِتِّهِ كَوْنٌ يَارْتَدِي كَوْنٌ أَيُّ قَاتِ
 قَلَمًا يَلْدِي وَهَرِي قَلَمًا أَرَادَهُ أَوْجُ يَارْتَدِي وَدَخِي قَاتِ يَلْدِي
 نَوْجُ يَلْدِي وَهَرِي نَوْجُ أَرَادَهُ أَوْجُ يَارْتَدِي وَدَخِي قَاتِ يَلْدِي
 وَهَرِي نَوْجُ أَرَادَهُ أَوْجُ يَارْتَدِي وَدَخِي قَاتِ يَلْدِي وَهَرِي نَوْجُ

اوج يوز بىك و دخى قسان بىك تخت بلردى و هر بر تخت اوزره اوج
 يوز بىك و دخى قسان بىك كنگره بلردى و هر بر كنگره بىك
 اولغى بىك قات كوچا و بىك قات مير جادر و عرش بىك اولغى اكاگره قيا
 ايله تنك ريدين ارتق كسه بلر قوس نوردن در ا ما عرش اولقد
 اولغى كه سكر اياغى و ان تاليم ايدن قوله تعالى فوه يومئذ
 ثمانية يومئذ تعرضون و هر اياغندن اياغنه بزرگ قوشد و رى
 قيامته دكين اوج ايدى ارميادى عاجز قلايدى عرشك استون
 كيكلكلى دخى اولقد در زليم بىك قات كوچ و بىك قات بىرى مجرى
 داغرى اجماع دموي كن عرشك اوستنه بر فكر اكاگر رادى كتر نام
 بودنيا اچنه بردانه خود دشمن كچه اولايدى اما مهاجر ايدر كر
 اخبار اچنه كمشد رگم بركون ميكايل حقدن دستور دلاى عرشك
 كيرد يو دستور اولدى ميكايل بىك سئل اچدى و دكمه بر قانن
 يمس اچد و غنجه بنش بوريلو بول الوردى هنر بر ساقندن بر ساقنه
 ارمدى عاجز و مانند قلاى تنك تعالى فونجه اكا بىك قوت و رى
 اندن ميكايل دخى اچدى هنر بر بلو سنه عرشدن كرمكلى ايدى اچى نفلد
 كى ايدى

6

10

حَقْدَن جَوَابِ كَلِمَةٍ هُنُوذِ بَرَا زَا كَنْدَن بَرَا زَا كَنْدَن اَرْمَدَك دَرِي
 بُو خَيْر مَعْقُولِد رَابُو هِير مَرُو دَن رَضِي اللهُ غَنَّهُ رَوَايَتِ قَلُو زَعَا لَر فَرِي
 بَر كُوكِ بَدِي كَسَدَن صَلَّ اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ حَلَّةُ الْعَرَبِيْنَ فَرَسْتَلُو دَن
 بَر فَرَسْتَه اَكَا خَرَقَايَلِ زَلَر حَقْدَن مَرَا نِ دَلَايَ عَرَبِيْنَ كَرَسْتَر دِيُو جَوَابِ
 كَلَامِي كَر مِيَا بِي دَرِي خَرَقَايَلِ بَدِي بَاوَبِ مَرَسْتَر مَرُو زَكَا لَدَن مَرَسْتَر
 قَلِي خَرَقَايَلِ دَرِي اَوَّلِ فَرَسْتَنُوكِ الْوَلِي بُو دِي كَايَلِ بَارِي دَن اَوَّلِ اَوْنِ كَر
 6
 قَنَادِي وَا رِدِي وُد كَمَه مَرُو قَنَادَن يَسْتَا جِدُو عَجَبَه بِيَكِ الْوَلِي
 7
 اَو رِدِي مَرَسْتَر بِيَكِ الْوَلِي هُنُو زِيَا لَكُو دَن بَرَا زَا كَنْدَن اَرْمَدَك دَرِي حَقْدَن
 يَارِي خَلِي خَرَقَايَلِ فَرَسْتَه اَوْنِ قَوْتِ فَرِي بِيَكِ اَلِ جَلِي جَرِي هُنُو
 8
 عَرَزَدَن مَرِي بَلُو سَنَه كَر مَرِي عَا جَر اَوَّلِي اَسْتَدِي اَلِي عَرَبِي بُو دَر كَر
 9
 عَجَلَدَن مَرِي بَلُو سَنَه كَر مَرِي دَرِي جَبَار اَلُو اَسْتَدِي اَلِي خَرَقَايَلِ رَايَتِ
 10
 يَصْفَه السَّاقِ الْعَرَبِيَّ اِنْ اَرَادَنِي مَا رَايْتَه يَعْنِي اَنْدَرِيَا خَرَقَايَلِ اَلِي خَيْرِ
 11
 عَرَسَن اَقْبُو كِ يُو رَسِي كَر دَكِ اَلِي خَيْرِ مَرُو فَصَلَّمْ اَللهُ كَر دَكِ وَا لُو بِيَكِي
 12
 مَر دَكِ اَدَن اَوَّلِ فَرَسْتَه اَوْنِ دَرِي لَو عَه وَنَدِي اَلِي اَسْتَدِي اَلِي خَيْرِ
 13
 يَسْتَر اَدَن يَلِب اَيُّ دَرَجَلِ كَالِه وَعَطَّرْتَهُ وَكَبَّرْتَهُ

أَنَا الْعَظِيمُ قَوْكَ الْعَظِيمِ وَلَيْسَ قَوْكَ شَيْءٌ يَعْنِي تَوْنُ الْوَهْمِ وَالْأَزْو

هَج بَدَنُ الْوَلَسِهُ يَوْكَسِ حَقِيقَتِ اَوْلِدِكُمْ تَكْرِ عَرْشِ اَزْوَه دَكَل

اَمَّا عَرْشِ اَسْتَدَه جُوَسَلِكُمْ وَاَزْدَرُ بَرْمَلِتْ وَاَزِكُمْ نَكْرِ سِنْدَه بَكْرَدَر

بَلَكْرَه مَشْهُرْ اَزْدَرُ نَكْرِ لَقِنْتِ قَلْمَشْدَرُ بَلَكْرَه تَتَاكِيمِ اَيْدَرُ قَوْلَه

اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِى الْكَافِرِيْنَ اَمَّا اَوْلُ حَرْقَابِلِ فَرِشْتَه كَرُكَنْدَه مَقَامِنَه كَلِي

حَرْقَابِلِي قَوْز قَوْسِنْدَك قَشَلَرِي قُرْدِي وَكَنْدَوَس قَوْشَوَس كَب

اَرْدِي مَقْدَارَه بَر سَرْجَه دَكَل وَقَلْدِي مَا اَوْلُ حَجَه مَحْمَدِ مَصْطَفِي

مَعْرَاجِ اَعْدِي يَدِي قَاتِ كُوَكَه اِنِ كُرْدِي كَرُ بِيْر اَنْكَبِ دَر رُجْبَرِ اَبَا

عَلِي السَّلَامِ اَحْوَالِنِ صُوْرَدِي سَرَكْدِي شَكْرِي بَدَنِ حَجْنِ بَلَدِي كُرُوَاوَكَه

مَقَامِنَه اَوْلُ كَلْبِيْنَ اَوْلَدِي تَمْدِي اَوْلُ فَرِشْتَه اَوْلَكَه كُوَكَه مُؤَدِّنِ اَلِك

اَيْلُرْ جَابِرِي فِي الْاَخْبَارِ عَنِ رَسُوْلِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِنَّ اللّٰهَ تَعَالٰى خَلَقَ

تَحْتِ الْعَرْشِ مِائَةَ اَلْفِ قَنْدِيلٍ مُّعَلَّقَةٌ بِالْعَرْشِ تَعْرِ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ

السَّبْعِ وَمَا فِيهَا وَالْجَنَّةِ وَالنَّارِ فِي قَنْدِيلٍ وَّاحِدٍ وَلَا يَعْلَمُ مَا فِي غَيْرِهَا

اِلَّا اللّٰهُ مَعْنَى اَوْلَدِكُمْ اَيْدَعَرْشِدَك اَشْخَا يُوْرِيْكُ قَنْدِيلِ اَصْلُوْرُ

اَمَّا يَدِي قَاتِ كُوَكَه وَيَدِي قَاتِ يِيْر بَر قَنْدِيلِ اِحْسَنَه دَر اَمَّا اَيْرُوْقَنْدِيلِ

2

5

9

10

ايشه

نه وارن شکریدن انقوسه بلمز نیاکیم آیدزوله تعالی ان الله لفتی
 اندن دخی بوالعجب مهاجر لراید زرضی الله عنه تفسیر ایند کلمه
 یدد امویقار ویری بر نه اصلود زیدیحج اموصح او آینه اصلود
 دانش گزه اصلود در کن بالغنا اصلود و بالذکر اصلود در کوز کوز
 اصلود در کوز قوشه اصلود در قوش اصلود در قاف داعی کوز اصلود
 کوز کوز بر نه اصلود زیدیحج کوز کوز اصلود ز کوز اصلود
 ایماقن بر نه اصلود ز کوزیحج ایماقن سفق المرفوع اصلود
 سفق المرفوع شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب بر نه
 اصلود ز شمشیریک حجاب اصلود ز عرش کوزی قدسه اصلود
 عرش شمشیریک حجاب اصلود ز العرش کوزی عرش اصلود ز شمشیریک حجاب
 آیدزوله تعالی العرش استوی اما جهود لراید ز شمشیریک حجاب
 برجهان بر ادون فارع افلاد و عندک صکر عرش اصلود ز شمشیریک حجاب
 در لر و هم شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب
 شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب
 بولایت دلیل در شمشیریک حجاب اصلود ز شمشیریک حجاب اصلود

كَرِيْمٌ دَكْنِ بَكْ دَخِي يُوْرِيْكَ بِرْدَ لِرَوَانِ اَيْلِكْ يَمِيْشِيْكَ بِرْدَه
 عَزْمَتِكْ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه عَطِيْمَتِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ فَرِيْشَتَه قَلْدِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ
 فَرِيْشَتَه نُوْرِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ فَرِيْشَتَه نَارِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه بَلِنْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ
 بِرْدَه طَلْمَانْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه اَلنُوْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه كُشِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ
 بِرْدَه دَمَرْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه بَقَرْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه قُوْرُسِدْنِ
 وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه دَاشِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه اِيْمَانْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه اِسْلَامِ
 وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه اِحْسَانْدِنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه لَطْفِدْنِ وَيَمِيْشِيْكَ بِرْدَه كَرْمِدْنِ
 هَرِيْرِدْنِ بِرْدَه بِشَرِيْوِيْ بِلَوِيْ بُوْلِدْنِ اَوَّلِيْرْدَه كَرْدِنِ اَسْتُوْنِ حَقِيْقَتِيْ وَيَمِيْشِيْكَ
 فَرِيْشَتَه وَدَكْمَه فَرِيْشَتُوْكَ اَلْوَلِيْغِيْ يَمِيْشِيْ بُوْدِيْ بِيْجَدْنِ اَسْتُوْنِ يَمِيْشِيْكَ
 فَرِيْشَتَه دَخِيْ يَارِيْمِيْشِيْ صَافِ دُشْبِ دُرْدَكْرُوْدَكْمَه بِرِصَافِ بَلَرُوْكَ يَمِيْشِيْ
 بُوْدِيْ بِيْجَدْنِ اَوَّلِ فَرِيْشَتَرُوْكَ زَهْرَه سِيْ بَقِيْدَرِكْمَه بَاشِنِ قَلْدِدْبِ عَرِشَتَه نَظَرِ
 قَلَالِكْ اَللَرْنِ قُوْشُرِيْ بَشَلَرْنِ اَشْغَابِرِ عَوْبِ دُرْدَكْرَا اَيْلَه صَدُوْرِكْمَه
 قَنَلَرِنْدَه كَنْدَلَرْدِنِ اَرْتَقْ كَمِيْسه يَقْدُرُوْهَرِيْ بِيْوُكَ اَكْثَلِيْ اَجِنْدِنِ
 كُوْكَ سِيْنه دَكْنِ يُوْرِيْ بِلَوِيْ بُوْلِدْنِ وَبَلَرُوْكَ دُخْمَه بِرِ اَعْضَا سِيْنه بِرْدِ
 يَزِيْ وَازِنْدِيْ رِزْدَرِ لُوْغَتِيْ رِ كِه تَسْبِيْحِ اَوْ قُرْاَنِيْ كَمِ اَيْدَرِ قَوْلَه تَعَالِيْ

لا اله الا الله محمد رسول الله ^{صلى الله عليه وسلم} اصفه حلة العرش ^{عنه} وهبنا
 منته وعن عبد الله بن عباس وعن كعب الاخبار رضي الله عنهم ايدى عن
 قرقبك فرشته كتر زاما نيك قيامتن سكر صاف الا كرتايم ايدى قوله
 ويجعل من نيك قورقون يمينه ثمانية يومين ^{تلك} تعرضون اول وقتك
 شدي دكمه صافونك برى مجموع آدم صلومغندن وقلي اعشندك
 ان فقد زاما عباس اعلى يدى رضي الله عنه بوقر شكونك بولكرى بك بك
 يلقى ودخى ك بوز بك يلقى بولد فرشتن عرشه دكن بلكوك لو كونه
 از موعر ش بولكرى بلكر كه كتر زامو بولشبح او قورلر ^{ما اعظم} حالك ما اعظم
 سالك سبحان الله الذي قومونك الولوي ومهتر كرى سرافلدر
 انوك الولوي او لقد دد كرى بيزن منكم دكوزلر وسكارلر وقبور
 وارسه وكوللر وارسه مجموع عني سرافلوك باسنا قيسلر دكمه بره دهمياد
 دكل انك باشنه محو الايدي مفسر كرى بان قلوب كرتش كرى اكا اعلام
 ودمدى اكر اعلام الايدي انوك كرتك بر دمسى يدى قات بى ويدي
 كوك مجموع عني عرق ورايدى جهان دوفان الايدي مفسر ^{والله} مشلر عبد
 عباس وايت بوخبرى ك جهان قورى محمد مصطفى ^{صلى الله عليه وسلم} اذى

بزکون جبرائیل کا کلدی بد او ترزدق بر مخی بزک انارت قلدی قنارو
 بق دیون بقار بقدم گرم گو کلقیوس اچیس و بزجا و گرم
 کلوز بن قیاس قلدیم اگر اول بر ایاعی بوجمانه بضایدی قومو عالم هلاک
 الایدی دنیای بر ایاعی استند دتایدی ایزق گو دسی ربحی بر بلیادی خور
 بقدم خیر صور ایم دیو جبرائیلک بگری اغر مشن بری صر ز مشن ایم جان
 در اثر کب قلنز بن ایله صندم جبرائیلک اچل کلدی لر صندم انجادن
 اول این جناور اشما کلدی بچیلدی بر انجا جک شخص اولدی کانیق
 کلدی بن دخی ایاعن ارود زردم اول کاسام وردی بن علیک
 اللهم ایدر الله یفریک السلام یا محمد نکر ی کاسام قلو زود زود
 وردی ایدر یا محمد ملک لکی کرک تقاسیفا مبر لقمی کرک بزحوان
 ورسر ادم جبرائیل قلا غما ایتدی لیدی دکیتم قول الاین ددی بزحوان
 وردم اللهم مدد قللو استرون ددم اول حریفه عایت خوش کلدی ایدر
 اچسند یا محمد ایشوک ختم اولدی ددی دخی الیمنه در زکن
 بر ایاقلدردی اول گو که بصدی الکی ایاعن قلدردی الکی قات کرکه
 بصدی نر بد بار اولدی گو کلقیوس یا بلیدی بن جبرائیلک بومدردم

صرتم بواسر اقبال در ددی فرشته کرده چلب حضرتین بودند مقرب تقد
 بن هرگز صنماز ادم که برین دبره انو چون اول کنند برو که ابلیس
 لغت اولدی طوق لغبت بوینده دشدی ملک جل جلاله و عظم شانہ لوح
 المحفوظ کا اصر لای قند که حفتن فرمان کسه قلم لوح از ره پرد
 بناد اسرافیل انور کا ابد بن سزا ابدون و فتح فرشته کرده چلب
 حضرتین بودند خرمینو بقدرت سوله قلم لوح دردی بین نشسته قلم
 دردی ابدن بار سوله الله بن انو چون فر قدم که ابلیس حضرتین کلدن برو
 هیچ برین دبره نشدند دیون لوح المحفوظ بقدر قلم نکر بنار سا
 اسرافیل انور درم برین دگر قلم لوحی که ابلیس از اول از اید صندم
 بنی قلم لوح و صندم انو چون سحر و شکار اولدم و یاد خج کا قیامت
 خرمین کمر صندم یا سحر که نجه اولدی اولدی که دی هر خرمین امنا
 اولقدیر الوعیکه فحیکه دامیا نظر قلبنا فرستدن از بر سر جرد کلو
 الورس افونک عذابند بنیسه فرقه من وای بکاره قلدر بو قدر ضعیف
 وجود بیکه گناه جفای می که از آن فرقه من و غور که این انگر سیز
 و کمر و سر کشته و در لوم عمرین بودند فرشته کار تا الوری و مکر و اری در وقت
 فتح شد

بری آدم صورتلودر بری انسان صورتلودر بری کرک صورتلودر
 بری الوز صورتلودر اما اولم آدم صورتلودر توکن آدم اغلنا کچون
 دعا قیلور روز کین از تر متودر و دشماندن سقلموق کر اما اولکم
 ارسلان صورتلودر اولخی ارسلان کچون دعا قیلور روز کین از تر متودر
 و دشماندن سقلموق کر اما اولکم کر صورتلودر اولخی هواده اولکم
 قشدر کچون دعا قیلور روز کین از تر متودر و دشماندن سقلموق کر
 اما اولکم الوز صورتلودر اولخی حکم الوز کچون درت اقلو
 جناور کچون دعا قیلور روز کین از تر متودر و دشماندن سقلموق
 دلر و اولک کندی کیم موسی بیجا مبر قومی بزاعویا طیدر اول کیندن
 باشن اشغابر قیدی تنگ بیدن اوندی اول اوددن کیم بزاعویا بزم اصلدن
 دردی نری کیم باشن قلدرب دعا قیلغان کیم سدا اولک فرشته کیم
 صورت الوزه بگردک کچون کافر کیم بزاعویا طیدوغ کچون بزاعویا
 اصلدن دردی نری کیم باشن قلدرب دعا قیلغان کیم سدا و باز غلارن
 اوتیز سن الکا توبه قیلغان باب بوایتدوغ درت
 فرشتروک دگم سنوک اون صاف قلیق لری وارخو تعالی بیوردی عرش

در

رب

وَبِوَفْرِئْتِكُمْ بِرِدِّي نَكَّ دِيُونَانِدَنْ اَوْلَ قَرِيْبِكْ فَرِشْتَه بِرَاغَمُو دَنَسَكْ
 عَرَشِ نَبَلْ اِحَادُ رُشْدِكْ كَرِ اَشْمَا اَيْفَلَسِيْدَا دِيَرِ دِيْدَا رَنْدَا خَالِي نِيْلَه
 بِرَا اِحَا قُوْتْ وَرِدِي نَحَالِي جَهْدَا نَدَا دِيَرِ دِيْدَا رَيْسِ وَكَلِ عَجَابَا قَلْبِ دِيَرِ
 اِكْلَا دِيْنِ دُنْدَا اَيْدِي دِيَرِ سُبْحَانَ اللّٰهِ كَرِ لَوْ عَرَفْتِيْنِ دَرْ لِي دُوْشْتَه نِيْرِدَا
 قُو دَلِيْنِه دُنْدَا اَيْدِي دِيَرِ اَللّٰهُ كَبِيْرٌ وَّجَبَّ اَنْ يُّدْرِكَهُ الْبَصَرُ قُلْ
 كُوُو دُنْدَا اَيْدِي دِيَرِ كَلَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ كُوُو سَكْرِي دُوْشْتَه اِنْدَا قَدَا كَرِ دُنْدَا
 اَيْدِي دِيَرِ اَللّٰهُ اَكْبَرُ دِيُو اَيْلَه كَرِ دَلِي عَرَشِيْنِ اَشْكُرِيْنِه قَدَا دِيْنِيْنِ تَكْرِيْمُ
 بَا سَلَاكْ كَرِ دِيُو سَكْ تَا قِيَامْتَه دَكْ اَشْكُرِي اَرْوَا كُوُو دِي اَرْوَا اَرْوَا
 اَوْ سَا سِي اَرْوَا دِيُو اَرْوَا كَانِيْنِ اَمَّا اَوْلَادُ رُتْ فَرِشْتَه كَبِيْرِي اَلْمُصَوِّرُ
 تَسْبِيْحُ بُوُو دِي سُبْحَانَ اللّٰهِ اَرْوَا كَانِ صُوُو دِيُو تَسْبِيْحُ بُوُو دِي اَللّٰهُ
 كُوُو كَرِ صُوُو دِيُو تَسْبِيْحُ بُوُو دِي اَللّٰهُ اَللّٰهُ كُوُو صُوُو دِيُو تَسْبِيْحُ بُوُو دِي
 اَللّٰهُ اَكْبَرُ يَفِيَا مَبْرُوُو صَلِي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَعْرَا جِ اَعْدُو عِيْنِ كَرِ دِي
 بُوُو دِي فَرِشْتَه بُوُو تَسْبِيْحُ اَقُو دَا اَللّٰهُ حَسْبَا اَيْدِي كَمِ لَا اُحُوْلُ وَلا اُوْنُ
 اِلَّا اللّٰهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ فَصَلِّ عَلَى اَشْهَادِ صَحِيْحٍ عَنْ رَسُوْلِ اللّٰهِ
 صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي طَوْلِيْنِه وَصَفَاتِهَا وَالْوَا جِبَاتِهَا وَتَعَالَى

لطيفه فوق بجانده و تعالى احيانا احيده درت بستان باردي اول
 بستان ادي جنة الماوي در نيك ايدر قوله تعالى عندها جنة الماوي
 الكبي بستان ادي جنات النعيم در نيك ايدر قوله تعالى عندهم جنة
 النعيم اوجنبي بستان ادي جنات عدن نيك ايدر قوله تعالى لهم
 جنات عدن در جنبي بستان ادي جنات الفردوس در نيك ايدر قوله تعالى
 لهم جنات الفردوس اول درت بستان احيده درت ارض اقر اول
 ارض صود اندر نيك ايدر قوله تعالى وانهار من ماء غير آسن الكبي اوماق
 سودند نيك ايدر قوله تعالى وانهار من لبن كغيره طيبه
 اوجنبي اوماق بالند نيك ايدر قوله تعالى وانهار من عمل مصبه
 در جنبي اوماق سجدند نيك ايدر قوله تعالى وانهار من خير لذة للشارب
 اكثر صور سار كد بود درت اوماق الملك فنفس اچكر ايشغل لك سود
 ارمفندن اچكر كبر ادم اعلني لك ناسندك دجنجني لك سود اچينجني در
 اولر وهم بارن كردن دوجنق سود اچكر در بعددان بال از مغدذن اچكر
 انوشن كبر اعلان سكل اولسه بال كه امدر كبره اسي اردد به صوت قيدي
 كيدي بيوهم به ادم اغلنكري دنيا سكل الكين دردي وملاك الموت حسي
 جنم ريدي

و هم کور عتاب کوردی و مناک بر نیکر سواکته جواب و ردی نکر و نکر
 بر سن بیدی و جان اچین کردی و بیان چنان قان صورتی و عصا
 بر زن الییک نعل غریبان دزدی و اکوش خفا لرد زدی و بر اطر از ره دزدی
 اخیاطار کردی و دامونک تسی قندی و صوغی اثر قلدی و اکتون و فاکر
 کت زدی طیب ایدخل کلاه و عظمه تانه و ک بر یاق النور امدی
 بال از مغندن اچسون اول و لرد بوندن اکتون ابر و سکا کلمه ارمون 6
 اژدیج صورت مغندن اچر اکتون کیم بورد نیه طلق صوت اچینجه دردی
 اولر ایتمه بر کلدی فر زادی و درد قلدی قنار و هم بوندن دجی راک
 صغین اچسون اریق لرد کور سوزلر اژدیجه صغی از مغندن اچر سکا کلمه
 بوقان دنیاده حلا یفکر صغی اچینجه اولر صغی اچر سکا کلمه دزدی 10
 قسب مرداره بلا شوب تور زدی و ایلدقن صکره کزی بیای شوب
 مرداره لکشوب باش خکر بادی تا گاه اللسی قیوی کلب با نر اژدیج
 یگوز خمره ک دیوان زدن اژدیج اول اچر ک بوجوک و سونک
 عترتک دازن کدر زدی ما ایلدقن کلمه اچر اچر کلمه ای
 اچن هر کور قسب الی اچوب ران لرد چون اچر سکا کلمه اچر اچر
 اچینجه

42

دینش قمشند مروضاش یلب باشن یارب گوز چقرمز قیوسنه بز جلوی کاز
 بجی قی دین زندانه بر قمن کز عوان کلب کوچ قلم ایلدوقن خمار اولمز
 قول کزی صار اولمز صفرا قسوب صیر اولمز باشی اغریب کزی قباغی شمر
 مدام عشرت در هیچ داغلمز نعمت چوق هیچ دو کلمز نماشاسی کسوک
 اولمز ختلوغندن اینقوا اولمز خود قور کزی بوز برتر مز خوری قور کزی قجب
 جنب اولمز دت شو خور شلق قیعو کلمز قققلنی تیز داغلمز اشی صوی کند
 بشر مز رایگان قوشلر اینر بیب دویز کیدک دون آسکر بیجه
 کیمسه اغیر کلمز دکنه کشتی ای بوز اول شراب معرفت اهل الجید
 معرفت اهل اولددر کیم تکریمه او و تاق ققیمه خلل خلل کلام
 حرام بله علماسزته انا نلر کمان شک کتور میا کز نتا لیمه دانیشند لرحق
 سز سبلسه بر جکر اید بو شکند و قلا این سویلر دوز لر ایله دجک مطاف
 کافر اولر لر انوچین کیم حقا انمدق کیم لر کز نتا لیمه ایدر قوله تعالی
 ان الدین کفر و ایاتنا ام دی اول شرابی حقا انا نلر و حق سوز بوش
 و د نلر اچسیدر قن مؤمنلر اول شرابی چکر ایلر فاذا طر بوا قاموا
 قن دوزلر قنلنا کز فاذا قاموا هاهما و اچن قنلنلر بقار و قنلنلر

6

10

3

عثمان مثلی سوجی کیدر یتلر دزلگی یلیسا و هم مسلمانان
 قبول عثمان سومک الد علی مثالی بال کیدر یتلر بالی خلوا سی ایزق
 خلوا لردن دتلور ایلدر ک ایمان دادی علی سومک الد رضی
 کشتوک جان کندی قلمز و هم ابوبکر سومر کندن ایمان اولمز یتلر
 کخ اوغلان سود اچمه دری اولمز و هم عمری سومر کندن ایمان اولمز
 یتلر یتلر سوجی اچمه دری اولمز و هم عثمان سومر کندن اچما و شرای
 اچمی کول یتلر بالی ولسه برنجه سکلر املمز و هم علی سومیان
 کشی خچی زوشکل کندن قور بلوب تیفابولر یتلر ایلد قوله کتسه
 والله علی کله شی شهید لطیفه بعض مفسر کرا ایدر خوسیا
 10 و تعالی اچما و اچمه بر اشی یاز تشر بیاردن بودرت ارمواندن خیر
 اقر صوارماع کلور ابوبکر کوشک کندن سود ارماع کلور عمر
 کوشک کندن سوجی ارماع کلور عثمان کوشک کندن وبال ارماع
 کلور علی کوشک کندن اقا اچما و اچمه یا بلوریه بر کوشک بر
 سرای بر بستان قلمز بودرت ارماع ارمادوک مجوعه عنه ارنیز دلیل
 اولد کیم بر ارماع نردر کور و جوق ارمقاره انهار دزلگی آیت بودر

نَتَاكِيمُ اَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى لَوْ سَخَّرْنَا لَكُمُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا
 اَوْلَادَكُمْ اَوْلَادًا مَتَّكِرًا مَجْمُوعًا اِنْ تَرْتَضِيهِ الْعَبْدُونَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اِحْتِاقًا بِحَدِيثِهِ وَتَعَالَى فِي رُتَابِ مَقَابِلِ تَشْتَدُّ
 وَهِيَ بِيكَارِكِ الْوَلَجِ اَوْلَادُكُمْ اَوْلَادُكُمْ اَكْرَدِي قَاتِ كَوْنِي وَيَدِي قَاتِ بِيْرِي
 بِيكَارِكِ اِحْتِاقًا بِحَدِيثِهِ وَتَعَالَى فِي رُتَابِ مَقَابِلِ تَشْتَدُّ
 اَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى كَا فَوْرًا مِثْلًا لِيَسْتَكْبِرَ بِالْمَعْرُوفِ الْاِحْتِاقًا بِحَدِيثِهِ
 نَتَاكِيمُ اَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى عَيْنًا فِيهَا تَسْتَبِي سَبِيحًا اَوْ جَنِيحًا بِيكَارِكِ اَيْدِي
 نَتَاكِيمُ اَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى كَا فَوْرًا مِثْلًا لِيَسْتَكْبِرَ بِالْمَعْرُوفِ الْاِحْتِاقًا
 بِحَدِيثِهِ وَتَعَالَى فِي رُتَابِ مَقَابِلِ تَشْتَدُّ وَهِيَ بِيكَارِكِ الْوَلَجِ
 اَوْلَادُكُمْ اَوْلَادُكُمْ اَكْرَدِي قَاتِ كَوْنِي وَيَدِي قَاتِ بِيْرِي
 عَمَلِ الْبِنْدِ حَيْثُ اَوْ هُوَ تَسْتَبِي رَاةً رَحْمِيلَ كَارِي كَرِي اَلْبِنْدِ
 جَعْلًا قَرِيْبًا وَتَعَالَى فِي رُتَابِ مَقَابِلِ تَشْتَدُّ وَهِيَ بِيكَارِكِ الْوَلَجِ
 اَوْلَادُكُمْ اَوْلَادُكُمْ اَكْرَدِي قَاتِ كَوْنِي وَيَدِي قَاتِ بِيْرِي
 عَمَلِ الْبِنْدِ حَيْثُ اَوْ هُوَ تَسْتَبِي رَاةً رَحْمِيلَ كَارِي كَرِي اَلْبِنْدِ
 اَيْدِي قَوْلُهُ تَعَالَى مَوْطِيْعًا رَضِيْبًا اِنْ اَنْدَا اِرْحَمِي اِحْتِاقًا
 وَتَعَالَى فِي رُتَابِ مَقَابِلِ تَشْتَدُّ

صفة غير الجنة واسماؤها حق سبحانه وتعالى اجماعا اجدت درت
 كولا يار تمش كنه كولا لولعي اولقد درتيم يد فانت يردة نقد كليل
 وان وار مقلر وكلاز وقبولر وارسه مجموعي بره برنه قنوب قيبالر
 ايند اوليديك تمام ذكره بر دمله دمدي اول كوله طهور درت تاليم ايند
 قوله وسقيهم ربهم شرابا طهورا النبي كولا كوشونم درت تاليم ايند
 قوله تعالى انا اعطيناك الكوشرا اوجي كولا دي مختوم درت تاليم
 ايند تعالي مختوم ختامه منك درت تاليم كولا دي حوض النبي رضا
 ليوكر محمد مصطفى تحت لنتند جفرا قرانوك داداي اير كولا
 دادنجا اوند حق تعالي بر بكار يار تمش متقيلر اجون اكتمتع الصدا
 درت تاليم ايند قوله تعالي في متع الصدا وعند ملك مقنن اما
 جبار عالم اجماعا اجدت اك كولا داخ يار تمش بر سنه رخيور درت برنه
 مودت درت اليهم بالمودة دمودة كينمش كيندر دم و دن جوق جوق
 كينه جمد درت دمويسي ائلك كسون ديوانوك زنج مودت كينه
 جمد درت الشدغي ملك بصدغي داغ ائلك كسون ديوانوك كينه هيج
 غل غيش قليباز بر اكر اجماعا اجدت بخيلق وكونك لوق وعمار لوق

ويصور

انك اردنك عين الحيوان صوبين اجر كعين الحيوان اولدكم خويجا
 وتعالى فردوس اجماع قيوستك بزيكار يار تش الك اجماعه ك رله
 اي اجر لرا برف الكر مسون ديوتنا كرا ايدر قوه تعالى لا يدوتون
 فيها الموصاه الله انما كوني لطيفه بوايتدوكم كواللري بر زياد
 قلنق بر زرخي كقر كون شرح اولوم اما كوشر كل طوبى اعاج دينك
 افر اكلت كدين افر واكاف تر دورا تايكر ايدر قوه تعالى ابا عطينا
 ك الكور اول كوشر كل اجرين قبولر واردر كر كو ك دي يلد زر سافه
 دكلو دكل كو فردن يا قوتدن در انا مح مد مصطبي ايمان
 اكر اول كركه تماشايبه وان امت جنت جنت لار اول كوال اجرين تماشا
 ولا كر اول كوال اجرين بربان بايتد ادي راهر حقدن خطاب
 كل با راهر بكي قلدر ديا راهر باشن قلندن مؤمنلر تقار اول
 بالو امرى ادره بر النون قبولر اول قبولر كوشر بوزو بلق بول
 اروي اوله و اوج بوزو بلق بول ابي الا قبولر از رو كلندا اولدوشر كلند
 ادره يار ليشر الا الله الله الله الله الله الله الله الله الله الله
 قبولر الحلال كل ايدن باي كند انبى النبيل بوبالوق من اكر كل

405

تَانْغَرِيُونُكْ قُدْدُ تَلُونُ كَرَسِن دِيَانْغَرِي فَضْلِنِرْ كِهْ اَوَّلْ بِالْتَقِ قَرْنَاكِرْ
 دَلُو دَرُو هَرْ مَوْنِ هَرْ وَقْتِ وَ هَرْ سَاعَتِ بَسْتَانْ لَرُو اَرِ شَالَرِ كَرِيمِ بَرِي بَرِي
 بَكْرَمَرِ تَا قَرْتِ بِلْدِكْنِ اَوَّلْ بِالْتَقِ قَرْنِنْدَهْ نَنْغَمْ قَلَاكِرْ اَوَّلْ عَجَايِبْ لَرِي كَرَبْ
 اَوْضَمِيَا لَرِ اَنْكْ سَرَايِلَرِي اَنُوكْ كَشْكَارِي اَنُوكْ بَسْتَانْ لَرِي اَنُوكْ نَعْبِي
 اَنْكْ تَا جَلَرِي اَنُوكْ حَلْسِي اَنُوكْ حُورِي لَرِي لَنْقَهْ هِيَجْ اَجْمَا قَدِغِي كَدْتَهْ
 بَكْرَمَرِ وِيَكْ بِيَكْ بِيَلْ اَوَّلْ بِالْتَقِ قَرْنِنْدَهْ نَنْغَمْ قَلَاكِرْ كَرُو اَجْمَا
 كَلَاكِرْ اَوَّلْ كَوْتَرِ كَوْنُوكْ صُويْ وُلُقَدْرْدَهْ دَلُو دَرُوكِمِ مَفْرَاجِ شُجِي مُحَمَّدِ
 مَصِطَفِي اَخْرَجَهْ اَنْدَنْ بَرْدَمَلَهْ دَمْدِي اَيْدِي اَلْهِ سَيْدِي مَوْلَايِ نَبِي كَرَبْ
 هِيَجْ دَلُو نَسَهْ يَمْدُومْ بُونَهْ دَلُو دَرُوكِمِ بِالْدَنْ دَلُو دَرُو بَرْدَنْ
 صُوقْدَرْ حَقْدَنْ حَطَابْ كَلِيكِمِ يَارِ سَوْلْ اَوَّلْ كَوْتَرِ كَلْدَمَلْسِي دَرُوكِمِ
 دَمَشِ الْعَيْلِ اَمْتِكْ اَخْبِرْ وَرِكَلْ كَفَرِي اَمْتُوكْ كَوْنَهْ بُو شَرَايْدَنْ صُوقْ
 قَلَامْ وَ هَمْ اِيْمَانِ اَمْتُوكْ كَوْنَهْ بُو شَرَايْدَنْ دَلُو قَلْدَمْ تَوْبَلَرَنْ قَبُولْ
 قَلَرُو كَا هَلَرَنْ عَفْوَايْ كَرِيْمِ نَبَايْ كَرِيْمِ اَيْدِي قَوْلْ نَعَالِي وَ عَفْوَايْ اَمْتِ اَلْسِي
 تَشْهِي حَوْضِ النَبِيِّ حَوْضِ النَبِيِّ اَوْلَادِ كَرِيمِ بِيغَامْبَرِ نَحْتِ النَبِيِّ حَيْفَا قَر
 اَوَّلْ حَوْضِ صُويْ وُلُقَدْرْدَهْ دَلُو دَرُوكِمِ اَكْرَبْرُوكِ رُقَطْرَهْ اَنْدَنْ اِجْسِي دِي اَنْدَنْ

6

10

خَلَقْتُ يَا رَبِّ حُورٍ قُلُوبُهُمْ بَرْدِي تَتَاكَّرُ أَيْدِي قَوْلِكَ وَرُوحَانَهُمْ
 كَحُورِ عَيْنٍ وَمَجْمُوعُهُ غِنْدُ كَنْدُودٍ يَذَارُ عَرْضُ أَيْدِي نَيْكَمٍ أَيْدِي
 قَوْلِكَ لَهُمْ مَلِيشَاؤُنَ فِيهَا وَلَدِنَا مِنْ يَسِيدٍ

كس عبد الضعيف النجيف المذنب المحتاج الى رحمة

ربنا الكريم تفرغ غفر الله له ولوالديه ولاستاذيه وللمؤمنين

والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الاحياء

منهم والاموات برحمتك يا ارحم

الراحمين

تحريرا في اول شهر محرم

مارح ١٢١٦